

*Speciální základní škola
Heřmanův Městec*

Školní vzdělávací program

*zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní
vzdělávání (Praha, březen 2017)*

Název ŠVP: ŠVP - RVP ZV 2017

***Název školy: Speciální základní škola Heřmanův
Městec***

***Adresa školy: Masarykovo náměstí č. 46
538 03 Heřmanův Městec***

Ředitelka školy: Mgr. Nina Pilná

Číslo jednací: SZŠ 122/2017

IZO: 102 142 815

REDIZO: 600 090 817

IČO: 70 87 90 95

*Speciální základní škola
Heřmanův Městec*

**Kontakty: +420 469 696 118
+420 739 572 097**

***Zřizovatel: Město Heřmanův Městec
nám. Míru 4
538 03 Heřmanův Městec***

Kontakty: Starosta města: Josef Kozel

***E-mail: meu@mesto-hm.cz
www.hermanuvmestec.cz***

***Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Eva Dvořáková
tel. 723 469 143***

Schváleno Školskou radou: 15. 6. 2017

Platnost dokumentu: 1. 9. 2017

2. Charakteristika školy

▪ Úplnost a velikost školy, vybavení školy

Speciální základní škola Heřmanův Městec je škola rodinného typu, která sídlí v historické jednopatrové budově. Je umístěna na náměstí mimo hlavní silnici v klidné části města. Budova byla v průběhu své existence několikrát přizpůsobena školní výuce. V blízkosti školy je odpočinkové prostranství s kašnou, nedaleko se nachází rozlehlý park. Dostupné je i zdravotní středisko a jídelna, kde se žáci stravují.

Do školy dojíždějí děti z širokého okolí (Prachovice, Třemošnice, Klešice, Chotěnice, Seč, Jezbořice, Rozhovice...) Úroveň dopravní obslužnosti z těchto směrů je na různé úrovni, někdy je problematická.

Umožňujeme vzdělání i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům s kombinovanými vadami (žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech.)

Jedná se o školu úplnou, s 1. – 9. postupným ročníkem, funguje jako malotřídní škola se třemi třídami. Spojení ročníků je aktuálně určováno počtem dětí v jednotlivých ročnících. Kapacita školy je 68 žáků.

Vybavení jednotlivých tříd je na dobré úrovni, jedna učebna je vybavena počítači s připojením na internet. V budově jsou tři odborné dílny. Chlapecká (dílny), dívčí (cvičná kuchyň) a keramická dílna. Vybavení keramické dílny je na výborné úrovni, děti mohou tvořit na hrnčířském kruhu a své výrobky vypalovat ve vlastní keramické peci. Hrnčířská dílna je umístěna v suterénu budovy. V podkroví je vybudována netradiční učebna s relaxačním koutkem a žákovskou knihovnou. Učitelé mají v podkroví společnou sborovnu, kde lze využít počítač s přístupem na internet, tiskárnu, kopírku a učitelskou knihovnu. K uložení školních pomůcek slouží 3 kabinety. V přízemí školy je umístěna šatna pro žáky, dívčí a chlapecké WC, sprcha pro žáky a WC se sprchou pro učitele.

Ke škole přísluší školní zahrada s domkem pro ukládání zahradního nářadí. Prostor zahrady a přilehlého pozemku jsme nechali přestavět dle našeho návrhu na odpočinkovou a relaxační zónu.

Škola nemá vlastní tělocvičnu. K hodinám tělesné výchovy, turnajům a soutěžím využíváme sportovní halu v Heřmanově Městci, sportovní hřiště na DDM „Ježkovka“ a fotbalové hřiště v areálu Bažantnice.

K využití volnočasových aktivit žáků slouží školní družina, učebna s počítači, prostory školy se žákovskou knihovnou, prostor před budovou školy, kde si mohou žáci zahrát kopanou nebo basketbal.

Při výuce používáme poměrně velké množství názorných didaktických pomůcek, které jsou průběžně doplňovány.

▪ Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole v současné době pracuje 1 ředitelka, 3 pedagogičtí pracovníci, 1 vychovatelka ve školní družině a osobní a pedagogické asistentky. Paní ředitelka a dvě vyučující mají speciálně pedagogickou kvalifikaci, 1 vyučující je odborně kvalifikována pro výuku na 1. stupni ZŠ. O provozní záležitosti se stará školnice. Všichni učitelé se zúčastňují dalšího vzdělávání učitelů a tím si prohlubují své odbornosti. Díky různorodosti zaměření pedagogů (výtvarná výchova, hudební výchova, anglický jazyk, logopedie, ekologická výchova, keramika, řemeslné činnosti.../ je možné uspokojit velké množství potřeb žáků, a to nejen ve výuce samotné, ale i v zájmových oblastech. Všichni stálí zaměstnanci absolvovali projekt na rozvoj počítačových dovedností P1 SIPVZ, většina v tomto projektu ještě nastavbové moduly P a S.

Škola a její zaměstnanci jsou otevřeni nejen zájmům svých žáků, ale i jejich zákonným zástupcům, též nabízíme poradenské služby široké veřejnosti. Pedagogové se s rodiči setkávají pravidelně na třídních schůzkách (nejméně 3 krát ročně), kde společně probírají aktuální problémy a potřeby ze života dětí a školy za uplynulé období.

Na škole byla zřízena školská rada, složená z řad zákonných zástupců žáků školy, pedagogů a zástupců obce.

Velmi dobrá a dlouhodobá spolupráce probíhá na úrovni škola – zřizovatel.

Rodiče mají možnost volného přístupu do školy a domluvy konzultací s vyučujícími, s ředitelkou školy nebo s výchovným poradcem. Ve škole pracuje i metodik sociálně patologických jevů a metodik pro environmentální výchovu.

▪ Dlouhodobé projekty, spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Škola pravidelně organizuje výstavy žákovských prací, návštěvy divadel, exkurze žáků 8. a 9. ročníků do odborných učilišť, besedy o prevenci úrazovosti ve spolupráci s DDM Ježkovka, s učitelem autoškoly, se zástupci Policie ČR. Spolupracujeme se sdružením ARCHA, s pedagogicko – psychologickou poradnou. Průběžně zařazujeme projekty k prevenci sociálně patologických jevů, k vytváření tolerance a vzájemné spolupráce mezi dětmi. Spolupracujeme se Zdravotnickým ústavem Pardubice. Další seznam subjektů jen heslovitě: CEMEX Prachovice, Ekocentrum Paleta, Český svaz zahrádkářů,

HZS Heřmanův Městec, Lesy H. Městec – pan Jedlička, MŠ Jiráskova, MŠ Jonášova, Informační středisko Heřmanův Městec, veřejné koupaliště Konopáč, Sportovní hala Heřmanův Městec, Městská knihovna Heřmanův Městec, dopravní hřiště DDM Ježkovka, Hřebčín Heřmanův Městec, ZUŠ Heřmanův Městec, Dům s pečovatelskou službou Heřmanův Městec, OU Chroustovice, SOU a OU Čáslav, Agrometall Heřmanův Městec, SŠ a SOU Černá za Bory, OU Hradec Králové, Pyramida Pardubice, Odbor sociální prevence MěÚ CR, Centrum Pestalozzi Chrudim, Odbor školství, mládeže a sportu KÚPk Pardubice, krajský metodik prevence PPP Chrudim, obecní úřady z okolních obcí.

Život školy je prezentován na školní vývěsce, dále s ukázkami prací žáků ve výloze Informačního centra v Heřmanově Městci. Přispíváme do novin Chrudimska.

Učitelé nabízí pro širokou veřejnost logopedickou poradenskou službu. Všichni vyučující se snaží naznačit cestu žákům ke zdravému životnímu stylu.

Snahou školy je všestranný a harmonický rozvoj osobnosti každého jedince a jeho příprava na praktický život s potřebou dalšího vzdělávání.

Mezinárodní spolupráci naše škola nemá.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

▪ Zaměření školy

Speciální základní škola v Heřmanově Městci je určena žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními, dále žákům nadaným a žákům speciálních škol.

V poslední době si škola prezentací výsledků práce žáků a spoluprací s ostatními subjekty ve městě a okolí získává důvěru. Má tedy své nezastupitelné místo a snaží se aktivně podílet na veřejném životě, popřípadě nabízet pomoc zájemcům.

Navazujeme na výchovu v rodině, na předškolní vzdělávání a respektujeme individuální odlišnosti žáka z hlediska sociálního, psychického a fyzického vývoje. S ohledem na rozdílnost rozumových schopností žáků, schopností učení a pracovních možností, přistupujeme ke každému žákovi individuálně, respektujeme jeho možnosti a pozitivně hodnotíme každý pokrok a úspěch v jeho rozvoji.

Škola dýchá rodinnou atmosférou, je přístupná rodičům žáků, absolventům a ostatní veřejnosti. Vytváříme přátelskou atmosféru a vhodné pracovní klima, aby žáci školu rádi navštěvovali, nebáli se případných nezdarů a úspěšně dosáhli základního vzdělání.

Základním úkolem školy je dát žákům dostatek vědomostí a vytvářet dovednosti pro rozvoj osobního života a profesního uplatnění. Dále škola motivuje děti pro samostatné učení, získávání nových informací a poznávání okolního světa. Kde je možné a vhodné, chceme učit formou projektů, což odpovídá globálnímu způsobu myšlení. Po teoretické stránce jsou principy globální výchovy uplatňovány ve většině předmětů, v životě školní družiny a v činnostech zájmových kroužků.

Vzhledem ke svému umístění v sousedství areálu hřebčína je naše škola zaměřena na praktické poznávání přírody, soužití s ní a její aktivní ochranu. V souvislostech globálního myšlení vedeme žáky k zodpovědnému jednání ve své lokalitě – učíme je pečovat o své pracovní prostředí, školní areál, vedeme je k péči o relaxační a naučnou zónu na pozemku v těsné blízkosti školy. Škola má prakticky ekologické zaměření.

Spojení více ročníků a odlišná věková skladba tříd umožňuje dítěti prožívat přirozenou spolupráci s vrstevníky různého věku, podporuje i nich samostatnost a tvorbu jiných forem spolupráce a komunikace. Vhodně kombinované pracovní skupiny žáků s odlišnými schopnostmi a dovednostmi motivují druhé k zájmu a k výkonu.

Školní vzdělávací program klade důraz na všestranný rozvoj osobnosti každého jedince. Z tohoto pojetí vyplývají naše snahy a cíle:

Chceme

- učit takové znalosti a dovednosti, které dobře uplatní v reálném životě.
- děti naučit samostatně přemýšlet a jednat zodpovědně k sobě a k okolí
- využívat efektivní metody výuky, jako je skupinová výuka, projektové a kooperativní vyučování, které vedou žáka k týmové práci, ke vzájemné pomoci, spolupráci a respektu
- vést žáky k vhodné volbě povolání, za tím účelem preferujeme různorodost pracovního vyučování a pracovních činností v předmětech, v práci školní družiny a zájmových kroužků.
- vést žáky k dovednosti využívat komunikační a informační technologie, podporovat výuku na PC v předmětech a využívat těchto dovedností v osobním a profesním životě.
- podporovat rozvoj sebeúcty, úcty k druhým, rozvíjet vstřícné způsoby komunikace, vzájemné aktivní naslouchání, empatii, dodržování stanovených pravidel.
- žáky vést ke zdravému životnímu stylu, a to v pracovních činnostech a dostatečným pohybem v areálu školy, ve sportovní hale a v přírodě.
- vést děti ke schopnosti kulturního a estetického prožitku formou návštěv výstav, filmových a divadelních představení.
- rozvíjet osobnost žáka směrem samostatnosti, zodpovědnosti, nalezení místa v sociální skupině, uvědomění si individuálních schopností a jejich praktického uplatnění, k tolerantnímu přístupu k handicapovaným lidem a k sociokulturním odlišnostem druhých.
- zohledňovat při dosahování cílů základního vzdělávání potřeby a možnosti každého žáka.
- vytvářet příznivé sociální, emocionální i pracovní klima založené na účinné motivaci, spolupráci a aktivizujících metodách výuky.
- zachovávat co nejdéle ve vzdělávání přirozené heterogenní skupiny žáků a s využitím podpůrných opatření oslabit důvody k vyčleňování žáků do specializovaných tříd a škol.

- **Výchovné a vzdělávací strategie**

- představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti a aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. V rámci vzdělávacího procesu budou uplatňovány všemi pedagogy. Jsou formulovány ke každé klíčové kompetenci. Ty mají žákům pomáhat při získávání všeobecného základního vzdělání s přihlédnutím na individuální možnosti a schopnosti žáka. Úroveň klíčových kompetencí získaných na škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	
1. Kompetence k učení – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	Podporujeme zájem žáků o učení tím, že respektujeme jejich zájem, aktivitu a vytváříme podmínky podle jejich individuálních potřeb a možností. Oceňujeme a využíváme zájmů a dovedností, které žáci získávají mimo vyučování. Individuálním přístupem vytváříme takové podmínky, aby každý žák mohl zažít úspěch. Podle aktuálních podmínek zařazujeme kooperativní činnosti. Využíváme názorné pomůcky ke snazšímu porozumění učiva Vedeme žáky k prezentaci toho, co se naučili, a k využití naučeného v praktických činnostech a v životě a tím podněcujeme jejich tvořivost. Učíme žáky práci s informacemi a informačními zdroji, učíme je číst s porozuměním., pracovat s odbornou, popř. naučnou literaturou, vyhledávat a třídit informace, klást otázky, diskutovat. Používáme prvky reflexe a sebereflexe žáků. Přiměřeným způsobem prezentujeme význam celoživotního vzdělávání. Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost. Žáci se zúčastňují různých soutěží.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	
2. Kompetence k řešení problému – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	Zadáváním problémových úkolů, projektů rozvíjíme logické uvažování žáků. Oceňujeme metodu více cest k řešení problému. Vedeme žáky k vyslechnutí názoru druhých, k diskusi a k vyjádření vlastního postoje. Využíváme dramatickou výchovu při výuce a k řešení konfliktů. Podporujeme spolupráci žáků při tvorbě školních dokumentů. Využíváme k řešení konfliktů mezi žáky i jiných kompetentních orgánů (SPC, Policie ČR, PPP aj)
3. Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	Učíme žáky naslouchat a vyjadřovat se správně v ústní a písemné formě. Realizujeme výstavy a vystoupení, při kterých žáky vedeme k vhodné prezentaci svých znalostí, dovedností, názorů a postojů. Nabízíme vzájemnou spolupráci rodičům a široké veřejnosti formou konzultací, třídních schůzek, poradenských služeb a účasti na akcích pořádaných školou. Snažíme se zlepšovat komunikaci mezi žáky, mezi žáky a učitelem a podporujeme utváření příjemné atmosféry ve třídě. Umožňujeme dětem prezentovat se ve školním časopise. Vedeme děti ke spolupráci při vyučování, zejména při metodě kooperativního učení.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	
4. Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	Zadáváním problémových úkolů učíme žáky pracovat ve dvojicích a ve skupinách. Rozhovory se žáky, volným psaním tvoříme pravidla chování ve škole, častým hodnocením vedeme žáky k jejich respektování. Podporujeme kladný vztah ke spolužákům a oceňujeme vzájemnou pomoc dětí. Vedeme žáky k toleranci odlišností organizováním besed, krátkodobých projektů. Učíme žáky přijímat různé role ve skupině a ve společnosti. Zařazujeme do výuky projekty posilující vědomí zdravého životního stylu.
5. Kompetence občanské – připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	Učíme žáky znát a uplatňovat svá práva a plnit základní povinnosti také prostřednictvím zakládání třídních samospráv. Budujeme společně se žáky demokratická pravidla jednání a soužití ve škole a v třídních kolektivech a dbáme na jejich dodržování. Respektujeme individuální rozdíly /národnostní i kulturní / Do výuky zařazujeme modelové situace. Učíme žáky ekologicky myslet a jednat tím, že třídíme odpady, organizujeme akce ke Dni Země, spolupracujeme s jinými subjekty. Podporujeme rozvoj samostatnosti a zodpovědnosti.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	
6. Kompetence pracovní pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	Zařazujeme pracovní činnosti přiměřené možnostem a věku dětí. Ve výuce používáme různé a dostupné materiály a zdroje. Vedeme žáky k osvojování si pracovních a hygienických návyků. Důsledně dodržujeme bezpečnost práce a dbáme na ochranu zdraví dětí. Umožňujeme žákům prezentovat vlastní práci a pořádáme výstavky jejich výrobků. Vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci. Nabízíme zájmové činnosti pro chlapce a dívky. Dle možností zařazujeme do výuky exkurze a kulturní pořady. Pěstujeme v dětech úctu k hodnotám vytvořeným jinými lidmi. Učíme žáky efektivně využívat přírodní zdroje. Pomáháme při profesní orientaci.

▪ **Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:**

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v §16 školského zákona. Tato opatření realizuje škola a školské zařízení.

Naše škola umožňuje vzdělávání všech žáků naší školy, tedy i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Jde o žáky s lehkou mentální retardací v kombinaci se specifickými poruchami učení nebo s poruchami chování, dále o žáky s kombinovanými vadami. Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními máme na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Vytváříme podmínky pro jejich úspěšné vzdělávání a uspokojování speciálních vzdělávacích potřeb.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení. Vytváří pro něj dokument – Plán pedagogické podpory, který je tvořen zcela individuálně pro určitého žáka. Ten obsahuje údaje o žákovi, proč je vytvářen, co je plánováno s žákem dělat, stručný popis obtíží, stanovení cílů PLPP, metody a formy výuky, organizaci výuky, hodnocení žáka, pomůcky. Obsahuje také podpůrná opatření, která se nevztahují bezprostředně k výuce, ale např. k situaci v rodině, k aktuálnímu zdravotnímu stavu žáka. Plán je následně vyhodnocován. Je s ním seznámen žák, zákonný zástupce, třídní učitel a další vyučující.

Podpůrná opatření členíme na dvě hlavní oblasti – podporu v oblasti obtíží při vzdělávání a podporu v oblasti obtíží v chování nebo jejich kombinaci.

PLPP slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka a to formou mírných úprav v režimu školní výuky a domácí přípravy. Na tvorbě PLPP se podílejí: výchovný poradce, metodik prevence a speciální pedagog ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka.

Jestliže podpůrné opatření poskytované školou nevede k úpravě vzdělávání žáka a k pozitivní změně, požádá škola zletilého žáka nebo jeho zákonného zástupce o návštěvu školského poradenského zařízení.

Při přiznání druhého až pátého stupně podpůrného opatření vystavuje školské poradenské zařízení zprávu o žákovi a škola je povinna vypracovat dle doporučení ŠPZ dokument - Individuální vzdělávací plán (IVP). Tento dokument obsahuje identifikační údaje žáka, stupeň podpůrného opatření, údaje o pedagogických pracovnících, podílejících se na

vzdělávání žáka, dále informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, o časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, o úpravách metod a forem výuky, o hodnocení žáka a o případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka. Dále dokument obsahuje jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje. IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od doručení doporučení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Podmínkou poskytování podpůrného opatření druhého až pátého stupně je vždy doporučení školského poradenského zařízení a písemný informovaný souhlas zletilého žáka nebo jeho zákonného zástupce.

V případě potřeby škola umožňuje působení asistenta pedagoga nebo osobního asistenta ve třídě. Ředitelství předkládá návrh individuálního vzdělávacího plánu zákonnému zástupci žáka a uzavírá s ním dohodu o vzájemné spolupráci při nápravě. IVP bude vyhodnocován dvakrát ročně.

▪ **Vzdělávání žáků mimořádně nadaných:**

Naše škola vytváří podmínky pro rozvoj nadání žáků, které lze uskutečňovat rozšířenou výukou některých předmětů nebo mimořádně nadaného žáka na jeho žádost přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Součástí žádosti žáka nebo jeho zákonných zástupců je vyjádření školského poradenského zařízení a praktického dětského a dorostového lékaře. Podmínkou přerazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva toho ročníku, který nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

Není výjimkou, že žák se speciálními výukovými potřebami v jedné oblasti v jiné vzdělávací oblasti vyniká. Proto i v naší škole vytváříme dostatečně podnětné prostředí pro žáky nadané. Důležitý je individuální přístup a možnost uspokojování jejich specifických potřeb. Je nutné motivovat nadaného žáka k rozšiřování základního učiva v konkrétním předmětu. Těmto žákům jsou zadávány samostatné úkoly, jsou pověřováni vedením méně nadaných spolužáků nebo se zúčastňují výuky se staršími žáky. Žáci výtvarně, hudebně nadaní a manuálně zruční jsou podporováni v mimoškolních aktivitách (ve školní družině, v zájmových kroužcích, ve výtvarných soutěžích) a v pracovních činnostech jsou pověřováni náročnějšími částmi při splnění zadaných úkolů. Pohybově nadaní žáci jsou zapojováni do sportovních soutěží v rámci školy a mimo školu při její reprezentaci.

Pro žáky nadané a mimořádně nadané sestavujeme IVP.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavování IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. Ředitelka školy zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP vyučujícím, ředitelka školy je zaznamená do školní matriky.

▪ **Začlenění průřezových témat**
Průřezové téma č. 1 A

Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy průřezových témat	1. stupeň					2. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
1. OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání	INT. ČJ								
Sebepoznání a sebepojetí									INT. VZ
Seberegulace a sebeorganizace					INT. Tv				
Psychohygiena								INT VZ.	
Kreativita			INT. Vv						

Průřezové téma č. 1 B

Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy průřezových témat 2. SOCIÁLNÍ ROZVOJ	1. stupeň					2. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Poznávací schopnosti	INT. Prv								
Mezilidské vztahy	PROJEKT ARCHA								
Komunikace						INT. ČJ			
Spolupráce a soutěživost				INT. Tv					

Průřezové téma č. 1 C

Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy průřezových témat 3. MORÁLNÍ ROZVOJ	1. stupeň					2. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti					INT. M				
Hodnoty, postoje, praktická etika									INT. VO.

Průřezové téma č. 2

Výchova demokratického občana

Tematické okruhy průřezových témat	1. stupeň					2. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Občanská společnost a škola	INT. Prv.								
Občan, občanská společnost a stát								INT. VO	
Formy participace občanů v politickém životě									INT. D
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování									INT. D

Průřezové téma č. 3

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy průřezových témat	1. stupeň					2. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Evropa a svět nás zajímá					INT. Hv				
Objevujeme Evropu a svět						INT. Z			
Jsme Evropané					PRO. Beseda MK				

Průřezové téma č. 4

Multikulturní výchova

Tematické okruhy průřezových témat	1. stupeň					2. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Kulturní rozdíly				INT. VI					
Lidské vztahy	PRO. ŠD Pravidla slušného chování, vzájemné vztahy mezi lidmi, lidské zdraví								
Etnický původ					INT. Vv				
Multikulturalita								INT. Cizí jazyk	
Princip sociálního smíru a solidarity							INT. VO		

Průřezové téma č. 5

Environmentální výchova

Tematické okruhy průřezových témat	1. stupeň					2. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Ekosystémy			INT. Prv.						
Základní podmínky života						INT. P			
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	PRO. Sběr odpadových surovin a jejich třídění, péče o čistotu okolí školy a města, pomoc a spolupráce s jinými organizacemi, besedy aj.								
Vztah člověka k prostředí								PRO. Beseda s odborníky	

Průřezové téma č. 6

Mediální výchova

Tematické okruhy průřezových témat	1. stupeň					2. stupeň			
	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.	8. r.	9. r.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					INT. ČJ				
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality									INT. ČJ
Fungování a vliv médií ve společnosti								INT. VO	
Tvorba mediálního sdělení							INT. ICT		

Seznam používaných zkratk průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

OSV A 1 - Rozvoj schopností poznávání
OSV A 2 – Sebepoznání a sebepojetí
OSV A 3 – Seberegulace a sebeorganizace
OSV A 4 – Psychohygiena
OSV A 5 – Kreativita

OSV B 1 – Poznávací schopnosti
OSV B 2 – Mezilidské vztahy
OSV B 3 – Komunikace
OSV B 4 – Spolupráce a soutěživost

OSV C 1 – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
OSV C 2 – Hodnoty, postoje a praktická etika

Výchova demokratického občana

VDO 1 – Občanská společnost a škola
VDO 2 – Občan, občanská společnost a stát
VDO 3 – Formy participace občanů v politickém životě
VDO 4 - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

VMEGS 1 – Evropa a svět nás zajímá
VMEGS 2 – Objevujeme Evropu a svět
VMEGS 3 – Jsme Evropané

Multikulturní výchova

- MUV 1** – Kulturní rozdíly
- MUV 2** – Lidské vztahy
- MUV 3** – Etnický původ
- MUV 4** – Multikulturalita
- MUV 5** – Princip sociálního smíru a solidarity

Environmentální výchova

- EV 1** – Ekosystémy
- EV 2** – Základní podmínky života
- EV 3** – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- EV 4** – Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova

- MV 1** – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- MV 2** – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- MV 3** – Fungování a vliv médií ve společnosti
- MV 4** – Tvorba mediálního sdělení

4. Učební plán

▪ Tabulace učebního plánu

Vzděl. oblasti	Vzděl. obory	Vyučovací předměty	1. stupeň					2. stupeň					
			1.r.	2.r.	3.r.	4.r	5.r.		6.r.	7.r.	8.r.	9.r.	
Jazyk a jaz. komunikace Český jazyk a literatura Cizí jazyk Další cizí jazyk	Český jazyk AJ /NJ		7	7	6 ⁺¹	7	6	33 ⁺¹	3 ⁺²	4	4	4	15 ⁺²
				3	3	3	9	3	3	3	3	12	
										3	3	6	
Matematika a její aplikace	Matematika		4	4	4 ⁺¹	4	4	20 ⁺¹	3 ⁺¹	4 ⁺¹	4	4 ⁺¹	15 ⁺³
Informační a komunikační technologie						1		1	1	⁺¹			1 ⁺¹
Člověk a jeho svět	Prvouka Vlastivěda Přírodověda		2	2	2			12					
					1	2							
					1	2							
Člověk a společnost	Dějepis Výchova k občanství						1		2	2	1	11	
									1	1	2		1
Člověk a příroda	Fyzika Chemie Přírodopis Zeměpis								1	1	1	1	21
									1	1	1	1	
									2	2	2	2	
									1	1	1	2	
Umění a kultura	Hudební výchova Výtvarná výchova Výchova		1	1	1	1	1	12	1	1	1	1	10
			1	1	1	2	2		1	2	2	1	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví Tělesná výchova							10 ⁺⁵			1	1	10 ⁺⁴
			2 ⁺¹	2 ⁺¹	2 ⁺¹	2 ⁺¹	2 ⁺¹		2 ⁺¹	2 ⁺¹	2 ⁺¹	2 ⁺¹	

Člověk a svět práce	Pracovní vyučování	1+2	1+2	1+2	1+ 2	1+1	5 +9	+3	1+2	1+1	1+2	3 +8

	1. stupeň						2. stupeň				
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r	5.r.		6.r.	7.r.	8.r.	9.r.	
Disponibilní hodiny	3	3	5	3	2	16	7	5	2	4	18
Celková týdenní dotace	21	21	25	25	26		28	30	32	32	
Celkem povinná časová dotace	118						122				

▪ **Poznámky k učebnímu plánu**

Český jazyk (ČJ)

Je realizován ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura ve všech ročnících.

Povinná časová dotace je následující: 1. ročník – 7 hodin týdně, 2. ročník – 7 hodin týdně, 3. ročník – 6 hodin týdně, 4. ročník – 7 hodin týdně a 5. ročník – 6 hodin týdně, přičemž z disponibilní časové dotace (celkem 1 hodina) je posílen 3. ročník 1 hodinou týdně. Celkem tedy 33 +1 hodina.

Na prvním stupni má předmět komplexnější charakter, zahrnuje komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu. Důležitým úkolem předmětu je výchova kulturního diváka, posluchače a čtenáře a to již od 1. ročníku.

Výuka probíhá v běžné třídě, může být využita i počítačová učebna, při výuce literární výchovy využíváme prostory městské knihovny.

Z průřezových témat jsou realizována témata z osobnostní a sociální výchovy, multikulturní výchovy a mediální výchovy.

Na druhém stupni obsah předmětu navazuje na získané dovednosti, vědomosti a postoje z 1. stupně a dále je rozvíjí a prohlubuje. Rozdělení je stejné jako na 1. stupni. Komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova.

Povinná časová dotace je následující: 6. ročník – 3 hodiny týdně, 7. ročník – 4 hodiny týdně, 8. ročník – 4 hodiny týdně a 9. ročník – 4 hodiny týdně, přičemž předmět Český jazyk je posílen v 6. ročníku dvěma hodinami týdně z disponibilní časové dotace. Celkem tedy 15+ 2 hodiny.

Z průřezových témat jsou realizována témata z osobnostní a sociální výchovy a mediální výchovy.

Výuka probíhá v běžných třídách, v PC učebně, dále při návštěvách filmových a divadelních představení, v městské knihovně a při exkurzích na úřady.

Anglický jazyk (AJ)

Je realizován ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk.

Předmět je vyučován na 1. stupni od 3. ročníku 3 hodiny týdně, ve 4. ročníku 3 hodiny týdně a v 5. ročníku také 3 hodiny týdně.

Na druhém stupni v 6. až 9. ročníku 3 hodiny týdně, bez posílení z disponibilní časové dotace.

Z průřezových témat je realizováno téma z multikulturní výchovy. Výuka probíhá v běžné třídě nebo v počítačové učebně.

Další cizí jazyk - Německý jazyk (NJ)

Na 1. stupni není vyučován.

Na 2. stupni je vyučován v 8. a 9. ročníku 3 hodiny týdně bez posílení z disponibilní časové dotace

Matematika (M)

Předmět je realizován ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace a ze vzdělávacího oboru. Matematika a její aplikace. Je vyučován ve všech ročnících.

Obsah vyučovacího předmětu je rozdělen na čtyři tematické okruhy: Čísla a početní operace na 1. stupni, na který na 2. stupni navazuje a dále ho prohlubuje tematický okruh Číslo a proměnná, dále Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a v prostoru a Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Na 1. stupni je předmět vyučován následovně: V 1. – 5. ročníku je realizován časovou dotací 4 hodiny týdně a ve 3. ročníku je navíc posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace. Celkem tedy 20+1 hodina.

Do vyučovacího předmětu je začleněno průřezové téma z osobnostní a sociální výchovy .

Na 2. stupni je předmět vyučován s následující časovou dotací: V 6. ročníku - 3 hodiny týdně, v 7. až 9. ročníku 4 hodiny týdně, přičemž v 6., 7. a v 9. ročníku je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace. Celkem tedy 3 disponibilní hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenové učebně, v počítačové učebně, žáci mohou část hodiny pozorovat v praxi prostorové příklady pro využití k rýsování, počítání a k orientaci.

Informační a komunikační technologie (ICT)

Předmět je realizován ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a ze vzdělávacího oboru se stejným názvem.

Na 1. stupni je předmět vyučován v 5. ročníku s časovou dotací 1 hodinu týdně. Je vyučován v počítačové učebně.

Na 2. stupni je předmět vyučován v 6. ročníku 1 hodinu týdně, přičemž v 7. ročníku je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace – tedy 1 + 1 hodina.

Z průřezových témat je realizováno téma z mediální výchovy. (Tvorba mediálního sdělení).

Prvouka (Prv)

Předmět Prvouka je realizován ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a ze vzdělávacího oboru se stejným názvem. Je realizován pouze na 1. stupni a to v 1. až 3. ročníku 2 hodiny týdně.

Z průřezových témat jsou realizována témata z osobnostní a sociální výchovy, výchovy demokratického občana a z environmentální výchovy.

Vlastivěda (VI)

Vyučovací předmět je realizován ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a ze vzdělávacího oboru se stejným názvem.

Je vyučován ve 4. ročníku 1 hodinu týdně a v 5. ročníku 2 hodiny týdně, tedy pouze na 1. stupni.

Z průřezových témat je realizováno téma z multikulturní výchovy (Kulturní rozdíly).

Přírodověda (Př)

Předmět je realizován ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a ze vzdělávacího oboru se stejným názvem.

Je vyučován pouze na 1. stupni a to následovně: Ve 4. a 5. ročníku 1 hodinu týdně, bez posílení z disponibilní časové dotace.

Dějepis (D)

Předmět je realizován ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a ze vzdělávacího oboru Dějepis. Je vyučován pouze na 2. stupni, v 6. až 9. ročníku. V 6. ročníku 1 hodinu týdně, v 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. ročníku 2 hodiny týdně a v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Z průřezových témat jsou zastoupena témata z výchovy demokratického občana. (Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování).

Výchova k občanství (VO)

Vyučovací předmět je realizován ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a ze vzdělávacího oboru Výchova k občanství.

Navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět z 1. stupně, je vyučován pouze na 2. stupni, a to v 6. ročníku 1 hodinu týdně, v 7. ročníku 1 hodinu týdně, v 8. ročníku 2 hodiny týdně a v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Do vyučovacího předmětu Výchova k občanství jsou začleněna průřezová témata z osobnostní a sociální výchovy, výchovy demokratického občana, multikulturní výchovy a z mediální výchovy.

Fyzika (F)

Předmět je realizován ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru Fyzika. Obsah tohoto vyučovacího předmětu navazuje na učivo vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, které přibližuje učivo na 1. stupni.

Předmět je vyučován pouze na 2. stupni. V 7. až 9. ročníku vždy 1 hodinu týdně, bez posílení z disponibilní časové dotace.

Chemie (Ch)

Předmět je realizován ze vzdělávacího oboru Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru Chemie.

Je vyučován pouze na 2. stupni v 6. až 9. ročníku vždy 1 hodinu týdně, v kmenové třídě nebo v počítačové učebně

Přírodopis (P)

Vyučovací předmět Přírodopis je realizován ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru Přírodopis.

Je vyučován pouze na 2. stupni – v 6. – 9. ročníku po 2 vyučovacích hodinách týdně.

Z průřezových témat je zařazeno téma z environmentální výchovy.

Zeměpis (Z)

Předmět je realizován ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, která navazuje na oblast Člověk a jeho svět z 1. stupně.

Je vyučován na druhém stupni v 6. až v 8. ročníku 1 hodinu týdně, v 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Z průřezových témat je realizováno téma z výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výuka probíhá v běžné třídě, v počítačové učebně nebo v terénu v okolí školy, obce, regionu.

Hudební výchova (Hv)

Předmět je realizován ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a ze vzdělávacího oboru Hudební výchova.

Je vyučován na 1. i 2. stupni vždy 1 hodinu týdně z povinné časové dotace.

Z průřezových témat jsou realizovány okruhy z výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výtvarná výchova (Vv)

Předmět je realizován ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a ze vzdělávacího oboru Výtvarná výchova. Je vyučován na 1. i 2. stupni.

Na 1. stupni v 1. až 3. ročníku vždy po 1 hodině týdně, ve 4. a 5. ročníku vždy po 2 hodinách týdně z povinné časové dotace.

Na 2. stupni v 6. ročníku 1 hodina týdně, v 7. a v 8. ročníku 2 hodiny týdně a v 9. ročníku 1 hodina týdně.

Z průřezových témat jsou realizovány okruhy z osobnostní a sociální výchovy a z multikulturní výchovy.

Výuka probíhá v běžné třídě, v počítačové učebně, v knihovně nebo v okolí školy.

Výchova ke zdraví (VZ)

Předmět je realizován ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho zdraví a ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

Je vyučován pouze na 2. stupni v 8. a v 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně.

Navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět z 1. stupně.

Do vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví jsou začleněna témata z osobnostní a sociální výchovy. (Sebepoznání a sebepojetí, Poznávací schopnosti).

Tělesná výchova (Tv)

Vyučovací předmět Tělesná výchova je realizován ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a ze vzdělávacího oboru Tělesná výchova.

Předmět je vyučován na obou stupních 2 hodiny týdně v každém ročníku a v každém ročníku je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace. Celkem tedy na 1. stupni 10+5 hodin a na 2. stupni 10+4 hodiny.

Z průřezových témat jsou realizována témata z osobnostní a sociální výchovy (Seberegulace a sebeorganizace, Spolupráce a soutěživost).

Pracovní vyučování (Pv)

Vyučovací předmět Pracovní vyučování je realizován ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce.

Je vyučován na 1. i 2. stupni. Na 1. stupni je vyučován 1 hodinu týdně v každém ročníku, přičemž v 1. až 4. ročníku je posílen o 2 hodiny z disponibilní časové dotace a 5. ročníku je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace, tedy 5 hodin z povinné časové dotace a 9 hodin z disponibilní časové dotace.

Na 2. stupni je předmět vyučován následovně. Z povinné časové dotace je v 7., 8. a v 9. ročníku po 1 vyučovací hodině, přičemž v 6. ročníku je posílen o 3 hodiny týdně, v 7. a v 9. ročníku o 2 hodiny týdně a v 8. ročníku o 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace.

5. Učební osnovy

- **Název vyučovacího předmětu**
- **Charakteristika vyučovacího předmětu**
- **Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu**

- **Název předmětu: Český jazyk**
- **Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni**

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Český jazyk je realizován ze vzdělávací oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“ a ze vzdělávacího oboru „Český jazyk a literatura“.

Cílem předmětu je pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství, pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání, osvojení a správné používání ústní i písemné podoby spisovného jazyka i individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla a sdílení čtenářských zážitků. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je.

Pro žáky s priznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ předměty speciálně pedagogické péče, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče bude poskytována z časové dotace z předmětu Český jazyk a literatura.

Na prvním stupni má předmět komplexnější charakter. Zahrnuje komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu. Ve výuce se obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Komunikační a slohová výchova vede žáky k rozvíjení slovní zásoby, řečových schopností a komunikačních dovedností, k vnímání a chápání různých jazykových sdělení. Hlavním úkolem je naučit žáky správně a srozumitelně se vyjadřovat, osvojit si správnou techniku psaní, napsat krátká sdělení a číst s porozuměním. Na prvním stupni má složka komunikační a slohové výchovy samostatnou část Psaní.

Jazyková výchova se zaměřuje na osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě. Žáci se učí poznávat a rozlišovat jeho další formy. Je nástrojem funkčního dorozumívání žáků.

Literární výchova se zaměřuje na postupné vytváření základních čtenářských dovedností a návyků a na odpovídající reprodukci přečteného.

Důležitým úkolem předmětu je výchova kulturního diváka, posluchače a čtenáře, a to již od 1. ročníku.

Výuka probíhá v běžné třídě, při upevňování a procvičování učiva může být využita počítačová učebna, při výuce čtení a literární výchovy využíváme prostory Městské knihovny.

Formy a metody práce - skupinová práce

didaktické hry

manipulační činnosti s didaktickými pomůckami

dramatizace

návštěva kina, divadla, knihovny

Předmět Český jazyk je realizován ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura ve všech ročnících.

Povinná časová dotace je následující: 1. ročník – 7 hodin týdně, 2. ročník – 7 hodin týdně, 3. ročník – 6 hodin týdně, 4. ročník – 7 hodin týdně a 5. ročník – 6 hodin týdně, přičemž z disponibilní časové dotace (celkem 1 hodina) je posílen 3. ročník 1 hodinou týdně. Celkem tedy 33 +1 hodina.

Na prvním stupni má předmět komplexnější charakter, zahrnuje komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu. Důležitým úkolem předmětu je výchova kulturního diváka, posluchače a čtenáře a to již od 1. ročníku.

Výuka probíhá v běžné třídě, může být využita i počítačová učebna, při výuce literární výchovy využíváme prostory městské knihovny.

Z průřezových témat jsou realizována témata z osobnostní a sociální výchovy, multikulturní výchovy a mediální výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učíme žáky orientovat se na řádku, stránce
Pracujeme s textem, s knihou
Objasňujeme, dodržujeme a upevňujeme
ustálené postupy učení

Kompetence k řešení problémů:

Vedeme žáky k souvislému vyjadřování a
popisu určitého problému
Učíme žáky vnímat a rozpoznat problém,
hledat řešení a ověřit správnost volby

Odstraňujeme nejistotu při mluvním projevu
před neznámými posluchači

Kompetence komunikativní:

Klademe otevřené otázky
Rozvíjíme schopnost naslouchat ostatním,
rozumět ostatním
Využíváme aktivně slovní zásobu

Kompetence sociální a personální:

Podněcujeme, umožňujeme, zadáváme
žákům činnosti probíhající ve skupinách
Organizujeme pro žáky činnosti, které
souvisí s orientací a komunikací v běžném
životě

Kompetence občanské:

Vytváříme zájem o český jazyk
Budujeme úctu k národní historii
Předkládáme přijatelné formy vyjádření
postojů a názorů

Kompetence pracovní:

Učíme žáky zacházet s psacím náčiním
Vytváříme schopnost samostatně pracovat
dle zadaných instrukcí

- **Název předmětu: Český jazyk**
- **Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni**

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk je realizován ze vzdělávací oblasti „Jazyk a jazyková komunikace“ a ze vzdělávacího oboru „Český jazyk a literatura“.

Obsah předmětu navazuje na získané dovednosti, vědomosti a postoje na 1. stupni a dále je rozvíjí a prohlubuje. Stejně jako na 1. stupni je rozdělen na složku Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy.

Cílem předmětu v oblasti **Komunikační a slohové výchovy** je naučit žáka vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V **Jazykové výchově** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.

V rámci **Literární výchovy** je hlavním cílem vytvořit schopnost žáka orientovat se v literárním textu, umět vyhledat potřebné informace z textu, formulovat ústní formou myšlenky textu, dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení. Literární výchova má rovněž za úkol seznámit žáky se základními literárními druhy a žánry, s významnými představiteli české literatury a budovat v žákovi pozitivní vztah k literatuře.

Metody a formy práce – skupinová práce
krátkodobé projekty
dramatizace
návštěva kina, divadla, koncertu, knihovny

Výuka probíhá v běžných třídách, v PC učebně, dále při návštěvách filmových a divadelních představení, v městské knihovně, při exkurzích na úřady.

Předmět Český jazyk je vyučován na 2. stupni takto:

Povinná časová dotace je následující: 6. ročník – 3 hodiny týdně, 7. ročník – 4 hodiny týdně, 8. ročník – 4 hodiny týdně a 9. ročník – 4 hodiny týdně, přičemž předmět Český jazyk je posílen v 6. ročníku dvěma hodinami týdně z disponibilní časové dotace. Celkem tedy 15+ 2 hodiny.

Z průřezových témat jsou realizována témata z osobnostní a sociální výchovy a mediální výchovy.

Výuka probíhá v běžných třídách, v PC učebně, dále při návštěvách filmových a divadelních představení, v městské knihovně a při exkurzích na úřady.

Výchovné a vzdělávací strategie

V rámci předmětu Český jazyk jsou utvářeny a rozvíjeny tyto kompetence:

Kompetence k učení:

Vedeme žáky k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
Rozvíjíme pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
Učíme žáky samostatně pracovat s textem
Využíváme internet k získávání potřebných informací
Přistupujeme k žákům individuálně, respektujeme jejich individuální tempo

Kompetence k řešení problémů:

Učíme žáky komunikovat v běžných situacích, hlavně na veřejnosti
Vedeme je ke zvládnutí konfliktních situací, k vyjádření vlastního názoru, k projevu nesouhlasu, odmítnutí

Kompetence komunikativní:

Učíme žáky formulovat své myšlenky, rozumět promluvě ostatních lidí
Snažíme se je naučit využívat prostředky nonverbální komunikace

Vedeme je k aktivnímu vnímání okolní komunikace, být dobrým posluchačem

Kompetence sociální a personální: Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k mateřskému jazyku jako ke zdroji rozvoje osobního a kulturního bohatství
Učíme žáky požádat, poděkovat
Vedeme je k pomoci slabšímu
Snažíme se o individuální prožívání slovesného díla, ke sdílení čtenářských zážitků a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání
Snažíme se střídat role při práci ve skupině

Kompetence občanské: Budujeme úctu k rodnému jazyku, historii

Kompetence pracovní: Umožňujeme a učíme žáky samostatně pracovat se slovníkem a s dalšími zdroji (Pravidly českého pravopisu)

Český jazyk
1. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Jazyková výchova rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova • rozlišuje slovo, slabiku, hlásku • čte a rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky • pozná větu, píše na konci věty tečku ve svém mluveném projevu užívá správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves; Komunikační a slohová výchova čte nahlas slova, věty a krátké texty	zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin naslouchání - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené) tvarosloví - tvary slov čtení - praktické čtení (znalost orientačních prvků v textu)	OSV A 1 MUV 2 (PRO)	M Vv Tv Hv Pv

39

Okomentoval(a): [A1]:

Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči S pomocí učitele aplikuje zásady správného dýchání a mluveného projevu Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	rozpozná nadpis, řádek, odstavec, článek rozumí jednoduchým písemným pokynům adekvátně reaguje na mluvené pokyny (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva, blahopřání) pozdraví, poděkuje, požádá, omluví se s pomocí učitele aplikuje zásady správného dýchání a mluveného projevu; mluví srozumitelně, pečlivě vyslovuje, opravuje nedbalou nebo nesprávnou výslovnost v promluvách užívá vhodné verbální prostředky řeči krátce, souvisle vypráví své zážitky	mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) mluvený projev - vyjadřování závislé na komunikační situaci základní komunikační pravidla zdvořilé vystupování, střídání rolí mluvčího a posluchače) naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) mluvený projev – komunikační žánry:		

Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním Píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní udržuje si pracovní a hygienické návyky, včetně prvních návyků psaní na počítači píše správně tvary písmen a číslic i podle diktátu; kontroluje vlastní písemný projev; orientuje se na klávesnici počítače seřadí ilustrace podle časové (dějové) posloupnosti; podle obrázkové osnovy vypráví jednoduchý příběh čte literární texty, pozorně naslouchá čtení;	vypravování písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) písemný projev - technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev) mluvený projev - komunikační žánry: vypravování dialog na základě obrazového materiálu poslech literárních textů zážitkové čtení a naslouchání tvořivé činnosti s literárním textem -		

Vyjadřuje své pocity z přečteného textu Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	recituje básně, říkadla a rozpočítadla, z paměti je přednáší vyjadřuje své pocity z přečteného textu; rozpozná dobro a zlo v jednání pohádkových postav odliší jednotlivé literární pojmy pracuje tvořivě s literárním textem, dramatizuje jej	přednes vhodných literárních textů základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, rým tvořivé činnosti s literárním textem - dramatizace, vlastní výtvarný doprovod		

Český jazyk
2. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Jazyková výchova rozděluje slova na konci řádků; seřadí slova v abecedním pořádku podle jejich prvního písmena, identifikuje a správně píše slova, v nichž dochází ke spodobě znělosti, označí přízvučnou slabiku ve slově, správně vyslovuje a píše spojení předložky a ohebných slov rozpozná slovo významově nadřazené ve skupině slov; • ke skupině slov přiřadí slovo významově nadřazené; • v textu najde slova příbuzná, citově zabarvená a zdvojnásobí, vytvoří vlastní;	zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin tvarosloví - slovní druhy, tvary slov slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, antonyma, synonyma, homonyma, slova jednoznačná a mnohoznačná	MUV 2 (PRO)	M Vv Tv Hv Pv

Odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat, a místních pojmenování Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	• přiřadí správně slova stejného anebo podobného významu a slova významu opačného; • rozpozná a uvede více významů u známých slov; aplikuje pravidla psaní u,ů a ú, i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, pravopis zdůvodní; • správně píše velká písmena na počátku vět a vlastních jmen osob a zvířat, pravopis zdůvodní rozliší slova do skupin podle jejich obecného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost) rozpozná oznámení, otázku, výtku, rozkaz, přání; • podle komunikačního záměru mluvčího zaznamená správně interpunkci na konci věty;	pravopis : lexikální slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov zvuková stránka jazyka - modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) • pravopis - lexikální		

Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	• moduluje melodii výpovědi podle svého záměru; • v krátké výpovědi opraví chybnou modulaci;			
Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Komunikační a slohová výchova čte nahlas i potichu známé i neznámé jednoduché texty; • jednoduše reprodukuje přečtené texty	čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) • mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci		
Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	rozumí písemným nebo ústním pokynům k práci a pobytu ve škole a adekvátně na ně reaguje • rozumí jednoduchým pokynům z různých oblastí života, např. v dopravě, knihovně, divadle podle konkrétní komunikační situace volí vhodné oslovení a rozloučení; • vyslechne druhého, naváže na téma zmíněné partnerem	naslouchání - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) mluvený projev - základy techniky mluveného projevu, komunikační žánry: oslovení, pozdrav mluvený projev - základy techniky mluveného		

V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	správně dýchá a volí vhodné tempo řeči v připravených i nepřipravených školních projevech v krátkých promluvách v běžných školních i mimoškolních situacích užívá vhodně melodii a tempa řeči, pauz a důrazu; • svůj projev doprovází jednoduchými gesty a vhodnou mimikou píše krátká sdělení podle pokynů učitele	projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) mluvený projev - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) písemný projev - technika psaní, úhledný, čitelný a přehledný projev, formální úprava textu, žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, pozvánka, dopis, popis		

Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Literární výchova při četbě nebo přednesu literárního textu správně vyslovuje, vhodně frázuje a užívá správné tempo a melodii řeči	tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů zážitkové čtení a naslouchání		
Vyjadřuje své pocity z přečteného textu	stručně reprodukuje obsah krátkého literárního textu • vyjádří pocity z přečteného literárního textu mluvenou formou nebo jednoduchými výtvarnými technikami, např. komiksem, obrázkem	tvořivé činnosti s literárním textem - dramatizace, vlastní výtvarný doprovod, volná reprodukce přečteného textu		
Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	odliší vyjadřování v próze a ve verších; • rozumí základním literárním pojmům	základní literární pojmy - literární druhy a žánry: pohádka, říkanka, báseň, bajka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, verš, rým, divadelní představení, herec tvořivé činnosti s	literárním textem - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, vlastní výtvarný doprovod	

Český jazyk
3. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	Jazyková výchova odůvodňuje a správně píše i/y • po obojetných souhláskách ve • vyjmenovaných slovech; • správně píše vlastní jména vybraných států, ulic, zeměpisných názvů rozezná slovo ohebné a slovo neohebné • v základním tvaru rozliší všechny ohebné slovní druhy spojuje krátké věty do souvětí a užívá k tomu vhodné spojovací výrazy	pravopis - lexikální tvárosloví - slovní druhy, tvary slov pravopis - syntaktický - spojovací výrazy	MUV 2 (PRO)	M Vv Tv Hv Pv

Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	• obmění spojovací prostředky podle potřeby svého projevu nebo podle zadání učitele			
Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Komunikační a slohová výchova čte plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • vyhledá informace v encyklopediích a slovnících pro děti • při čtení vhodně užívá nonverbální prostředky • reprodukuje obsah textu • doplní text o chybějící část, dovypraví jej, vymyslí název	čte plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • vyhledá informace v encyklopediích a slovnících pro děti • při čtení vhodně užívá nonverbální prostředky • reprodukuje obsah textu • doplní text o chybějící část, dovypraví jej, vymyslí název		
Pěčlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	aktivně se podílí na sestavování jednoduchých pravidel a pokynů pro různé situace ve škole dodržuje vhodnou vzdálenost k partnerovi, udržuje s ním oční kontakt	naslouchání - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní) mluvený projev - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení		

Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	• rozhovor bezdůvodně nepřerušuje nebo požádá o přerušení a uvede důvod naslouchá mluvenému projevu spolužáka a uvědomuje si jeho nonverbální prostředky • odhalí výraznější chyby v mluveném projevu, upozorní na ně a pomůže s jejich opravováním v jednoduchém projevu dbá na to, aby byl gramaticky a věcně správný • opraví chyby v samostatném vypravování spolužáka sestaví osnovu a podle ní píše krátké texty • v písemném projevu užívá vhodně jazykové prostředky, grafické symboly a interpunkci	dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače) mluvený projev - vyjadřování závislé na komunikační situaci, mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) • naslouchání - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) mluvený projev - vyjadřování závislé na komunikační situaci, komunikační žánry: vypravování písemný projev - technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu,		

Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním Píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku Vyjadřuje své pocity z přečteného textu Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	a přitom aplikuje znalosti osvojené v jazykové výchově Literární výchova ústně i písemně vyjadřuje své pocity z přečteného textu rozliší poezii a prózu • pozná a charakterizuje pohádku, příběh s dětským a zvířecím hrdinou, bajku • uvede nejznámější autory a ilustrátory knih pro děti	žánry písemného projevu, sestavení osnovy) zážitkové čtení a naslouchání • tvořivé činnosti s literárním textem - volná reprodukce přečteného nebo i slyšeného textu, dramatizace, hudební doprovod základní literární pojmy - literární druhy a žánry: báseň, pohádka, bajka, verš, rým, přirovnání, spisovatel, básník, ilustrátor, kniha, čtenář		

Český jazyk
4. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Jazyková výchova vyhledá a vhodně použije slova stejného nebo podobného významu • nahradí slovo v textu slovem významově protikladným, podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným • vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy • rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínku (pro opozita) v jednoduchých případech rozliší kořen slova, část předponovou a příponovou	slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma slovní zásoba a tvoření slov - stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)	MUV 2 (PRO)	M Vv Tv Hv Pv

Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• podle instrukcí učitele graficky zaznamená stavbu slova • rozpozná a správně napíše předponu a předložku, zvládá jejich pravopis • rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem • k danému slovu uvede slova příbuzná vyhledá v neznámém textu plnovýznamová slova a určí jejich slovní druh • ohebné slovní druhy užívá ve správném tvaru • vybere z krátkého textu větu, která obsahuje/neobsahuje zadaný slovní druh • používá v mluveném i psaném projevu náležité tvary podstatných a přídavných jmen (kromě pravopisu přídavných jmen přivlastňovacích) • používá v mluveném i psaném projevu náležité tvary sloves ve způsobu oznamovacím	tvarosloví - slovní druhy, tvary slov pravopis - základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých)		

Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	vhodně užívá koncovky spisovné a nespisovné s ohledem na komunikační situaci • určí nespisovné tvary u českých slov • označí různé komunikační situace, při nichž je vhodné užívat spisovných tvarů slov	tvarosloví - tvary slov		
Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	ve dvojčlenné větě vyhledá základní skladební dvojici • ve větách s nevyjádřeným podmětem tvoří základní skladební dvojici za pomoci příslušných osobních zájmen	skladba - základní skladební dvojice		
Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	píše správně i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných	pravopis - lexikální		

Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Komunikační a slohová výchova sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky	čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé) věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)		
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	v krátkém odstavci nalezne klíčová slova a obsahové jádro sdělení, svůj výběr zdůvodní • vypíše z textu požadované informace • vyhledá v textu informace, které jej zaujmou nebo o nichž se chce více dozvědět			
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	doplní neúplný text • sestaví souvislé vypravování a popis (podle pravidel časové a příčinné souvislosti)	písemný projev - žánry písemného projevu: vypravování, popis		
Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	reprodukuje obsah slyšeného projevu, vybere z něj podstatné informace a zapamatuje si je • zaznamenává si data a informace, s nimiž chce v budoucnu dále pracovat	naslouchání - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené)		

Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	dodržuje pravidla komunikace v různých prostředích a pravidla bezpečnosti na internetu • vhodně se zapojí do rozhovoru, udržuje a ukončí jej	mluvený projev - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování)		
Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	postihne významné rozdíly mezi spisovnou a nespisovnou výslovností • rozhodne, zda je ukázka textu vhodná pro určitou situaci (s ohledem na spisovnost projevu)	mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)		
Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	moduluje a intonuje promluvu, užívá vhodně tempa a pauz řeči • promluvu upraví podle změněného záměru			
Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	správně aplikuje pravopisné a gramatické jevy v jednoduchých písemných projevech	písemný projev - žánry písemného projevu: vypravování, popis, jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník)		

Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	• dodržuje kompoziční a jiné požadavky spojené s vypravováním a popisem • vyplní správně jednoduché formuláře v tištěné i elektronické podobě sestaví osnovu vypravování, než začne psát souvislý text • tvoří nadpisy, člení text na odstavce • v souvislém textu zachovává časovou a příčinnou souvislost • podle osnovy vypráví krátký příběh, užívá vhodný jazyk • popíše svůj pokoj, členy rodiny, jednoduchý pracovní postup	písemný projev - technika psaní (formální úprava textu); žánry písemného projevu: vypravování, popis		
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	za pomoci učitele rozpoznává v mediálních produktech (zejména v reklamě) některé manipulativní záměry a techniky a diskutuje o nich	naslouchání - věcné naslouchání pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)		

Český jazyk
5. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Jazyková výchova najde v textu větu, která obsahuje slovo vícevýznamové • nahradí slovo v textu slovem významově protikladným, podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným určí v běžných a jednoduchých slovech kořen, předponu a část příponovou a koncovku • uvede slova příbuzná k českým slovům • uvede příklady slov odvozených stejnou příponou či předponou • graficky označí ve slovech kořen, slovotvorný základ, předponu a příponovou část	slovní zásoba a tvoření slov - slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma slovní zásoba a tvoření slov - stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)	MUV 2 (PRO) MV 1	M Vv Tv Hv Pv

Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu Vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	určí pád, číslo, vzor a rod podstatných jmen • určí mluvnické kategorie slovesa – osobu, číslo, způsob a čas • vyhledá složené tvary slovesa • určí druh a vzor přídavných jmen • píše správně koncovky podstatných jmen a přídavných jmen měkkých a tvrdých • rozpozná neohebné slovní druhy (s výjimkou částic) správně píše předložku s/z označí základ podmětu a základ přísudku dvojčlenné věty pozná souvětí • na nevyjádřený podmět odkáže odpovídajícím osobním zájmenem	tvarosloví - slovní druhy, tvary slov pravopis - základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem) skladba - základní skladební dvojic		

Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný) pozná souvětí • spojí věty, oddělí věty v souvětí čárkou nebo vhodný spojovacím výrazem upraví spojení vět v souvětí dle zadání, užije správný spojovací výraz píše správně i/y v koncovkách přičestí minulého (činného) ve shodě přísudku s podmětem v základních případech Slohová a komunikační výchova vymyslí název úryvku textu	skladba - věta jednoduchá a souvětí pravopis - syntaktický čtení - věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)		

Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	• rozhodne, zda je možno dozvědět se z textu danou informaci • z přečteného textu vyvozuje závěry • sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky	naslouchání - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)		
Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro jeho smysl • porovná informace ze dvou zdrojů	mluvený projev - vyjadřování závislé na komunikační situaci		
Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	doplní neúplné sdělení • opraví neúplné sdělení jiného žáka • zeptá se na podrobnosti slyšeného projevu	čtení - věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)		
Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	při skupinové práci najde v reklamě nebo inzerci autorovu manipulaci, společný názor zdůvodní a obhajuje • vyhledá na internetu, v časopise, v denním tisku příklad manipulativní reklamy	• naslouchání - věcné naslouchání pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)		

Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	najde ukázkou nespisovných jazykových prostředků v literárním textu, diskutuje o vhodnosti jejich užití a o důvodu autora, proč tyto prostředky užil • rozpozná vhodnost použití spisovné či nespisovné výslovnosti dle situace • vhodně užívá spisovnou a nespisovnou výslovnost dle komunikační situace správně aplikuje osvojené gramatické a stylistické vědomosti a dovednosti při tvorbě vlastního textu • v ukázce dopisu doplní, co chybí zdůvodní význam osnovy; • na základě osnovy vypráví příběh nebo popisuje postup práce • zařadí do přečtené ukázky na vhodné místo nabízený text	mluvený projev - vyjadřování závislé na komunikační situaci, základní komunikační pravidla (zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování), komunikační žánry: vzkaz, zpráva, oznámení písemný projev - žánry písemného projevu: zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování, omluvenka • technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu)		

Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Literární výchova napíše pohádku, povídku, bajku, dotvoří ji obrázky • ohodnotí vlastní text a diskutuje o něm • vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma; odliší jednoduché literární, publicistické a populárně naučné texty a svou klasifikaci zdůvodní • rozhodne, jakého typu je úryvek umělecký (poezie, komiks, pohádka) - neumělecký (naučný text, návod k použití) charakterizuje základní žánry literatury pro děti • pozná v textu zvláštní či zvláště užité jazykové prostředky jazyka, za pomoci	tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, povídka, bajka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání • poslech literárních textů • zážitkové čtení a naslouchání		

Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	učitele vysvětlí, proč je autor užil, popíše, jak na něj působí • uvažuje o funkci verše, rýmu a rytmu poezie v konkrétním textu; popíše svými slovy kompozici povídky • rozhodne, zda uvedená ukázka je pohádka, pověst, nebo bajka; • rozhodne, zda uvedená ukázka je poezie, nebo próza	základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, povídka, bajka, pověst, poezie, próza, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, rytmus, přirovnání • tvořivé činnosti s literárním textem - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu		

Český jazyk
6. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Odliší spisovný a nespisovný jazykový projev pracuje s ukázkami spisovného a nespisovného jazyka Rozliší spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu Pozná nářeční prvky regionu Samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami Při ústním vyjadřování správně používá přízvuk, tempo, důraz, pauzy Rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov Porovnává podobně znějící česká a cizojazyčná slova	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Obecné poučení o jazyce – čeština Skupiny jazyků Rozvrstvení národního jazyka Jazyk a komunikace – jazykové příručky Jazyk a jeho útvary Jazykověda a její složky Zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti Modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný) Intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) Slovní zásoba a tvoření slov: Způsoby tvoření slov Opakování o hláskách – stavba slova, odvozování příponami a předponami Části slova, kořen – příbuzná slova	OSV B 3 MUV 2 (PRO)	Vv Hv Pv VO

Ovládá pravopisné jevy lexikální, slovotvorné a morfologické Rozpozná slovní druhy, blíže určuje podstatná a přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa Jména z regionu používá ve správných tvarech	Souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene Procvičování vypravování (časová posloupnost) Prvky oživující vypravování (1. osoba, přímá řeč, dějová slovesa, přítomný čas) Sestavování osnovy Praktický výcvik (mluvní cvičení, krátké cvičné práce) Popis Čtení – kritické (analytické, hodnotící) Naslouchání – věcné (soustředěné, aktivní) Mluvený projev Zásady kultivovaného projevu Komunikační žánry – nepřipravený projev Komunikační žánry – připravený projev Pisemný projev – vlastní tvořivé psaní Popis předmětu a osoby Popis děje a pracovního postupu: Zpráva a oznámení Čtení – věcné (jako zdroj informací, vyhledávací) Naslouchání – kritické Výpisky a výtah Čtení praktické a věcné Pisemný projev - výpisek Dopis – soukromý a úřední Vlastní tvořivé psaní Průběžně kratší cvičné slohové práce dle jednotlivých témat.		

Uvědomuje si vztahy mezi základními a rozvíjejícími větnými členy Rozliší větu jednoduchou a souvětí V písemném projevu správně používá interpunkční znaménka Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších Rozpozná lyriku, epiku Přednáší z paměti literární texty přiměřené věku	Tvarosloví Slovní druhy a jejich určování Druhy podstatných jmen: konkrétní, abstraktní, po-množná, hromadná, látková, obecná a vlastní Skloňování vlastních jmen osobních a místních Mluvnické významy a tvary slov Druhy přídavných jmen: tvrdá, měkká, přivlastňovací -určování a procvičování pravopisu Jmenné tvary přídavných jmen Stupňování přídavných jmen Zájmena: vyhledávání a určování Skloňování zájmen osobních, přivlastňovacích a ukazovacích Číslovky: vyhledávání a určování druhů, skloňování Slovesa: tvary podmiňovacího způsobu minulého a přítomného Skladba Základní a rozvíjející větné členy Věta jednoduchá a souvětí Interpunkce v souvětí Pravopis syntaktický v průběhu celého školního roku LITERÁRNÍ VÝCHOVA Literární druhy a žánry		

Podle svých schopností volně reprodukuje text, případně tvoří vlastní literární text na dané téma Zvládá dramatizaci jednoduchého textu Vyjádří své pocity z přečteného textu (kladné i záporné) Odliší řeč vypravěče a řeč postav	Poezie – lidová slovesnost (hádky, říkadla, rozpočítadla, slov. hříčky) Próza – lidová slovesnost Pohádky Moderní pohádky Bajky (v próze i v poezii) Tvořivé činnosti s literárním textem – dramatizace Jazyk literárního díla, obrazná pojmenování (bajky) Základy literární teorie a historie Starověká literatura Sumerská lit. Staroegyptská lit. Hebrejská lit. Žánry epické – báje a pověsti Žánry epické – epos (Gilgameš) Bible – Starý zákon Antická literatura Tvořivé činnosti s literárním textem (Homér) Odliší řeč vypravěče a řeč postav Volná reprodukce přečteného textu (Staré české báje a pověsti) Vlastní výtvarný doprovod k literárním textům Dramatické žánry v proměnách času Způsoby interpretace literárních a jiných děl Regionální literatura Jazyk literárního díla, obrazná pojmenování (Nový zákon) Středověká světová literatura – náboženská		

Dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč Správně zachytí časovou posloupnost Sestaví osnovu Podchytí hlavní myšlenku textu Dokáže výstižně vyjadřovat vlastní postoje a pocity Rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace Komunikuje pohotově a přiměřeně v běžných komunikačních situacích	světská (O králi Artušovi, o Rolandovi, Tristan a Izolda, Lohengrin, Píseň o Nibelunzích) Žánry lyrické (milostná a náboženská poezie) Základy literární teorie – struktura literárního díla Jazyk literárního díla – rým, rytmus, volný verš Opakování: typické žánry a jejich představitelé KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Vypravování Čtení – prožitkové Naslouchání – zážitkové Mluvený projev Komunikační žánry – nepřipravený projev Komunikační žánry – připravený projev Písemný projev – vlastní tvořivé psaní Procvičování vypravování (časová posloupnost) Prvky oživující vypravování (1. osoba, přímá řeč, dějová slovesa, přítomný čas) Sestavování osnovy Praktický výcvik (mluvní cvičení, krátké cvičné práce) Popis Čtení – kritické (analytické, hodnotící) Naslouchání – věcné (soustředěné, aktivní) Mluvený projev		

Osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu Rozpozná dopis úřední a osobní Je schopen telefonické komunikace	Zásady kultivovaného projevu Komunikační žánry – nepřipravený projev Komunikační žánry – připravený projev Písemný projev – vlastní tvořivé psaní Popis předmětu a osoby Popis děje a pracovního postupu: Zpráva a oznámení Čtení – věcné (jako zdroj informací, vyhledávací) Naslouchání – kritické Výpisky a výtah Čtení praktické a věcné Písemný projev - výpisek Dopis – soukromý a úřední Vlastní tvořivé psaní Průběžně kratší cvičné slohové práce dle jednotlivých témat. Písemný projev		

Český jazyk
7. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci Správně užívá tvary označující části těla Skloňuje zájmena Rozlišuje slovesný rod	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Opakování Tvarosloví Slovní druhy Mluvnické významy a tvary slov Odchytky ve skloňování: oči, uši, ruce, nohy Opakování učiva o slovech ohebných Skloňování zájmen + jenž Slovesa Slovesný rod činný a trpný Pravopis morfologický Neohebné slovní druhy Spřežky Stupňování příslovcí Předložky, spojky Částice, citoslovce Pravopis lexikální Psaní velkých písmen Slovní zásoba a tvoření slov Význam slova, synonyma, homonyma Slova jednoznačná a mnohoznačná Slohové rozvrstvení slovní zásoby	MUV 2 (PRO)	Vv Hv Pv VO

Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov Rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech Volí vhodná slova v písemném i mluveném projevu Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace Využívá termínů z ostatních předmětů Určuje druhy vět Nahradí větný člen větou vedlejší a větu vedlejší větným členem Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický	Obohacování slovní zásoby Způsoby tvoření slov Skladba Stavba věty Pravopis syntaktický Věta jednočlenná a dvojčlenná Větný ekvivalent Druhy vět podle postoje mluvčího (otázky zjišť. a do-plň.) Rozvíjející větné členy Typy přívlastků a přísl. určení Přístavek Doplňek Souvětí Věty hlavní a vedlejší Druhy vět vedlejších Interpunkce v souvětí Opakování učiva LITERÁRNÍ VÝCHOVA Základy literární teorie a historie Literární druhy a žánry		

Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování Na základě internetových zdrojů vypracuje zadaný úkol (zjistí základní údaje o životě a činnosti významných osobností) Tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Hlavní vývojová období národní literatury Typické žánry a jejich představitelé Nejstarší česká liter., písně, kroniky, Karel IV, Jan Hus . Jazyk literárního díla – zvuk. prostředky - rým poezie – rým, rytmus, volný verš Hlavní vývojová období světové literatury Renesance – Shakespeare, Cervantes Tvořivé činnosti s literárním textem Interpretace literárního textu Hlavní vývojová období národní literatury (17. - 18. st.) J. A. Komenský Literatura umělecká a věcná (populárně naučná) Jazyk liter. díla – kompozice liter. příběhu (La- byrint světa) Lidová slovesnost Loutkové divadlo Hlavní vývojová období světové literatury Klasicismus – Francie, Itálie Literární druhy a žánry – dramatické v proměnách času Osvícenství – Francie, Anglie Preromantismus – Francie, Rusko, Čechy Opakování učiva		

Vyhledává informace ke splnění úkolu – vytvoří seznam děl určitého autora v katalogu knihovny Odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru V mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Vypravování Čtení – prožitkové Mluvený projev Komunikační žánry – nepřipravený projev Komunikační žánry – připravený projev Písemný projev – vlastní tvořivé psaní Popis Výrobek, umělecké dílo, pracovní postup Líčení Naslouchání praktické – výchova k empatii Charakteristika Charakteristika vnější a vnitřní Charakteristika postav Čtení kritické (analytické, hodnotící) Písemný projev – vlastní tvořivé psaní Využití přirovnání, přísloví, . . . Životopis Strukturovaný životopis Žádost Úřední dopis		

Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji Formuluje ústní a písemnou žádost Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Objednávka Pozvánka Výtah Opakování Stylistická cvičení		

Český jazyk
8. ročník

Žák: Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slohotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití V ukázkách rozpozná spisovný a nespisovný jazyk Převede text z nespisovné podoby a naopak Rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh Vysvětlí způsob tvoření slov Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova Skloňuje jména přejatá a cizí jména vlastní Využívá různých slovníků	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Opakování učiva z předcházejících ročníků Pravopis morfologický, lexikální, syntaktický Útvary českého jazyka Slohové rozvrstvení slovní zásoby Slovanské jazyky Slovní zásoba a tvoření slov Obohacování slovní zásoby Zvuková podoba jazyka – zásady spis. Výslovnosti přejatých slov Pravopis lexikální – psaní slov přejatých Skladba Stavba věty Souvětí – souřadné a podřadné Procvičování druhů vedlejších vět Významové poměry Interpunkce v souvětí	MUV 2 (PRO)	Vv Hv Pv VO VZ

Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace Rozliší větu jednoduchou a souvětí Určí souvětí souřadné a podřadné Správně určí významové poměry mezi větnými členy a větami Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci Skloňuje zájmena Rozlišuje slovesný vid, vytváří vidové dvojice Zařazuje slovesa do slovesných tříd a ke vzorům	Přímá a nepřímá řeč Pravopis lexikální Psaní velkých písmen Tvarosloví Slovní druhy Mluvnické významy a tvary slov Podstatná jména – nepravidelnosti ve skloňování Skloňování obecných jmen přejatých Skloňování cizích vlastních jmen Skloňování zájmen – týž, tentýž Slovesa Slovesný vid, vidové dvojice Slovesné třídy Slovesné vzory Pravopis morfologický Opakování a upevňování učiva LITERÁRNÍ VÝCHOVA Národní obrození		

Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích Rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele Správně určí básnické prostředky ozvlášťující literární dílo (jednoduché příklady personifikace, metafora, metonymie) Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	Periodizace NO Literární druhy a žánry Typické žánry a jejich představitelé Dobrovský, Jungmann, Palacký, Čelakovský, Tyl, Erben, Havlíček, Němcová Tvořivé činnosti s literárním textem – dramatizace (Erben) V proměnách času - hlavní vývojová období národní a světové literatury Romantismus Charakteristika směru Světový romantismus (Hugo, Scott, Byron, Poe, Puškin) Typické žánry a jejich představitelé Český romantismus (Mácha) Tvořivé činnosti s literárním textem (přednes – Máj) Záznam a reprodukce hlavních myšlenek Způsoby interpretace literárních a jiných děl (film Máj) Realismus Charakteristika směru Poezie, próza, drama Světový realismus (Balzac, Zola, Dickens, Gogol, Tolstoj, Dostojevský, Čechov, Ibsen, Twain) Literatura 2. poloviny 19. století Májovci, ručovníci, lumírovci, realistické drama Literatura na přelomu 19. a 20. století Umělecké směry Česká moderna (Machar, Sova) Typické žánry a jejich představitelé Vytváření vlastních textů Vlastní výtvarný doprovod k literárním textům Literatura počátku 20. století		

Vhodně volí jazykové prostředky Uplatňuje vlastní názory, zkušenosti, postoje Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Úvaha – písemný projev – vlastní tvořivé psaní Úvaha - mluvený projev připravený Úvaha - mluvený projev nepřipravený		

Český jazyk
9. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití Určí správně kořen, předponu, příponu, koncovku	JAZYKOVÁ VÝCHOVA Obecné poučení o jazyce Čeština (jazyk národní, mateřský) Skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové) Vývoj českého jazyka Archaismy, historismy, neologismy Rozvrstvení národního jazyka (spisovné a ne-spisovné útvary a prostředky) Zvuková podoba jazyka Hláskosloví Zásady spisovné výslovnosti Psaní a výslovnost slov přejatých Modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný) Intonace Členění souvislé řeči (pauzy, frázování) Slovní zásoba a tvoření slov Slovní zásoba a její jednotky Slohové rozvrstvení slovní zásoby (odborné názvy) Význam slova	MUV 2 (PRO) MV 2	Vv Hv Pv VO VZ ICT

Správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	homonyma, synonyma, antonyma Obohacování slovní zásoby Způsoby tvoření slov Pravopis morfologický a lexikální Tvarosloví – opakování, procvičování Slovní druhy Mluvnické významy Skloňování obecných jmen přejatých Skloňování cizích jmen vlastních Slovesa a jejich tvary Přechodníky Slovesné třídy a vzory Pravopis lexikální Velká písmena		
Rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Skladba – opakování Věta jednoduchá Přístavkový vztah Výpověď a věta Funkce vět a větných ekvivalentů Věta jednočlenná Samostatný větný člen Elipsa		
Určí samostatný větný člen Umí rozebrat a správně určit složitá souvětí V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	Pořádek slov ve větě Souvětí – podřadné a souřadné Pravopis syntaktický (čárka ve větě a souvětí, vsuvka, shoda podmětu s přísudkem) Stavba textu Přímá a nepřímá řeč Jazyk a komunikace		

Využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace Upevní si vědomosti z předchozích ročníků Shrne dosavadní vědomosti Uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře Porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování Uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Jazyková norma a kodifikace Kultura jazyka a řeči Původ a základy vývoje češtiny Jazykové příručky) Pravopis lexikální, morfologický a syntaktický Opakování pravopisných jevů LITERÁRNÍ VÝCHOVA Hlavní vývojová období národní a světové literatury (20. a poč. 21. st.) Umělecké směry poč. 20. století (vitalismus, civilismus, expresionismus, poetismus, surrealismus, prolet. literatura, socialist. realismus) Meziválečná literatura – světová (Remarque, Rolland, Hemingway, Exupéry) Meziválečná literatura – česká (Čapek, Nezval, Vančura, Olbracht, Osvobozené divadlo) Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu Literatura v době okupace (Bass, Poláček) Literatura po 2. svět. válce (Hrubín, Seifert, Pavel, Drda, Hrabal) Samizdatová a exilová literatura (Klíma, Havel, Vaculík + Škvorecký, Kundera) Současná próza, poezie, drama		

Porovnává umělecké dílo filmové a literární rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty Zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu Využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů Napíše vlastní životopis a vyplní jednoduché tiskopisy Uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování Rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Základní slohové postupy a žánry- opakování Mluvený projev Zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační si - tuace) Komunikační žánry Vypravování v běžné komunikaci (ve stylu prostě- sdělovacím) Vypravování v umělecké oblasti Čtení prožitkové, naslouchání zážitkové Mluvený projev nepřipravený Mluvený projev připravený na základě pozná- mek Písemný projev na základě poznatků o jazyce a stylu Komunikační žánry Popis (předmět, děj) Charakteristika Čtení kritické (analytické, hodnotící) Naslouchání kritické Komunikační žánry Životopis Výklad, výtah Čtení věcné (studijní, čtení jako zdroj informa- cí, vyhledávací)		

Odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji Zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci Využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát Používá slohový útvar a funkční styl tvůrčím způsobem	Čtení praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu) Komunikační žánry Úvaha Teze Písemný projev – vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu Komunikační žánry Proslov, diskuse Naslouchání - praktické (podnět k jednání) Naslouchání kritické (zvukové prostředky souvislého projevu) Zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) Komunikační žánry Referát, diskuse Připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek Publicistické útvary		

Český jazyk
1. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Dbá na správnou výslovnost, pravidelné dýchání Rozumí pokynům přiměřené složitosti Zvládá správné držení těla při čtení a psaní Píše vybraná písmena a číslice Spojuje písmena do slabik Rozlišuje tištěné a psací písmo Zná některá písmena malé a velké abecedy Odlišuje délku samohlásek Rozlišuje hlásku, slabiku, slovo, větu Pamatuje si a reprodukuje jednoduchou říkanku Reprodukuje krátký text podle otázek a odpovědí	Společné vypravování Modulace souvislé řeči(tempo, intonace, přízvuk) Výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin Určování nad, pod, před, za, nahoře, dole Sluchové rozlišení hlásek Cviky na rozvoj jemné pohybové, koordinace, přípravné a uvolňovací cviky Práce s papírovými písmeny Slova a pojmy, význam slov Orientace na řádku, stránce Čtení obrázků Grafické znázornění slova, věty Tabulky ke čtení – slovo – obrázek Vyvození samohlásek a písmen: a, e, i, o, u, y souhlásek a písmen: m, l, t, s, v, j Diktát, opis a přepis písmen a slabik, slov a krátkých vět Psaní do písanek s předepsanými písmeny Řídky a pohádky	OSV A 1 MUV 2 (PRO)	M Vv Tv Hv Pv

Český jazyk
2. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Rozumí pokynům přiměřené složitosti Dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání Rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky Tvoří slabiky Rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky Čte s porozuměním slova a věty Píše písmena a číslice Spojuje písmena a slabiky Dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slov Převádí slova z mluvené do psané podoby Zvládá opis a přepis krátkých vět Reprodukuje krátké básničky Reprodukuje krátký text Dokáže se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů.	Poznávání písmen celé abecedy Automatizace čtení jednoslabičných slov Čtení slov víceslabičných s otevřenými slabikami Čtení zavřených slabik a dvojslabičných slov se zavřenou slabikou na konci slova Čtení krátkého textu s obrázkem Znalost orientačních prvků v textu Psaní písmen malé abecedy + velkých, která se neliší tvarem od malých Opis psacího písma Přepis slabik, slov a jednoduchých vět Psaní slabik a slov podle diktátu Prosba, poděkování, blahopřání	MUV 2 (PRO)	M Vv Tv Hv Pv

Český jazyk
3. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním Rozumí pokynům přiměřené složitosti Převádí slova z mluvené podoby do psaní Dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání Píše písmena a číslice- dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen Rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy Dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost Opisuje a přepisuje krátké věty Píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech Čte s porozuměním jednoduché texty Pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně Reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací Při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	Čtení slabik dě, tě, ně, bě, pě ve mě, di, ti, ni, dy, ty, ny Čtení předložky se slovem Čtení vět s porozuměním Nácvik tichého čtení Orientace ve větě Dokončení nácviku psaní všech písmen velké abecedy Psaní slov a vět podle diktátu Přednes básně Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Vyprávění pohádky, příběhu Volná reprodukce čteného nebo slyšeného textu Dramatizace příběhu Vlastní výtvarný doprovod Základní literární pojmy- rozpočítadlo, hádanka, říkanka báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání	MUV 2 (PRO)	M Vv Tv Hv Pv

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Tvoří otázky a odpovídá na ně Reprodukuje jednoduchý příběh podle předlohy nebo vypráví podle ilustrace Zvládne domluvu v běžných situacích Využívá odpovídající slovní zásobu pro vyjadřování Popíše jednoduché předměty Opisuje a přepisuje jednoduché texty Dodržuje vzdálenost mezer mezi slovy Určuje samohlásky a souhlásky Rozlišuje tvrdé a měkké a souhlásky Dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího Čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy Rozlišuje prózu a verše Určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnost Rozvíjí tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	Komunikační a slohová výchova Sestavování otázek, odpovědí, doplňování a obměna vět Vypravování Pozdrav, poděkování, oslovení Omluva, krátký vzkaz, blahopřání Popis jednoduchého předmětu Úprava psaného textu – datum, nadpis, okraje, diakritická znaménka Jazyková výchova Samohlásky, souhlásky, délka samohlásek, malá a velká písmena Psaní – i, - y po tvrdých a měkkých souhláskách Věta, začátek věty, konec věty Druhy vět – věta oznamovací, tázací, rozkazovací Slova – význam slov, slova stejného a opačného významu, třídění slov Slova jednoznačná a mnohoznačná Literární výchova Říkanka, báseň, pohádka Literární pojmy: spisovatel, básník, ilustrace, text Zážitkové čtení a naslouchání	MUV 2 (PRO)	M Vv Hv ICT

Český jazyk
5. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích V mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči Má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování Popíše jednoduché předměty, činnosti a děje Píše správně a přehledně jednoduchá sdělení Píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy Ovládá hůlkové písmo Tvoří otázky a odpovídá na ně Rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik Správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Seřadí slova podle abecedy Správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky Pozná podstatná jména a slovesa	Komunikační a slohová výchova Technika mluveného projevu, intonace, mimojazykové prostředky řeči Střídání rolí mluvčího a posluchače Vypravování podle obrázků Reprodukce textu Psaní adresy Jednoduché sdělení na pohlednici Automatizace psacího pohybu Tvar a sklon písma Hůlkové písmo Úprava písemností Jazyková výchova Měkké, tvrdé a obojetné souhlásky Slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Výslovnost a psaní znělých a neznělých souhlásek na konci a uvnitř slova Abeceda Výslovnost a psaní výrazů s předložkami Vyjmenovaná slova po b, l, m Vlastní jména Podstatná jména Slovesa	MUV 2 MV 1	Vv Pv M ICT Vv

Určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti Rozlišuje pohádkové prostředí od reálného Dramatizuje jednoduchý příběh Vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek Ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	Literární výchova Literární pojmy: pohádka, povídka, bajka, pověst Divadelní představení, herec Poslech literárních textů		

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Komunikuje v běžných situacích Zvládá úpravu běžných písemností Čte s porozuměním Umí reprodukovat text Popíše osobu, pracovní postup, třídu Zvládá pravopis slov s předponami a předložkami Zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis Vyhledá v textu podstatná jména a slovesa Tvoří tvary podstatných jmen Časuje slovesa Rozezná některé literární druhy a žánry Orientuje se v textu, vyhledá údaje Získává vztah k literatuře Poslouchá čtený nebo mluvený projev Formuluje dojmy z četby	Komunikační a slohová výchova Čtení praktické, věcné, kritické, prožitkové Naslouchání Mluvený projev (zásady dorozumívání, kultivovaný projev, písemný projev) Rozhovor, žádost, poděkování, omluva Adresa, pozdrav na pohlednici, přání, dopis (užívání odstavců) Vypravování podle otázek, obrázků, náhrada slov, doplňování slov Popis - pohádkové postavy – výběr vhodných slov - práce na zahradě, zhotovení jednodu – chého výrobku - místnosti (pokoj, třída) - pláněk Jazyková výchova Vyjmenovaná slova, příbuzná slova Předpona, předložka (čtení, psaní) Podstatná jména – rod mužský životný, neživotný Slovesa – osoba číslo, infinitiv Časování sloves být, nebýt, mít, nemít Osobní zájmena Literární výchova Pohádka Odpovědi na otázky k jednoduchému textu	OSV B 3 MUV 2 (PRO)	Vv Hv Pv VO

	Vyhledávání hlavních postav příběhu Recitace, dramatizace Filmová a divadelní představení Josef Lada – ilustrace ke čtenému textu		

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Komunikuje v běžných situacích Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk Zvládá úpravu běžných písemností Napiše podle předlohy žádost Čte plynule s porozuměním Pracuje s Pravidly českého pravopisu Reprodukuje text Popíše děje, jevy, osoby Vypráví podle připravené osnovy Správně píše slova s předponami a předložkami Ovládá pravopis vyjmenovaných slov Skloňuje podstatná jména Pozná osobní zájmena Časuje slovesa Zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk Rozezná některé literární druhy a žánry Vyhledává potřebné informace v oblasti literatury Hledá hlavní myšlenku textu Získává pozitivní vztah k literatuře	Komunikační a slohová výchova Rozhovor, doplňování vhodných výrazů, náhrada slov, jazyk spisovný, nespisovný Adresa, dopis, podací lístek, objednávka Vypravování podle osnovy, tvorba osnovy Odpovědi na otázky, tvorba otázek k textu Jazyková výchova Pauzy, frázování, přízvuk Stavba slova – předpona, kořen, přípona Předložky od, nad, pod, před, bez a příslušné předpony Vyjmenovaná slova a slova příbuzná Podstatná jména – pád, číslo, rod, vzor Pádové otázky, vzory podst. jmen Slovesa – čas budoucí, přítomný, minulý Hlavní větné členy - podmět, přísudek Shoda podmětu s přísudkem Příčestí minulé Literární výchova Próza, poezie, rým, drama, literární žánry lyrické, epické Pohádka, pověst, divadelní hra, báje B. Němcová, K. Čapek, F. Hrubín, J. Seifert Práce s textem – hl. postavy a jejich charakteristika, hlavní myšlenka Soustředěný poslech	MUV 2 (PRO)	VO Vv Pv Hv

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Komunikuje v běžných situacích Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk Samostatně pracuje s psaným textem Pracuje s Pravidly českého pravopisu, se slovníkem, rejstříkem Popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup Vypráví na dané téma, písemně zpracuje téma podle připravené osnovy Ovládá pravopis i/y po obojetných souhláskách uvnitř slova Skloňuje podstatná jména Určuje slovní druhy Zvládá pravopis přičestí minulého při shodě podmětu s přísudkem Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk Rozeznává základní literární druhy a žánry Dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury Orientuje se v literárním textu, hledá hlavní myšlenku Umí ústně formulovat dojmy z četby, divadel nebo filmového představení, získává poz. vztah k literatuře	Komunikační a slohová výchova Jazyk spisovný a nespisovný, hovorový, obměna výrazů Adresa, dopis, poštovní poukázka Formulář – dotazník Životopis – informativně Popis – krajiny, spolužáka, pracovní postup Tvorba osnovy Rozbor textu – slova podobného významu Formulace vět na dané téma Tvoření otázek a odpovědí Jazyková výchova Vyjmenovaná slova, příbuzná slova Vzory podstatných jmen Podstatná jména, slovesa, číslovky, přídavná jména Číslovky základní, řadové Přídavná jména tvrdá a měkká Shoda podmětu s přísudkem Několikanásobný podmět Literární výchova Pověst, bajka, divadelní hra, román A. Jirásek, J. K. Tyl, H. Ch. Andersen, E. Petiška Filmová a divadelní představení	MUV 2 (PRO)	VO Vv Pv VZ Hv

Český jazyk
9. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Komunikuje v běžných situacích V komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk Píše běžné písemnosti Podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost Orientuje se v Pravidlech českého pravopisu Vypráví podle předem připravené osnovy S vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma Zná a používá pravidla pravopisu Skloňuje podstatná jména a přídavná jména Pozná a určí slovní druhy Rozezná větu jednoduchou od souvětí Zvládá pravopis přičestí minulého při shodě podmětu s přísudkem Rozezná základní literární druhy a žánry Orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku Ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení Má pozitivní vztah k literatuře	Komunikační a slohová výchova Beseda, diskuse – organizace (přivítání, zahájení, zakončení) Životopis Vypravování Významy slov – podobný, opačný, mnohoznačná slova Jazyková výchova Psaní velkých písmen Pravidla pravopisu po obojetných souhláskách Skupiny bě, pě, vě, mě Znělé a neznělé souhlásky Psaní předložek a předpon Jednoduchá věta, souvětí Spojky a, i, ale, aby, že Rozlišování jednotlivých vět v souvětí Přehled slovních druhů Pravopis přídavných jmen ve shodě s podstatným jménem Přičestí minulé ve větách s podmětem my, všichni, děti Literární výchova Umělecko naučná literatura, encyklopedie Četba ze světové dětské literatury Filmová a divadelní představení, knihovna D. Defoe, J. Žáček, K. Poláček	MUV 2 (PRO) MV 2	VO VZ Hv Vv Pv

- **Název předmětu: Anglický jazyk**
- **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Anglický jazyk je realizován ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a ve vzdělávacím oboru Cizí jazyk.

Cílem předmětu je poskytnout žákům základy komunikace v anglickém jazyce, především v oblasti jeho zvukové podoby, překonávat jazykovou bariéru při cestách do zahraničí a připravovat je k praktickému užívání jazyka. Znalost angl. jazyka zlepšuje postavení žáků, při přestupu do středního vzdělávání i při uplatnění na trhu práce a tím zamezuje jejich společenské izolaci. Jedná se o osvojování jednoduchých sdělení a základů pravidel komunikace v běžných každodenních situacích, se kterými se žáci mohou setkat, dále práce s běžnými konverzačními frázemi a budování čtenářských dovedností na jednoduchých textech.

Základy gramatiky jsou podávány přiměřeně schopnostem žáků, zejména formou básniček, písniček, říkadel, rozhovorů a poslechů.

Metody a formy práce - kooperativní činnosti

- práce ve dvojicích
- práce se slovníkem
- hry a soutěže
- manipulační činnosti
- krátkodobé projekty
- poslechy angl. textu

Je realizován ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk.

Předmět je vyučován na 1. stupni od 3. ročníku 3 hodiny týdně, ve 4. ročníku 3 hodiny týdně a v 5. ročníku také 3 hodiny týdně.

Na druhém stupni v 6. až 9. ročníku 3 hodiny týdně, bez posílení z disponibilní časové dotace.

Z průřezových témat je realizováno téma z multikulturní výchovy. Výuka probíhá v běžné třídě nebo v počítačové učebně.

Veškeré používané formy a metody práce mají rozvíjet následující klíčové kompetence.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení: Učíme žáky chápat důležitost schopnosti a dovednosti komunikace v cizím jazyce

Kompetence k řešení problémů: Vedeme žáky k řešení jednoduchých problémů v cizojazyčném prostředí, umožňujeme jim překonávat komunikační bariéry a používat anglický jazyk při setkání s cizincem

Kompetence komunikativní: Učíme je rozumět jednoduchému sdělení v angl. jazyce
Vedeme žáky ke schopnosti formulovat v anglickém jazyce jednoduché myšlenky, ke kultivovanému projevu
Prohlubujeme vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance

Kompetence sociální a personální: Učíme žáky požádat, poděkovat, vyžádat informaci apod. v anglicky mluvícím prostředí
Vedeme je ke spolupráci s anglicky mluvící skupinou lidí, orientovat se v reálném prostředí, pochopit a pomoci druhému
Učíme je k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti

Kompetence občanské: Poznáváme zvyklosti v anglicky mluvících zemích a odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí

Kompetence pracovní: Samostatně pracujeme s dvojazyčným slovníkem

Anglický jazyk
3. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	čte slova a slovní spojení v rozsahu probrané slovní zásoby se správnou výslovností - označí napsané slovo podle diktátu reaguje na základní pokyny učitele - odpovídá na jednoduché otázky v rozsahu probrané slovní zásoby opakuje a později samostatně pojmenuje školní potřeby, místa ve škole vyjmenuje barvy - pojmenuje barvy na obrázku - napočítá do 12 - určí svůj věk	zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem tematické okruhy - škola barvy číslice		ČJ Vv Hv Z M

Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.	vyjádří přání • zazpívá jednoduchou píseň • orientuje se v mluveném textu na dané téma (Vánoce, Halloween,...) zeptá se na čas a určí čas v celých hodinách užívá názvy jednotlivých členů rodiny • pojmenuje členy rodiny podle obrázku či nákresu opakuje názvy činností a her • pantomimicky znázorní určí oblečení vlastní i spolužáka • označí barvu oděvu pojmenuje základní části těla • dotkne se vyslovené části těla vyjmenuje dny v týdnu • určí dny pracovního týdne a víkendu opakuje vybrané druhy potravin • sestaví nákupní seznam • vyjádří libost/nelibost • přiřadí SOME a ANY	kalendářní rok - svátky kalendářní rok - hodiny rodina volný čas oblékání lidské tělo kalendářní rok - dny v týdnu jídlo		

Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	vyjmenuje vybraná zvířata • určuje velikost (velký, malý) • určuje jejich schopnosti	zvířata		
	popíše svůj domov • pojmenuje základní místnosti • označí je na obrázku	domov		
	abeceda (spelling) • hláskování jména, jiných slov	abeceda		
	seznamuje se s pořádkem slov ve větě oznamovací a tázací (havegot, přít. čas průběhový, modální slovesa can, need,...) seznamuje se s použitím a podobou členů • samostatně tvoří množné číslo použitím koncovky - S • užívá ve spojení s jídlem přiřadí správně předložku • vloží spojku mezi dvě slova	mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět mluvnice - gramatické struktury členy, množné číslo SOME, ANY mluvnice - gramatické struktury předložky a spojky		

Anglický jazyk
4. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat vyplní osobní údaje do formuláře	čte slova, slovní spojení i jednoduché věty v rozsahu probrané slovní zásoby • zapíše slova podle poslechu • přečte krátký text v rozsahu sl. zásoby se správnou výsl. reaguje na pokyny učitele • odpovídá na otázky učitele i spolužáků hovoří o sobě, členech rodiny, vzájemných vztazích a o svých zájmech • popíše svůj domov uvede adresu, orientuje se v mapě nejbližšího okolí	zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní zvyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem tematické okruhy - domov rodina volný čas bydliště		ČJ Vv Hv Z M

Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Vyhledá potřebnou informaci v textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	vyjmenuje dopr. prostředky, přiřadí názvy k obrázkům • označí názvy dopravních prostředků v textu dokáže na základě poslechového materiálu reprodukovat text, píseň • určí den, čas • vyjmenuje vybrané druhy potravin • pojmenuje jednotlivá jídla • označí základní chutě jídel opakuje danou slovní zásobu • vyhledá vybranou slovní zásobu v textu • vyhledá informaci v textu bez znalosti všech slov vyjmenuje základní paletu barev a přidá další možné varianty napočítá od 1 do 100 • rozluští číselný kód	dopravní prostředky svátky - jídlo - hodiny zvířata - příroda barvy číslovky do 100		

Napiše krátký text s použitím jednoduchým vět a slovních spojení o sobě, rodině činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat a podobně otázky pokládá	používá jednoduché věty oznamovací a tázací samostatně i v krátkém psaném textu (havegot, přítomný čas průběhový a prostý, zákaz – don't, vazba thereis/are, modální sloveso can, need,...) hláskuje své jméno, příjmení • hraje hláskovací hry časuje sloveso být a používá ho v jednoduchých slovních spojeních a krátkých větách používá zájmena osobní i přivlastňovací • seznamuje se s využitím přivlastňovacího pádu a • vyjádřením 2. p. s OF • samostatně tvoří příklady přivl. pádu i 2. pádu s OF	mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět abeceda mluvnice - gramatické struktury sloveso TO BE mluvnice - gramatické struktury zájmena osobní, přivlastňovací přivlastňovací pád 2. pád s předložkou OF		

Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	určí tvar množného čísla podstatných jmen pomocí přípony -s, -es • určí počitatelnost a nepočitatelnost u pod. jmen • užívá some, any používá známé předložky spojky a předložky • seznamuje se s použitím nových předložek (next to, between, on the right/left) začíná využívat OR	mluvnice - gramatické struktury množné číslo SOME / ANY u podst. jmen počitatelných a nepočitatelných mluvnice - gramatické struktury předložky a spojky		

Anglický jazyk
5. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	čte jednoduché texty v rozsahu probrané slovní zásoby komunikuje s učitelem i spolužáky v rámci probrané slovní zásoby a znalosti komunikačních frází samostatně popíše domov, rodinu, ozn. povolání členů rod. • vyjádří volnočasové aktivity, používá CAN, NEED a MUST • pojmenuje školní pomůcky, prostory a vybavení, využívá vazbu THERE IS/ARE	zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba - žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem samostatně popíše domov, rodinu, ozn. povolání členů rod. • vyjádří volnočasové aktivity, používá CAN, NEED a MUST • pojmenuje školní pomůcky, prostory a vybavení, využívá vazbu THERE IS/ARE		ČJ Vv Hv Z M

Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Zapojí se do jednoduchých rozhovorů Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a	vyhledá a shrne informace o anglicky mluvících zemích (Velká Británie a USA) orientuje se v textu • vyjmenuje zvířata • pojmenuje části těla • vyjádří, které zvíře by rád měl, používá I'D LIKE • vysvětlí důvod - BECAUSE pojmenuje aktuální počasí • vyjádří teplotu ve všeobecném rámci • vyjádří různou míru libosti či nelibosti v souvislosti s počasím • používá gerundium po slovech LOVE, LIKE, MIND, HATE, ... reaguje na otázky učitele • rozeznává různá tázací zájmena (WHAT, WHERE, WHY,...) • rozlišuje a odpovídá na	anglicky mluvící země zvířata - příroda - lidské tělo • mluvnice - gram. struktury I'D LIKE počasí • mluvnice - gramatické struktury míra libosti a nelibosti mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět tázací zájmena přítomný čas prostý, průběhový		

Anglický jazyk
6. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
<u>Poslech s porozuměním</u> - rozumí obsahu jednoduchého a zřetelně pronášeného projevu, které se týkají osvojovaných témat - kalendářní roku, svátků a oslav narozenin, volného času a domácích prací - zachytí konkrétní informace v pronášeném projevu, který se vztahuje ke kalendářnímu roku - s vizuální oporou rozumí obsahu textu o svátcích ve Velké Británii a vyhledá v něm konkrétní informace <u>Mluvení</u> - zeptá se na základní informace týkající a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích - mluví o své rodině, kamarádech, škole, zájmech, volnočasových aktivitách a dalších osvojovaných tématech - mluví o každodenních činnostech v	Mluvnice - přítomný čas prostý –kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny - příslovce častosti děje - řadové číslovky - předložky času Zvuková a grafická podoba jazyka - rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - fonetická abeceda - znělé a neznělé <i>th</i> - výslovnost koncového -s/-es - pravopis slov osvojené slovní zásoby - přízvuk slov		ČJ Vv Hv Z M

domácnosti - v krátkých větách popíše svůj den a kalendářní rok <u>Čtení s porozuměním</u> - vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech - rozumí krátkým a jednoduchým textům, které se vztahují k volnočasovým aktivitám či domácím pracem - rozumí obsahu textu o měření času a vyhledá v něm konkrétní číselné údaje <u>Psaní</u> - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napíše o svém způsobu života, o volnočasových aktivitách, každodenních činnostech <u>Poslech s porozuměním</u> - rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny	- intonace ve větě Slovní zásoba měsíce v roce, datum, kalendářní rok - každodenní činnosti a volnočasové aktivity - domácí práce - oslava narozenin - práce se slovníkem Tematické okruhy - domov, volný čas, škola - realie anglicky mluvících zemí –školní rok a svátky ve Velké Británii Mluvnice - přítomný čas průběhový –kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny - přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový		

pomalu a zřetelně (školní výlet na statek) - rozumí tématu telefonického rozhovoru a vyhledá vněm konkrétní informace - rozumí popisu zvířete a pozná, o jaké zvíře se jedná - s vizuální oporou rozumí textu o zvířatech a domácích mazlíčcích ve Velké Británii <u>Mluvení</u> - reaguje na jednoduché písemné sdělení - popíše aktuální činnosti lidí a pohyb zvířat - se spolužákem vede telefonický rozhovor na téma aktuální činnost, - mluví o svém oblíbeném zvířeti - odpoví na otázky týkající se domácích mazlíčků v ČR vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života - mluví o cestě na prázdniny, uvede použité dopravní prostředky, mluví o místech a budovách spojených s cestováním - zeptá se spolužáka, kde byl a co dělal v	- předmětná zájmena Zvuková a grafická podoba jazyka – - výslovnost samohlásek <i>i: / ɪ</i> - pravopis slov osvojené slovní zásoby - přízvuk slov - intonace ve větě Slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím. Práce se slovníkem. - zvířata, popis zvířat, jejich pohyb, zvyky, strava Tematické okruhy - aktuální činnosti se slovníkem. - zvířata, popis zvířat, jejich pohyb, zvyky, strava Tematické okruhy - aktuální činnosti, zvířata, každodenní činnosti - realie zemí příslušných jazykových oblastí– domácí mazlíčci a zvířata ve Velké Británii		

minulých dnech, jak strávil prázdniny, a na stejné otázky odpoví <u>Čtení s porozuměním</u> - rozumí obsahu neformálního textu, osobního emailu kamarádovi z prázdnin a vyhledá v něm konkrétní informace - rozumí obsahu textu, který popisuje cestu na prázdniny a vyhledá v něm konkrétní informace, rozumí obsahu pohlednice kamarádovi z prázdnin - s vizuální oporou rozumí obsahu textu o tom, jak Britové trávili dovolenou v minulosti a o minulosti dopravních prostředků a vyhledá v něm konkrétní informace <u>Psaní</u> - reaguje na jednoduché písemné sdělení - napíše pohlednici či email kamarádovi z prázdnin	sloves -kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ,ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny Zvuková a grafická podoba jazyka - výslovnost samohlásek koncového – <i>ed / - d</i> - výslovnost <i>æ/a</i>: - pravopis slov osvojené slovní zásoby - přízvuk slov - intonace ve větě Slovní zásoba - prázdniny, dovolená - cestování, dopravní prostředky - práce se slovníkem Tematické okruhy - cestování, počasí reálie anglicky mluvících zemí – jak Britové tráví a trávili dovolenou		

Anglický jazyk
7. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři Rozpozná nejvýznamnější pamětihodnosti Londýna Pojmenuje běžné lesní plody a zvířata -vyjádří své ekologické postoje Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích Popíše lidské smysly Pohovoří o zásadách stravovacích návyků Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Stručně popíše planety sluneční soustavy Porovná jejich základní vlastnosti Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované	zvuková a grafická podoba jazyka – ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby tematické okruhy - příroda a město společnost a její problémy realie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) tematické okruhy - péče o zdraví stravovací návyky zvuková a grafická podoba jazyka – slovní a větný přízvuk slovní zásoba – práce se slovníkem tematické okruhy - kultura		ČJ Vv Hv Z P

informace Přečte data na číselné ose Vyhledá informace o původu a kulturních tradicích obyvatel VB Najde informace o zimním židovském svátku Charakterizuje území Skotska Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech Ověří znalosti reálií o VB a Irsku Charakterizuje život a kulturní dědictví Vikingů Vymyslí kvíz nebo křížovku v rámci Opakování Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života Pohovoří o Kanadě, o životě původních obyvatel Převypráví příběh indiánské princezny Charakterizuje 1. severoamerické kolonie, život otroků Vypráví jednoduchý příběh jako sled	reálie zemí příslušných jazykových oblastí slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím tematické okruhy - reálie zemí příslušných jazykových oblastí zvuková a grafická podoba jazyka – slovní a větný přízvuk George Washington tematické okruhy - reálie zemí příslušných jazykových oblastí		

jednotlivých událostí Reaguje na jednoduché písemné sdělení Orientuje se v plánu města New York Stručně charakterizuje území Austrálie Popíše volně žijící zvířata, jejich vlastnosti Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech Pojmenuje mořské živočichy, hovoří o cestování Vyjádří svůj postoj k poctivosti a nepoctivosti ve škole Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat Orientuje se na nádraží, zjistí vhodný spoj, koupí si jízdenku Vede telefonický rozhovor Charakterizuje osobu Popíše nehodu a úraz, vyjádří vlastní zdravotní potíže Sdělí konkrétní informaci nebo se na ni	slovní zásoba – práce se slovníkem tematické okruhy - reálie zemí příslušných jazykových oblastí příroda a město zvuková a grafická podoba jazyka - intonace tematické okruhy - cestování škola slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím my hobbies tematické okruhy - rodina volný čas		

zeptá Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně Přečte a převypráví pohádku Charakterizuje hlavního hrdinu literárního díla Vyhledá a přednese základní údaje o spisovateli	zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka tematické okruhy - kultura		

Anglický jazyk
8. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech Objasní hlavní aspekty výuky cizích jazyků Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích Vyjádří svůj postoj k módě Reaguje na jednoduché písemné sdělení Popíše život dospívající mládeže	zvuková a grafická podoba jazyka – slovní a větný přízvuk my typical day tematické okruhy - škola volný čas zvuková a grafická podoba jazyka – ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby geometrické tvary tematické okruhy - kultura nákupy a móda slovní zásoba – práce se slovníkem tematické okruhy - domov bydlení	MUV 4	ČJ P Tv Z ICT

Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech Vyjádří svůj postoj k nesprávnému chování a šikaně Charakterizuje hlavní postavy literárního díla Zhodnotí celosvětově oblíbenou řadu knih (J.K.Rowling – Harry Potter) Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři Popíše charakteristické vlastnosti lidí Orientuje se na letišti, požádá o informaci Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně Orientuje se v nabídce hotelu Odhadne význam varovných nápisů	mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) my favourite book tematické okruhy - pocity a nálady kultura zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka tematické okruhy - cestování zvuková a grafická podoba jazyka - intonace tematické okruhy - reálie zemí příslušných		

Vyjmenuje základní historická fakta o Spojeném království VB a Severního Irska Rozpozná státní hymnu, státní symboly a svátky Spojeného království VB a Severního Irska Napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat Pojmenuje pamětihodnosti Londýna Zorientuje se na mapě Napiše pozdrav z návštěvy Londýna Použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) Sdělí základní fakta o významných nákupních místech v Londýně Užívá běžné fráze při nakupování oděvů Popíše plány, minulé zážitky Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace Pojmenuje klasická díla literatury pro mládež	jazykových oblastí společnost a její problémy slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím tematické okruhy - reálie zemí příslušných jazykových oblastí nákupy a móda slovní zásoba – práce se slovníkem historie státní vlajky USA významní američtí prezidenti tematické okruhy - reálie zemí příslušných jazykových oblastí		

Sdělí základní historická fakta o americké válce za nezávislost Vyjmenuje základní historická fakta o občanské válce v USA Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Rozpozná státní hymnu, státní symboly a svátky USA Převypráví historii světoznámých amerických firem (Levi's – Wrigley's) Nastíní historii řetězců rychl. občerstvení Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života Charakterizuje literární postavy, udá základní údaje o autorech Objasní rozdíly v americké angličtině Popíše sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije, každodenní činnosti a potřeby a způsob života	tematické okruhy - reálie zemí příslušných jazykových oblastí stravovací návyky my flag kuchařský recept mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) tematické okruhy - kultura		

Anglický jazyk
9. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života Určí příbuzenské vztahy, znázorní rodokmen Charakterizuje osobnost, pocity, postoje Představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí Zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích Orientuje se v programu výměnného zájezdu Reaguje na jednoduché písemné sdělení Vystihne podstatné momenty ze společného zájezdu, vede si deník Pohovoří o Halloweenu	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím tematické okruhy - rodina pocity a nálady zvuková a grafická podoba jazyka – ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby památky v Praze tematické okruhy - kultura cestování zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti	OSV VMEGS	ČJ P Tv Z ICT

Rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně Vyjádří vlastní pocity Objasní účel běžných aktivit Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat Představí sebe, svoji rodinu Představí se, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí Rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat Orientuje se v časech podle jízdních řádů Pohovoří o návštěvě u lékaře Vybere a popíše vhodné oblečení	rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka a postcard from a school trip tematické okruhy - cestování reálie zemí příslušných jazykových oblastí zvuková a grafická podoba jazyka – intonace my favourite place tematické okruhy – příroda a město slovní zásoba – práce se slovníkem a letter to my future host family tematické okruhy - kultura škola mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) my fashion style tematické okruhy - péče o zdraví nákupy a móda		

Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři Pohovoří o oblíbeném sportu Popíše pracovní postup, věc Vyjádří vlastní zájmy a dovednosti s ohledem na volbu povolání Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace Charakterizuje období vlády královny Alžběty I. Ověří základní fakta o průmyslové revoluci ve Velké Británii Vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech Charakterizuje období vlády královny Viktorie Najde základní fakta o nejvýznamnějších bitvách v britské historii Ověří historická fakta o Divokém západu a „zlaté horečce“ v Kalifornii	slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím dotazník – osobní údaje my favourite sport my plans to the future zvuková a grafická podoba jazyka – slovní a větný přízvuk období průmyslové revoluce – objevy a vynálezy Charles Dickens tematické okruhy - reálie zemí příslušných jazykových oblastí slovní zásoba – práce se slovníkem tematické okruhy - reálie zemí příslušných jazykových oblastí zvuková a grafická podoba jazyka – ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby		

Mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech Nastíní děj a charakterizuje hlavní hrdiny knížek Charakterizuje literární postavy Poskytne základní informace o autorovi	J.R.R.Tolkien – „Pán prstenů“ tematické okruhy - kultura		

Anglický jazyk
3. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
<i>Řečové dovednosti</i> Je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka Formuluje otázku na jméno a odpoví na ni Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Fonetické znaky - pasivně Základní výslovnostní návyky Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov Spojení slov s obrázky Tvoří věty spojené s vlastním jménem Slova dle tématu Tematické celky s ilustracemi		ČJ Vv Hv Z M

Anglický jazyk

4. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
<i>Poslech s porozuměním</i> Rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností <i>Mluvení</i> Pozdraví a poděkuje Sdělí své jméno a věk <i>Čtení s porozuměním</i> Rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) <i>Psaní</i> Je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	<i>Zvuková a grafická podoba jazyka</i> Fonetické znaky (pasivně) Základní výslovnostní návyky Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <i>Slovní zásoba</i> Základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Práce se slovníkem <i>Tematické okruhy</i> Domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště <i>Mluvnice</i> Základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		ČJ Vv Hv Z M

Anglický jazyk
5. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
<i>Poslech s porozuměním</i> Rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností Rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) Rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování <i>Mluvení</i> Vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) <i>Psaní</i> Je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	<i>Zvuková a grafická podoba jazyka</i> Vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <i>Slovní zásoba</i> Základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů Práce se slovníkem <i>Tematické okruhy</i> Dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí <i>Mluvnice</i> Základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		ČJ Vv Hv Z M

Anglický jazyk
6. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Je seznámen s cizím jazykem ve zvukové podobě Formuluje otázku na jméno a odpoví na ni Ovládá fonetickou podobu abecedy Formuluje otázku pro pozdrav a rozloučení Tvoří zdvořilostní otázku a odpoví na ni Formuluje otázku na stáří a odpoví na ni Počítá do dvanácti Zvládá základní číslovky a jejich pojmenování Rozpozná jednotné a množné číslo Zvládá jednoduché otázky a odpovědi na věci kolem sebe Pozná rozdíl mezi členem určitým a neurčitým Označí barvy a zeptá se na ně Formuluje žádost a reaguje na ni Umí formulovat poděkování Určí a pojmenuje domácí zvířata Určí velikost	What's your name? My name is ... Hello. How are you? I am fine, thanks. Good bye. Bye – bye. How old are you? I am ... Číslovky 1 – 12 Desítky, stovky, 1000 a student - two students what's this ? This is a ... This is a book. The book is old This is blue. What colour is this? Please Thank you.		ČJ Vv Hv Z M

Tvoří otázku pro sloveso „to be“ ve 3. os. jedn. čísla	This is a ... What's this?		
Odpoví na ni kladně i záporně	This is big. This is small.		
Formuluje otázku s KDO?	Is it a ...		
Vypráví o členech rodiny	Yes, it is. No, it is not. (isn't)		
Rozlišuje typy oblečení a komu patří	Who is ... This is my ...		
Nazve základní druhy jídel a pití	This is my ... your... This is ...		

Anglický jazyk
7. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Pojmenuje dny v týdnu, použije správnou předložku, sestaví jednoduché věty Udílí pokyny a jednoduché příkazy a reaguje na ně Umí vytvořit 1. osobu slovesa „to be“ a 3. osobu slovesa „to be“ Orientuje se v pojmech dům, byt, místnosti v domě a vazbě „there is“ Orientuje se ve slovníku anglicko-českém a česko-anglickém Vyjádří pocity, nálady své i druhých lidí Naučí se jednoduchou báseň a zazpívá píseň v angličtině Popíše základní části lidského těla Zvládne tvary slovesa „to have“ a vytvoří otázku a zápornou odpověď v jednotném	Monday – Friday ... on Sunday Stand up. Sit down. Come here. Go there. Tell me. Be quiet etc. I am a ... She is ... He is a ... It is ... There is a kitchen in my house ... Livingroom, bathroom Najít hledané slovo Umět ho přečíst v angličtině I opačný postup z angličtiny do češtiny I am ...(základní vlastnosti a povahové rysy) She is ... Přečtení a naučení se básni Poslech a zazpívání písně What's this (ukázat na těle) This is a leg. I have got ...		ČJ Vv Hv Z P

čísle Pochopí a správně používá základní předložky v jednoduchých větách Osvojí si základní výslovnostní návyky Rozumí obecně známým slovům a frázím a zvládne pozdravy, přání a poděkování Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů	He (she) is has got ... Have you got... Has she (he) it got No,I haven't. Yes, I have In, under, on, next to, in front of, to, from Opakování izolovaných klíčových slov a jednoduchých vět, jejich čtení, porovnávání s výslovností rodilých mluvčí Poslech učitele, nahrávek z CD, písniček, básniček		

Anglický jazyk
8. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Formuluje omluvu a udá důvod omluvy Je schopen mluvit o městě, používá směrové předložky Formuluje otázku na počasí a hovoří o něm Je schopen jednoduché společenské konverzace, zdvořilostních obrátů, rychle reaguje Je schopen reagovat na složitější pokyny a příkazy Orientuje se v čase na hodinách (formuluje otázku, odpověď) Zvládá čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů	Ex cuse me, I am late... Slovní zásoba: Domov, škola, pošta, obchody Vazba: There is , There are ... Předložky: to, in, into, on next to, behind ... Roční období (spring...), i tis cold, ... Chat is the weather like ? How are you ? I am fine. How old are you ? I am 13. Wherte are you from ? I am from ... Open your books on page ... Sit down, please . Come to the ... Go to ... What's the time ? It's ... á clock. am, pm	MUV 4	ČJ P Tv Z ICT

Napíše jednoduchý pozdrav na pohlednici se základními obraty Orientuje se v termínech školy Pojmenuje základní pojmy z přírody kolem sebe Osvojí si pojmy z oblasti nakupování Vytváří množné číslo z čísla jednotného Osvojí si pojmy z oblasti sportu Časuje sloveso can, formuluje otázku, kladnou, zápornou odpověď	Oslovení: Dear ..., zakončení Best regards ... Mr. Mrs. Ms Školní potřeby, barva, materiál, velikost, vlastnosti a počet, zápor, množné číslo Důraz na slovní zásobu a členy This is a tree Množné číslo: These are some trees. Jména potravin a nápojů, příp. oblečení Fráze: I like ... A book - two books Počítatelnost Počítat předměty, zvířata, lidi Základní sporty Fráze: I like ... ing Can you + infinitive (bez to) Yes, I can No, I can't (Can not)		

Anglický jazyk
9. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) Zná základní významová činnostní slovesa Tvoří jednoduché věty v přítomném čase prostém a) způsob oznamovací b) způsob tázací Vytvoří jednoduché otázky, zápor a odpovědi Tvoří záporné věty se slovesy : a) to be b) to have c) can d) význam. slovesy Tvoří otázky se slovesy to be, to have, can, význam. slovesy Rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby Vede jednoduchý rozhovor	Rozšiřovat slovní zásobu o slovesa : lezen, tlach, write, read, listen... a) I, you cook b) Do I cook? Do you cook? a) I am not a ... b) I haven't got a ... You are not a ... You haven't got a ... He is not a ... He hasn't got a ... She is not a ... She hasn't got a ... It is not a ... It hasn't got a ... c) I can't ... d) I don't learn Am I? Can I ? Are you? Can you? Is he? Can he? Have I got? Do I cook? Have you got? Do you cook? Has he got? Does he cook? I have got a cold (headache) sore throat... Slovní zásoba, návštěva lékaře	OSV VMEGS	ČJ P Tv Z ICT

Zvládne konverzaci na téma nemoci a zdraví Odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby Zvládne otázky a odpovědi o datu (dny, měsíce) včetně předložek Klade otázky na téma ubytování, typy ubytování Orientuje se v jednoduchých textech a posleších nahrávek rodilých mluvčích i jazyku učitele Má schopnost přednést báseň, zazpívat píseň, příp. sehrát roli ve hře Reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby Vyhledá informace z textu, slovníku, zjistí obsah jednoduchého textu a stručně ho vyjádří Orientuje se ve slovníku anglického jazyka	Slovní zásoba: dny v týdnu, měsíce v roce On Monday... in January ... in summer Have you got a single room (double room) Typy: a hotel, bed and breakfast, hostel Texty učebnice, z časopisů, nahrávky CD k učebnicím, jednoduché písně, básně, jazyk učitele Různé dodatečné materiály, časopisy, scénáře Texty z učebnic (i doplňkových), knih, pohádek a příběhů, příp. videí a DVD.		

DALŠÍ CIZÍ JAZYK

- **Název předmětu: Německý jazyk**
- **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Německý jazyk jako další cizí jazyk je realizován ve vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a ve vzdělávacím oboru Cizí jazyk.

Cizí jazyk- Německý jazyk-přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Cílem předmětu je poskytnout žákům základy komunikace v německém jazyce, především v oblasti jeho zvukové podoby, překonávat jazykovou bariéru při cestách do zahraničí a připravovat je k praktickému užívání jazyka. Znalost německého jazyka zlepšuje postavení žáků, při přestupu do středního vzdělávání i při uplatnění na trhu práce a tím zamezuje jejich společenské izolaci. Jedná se o osvojování jednoduchých sdělení a základů pravidel komunikace v běžných každodenních situacích, se kterými se žáci mohou setkat, dále práce s běžnými konverzačními frázemi a budování čtenářských dovedností na jednoduchých textech.

Základy gramatiky jsou podávány přiměřeně schopnostem žáků, zejména formou básniček, písniček, říkadel, rozhovorů a poslechů.

Metody a formy práce - kooperativní činnosti

- práce ve dvojicích
- práce se slovníkem
- hry a soutěže
- manipulační činnosti
- krátkodobé projekty
- poslechy německých textů

Je realizován ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace a ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk.

Předmět není vyučován na 1. stupni. Na druhém stupni je vyučován v 8. a 9. ročníku 3 hodiny týdně bez posílení z disponibilní časové dotace.

Z průřezových témat je realizováno téma z multikulturní výchovy. Výuka probíhá v běžné třídě nebo v počítačové učebně.

Veškeré používané formy a metody práce mají rozvíjet následující klíčové kompetence.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení: Učíme žáky chápat důležitost schopnosti a dovednosti komunikace v cizím jazyce

Kompetence k řešení problémů: Vedeme žáky k řešení jednoduchých problémů v cizojazyčném prostředí, umožňujeme jim překonávat komunikační bariéry a používat německý jazyk při setkání s cizincem

Kompetence komunikativní: Učíme je rozumět jednoduchému sdělení v něm.

jazyce

Vedeme žáky ke schopnosti formulovat v německém jazyce jednoduché myšlenky, ke kultivovanému projevu
Prohlubujeme vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance

Kompetence sociální a personální: Učíme žáky požádat, poděkovat, vyžádat

informaci apod. v německy mluvícím prostředí

Vedeme je ke spolupráci s německy mluvící skupinou lidí, orientovat se v reálném prostředí, pochopit a pomoci druhému

Učíme je k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti

Kompetence občanské: Poznáváme zvyklosti v německy mluvících zemích

a odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí

Kompetence pracovní: Samostatně pracujeme s dvojjazyčným slovníkem

Německý jazyk
8. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně Seznámí se s německou abecedou a hláskuje slova Opakuje pozdravy a zdraví se se spolužáky Srovnává slova v němčině, češtině a angličtině Vyplní základní údaje o sobě ve formuláři Sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat Představí se, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky foneticky úvod, abeceda, pozdravy, jazykolamy zvuková a grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov tematické okruhy – já, domov, mezinárodní slova slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy – rodina volný čas přátelé		ČJ Vv Hv Z ICT

Představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí Sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci Pojmenuje předměty, školní potřeby Jednoduše popisuje věci, osoby, zvířata Pohovoří o svých koníčkách a koníčcích svých kamarádů Porozumí tématu krátkého textu Napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat Napíše krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz Sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá Použije základní zdvořilostní obraty,	mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) tematické okruhy – škola volný čas zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov tematické okruhy – zvířata domov (bydlení) volný čas reálie zemí příslušných jazykových oblastí		

(např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) Napíše dopis o sobě Rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům Popíše, kde se nachází Zeptá se na přesný čas a dokáže odpovědět Napíše jednoduchou pozvánku Určí roční období a měsíce Seznámí se se zajímavostmi Mnichova Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům Vyjádří cíl cesty Dokáže si koupit jízdenku Zajistí si ubytování Napíše jednoduchý pozdrav z dovolené Sdělí údaje o sobě	tematické okruhy – kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny slovní zásoba – práce se slovníkem tematické okruhy – reálie zemí příslušných jazykových oblastí cestování názvy zemí EU		

Německý jazyk
9. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat Jednoduše se orientuje ve městě Podá informaci, poděkuje, vyjádří souhlas, odmítne Tvoří rozhovory s reakcí na popis cesty Zapojí se do jednoduchých rozhovorů Vypráví o průběhu svého dne, povinnostech, koníčcích Mluví o svém jídelníčku Tvoří rozhovory – nakupování, v obchodě Poznává aktivity dětí u nás a v jiných zemích (Německo, Rakousko)	slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematické okruhy – obec město reálie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) tematické okruhy – jídlo,nákupy režim dne	MUV 4	ČJ Z ICT

Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá Podá informace týkající se jeho školy Pracuje s rozvrhem hodin Vypráví o možnostech trávení volného času Domluví si schůzku Popíše, co se ve škole smí a co ne Získá informace pro ostatní Rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu Dokáže popsat bolest v cizím jazyce Popíše problém Domluví se u lékaře Dá někomu pokyn, příkaz Zapojí se do jednoduchých rozhovorů Řeší situace a tvoří rozhovory v obchodě, na poště, na nádraží, ve vlaku Požádá o informaci Poděkuje za ni	zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky tematické okruhy – škola volný čas zvuková a grafická podoba jazyka – vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov tematické okruhy – lidské tělo zdraví slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů tematické okruhy – dopravní prostředky		

Seznámí se s hlavním městem SRN Berlínem Rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci Mluví o počasí, přírodě Popisuje svoje oblečení Jednoduše popíše událost Popřeje ústně i písemně Stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení Pohovoří o plánech na dovolenou, na prázdniny Vyjádří, co se mu líbí či nelíbí, co ho baví Stručně popíše událost v minulem čase	povolání reálie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) tematické okruhy – počasí příroda oblékání svátky slovní zásoba – práce se slovníkem tematické okruhy – cestování reálie zemí příslušných jazykových oblastí		

Německý jazyk
8. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Osvojí si základní výslovnostní návyky Zvládá některé základní číslovky a jejich pojmenování Zvládá pozdrav, poděkování, představení se Vytvoří jednoduché otázky a formuluje odpověď v přítomném čase Zvládá čtení a překlad vybraných pojmů Ovládat fonetickou podobu abecedy	Abeceda Pozdrav, představení se Osobní zájmena – jednotné číslo Tvary sloves sein, haben Číslovky 1 – 10 Barvy – pojmenování Rodina – členové rodiny, domov, škola Pojmenování dnů v týdnu Časování sloves – číslo jednotné, přítomný čas Větný a slovesný zápor Člen určitý a neurčitý Zájmena mein, dein Slovní zásoba k tématům: barvy, rodina, odkud jsi, hrajeme si, co rád děláš, čísla, dny v týdnu Reálie: německy mluvící země, vlajky, hlavní města Charakteristika jednotlivých zemí: Rakousko Švýcarsko Německo		ČJ Vv Hv Z ICT

Osvojuje si základní výslovnostní návyky, využívá je v řeči Zvládá základní číslovky a jejich pojmenování Rozumí vybraným slovům a frázím Vytváří jednoduché otázky a odpovědi v přítomném čase Zvládá čtení a překlad jednoduchých pojmů a názvů Doplňuje do vět výrazy Seznamuje se s cizojazyčným slovníkem	Pozdrav, poděkování, omluva, přivítání, rozloučení Souhlas a nesouhlas Číslovky do 100 Řadové číslovky 1. – 10. Osobní zájmena – množné číslo Tázací zájmena – wer, was Další přivlastňovací zájmena Tvorba otázky – pořádek slov ve větě tázací Jednoduchá věta oznamovací – slovosled Vyjadřování záporu včetně kein Přídavná jména v základním tvaru – vyjádření vlastností Časování sloves – jednotné i množné číslo Rozkazovací způsob Tázací příslovce wo, wie, wieviel Podstatná jména ve 4. pádě Rozvíjení slovní zásoby k tématům: roční období, počasí, škola, město, tělo, oblečení Slovník - seznámení, orientace Reálie: Školství v Německu Německé pohádky Německo a jeho sousedé sporty v Německu		

Německý jazyk
9. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Rozumí jednoduchým pokynům učitele Využívá základy výslovnosti v mluveném projevu Zvládá základní číslovky a jejich pojmenování Rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování Pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas Sdělí své jméno a věk Vytváří jednoduchou otázku a formuluje odpověď v přítomném čase Sestaví jednoduchý rozhovor na zadané téma Používá slovník daného jazyka	Pozdravy, poděkování, blahopřání, žádost o pomoc Větný rámec – oznamovací, tázací věta – upevnění Stavba věty při vytčení některého slova Tvoření číslovek – stovky, tisíc, milion Další řadové číslovky, datum Podstatná jména ve 2. pádě, vyjádření 2. p. pomocí von Vazba ich möchte Časování sloves – nejfrekventovanější nepravidelná způsobová slovesa Slovesa pojící se se 4. pádem Formulace otázky na zadané téma Vyjádření souhlasu a nesouhlasu Předložky se 3. a 4. pádem – nejfrekventovanější Tázací příslovce – wann, warum Vyhledávání slov ve slovníku Rozvíjení slovní zásoby k tématům: Kalendář, zdraví a nemoc, sport, nákupy, jídlo a pití Reálie: Berlín – hlavní město významné osobnosti důležitá města a jejich zajímavosti	MUV 4	ČJ Z ICT

Je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka Osvojí si základní výslovnostní návyky Rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) Rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) Reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	Jednoduchá sdělení, konverzace, poslechová cvičení Vazba es gibt se zájmenem man – informativně Časové údaje Podstatná jména v množném čísle Zájmena – osobní, přivlastňovací, záporná – upevnění Přídavná jména – stupňování – 2. stupeň Vyjádření srovnání – wie, als Slovesa s odlučitelnou předponou Slovesa – vyjádření minulosti (préteritum) pravidelná, pomocná, způsobová a nejfrekv. nepravidelná slovesa Tvoření otázek a odpovědí na dané téma Sestavení jednoduchého rozhovoru Předložky – frekventované se 3. a 4. pádem, splývání se členem, Spojky und, aber, oder Rozvíjení slovní zásoby k tématům: Oblékání, ubyto – vání, hry a sporty, příroda, povolání, volný čas, oslava (narozeniny, svátky roku) Využití cizojazyčného slovníku Čtení a překlad jednoduchých textů		

- **Název předmětu: Matematika**
- **Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni**

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Matematika je realizován ze vzdělávací oblasti „Matematika a její aplikace a ze vzdělávacího oboru se stejným názvem.

Vzdělávání v matematice je založeno na aktivních činnostech, na využití matematických dovedností v běžném životě. Posiluje schopnost logického myšlení a prostorové představivosti. Žáci si osvojují základní matematické pojmy a symboly, matematické postupy a způsoby jejich užití. Učí se přesnosti a uplatňování matematických pravidel, používání kalkulatoru a matematických výukových programů. Matematika prolíná celým základním vzděláváním, postupně pomáhá žákům získávat matematickou gramotnost a učí je dovednostem využitelným v praktickém životě.

Obsah vyučovacího předmětu Matematika je na 1. stupni rozdělen na 4 tématické okruhy:

1. Čísla a početní operace

Žáci si osvojují aritmetické operace jako dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním.

2. Závislosti, vztahy a práce s daty

Žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možnosti modelují s využitím vhodného počítačového softwaru nebo grafických kalkulatorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

3. Geometrie v rovině a v prostoru

Žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

4. Nestandardní aplikační úkoly a problémy

Řešení jednoduchých slovních úloh, jejichž řešení může být nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při nichž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Formy a metody práce: Běžná vyučovací hodina, práce s tabulkami a grafy, měření a odhadování v přírodě, práce s výpočetní technikou – zábavné úlohy, kvízy, rébusy a doplňovačky, exkurze.

Na prvním stupni je předmět vyučován následovně: V 1. – 5. ročníku je realizován časovou dotací 4 hodiny týdně a ve 3. ročníku je navíc posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace. Celkem tedy 20+1 hodina.

Do vyučovacího předmětu jsou začleněna průřezová témata z osobnostní a sociální výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Vedeme žáky k osvojování a chápání matematických postupů a schopnosti zpracování poznatků.

Umožňujeme žákům rozvíjení paměti a logického myšlení prostřednictvím matematických operací, vzorců a algoritmů.

Vytváříme prostorovou představivost.

Kompetence k řešení problémů:

Umožňujeme žákům rozbor problémů, stanovení postupu jeho řešení, odhadu výsledku a vyhodnocení správnosti výsledku.

Zadáváme samostatné problémové úkoly.

Pracujeme ve skupinách.

Kompetence komunikativní:

Vedeme žáky k přesné a jasné formulaci úkolu, k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.

Umožňujeme žákům vyjádřit a obhájit svůj názor.

Kompetence sociální a personální:

Umožňujeme žákům uplatnění matematických znalostí a dovedností v běžném životě (odhady, měření, porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace).

Vedeme žáky k rozvíjení spolupráce při společném řešení stanovených úkolů.

Kompetence občanské:

Rozvíjíme samostatnost, systematickост, vytrvalost, přesnost a sebekontrolu.

Rozvíjíme důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení mat. úloh.

Kompetence pracovní:

Vedeme žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace)

Zdokonalujeme grafický projev a vedeme ke zlepšování základních rýsovacích technik.

- **Název předmětu: Matematika**
- **Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni**

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Matematika je realizován ze vzdělávací oblasti „Matematika a její aplikace“ a ze stejnojmenného vzdělávacího oboru.

Cílem vyučování matematice je poskytovat žákům takové matematické vědomosti a dovednosti, které jim umožní řešit základní problémy a úkoly, s nimiž se budou setkávat v praktickém životě a v pracovním procesu.

Vyučovací předmět Matematika se orientuje na rozvíjení matematických schopností žáků, na dovednosti provádět matematické operace předloženým postupem a propojit je s reálnými situacemi. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Práce v matematice je založena především na aktivních činnostech. Žáci řeší různé zábavné úkoly, kvízy, doplňovačky a učí se samostatně pracovat při využívání prostředků výpočetní techniky a používání některých dalších učebních pomůcek.

Obsah vyučovacího předmětu Matematika na 2. stupni je rozdělen do 4 tématických okruhů:

1. Číslo a proměnná

Navazuje na okruh Číslo a početní operace na 1. stupni.

Žáci si osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: Dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací)

2. Závislosti, vztahy a práce s daty

Žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a

vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možnosti modelují s využitím vhodného počítačového softwaru nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

3. Geometrie v rovině a v prostoru

Zacházení s rýsovacími pomůckami a potřebami.

Odhadování délky úsečky, délka lomené čáry, grafický součet a rozdíl úseček.

Měření a rýsování úhlů, základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa.

Obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka a kruhu.

Povrch a objem kvádru, krychle a válce.

4. Aplikační úlohy

Samostatné řešení praktických úloh.

Hledání různých řešení předložených situací.

Aplikace poznatků a dovedností z jiných vyučovacích předmětů.

Využívání výpočetní techniky při řešení úloh.

Žáci pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají různé formy práce. Používají všechny dostupné didaktické pomůcky při vyučování, další formou je skupinová práce, samostatná práce, kolektivní práce, exkurze, vycházka do přírody, práce s tabulkami, mapami, práce s výpočetní technikou.

Vyučovací předmět Matematika je na 2. stupni vyučován s následnou časovou dotací: V 6. ročníku - 3 hodiny týdně, v 7. až 9. ročníku 4 hodiny týdně, přičemž v 6., 7. a v 9. ročníku je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace. Celkem tedy 3 disponibilní hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenové učebně, v počítačové učebně, žáci mohou část hodiny pozorovat v praxi prostorové příklady pro využití k rýsování, počítání a k orientaci.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Vedeme žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech jako jsou odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností,

problémy orientace, dále k rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů.

Kompetence k řešení problémů:

Vedeme žáky k poznání, že matematický model může být vhodný pro různé situace, a že jedna situace může být vyjádřena různými modely.

Zadávaté problémové samostatné úkoly.

Pracujeme ve skupinách.

Kompetence komunikativní:

Učíme žáky přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, provádíme rozborů a zápisy při řešení slovních úloh a učíme je zdokonalovat grafický projev.

Vedeme žáky ke komunikaci a spolupráci při práci ve skupině.

Kompetence sociální a personální:

Rozvíjíme spolupráci při řešení problémových úloh, aplikovaných na situace běžného života a následně žáky vedeme k využití získaného řešení v praxi.

Podílíme se na utváření příjemné atmosféry ve třídě.

Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování.

Kompetence občanské:

Rozvíjíme důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh.

Vedeme k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti, přesnosti a zodpovědnosti.

Učíme respektovat názory ostatních.

Kompetence pracovní:

Zařazujeme takové matematické úkoly, které žáky připravují na běžné životní situace.

Vedeme je k prezentaci svých pracovních výtvorů v matematice, zejména v geometrii.

Pracujeme s jednoduchými učebními pomůckami, s kalkulátorem.

Matematika

1. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	<u>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</u> spočítá prvky v daném souboru • vytváří soubory s daným počtem prvků • podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně, porovnává soubory (i bez počítání) • využívá univerzální modely čísel napíše a přečte číslice • doplní chybějící čísla v řadě • rozumí pojmu sloupec a řádek • porovnává čísla, používá znaky rovnosti a nerovnosti, řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel	přirozená čísla 1 -20 číslice 0-9, čísla 0 -20 • zápis čísla v desítkové soustavě • vztahy $<$, $>$, $=$ • rozklad čísel znázornění čísel na číselné		Prv ČJ Vv Hv Pv

Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	vyhledává a zobrazuje čísla na číselné ose, orientuje se v číselné řadě do 20 seznamuje se s pojmy před, za, hned před, hned za, mezi provádí zpaměti i písemně jednoduché početní operace • používá + - při řešení praktických situací • rozumí pojmu záměna sčítanců a užívá jej v praxi • počítá číselné řetězy v oboru do 20 • dočítá do 10, do 20 • učí se algoritmus sčítání a odčítání s přechodem řeší a tvoří slovní úlohy s využitím sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku • řeší slovní úlohy typu o více, o méně • řeší úlohy z praktických situací ze svého okolí	ose, teploměru, modelu lastnosti početních operací s čísly: součet čísel bez přechodu přes 10 rozdíl čísel bez přechodu přes 10 součet čísel s přechodem přes 10, manipulační činnosti rozdíl čísel s přechodem přes 10, manipulační činnosti jednoduché slovní úlohy • slovní úlohy typu o n-více, o n-méně • práce s textem slovní úlohy		

Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času Popisuje jednoduché závislosti z praktického života Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	pozná mince v hodnotě do 20Kč; • spočítá cenu nákupu • rozpozná, kolik korun mu bude vráceno, zkontroluje cenu nákupu <u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u> čte a nastavuje celé hodiny; • orientuje se ve struktuře času zaznamenává jednoduché situace související s časem pomocí tabulek a schémat zaznamenává jednoduché situace související s časem pomocí tabulek a schémat	finanční gramotnost- mince (1, 2, 5, 10, 20) • úspory struktura času: hodina, den, týden, měsíc, rok tabulky a schémata tabulky a schémata • závislosti a jejich vlastnosti		

Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	<u>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</u> rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary - trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh • rozezná, pojmenuje, nakreslí a vymodeluje (pomocí stavebnic) jednoduchá tělesa; uvede příklady těchto těles ve svém okolí • orientuje se v prostoru • užívá pojmy - vpravo, vlevo, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uprostřed porovná rovinné útvary stejného typu podle velikosti • porovná tělesa stejného typu podle velikosti • odhaduje a srovnává délky úseček s využitím pomůcek pomocí stavebnic modeluje rovinné i prostorové útvary • modeluje pomocí špejlí a modelovací hmoty základní útvary v rovině • práce se čtverečkovaným papírem	základní útvary v rovině - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • základní útvary v prostoru - krychle, kvádr, koule, válec orientace v prostoru porovnávání: větší, menší, stejný, nižší, vyšší délka úsečky poměrování úseček základní útvary v rovině - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • osově souměrné útvary		

Matematika
2. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	<u>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</u> používá přirozená čísla k modelování situací běžného života • samostatně pracuje s univerzálními modely přirozených čísel zapisuje a čte čísla do 100 • porovnává čísla do 100, umí je seřadit vzestupně i sestupně • porovnává čísla, chápe rovnost a nerovnost i v různých významových kontextech (délka, čas, peníze) vyhledává a zobrazuje čísla do 100 na číselné ose, teploměru, modelu • rozloží číslo na desítky a	přirozená čísla 1- 100 • počítání s penězi • peníze - způsoby placení (finanční gramotnost) zápis čísla v desítkové soustavě • seznámení se symboly, matematickými značkami a zápisy • vztahy větší, menší, rovno a znaménka $>$, $<$, $=$ znázornění čísla na číselné ose • orientace na číselné ose • pojmy: před, za, hned před, hned za, mezi		ČJ Vv Pv Prv Hv

Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času Popisuje jednoduché závislosti z praktického života	n-méně, ke vztahu n-krát více, n-krát méně • samostatně tvoří jednoduché slovní úlohy • používá pojmy: sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl, činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl • v praxi využívá znalosti o záměně sčítanců, činitelů vysvětlí rozdíl mezi mincemi a bankovkami • rozpozná mince a bankovky v hodnotě do 100,- Kč • počítá s mincemi a bankovkami • uvede příklad využití platební karty • odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	mince a bankovky (finanční gramotnost) • peníze, způsoby placení určování času • převádění jednotek času měření délky hmotnosti, objemu • jednotky: centimetr, litr, kilogram • závislosti a jejich vlastnosti		

Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	<u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u> čte časové údaje na různých typech hodin, orientuje se v kalendáři • používá vhodně časové jednotky a provádí jednoduché převody mezi nimi (1 den = 24 hodin, 60 minut = 1 hodina, 1minuta = 60 sekund) zachycuje výsledky měření pomocí tabulek a schémat • provádí odhady délky a množství objasní pojem sloupec a řádek • navrhne a použije tabulku k organizaci údajů, tabulková evidence zadaných údajů • třídí soubor objektů • práce s diagramem a grafem	tabulky • diagramy, grafy základní útvary v rovině - úsečka, přímka • základní útvary v rovině - lomená čára • základní útvary v rovině - rovná a křivá čára • základní útvary v rovině - trojúhelník, čtverec, obdélník a kruh • základní útvary v prostoru - krychle, kvádr, koule délka úsečky - měření v cm a mm • jednotky délky a jejich převody (milimetr, centimetr, metr, kilometr) práce s pravítkem		

Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	<u>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</u> vysvětlí rozdíl mezi kreslením a rýsováním • pojmenuje a vymodeluje základní útvary v rovině, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí • pojmenuje základní útvary v prostoru – krychle, kvádr, koule odhadne délku úsečky • zdůvodní poměry délek stran čtverce a obdélníku • umí změřit délku úsečky na centimetry a milimetry • porovnává délku úseček • vysvětlí pojem – nekonečno pomocí stavebnic modeluje rovinné a prostorové útvary podle zadání • pozná základní útvary v prostoru v praxi • práce se čtverečkovaným papírem	osově souměrné útvary		

Matematika

3. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	<u>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</u> používá přirozená čísla k modelování situací běžného života • počítá předměty v daném souboru správně přečte a zapíše čísla v daném oboru • počítá po jednotkách, po desítkách a stovkách • daná čísla porovnává, třídí vzestupně a sestupně • seznámí se se zaokrouhlováním na desítky a stovky zobrazí číslo na číselné ose a jejích úsecích • využívá číselnou osu k porovnávání čísel	přirozená čísla 0 - 1 000 číselný obor 0 - 1 000 • zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění na číselné ose, modelu • zaokrouhlování na desítky a stovky číselná osa - nástroj modelování		ČJ Prv Vv Pv

Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	do tisíce • sčítá a odčítá z paměti čísla bez přechodu násobků sta • vyjmenuje řady násobků od 1 do 10 • provádí násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců • násobí a dělí z paměti v oboru osvojených násobílek • násobí z paměti dvojciferná čísla jednociferným činitelem mimo obor malé násobilky • násobí a dělí součet nebo rozdíl dvou čísel • dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek, určí neúplný podíl a zbytek • používá výrazy dělenec, dělitel, podíl, neúplný podíl, činitel, součin • provádí odhady výsledků • posoudí kontrolu svých výpočtů • používá závorky při výpočtech	rozklad čísla v desítkové soustavě vlastnosti početních operací s čísly: sčítání a odčítání do 1 000 pamětné i písemné algoritmy početních operací násobilka 6,7,8,9 nejbližší, nižší a vyšší násobek čísla vlastnosti početních operací s čísly: násobení a dělení dvojciferných čísel jednociferným dělení se zbytkem - odhad výsledku, kontrola výpočtu zaokrouhlování a odhady výsledků kontrola správnosti výsledku, práce s chybou pravidla pro počítání se závorkou		

Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení • řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“ • ovládá jednoduché řešitelské strategie rozpozná mince a bankovky v hodnotě do 1 000Kč • počítá s mincemi a bankovkami • zkontroluje, kolik peněz je vráceno při placení • bezpečně se orientuje v základním hospodaření domácnosti • odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze <u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u>	řešitelské strategie: pokus - omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, zjednodušování počítání s penězi - způsoby placení (finanční gramotnost) rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti finanční produkty - úspory		

Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času Popisuje jednoduché závislosti z praktického života Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	využívá časové údaje při řešení různých situací z běžného života eviduje složitější statické i dynamické situace pomocí slov a tabulek čte a sestavuje tabulky násobků • doplní chybějící údaje do strukturované tabulky podle zadání <u>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</u> modeluje přímky, polopřímky, úsečky měří úsečky s přesností na milimetry, určí střed úsečky správně vyznačí bod, označí průsečík dvou přímek rozezná, pojmenuje a načrtne rovinné útvary, uvede příklady	jízdní řády teplota, teploměr, stupeň celsia • evidence sportovních výkonů – grafy, diagramy tabulka jako nástroj pro řešení úloh • závislosti a jejich vlastnosti základní útvary v rovině - přímka, polopřímka, úsečka • délka úsečky • základní útvary v rovině - mnohoúhelník (čtyřúhelník, pětiúhelník, šestiúhelník) • vrchol, strana, úhlopříčka mnohoúhelníku, vrcholy a		

Matematika

4. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	<u>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</u> používá komutativní a asociativní zákony • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení čte a zapisuje čísla v daném oboru • počítá po statisících, desetitisících a tisících, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě • porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejích úsecích • sčítá a odčítá čísla v daném	obor přirozených čísel • vlastnosti početních operací s přirozenými čísly • principy asociativnosti a komutativnosti přirozená čísla • číselný obor 0 - 1 000 000 • zápis čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) • písemné algoritmy početních operací • písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení		ČJ Vv Pv VI

Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	oboru (z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly) • písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem, písemně dělí jednociferným dělitelem • účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulátoru) • používá římské číslice při zápisu čísel zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky • provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací (sčítání a jeho kontrola záměnou sčítanců, odčítání a jeho kontrola sčítáním, dělení a jeho kontrola násobením) • provádí kontrolu výpočtů pomocí kalkulátoru	• násobilka • římské číslice • hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti • jednotky délky, hmotnosti, teploty zaokrouhlování čísel • odhad a kontrola výsledku • práce s kalkulátorem		

Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení a slovní úlohy se dvěma početními operacemi • řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „x krát více (méně)“	slovní úlohy • matematizace reálné situace		
Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života • využívá názorných obrázků k určování $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ celku • vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	celek, část, zlomek • polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina • řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku		
Porovnává zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	porovnává zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) • řeší jednoduché slovní úlohy na porovnávání	čitatel, jmenovatel, zlomková čára • porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem • řešení jednoduchých slovních úloh na		

Vyhledává, sbírá a třídí data Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	zlomků se stejným jmenovatelem <u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u> provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např. měření teploty) používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací • doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce • vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupkový diagram • provádí převody základních jednotek času, hmotnosti a objemu <u>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</u> dodržuje zásady rýsování • narýsuje přímku, vyznačí polopřímku	porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem zásady sběru a třídění dat diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády • strukturovaná tabulka • sloupkové diagramy • čtení jízdních řádů • jednotky času, hmotnosti a objemu zásady rýsování • základní tvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka,		

Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran Sestrojí rovnoběžky a kolmice Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	• narýsuje různoběžky a označí jejich průsečík • narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem • narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi • sčítá a odčítá graficky úsečky, porovná úsečky podle délky • určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran sestrojí kolmici k dané přímce pomocí trojúhelníku s ryskou • sestrojí rovnoběžku pomocí trojúhelníku a pravítka • určí vzájemnou polohu přímek v rovině určí obsah rovinných útvarů pomocí čtvercové sítě • řeší slovní úlohy s výpočty	čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník • rýsování jednoduchých rovinných útvarů • čtvercová síť délka úsečky • jednotky délky a jejich převody: milimetr, centimetr, metr, kilometr • grafické sčítání a odčítání úseček • obvod obrazce vzájemná poloha přímek v rovině: rovnoběžky, různoběžky, kolmice obsah čtverce a obdélníku • jednotky obsahu: mm², cm², m²		

Matematika

5. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	<u>ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE</u> aplikuje komutativní a asociativní zákon při pamětném a písemném sčítání a násobení čte a zapisuje čísla v daném oboru; • počítá po milionech, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; • porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejích úsecích; • písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla; • písemně odčítá dvě přirozená čísla; • písemně násobí až	obor přirozených čísel • vlastnosti početních operací s přirozenými čísly • principy asociativnosti a komutativnosti přirozená čísla • číselný obor 0 - miliarda • zápis čísla v desítkové soustavě, a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) • písemné algoritmy početních operací • písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení • římské číslice • hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje	OSV C 1	ČJ VI Vv Pv

Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	čtyřciferným činitelem; • písemně dělí jednociferným nebo dvojciferným dělitelem; • účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulačky); zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností • samostatně provádí kontroly výpočtů řeší a tvoří slovní úlohy z praktického života s využitím matematizace reálné situace vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	domácnosti • jednotky délky, hmotnosti, teploty zaokrouhlování přirozených čísel na 1 000 000, 100 000, 10 000 • kontrola výpočtů fáze řešení problému: zápis, grafické znázornění, stanovení řešení, odhad a kontrola výsledku, posouzení reálnosti výsledku, formulace odpovědi zlomky • celek, část, zlomek • polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina • řešení a tvorba slovních úloh k určování celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny		

číselné ose	• nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě	• měření teploty • vyjádření dlužné částky		
Vyhledává, sbírá a třídí data Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	<u>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</u> vyhledá a utřídí data • vybírá z textu data podle zadaného kritéria orientuje se v jednoduchých tabulkách a diagramech • sestavu je jednoduché tabulky a diagramy • zjistí požadované údaje z kruhového diagramu, ve kterém nejsou k popisu použita procenta <u>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</u>	závislosti a jejich vlastnosti • práce s daty • statistické údaje a jejich reprezentace diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády • grafy, tabulky • kruhový diagram • finanční produkty: úspory		
Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a	pomocí jednoduché konstrukce znázorňuje a rýsuje kružnici, čtverec, obdélník, rovnoramenný,	práce s geometrickými útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice) • rýsování pravoúhlého,		

kružnici); užívá jednoduché konstrukce Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran Sestrojí rovnoběžky a kolmice Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	rovnostanný a pravoúhlý trojúhelník graficky sčítá a odčítá úsečky; určuje délku lomené čáry, počítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek • převádí jednotky délky sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který je tvořen čtverci, obdélníky a trojúhelníky a obsahy porovná • převádí jednotky obsahu mm², cm², m², a, ha • řeší slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníku a čtverce • pozná základní tvary v prostoru (hranol, krychle, kvádr, jehlan, kužel, válec)	rovnostanného a rovnoramenného trojúhelníku grafické sčítání, odčítání úseček • obvod mnohoúhelníku • jednotky délky vzájemná poloha dvou přímek v rovině • konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem obsah obrazce • obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku • jednotky obsahu • základní tvary v prostoru - kvádr krychle, jehlan, koule, kužel, válec		

Matematika
6. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla Provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti i písemně Zaokrouhluje Zobrazí přirozené číslo na číselné ose Užívá základní pojmy Převádí jednotky délky, obsahu hmotnosti a času Vypočítá obvod čtverce a obdélníku Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností Čte a zapisuje desetinná čísla Zobrazí desetinné číslo na číselné ose Porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla Provádí početní operace s desetinnými čísly Vypočítá aritmetický průměr Převádí jednotky Provádí odhady s danou přesností	Opakování učiva 5.ročníku Početní operace s přirozenými čísly Čtení a zápis čísla v desítkové soustavě Zobrazení na číselné ose Základní geometrické útvary v rovině Rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů) Obvod, obsah čtverce, obdélníku, obvod trojúhelníku Převody jednotek délky, obsahu, hmotnosti a času <u>Desetinná čísla</u> Desetinná čísla – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě (model) Čtení, zápis desetinných čísel Zobrazení na číselné ose Porovnávání Zaokrouhlování Základní početní operace s desetinnými čísly Aritmetický průměr		Vv ČJ Pv Z

Řeší reálné situace v oboru desetinných čísel Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel Užívá pojem násobek, dělitel Použije znaky dělitelnosti Vysvětlí pojem prvočíslo, číslo složené, sudé, liché číslo, čísla soudělná a nesoudělná Rozloží číslo na součin prvočísel Určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem Vysvětlí pojem úhel Narýsuje, změří a odhadne velikost úhlu Rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů Přenesení graficky úhel a sestrojí jeho osu Provádí početní operace s velikostmi úhlů Vysvětlí pojem mnohoúhelník Sestrojí pravidelný šestiúhelník, osmiúhelník	Slovní úlohy <u>Dělitelnost přirozených čísel</u> Dělitelnost přirozených čísel - prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, Kritéria dělitelnosti Sudá, lichá čísla Společný násobek, dělitel Slovní úlohy a soudělná a nesoudělná <u>Úhel</u> Rovinné útvary - úhel Pojem, velikost Metrické vlastnosti – druhy úhlů Měření Konstrukce Osa úhlu Přenášení úhlů Úhlové jednotky jejich převody Operace s úhly Rovinné útvary – pravidelné mnohoúhelníky		

Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině Načrtne a sestrojí síť základních těles Odhadne a vypočte objem a povrch těles a charakterizuje základní prostor útvary, analyzuje jejich vlastnosti Charakterizuje a určuje kvádr, krychli Načrtne a narýsuje síť a z ní těleso vymodeluje Užívá jednotky obsahu a objemu a vzájemně je převádí Vypočítá objem a povrch kvádrů a krychle Načrtne a sestrojí rovinné útvary Odhaduje a vypočítá obvod a obsah základních rovinných útvarů Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary Určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti Pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy Sestrojí kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku Sestrojí těžnice, výšky a střední příčky v trojúhelníku Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný tvar	<u>Kvádr, krychle</u> Prostorové útvary – kvádr, krychle Základní vlastnosti Zobrazení tělesa Síť tělesa Úlohy na výpočet objemu a povrchu Jednotky obsahu a objemu Tělesa složená z krychlí Slovní úlohy <u>Trojúhelník</u> Rovinné útvary – trojúhelník Metrické vlastnosti v rovině – trojúhelníková nerovnost Pojem, vlastnosti trojúhelníků Typy trojúhelníků Konstrukce trojúhelníků Těžnice, výšky, střední příčky v trojúhelníku Kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku <u>Osová a středová souměrnost</u> Konstrukční úlohy – osová souměrnost, středová souměrnost		

Poznává osově a středově souměrné útvary Načrtne a sestrojí obraz v osově středové souměrnosti Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel Rozlišuje kladná a záporná čísla Zobrazí celá čísla na číselné ose Chápe pojem opačné číslo Určí absolutní hodnotu čísla a chápe její geometrický význam Provádí početní operace s celými čísly Řeší reálné situace v oboru celých čísel Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data Třídí informace do tabulky, zapisuje do nich data Vytvoří graf a čte z něj data Znázorní body ve čtvercové síti a v PSS	Shodnost útvarů Souměrné tvary <u>Celá čísla</u> Celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa Čtení a zápis celého čísla Čísla kladná a záporná Absolutní hodnota čísla Porovnávání celých čísel Základní početní úkony s celými čísly Slovní úlohy <u>Grafy a diagramy</u> Procházky po čtvercové síti Pravoúhlá soustava souřadnic		

Určí souřadnice bodů v PSS Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	<u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u> - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy		

Matematika

7. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Čte, zapisuje a porovnává přirozená, celá a desetinná čísla Provádí početní operace s přirozenými, celými a desetinnými čísly Provádí odhady a kontrolu výpočtů Zaokrouhluje Najde a zobrazí číslo na číselné ose Užívá základní pojmy Převádí jednotky délky, obsahu hmotnosti a času Používá vzorce pro obvod čtverce a obdélníku Správně použije znaky dělitelnosti Narýsuje úhel, změří jeho velikost, sestrojí osu úhlu, graficky i početně sečte a odečte úhly Pojmenuje základní typy trojúhelníků, umí narýsovat trojúhelník, vypočítá obvod Sestrojí obraz v osově a středové souměrnosti Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, zlomkem,	<u>Opakování učiva 6. ročníku</u> Početní operace s celými čísly Početní operace s desetinnými čísly Dělitelnost Úhly Trojúhelník Středová a osová souměrnost <u>Zlomky</u> Desetinná čísla, zlomky – převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek Čtení, zápis zlomků		ČJ Z Pv Vv ICT

desetinným číslem) Čte a zapisuje zlomky Najde a zobrazí zlomek na číselné ose Porovnává zlomky Určí společného jmenovatele dvou zlomků Provádí početní operace se zlomky Provádí odhady s danou přesností Převede smíšené číslo na zlomek a naopak Převede zlomena desetinné číslo a naopak Řeší reálné situace v oboru zlomků Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor Zapíše racionální číslo, zobrazí ho na číselné ose Porovná racionální čísla Načrtne a sestrojí rovinné útvary Odhaduje a vypočítá obvod a obsah základních rovinných útvarů Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Zobrazení na číselné ose Krácení a rozšiřování Porovnávání Základní početní operace se zlomky Slovní úlohy <u>Racionální čísla</u> Záporná desetinná čísla Zlomky Různá vyjádření čísel Porovnávání Početní operace s racionálními čísly Slovní úlohy <u>Trojúhelník</u> Vzorec pro výpočet obsahu trojúhelníku, odvození Slovní úlohy		

Vypočítá obvod a obsah trojúhelníku Načrtne a sestrojí rovinné útvary Odhaduje a vypočítá obvod a obsah základních rovinných útvarů Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary Rozlišuje základní druhy čtyřúhelníků a používá jejich vlastnosti Sestrojí jednoduchý čtyřúhelník Vypočítá obvod a obsah čtyřúhelníku Řeší úlohy z praxe Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles Načrtne a sestrojí síť základních těles Charakterizuje a určí kvádr, krychli, hranol Načrtne a narýsuje síť a z ní těleso vymodeluje Používá jednotky obsahu a objemu a vzájemně je převádí Užívá vzorce pro objem a povrch hranolu Řeší úlohy z praxe Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítkem map a plánů	<u>Čtyřúhelníky</u> Rovinné útvary – čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník) Základní vlastnosti, typy Jednoduché konstrukční úlohy Výpočet obvodu a obsahu Jednotky obsahu a objemu, převody Slovní úlohy <u>Hranoly</u> Prostorové útvary – kolmý hranol Základní pojmy Základní druhy Síť hranolu Výpočet povrchu a objemu Slovní úlohy Poměr, úměrnost		

Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek-část Porovná dvě veličiny poměrem Zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru Rozdělí celek na části v daném poměru Řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru Zhotoví jednoduchý plánec v daném měřítku Využije měřítko při práci s mapou Určí, zda je závislost přímá či nepřímá úměra Zakreslí body s danými souřadnicemi v pravoúhlé soustavě souřadnic Určí souřadnice bodu v pravoúhlé soustavě souřadnic Sestaví tabulku přímé a nepřímé úměrnosti Narýsuje graf přímé a nepřímé úměrnosti Vyřeší slovní úlohy pomocí trojčlenky Vyřeší slovní úlohy pomocí vztahů přímé a nepřímé úměrnosti Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření	Poměr – měřítko, úměra, trojčlenka Převrácený a postupný poměr Měřítko plánu, mapy Závislosti a data – příklady závislosti z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky Soustava souřadnic Přímá úměrnost Nepřímá úměrnost Slovní úlohy <u>Procenta</u> Procenta – procento, promile;		

vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel Určí jedno procento, promile Řeší slovní úlohy s procenty z praxe Určí celek, počet procent a procentovou část Vypočítá jednoduchý úrok	základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování Jednoduché úrokování Slovní úlohy s procenty		

Matematika

8. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Čte, zapisuje a porovnává racionální čísla Provádí početní operace s racionálními čísly Provádí odhady a kontrolu výpočtů Užívá základní pojmy Převádí jednotky délky, obsahu, objemu, hmotnosti a času Vypočítá obvod, obsah trojúhelníku a čtyřúhelníku Správně použije znaky dělitelnosti Pracuje s úhlem, trojúhelníkem a čtyřúhelníkem Sestrojí obraz v osově a středové souměrnosti Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním Určí hodnotu číselného výrazu Zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými	<u>Opakování učiva</u> Početní operace s racionálními čísly Dělitelnost Úhly Trojúhelníky, čtyřúhelníky Středová a osová souměrnost Kvádr, krychle Poměr, úměra, trojčlenka <u>Výrazy</u> Výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny Mnohočlen, jednočlen Sčítání, odčítání, dělení a násobení výrazů		Pv Vv ICT

Sečte, odečte a násobí výrazy Rozloží výraz na součin (vytknutím, vzorcem) Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu Určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulatoru Užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech Vysloví Pythagorovu větu Řeší slovní úlohy s využitím Pythagorovy věty Provádí základní početní operace s mocninami přirozeným exponentem Zapíše číslo pomocí mocnin deseti Používá pojem reálné číslo Užije vzorce ke zjednodušení výrazu Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary Odhaduje a vypočítá obvod a obsah základních rovinných útvarů	<u>Mocniny</u> Mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina Mocniny s přirozeným mocnitelem Třetí mocnina, odmocnina Vzorce $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, $(a-b) \cdot (a+b)$ Metrické vlastnosti v rovině – Pythagorova věta Reálná čísla <u>Kruh, kružnice</u> Rovinné útvary – kruh, kružnice Základní vlastnosti		

Načrtne a sestrojí rovinné útvary Vypočítá obvod a obsah kruhu, délku kružnice Sestrojí tečnu ke kružnici Určí vzájemnou polohu přímky a kružnice Určí vzájemnou polohu dvou kružnic Užije Thaletovu kružnici v úlohách z praxe Určuje a charakterizuje základní tělesa, analyzuje jejich vlastnosti Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles Načrtne a sestrojí síť základních těles Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině Charakterizuje a určí válec Načrtne a narýsuje síť a z ní těleso vymodeluje Užívá jednotky obsahu a objemu a vzájemně je převádí Vypočítá objem a povrch válce Řeší úlohy z praxe Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí	Výpočet obvodu, obsahu Kruhová výseč, kružnicový oblouk Vzájemná poloha přímky a kružnice Vzájemná poloha dvou kružnic Thaletova kružnice, věta <u>Válec</u> Prostorové útvary – rotační válec Základní pojmy Síť válce Výpočet povrchu a objemu Slovní úlohy <u>Lineární rovnice</u> Rovnice – lineární rovnice Ekvivalentní úpravy		

rovníc a jejich soustav Užívá a zapisuje vztah rovností Řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních Řeší lineární nerovnici pomocí ekvivalentních úprav V zápise řešení používá zápis pomocí intervalu a znázornění na číselné ose Provede ověření správnosti Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; Využívá potřebnou matematickou symboliku Načrtne a sestrojí rovinné útvary Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s	Slovní úlohy řešené rovnicí Výpočet neznámé ze vzorce Lineární nerovnice Zápis řešení pomocí nerovnosti, intervalu a znázornění na číselné ose Ověření zkouškou <u>Konstrukční úlohy</u> Metrické vlastnosti v rovině – vzdálenost bodu od přímky Konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice) Konstrukce trojúhelníku, čtyřúhelníku		

využitím osvojeného matematického aparátu Dodržuje základní pravidla přesného rýsování Sestrojí osu, rovnoběžky, trojúhelník podle vět sss, usu, sus, čtyřúhelník daných rozměrů Využívá poznatků v konstrukčních úlohách Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data Porovnává soubory dat Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů Provede jednoduché statistické šetření, prezentuje jeho výsledky Třídí informace do tabulky, zapisuje do nich data Vytvoří graf a čte z něj data Určí ze zadaných dat modus a medián	Základy statistiky Závislosti a data – diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr Metody statistického šetření Medián, modus		

Matematika

9. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Čte, zapisuje a porovnává reálná čísla Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu Provádí odhady a kontrolu výpočtů Užívá základní pojmy Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek- část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) Převádí jednotky délky, obsahu, objemu, hmotnosti a času Rozpozná a pojmenuje tvary a tělesa Vypočítá obvod, obsah, povrch a objem geom. útvarů a těles Používá tabulky, kalkulátor Pracuje s úhlem, trojúhelníkem a čtyřúhelníkem	<u>Opakování učiva</u> Početní operace s reálnými čísly Mocniny, odmocniny Procenta Poměr, úměra, trojčlenka výrazy Lineární rovnice a nerovnice Rovinné útvary Konstrukční úlohy Středová a osová souměrnost Tělesa <u>Lomený výraz</u> Výrazy – proměnná, výrazy s		Pv Vv ICT

Sestrojí obraz v osově a středové souměrnosti Pomocí ekvivalentních úprav vyřeší jednoduchou rovnici Použije při řešení úloh z praxe Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním Určí podmínky, za kterých má výraz smysl Krátí a rozšiřuje lomené výrazy Sčítá, odčítá, násobí a dělí lomené výrazy Převede složený lomený výraz na součin dvou výrazů Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovníc a jejich soustav Řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli Řeší slovní úlohy pomocí rovnic s neznámou ve jmenovateli	proměnnými, mnohočleny Podmínky smyslu Zjednodušování Početní operace Složený lomený výraz <u>Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli</u> Řešení rovnic Slovní úlohy řešené pomocí rovnic <u>Soustava lineárních rovnic se dvěma neznámými</u> Rovnice – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými Metody řešení sčítací, dosazovací Grafické řešení soustavy rovnic Slovní úlohy řešené soustavou rovnic		

Vyřeší soustavu dvou rovnic se dvěma neznámými Ověří řešení zkouškou Řeší slovní úlohy pomocí soustav dvou lineárních rovnic Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů Zakreslí bod v PSS Rozpozná funkční vztah od jiných Určí definiční obor funkce a množinu hodnot funkce Sestaví graf, sestaví tabulku probíraných funkcí Užívá funkce při řešení úloh z praxe Sestaví graf funkcí sinus, cosinus, tangens v intervalu $\langle 0^\circ, 90^\circ \rangle$	<u>Funkce</u> Funkce – pravoúhlá soustava souřadnic; přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce Definiční obor, hodnota funkce Zadání funkce Graf funkce Funkce rostoucí, klesající, konstantní Kvadratická funkce <u>Goniometrické funkce</u> Funkce sin, cos, tg v pravoúhlém trojúhelníku Jednotková kružnice Úlohy z praxe <u>Jehlan, kužel, koule</u>		

Použije goniometrické funkce při řešení úloh z praxe Určí hodnotu goniometrických funkcí pomocí tabulek a kalkulátoru Řeší úlohy z praxe Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles Načrtne a sestrojí síť základních těles Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině Sestrojí síť jehlanu, kuželu a těleso z ní vymodeluje Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu Vypočítá povrch a objem kužele, jehlanu a koule Používá goniometrické funkce při výpočtu povrchu a objemu jehlanu a kužele	Prostorové útvary – jehlan, rotační kužel, koule Vlastnosti Síť tělesa Objem, povrch Komolá tělesa Výpočtové úlohy v geometrii Slovní úlohy <u>Podobnost</u> Rovinné útvary – shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků) Poměr podobnosti Využití podobnosti v praxi		

Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků Určí podobné útvary v rovině Rozliší shodné a podobné tvary Určí poměr podobnosti Sestrojí útvar podobný zadanému Rozdělí úsečku v daném poměru Používá znalost podobnosti při práci s mapami a plány Vypočítá úrok z jistiny za dané období při dané úrokové míře Určí jistinu Vypočítá úrok z úroku Provede jednoduché úrokování	Základy finanční matematiky Úrok, jistina, úroková míra Jednoduché úrokování Úlohy z praxe		

Matematika
1. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Čte, píše a používá číslice v oboru do 5, numerace do 5 Sčítá a odčítá s pomocí znázornění v oboru do 5 Porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 5 Umí zapsat a přečíst matematické pojmy + , - , = Umí rozklad čísel v oboru do 5 Řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 5 Poznává výrazy a jejich význam – nad, pod, vpředu, vzadu, nahoře, dole, velký, malý, prázdný, plný, vpravo, vlevo, vysoký, nízký, krátký, dlouhý... Modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek Doplňuje posloupnosti čísel v oboru do 5 Uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi Poznává a pojmenuje základní geometrické tvary Rozlišuje přímou a křivou čáru Řeší jednoduché praktické slovní úlohy v oboru do 5 s názorem	Čísla a početní operace Obor přirozených čísel do 5 Zápis a čtení čísel a příkladů v oboru do 5 Vytváření konkrétních představ o čísle Sčítání a odčítání do 5 Vytváření souborů prvků do 5 Porovnávání čísel v oboru do 5 Rozklad čísel v oboru do 5, dočítání do 5 Číselná osa 1 – 5 Jednoduché slovní úlohy na + a – do 5 Závislosti, vztahy a práce s daty Manipulační činnosti s konkrétními předměty Práce s počítadlem Manipulace a počítání s mincemi do 5 Úlohy na orientaci v prostoru a v čase Vztahy nad, pod, vpředu, vzadu, vlevo, vpravo, nahoře, dole Geometrie v rovině a v prostoru Základní útvary v rovině – bod, přímá a křivá čára. Rozlišit tvary čtverce, kruhu, obdélníka a trojúhelníka Nestandardní aplikační úlohy a problémy Číselné a obrázkové řady, doplňovačky Problémové situace z běžného života, různá řešení, nákupy		Prv ČJ Vv Hv Pv

Matematika
2. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Čte, píše a používá číslice v oboru do 10 Sčítá a odčítá s pomocí znázornění v oboru do 10 Porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 10, rozkládá čísla v oboru do 10, řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10 Zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat Orientuje se v čase a prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, vedle, u Modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek Doplňuje tabulky a posloupnosti čísel v oboru do 10 Uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi Pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je načrtnout Rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují, zná rozdíl mezi mincemi a bankovkami Řeší jednoduché praktické slovní úlohy v oboru do 10 s názorem	Čísla a početní operace Obor přirozených čísel do 10 Zápis a čtení čísel 6 – 10, zápis a čtení příkladů, číselná řada 0 – 10, číslo 0 Vytváření konkrétních představ o čísle Sčítání a odčítání v oboru do 10 Porovnávání čísel do 10, dočítání do 10 Vytváření souborů prvků do 10 Rozklad čísel do 10 Jednoduché slovní úlohy v oboru do 10 Závislosti, vztahy a práce s daty Manipulační činnosti s konkrétními předměty Práce s počítadlem Manipulace a počítání s mincemi do 10 Úlohy na orientaci v prostoru a čase Vztahy nad, pod, vpředu, vzadu, nahoře, dole, vedle, u, za Řadové číslovky Geometrie v rovině a v prostoru Práce s pravítkem Základní útvary v rovině – bod, přímka, úsečka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník Nestandardní aplikační úlohy a problémy Číselné a obrázkové řady, doplňovačky Problémové situace z běžného života		ČJ Vv Pv Prv Hv

Matematika
3. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 Sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 Porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 Umí rozklad čísel v oboru do 20 Řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 Zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu Modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek Doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 Uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi Pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit	Čísla a početní operace Obor přirozených čísel do 20 Zápis a čtení čísel 0 – 20 Zápis a čtení příkladů v oboru do 20 Číselná řada 0 – 20 Vytváření konkrétních představ o čísle Sčítání a odčítání v oboru do 20 Porovnávání čísel v oboru do 20 Vytváření souborů prvků do 20 Rozklad čísel do 20 Dočítání do 20 Numerace v druhé desítce Vztahy o něco více, o něco méně Sčítání a odčítání s přechodem přes desítku Numerace do 100 po desítkách Násobky 2 Jednoduché slovní úlohy v oboru do 20 Závislosti, vztahy a práce s daty Manipulační činnosti s konkrétními předměty Práce s dvacítkovým počítadlem Manipulace a počítání s mincemi do 20 Úlohy na orientaci v prostoru a čase		ČJ Prv Vv Pv

Řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech Rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují Používá pravítko	Geometrie v rovině a v prostoru Příprava rýsovacího náčiní Lomená čára Základní útvary v rovině – bod, čára, přímka, úsečka, čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník, kružnice Základní útvary v prostoru – krychle, kvádr Práce s geom. tvary – stavebnice Nestandardní aplikační úlohy a problémy Číselné a obrázkové řady Doplňovačky Problémové situace z běžného života s více řešeními		

Matematika
4. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Čte, píše a porovnává čísla i na číselné ose v oboru do 100 Poznává sudá a lichá čísla Sčítá a odčítá z paměti i písemně v oboru do 100 Zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy Zvládá s názorem řady násobků čísel 2 – 10 Zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 Určí čas s přesností na čtvrt hodiny Zná jednotky času, hmotnosti a délky Vyhledá jednoduchá data podle návodu Čte v jednoduché tabulce Umí manipulovat s penězi	Čísla a početní operace Obor přirozených čísel do 100 Porovnávání čísel Zápis a rozklad čísel v desítkové soustavě Číselná osa, znázornění čísla (teploměr) Vlastnosti početních operací s čísly Počítání do 100 po desítkách Sčítání a odčítání násobků 10 Sčítání a odčítání bez přechodu desítek Sčítání a odčítání jednotek s přechodem desítek Písemné algoritmy početních operací Pamětné sčítání a odčítání dvouciferných čísel Písemné sčítání a odčítání dvouciferných čísel / v oboru do 100 / Násobení a dělení Pamětné zvládání násobkových řad 2 – 10 Tabulka násobení Záměna činitelů Jednoduché slovní úlohy v oboru do 100 k 1 početnímu výkonu Odhady výsledků Závislosti, vztahy a práce s daty Jednotky hmotnosti, délky a času (kg, l, hod, cm) Jednoduché převody jednotek		ČJ Vv Pv VI

Narýsuje a měří úsečky Sestrojí rovnoběžnou přímku a kolmici Znázorní a označí základní rovinné útvary Pozná základní tělesa Určí osu souměrnosti překládáním papíru Řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	Úlohy na orientaci v prostoru a čase Slovní úlohy Manipulace s penězi Jednoduché tabulky Odhady výsledků Geometrie v rovině a v prostoru Údržba rýsovacího nářadí Základní útvary v rovině – bod – vyznačení, popis, úsečka – rýsování úsečky, měření úsečky, přímka – různoběžné přímky, rovnoběžné přímky Osa souměrnosti Využití konkrétních předmětů Trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník Poznávání a popis rov. útvarů, vrcholy, strany Poznávání těles Poznávání vlastností těles – krychle, kvádru, válce a koule Nestandardní aplikační úlohy a problémy Číselné a obrázkové řady, slovní úlohy Doplňovačky, tajenky, hádanky Problémové situace z běžného života s více řešeními		

Matematika
5. ročník

P

Žák: Očekávané výstupy	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 Rozeznává sudá a lichá čísla Sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla Zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 Zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách Tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 Používá kalkulaátor Určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích Provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času	Čísla a početní operace Obor přirozených čísel do 1000 Zápis a rozklad čísla v desítkové soustavě Porovnávání čísel Sudá a lichá čísla do 1000 Násobilka 2 – 10 Násobky 100 Orientace na číselné ose Přičítání a odčítání jednociferného čísla k násobkům sta Sčítání a odčítání v oboru do 1000 bez přechodu a s přechodem desítky Tabulka násobení Jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek Vztahy o n méně, o n více Vztahy n krát méně a n krát více Tvoření a zápis příkladů násobení a dělení v oboru do 100 Zaokrouhlování čísel Práce s kalkulaátorem Závislosti, vztahy a práce s daty Závislosti a jejich vlastnosti Jednotky délky, hmotnosti a času (mm, cm, dm, m, g, kg, l, hl, hod, min,	OSV C 1	ČJ VI Vv Pv

Vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu Orientuje se a čte v jednoduché tabulce Uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi Měří a porovnává délku úsečky Sestrojí rovnoběžky a kolmice Znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary Určí osu souměrnosti překládáním papíru Vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran Pozná základní tělesa Řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	čtvrthodina) Převody jednotek Úlohy na orientaci v prostoru a čase Manipulační činnosti s konkrétními předměty Peníze Tabulky, diagramy, grafy Práce s daty Jízdní řády Geometrie v rovině a v prostoru Základní útvary v rovině- bod, čára, přímka, úsečka, polopřímka Vzájemná poloha dvou přímek v rovině Pravý úhel – pojem Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody Trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnice, kruh Vlastnosti stran, rýsování čtverce a obdélníka Měření vzdálenosti dvou bodů Základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, koule, válec, jehlan, kužel Obvod a obsah obrazce Osová souměrnost, os. souměrné útvary Oblouk kružnice Střed, poloměr a průměr kruhu Rozvíjení prostorové představivosti modelováním Mnohoúhelník Obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran Nestandardní aplikační úlohy a problémy Číselné a obrázkové řady Doplňovačky, hádanky a tajenky		

	Problémové situace z běžného života s více řešeními Magické čtverce a prostorová představivost		

Matematika
6. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 10 000 Orientuje se na číselné ose Pamětně a písemně sčítá a odčítá čísla v oboru do 10 000 s přechodem i bez přechodu desítek Najde nejbližší menší násobek čísla v oboru do 10 000 Dělí se zbytkem v oboru do 100 Násobí a dělí v oboru do 100 Zná základní jednotky délky, objemu a hmotnosti Umí manipulovat s penězi a zvládá početní operace s nimi na základě běžného života Umí vyhledat důležitá data a porovná je Umí se orientovat v jednoduché tabulce a grafu Umí pracovat s kružítkem a dalšími rýsovacími potřebami Odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky	Číslo a proměnná Numerace do 10 000 Orientace na číselné ose Porovnávání čísel v oboru do 10 000 Čtení a zápis čísel v oboru do 10 000 Rozklad čísel v desítkové soustavě do 10 000 Násobení a dělení 10, 100 a 1000 a procvičování na jednotkách délky, hmotnosti a objemu Sčítání a odčítání v oboru do 10 000 – ústně i písemně Nejbližší menší násobek Zaokrouhlování čísel v oboru do 10 000 Odhad výsledků, zkoušky správnosti Slovní úlohy vedoucí maximálně ke 2 početním výkonům Slovní úlohy využívající jednotky délky, hmotnosti a času Závislosti, vztahy a práce s daty Jednotky délky, hmotnosti, objemu Manipulace s penězi Práce s grafy a jednoduchými tabulkami Geometrie v rovině a v prostoru Rýsovací pomůcky Přímka, úsečka polopřímka Přenášení úseček, porovnávání úseček		Vv ČJ Pv Z

Vyznačuje a rýsuje úhly, narýsuje osu úhlu Rýsuje základní rovinné útvary (trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh) Umí narýsovat grafický součet úseček Určí střed úsečky Umí narýsovat trojúhelník, známe-li 3 strany Rozliší úhel pravý, přímý, ostrý a tupý Pozná a narýsuje pravoúhlý trojúhelník Umí narýsovat kolmici Pokouší se řešit praktické slovní úlohy Hledá různá řešení praktických úloh Ví o možnostech využití poznatků a dovedností z jiných vzdělávacích oblastí	Grafický součet úseček Násobek úsečky, střed úsečky, osa úsečky Osová souměrnost Osa úhlu Úhel pravý, přímý, ostrý a tupý Konstrukce pravého úhlu pomocí pravítka a kružítka Procvičování konstrukce pravého úhlu na rovinných obrazcích (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh) Konstrukce trojúhelníku ze 3 stran Přenášení trojúhelníku pomocí kružítka Nestandardní aplikační úlohy a problémy Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Praktické geometrické úlohy		

Matematika
7. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do milionu Orientuje se na číselné ose Pamětně i písemně sčítá a odčítá v oboru do milionu Zvládá rozklad čísel do milionu Provádí odhad výsledku Dělí víceciferná čísla beze zbytku a se zbytkem jednociferným a dvojciferným číslem Násobí písemně dvojciferným číslem Seznámí se s římskými číslicemi Umí počítat na kalkulátoru Zná základní jednotky délky, hmotnosti a objemu Umí manipulovat s penězi a zvládá početní úkony s nimi	Číslo a proměnná Numerace do milionu Čtení a zápis čísel v oboru do milionu Porovnávání a zaokrouhlování čísel v oboru do milionu na praktických příkladech Orientace na číselné ose Rozklad čísel v desítkové soustavě do milionu Písemné sčítání a odčítání čísel Slovní úlohy vedoucí maximálně ke 2 početním výkonům Provádění početních výkonů na kalkulátoru Odhady výsledků, zkoušky správnosti Seznámení žáků s římskými číslicemi Násobení a dělení čísel 10, 100 a 1000 – využití praktického převádění jednotek délky, hmotnosti a objemu Písemné násobení a dělení přirozených čísel v oboru do 10 000 Písemné násobení maximálně trojciferného čísla jednociferným číslem, dvojciferným číslem Písemné dělení jednociferným dělitelem bez zbytku i se zbytkem Snadné příklady na písemné dělení dvojciferným dělitelem		ČJ Z Pv Vv ICT

Umí vyhledat důležitá data a porovnat je Umí přečíst a navrhnout jednoduchou tabulku, graf Umí zacházet s rýsovacími potřebami a pomůckami Vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce Zná a rýsuje základní rovinné útvary Umí vypočítat obvod trojúhelníku, čtverce a obdélníku podle vzorců Pokouší se samostatně řešit praktické úlohy a hledá více řešení Aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí	Závislosti, vztahy a práce s daty Jednotky délky, objemu a hmotnosti Manipulace s penězi Práce s tabulkami a grafy Příklady z praktického života Geometrie v rovině a v prostoru Velikost úhlu, stupeň, úhloměr Vyznačování úhlu dané velikosti Měření velikosti úhlu Konstrukce úhlů 60°, 120°, 30° Výška trojúhelníku Mnohoúhelníky – dělení podle stran a úhlů Konstrukce pravidelného šesti a osmiúhelníku vepsaného kružnici Lichoběžník Obvod trojúhelníku, čtverce a obdélníku Řešení úloh z praktického života Vzorce na výpočet obvodu obrazců Praktické geometrické úlohy Nestandardní aplikační úlohy a problémy Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Praktické geometrické úlohy		

Matematika
8. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do milionu Orientuje se na číselné ose Pamětně i písemně sčítá a odčítá v oboru do milionu Dělí víceciferná čísla beze zbytku, zná pojem dělení se zbytkem Umí zapsat zlomek Sčítá a odčítá zlomky Popíše a vyznačí polovinu, třetinu, čtvrtinu Počítá s desetinnými čísly Dělí desítkami a dvojciferným číslem Čte desetinná čísla a zná jejich zápis Provádí základní početní operace s desetinnými čísly Řeší jednoduché úlohy na procenta Provádí odhad výsledků Pracuje s kalkulátorem	Číslo a proměnná Numerace v oboru do milionu Sčítání a odčítání zaokrouhlených čísel Odhady a kontrola výsledků Dělení z paměti Písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem Písemné násobení trojciferným číslem Zlomek – názorné zavedení pojmu zlomek, zlomková čára, čitatel, jmenovatel, použití zlomků v praxi, výpočet zlomku z celku, zlomek jako část celku Desetinné číslo – počítání s desetinnými čísly, práce s číselnou osou, sčítání a odčítání desetinných čísel, násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1000 Dělení desítkami a snadné příklady dělení dvojcif. číslem, převádění jednotek délky, obsahu a hmotnosti Smíšené číslo Násobení desetinných čísel přirozeným i desetinným číslem (nejvýše trojciferného čísla dvojciferným číslem) Základy procentového počtu Užití kalkulátoru k provádění výpočtů		Pv Vv ICT

Ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu a objemu Manipuluje s penězi na konkrétních běžných životních situacích Používá měřítko mapy a plánu Vyhledá a vytrídí jednoduchá data Umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami Umí vypočítat obvody a obsahy rovinných obrazců podle vzorců Umí vypočítat délku kružnice Zná vzorce pro výpočet povrchu těles (kvádr, krychle) Zná druhy čar a jejich užití Píše tech. písmem od ruky i podle šablony Umí narýsovat rovnoběžky a kolmice Rýsuje základní rovinné obrazce Zná základy kótování ve strojírenství	s desetinnými čísly Slovní úlohy vedoucí k jednomu, maximálně dvěma početním výkonům s desetinnými čísly Odhady, zaokrouhlování, zkouška správnosti Závislosti, vztahy a práce s daty Jednotky délky, času, hmotnosti, obsahu, objemu a jejich praktické převody Manipulace s penězi na konkrétních příkladech z běžného života Měřítko mapy a plánu Třídění a porovnávání dat Geometrie v rovině a v prostoru Obvody rovinných obrazců Čtyřúhelníky – rovnoběžník, lichoběžník Osová souměrnost Délka kružnice Obvod kruhu Obsahy obrazců a jejich jednotky Povrch těles (kvádr, krychle), sítě Nestandardní aplikační úlohy a problémy Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Logické a netradiční praktické geometrické úlohy Rýsování Druhy čar a příklady jejich užití Technické písmo (psaní od ruky i podle šablony) Rýsování rovnoběžek a kolmic Základy kótování ve strojírenství – kótování délek, průměru, poloměru, oblouku a úhlu Rýsování základních rovinných obrazců Pravidelné mnohoúhelníky, složené obrazce		

Matematika
9. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 Zvládá orientaci na číselné ose Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem Zná zápis římských číslic Pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento) Čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace Řeší jednoduché úlohy na procenta Řeší jednoduché lineární rovnice Provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla Užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu a objemu Zvládá početní úkony s penězi Používá měřítko mapy a plánu Vyhledává a třídí data Porovnává data Vypracuje jednoduchou tabulku	Číslo a proměnná Dělení dvou přirozených čísel, podíl číslo desetinné Dělení desetinného čísla číslem přirozeným Dělení desetinného čísla číslem desetinným nejvýše dvojciferným (př.: 35,6:2,4) Užití kapesního kalkulátoru k provádění výpočtů Dělitelnost přirozených čísel Prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší spol. násobek, největší společný dělitel Kritéria dělitelnosti Slovní úlohy vedoucí maximálně ke dvěma početním výkonům s desetinnými čísly Užití jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu Jednoduché lineární rovnice Římské číslice Užití peněz Procento-symbol %, pojem, základní procentová část, počet %, výpočet 1 % ze základu, výpočet procentové části z daného základu, řešení slovních úloh z praxe Úrok, úroková míra v praxi Závislosti, vztahy a práce s daty Jednotky délky, hmotnosti, objemu, obsahu, praktické převody Manipulace s penězi Příklady závislosti z praktického života a jejich		Pv Vv ICT

Rozezná a rýsuje základní rovinné útvary Vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu Vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce Čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům Provádí jednoduché konstrukce Sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti Sestrojí síť základních těles Načrtne základní tělesa Zobrazuje jednoduchá tělesa Používá technické písmo Samostatně řeší praktické úlohy Hledá různá řešení předložených situací Aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí Využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh, Rýsuje různé druhy čar, rýsuje rovinné i prostorové útvary, užívá kóty v jednoduchých případech ve strojírenství a ve stavebnictví, sestrojí průměty kvádru, krychle a válce	vlastnosti Grafy, tabulky, aritmetický průměr Poměr, dělení v daném poměru Měřítko plánu, mapy Geometrie v rovině a v prostoru Rýsování rovinných obrazců Osová a středová souměrnost Obvod a obsah čtverce, obdélníku a kruhu, užití vzorců Povrch kvádru, krychle a válce, užití vzorců, sítě Objemy těles – Objem, jednotky objemu (mm³, cm³, dm³, m³. Vztah sm³ – litr Objem kvádru, krychle a válce, užití vzorců Řešení úloh z praxe Nestandardní aplikační úlohy a problémy Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Užití výpočetní techniky při řešení úloh Praktické, logické a netradiční geometrické úlohy Rýsování Rýsování rovnoběžek a kolmic, využití při rýsování sítě těles (kvádru, krychle, válce) Volné rovnoběžné promítání – Zobrazení kvádru a krychle, pravidelného čtyřbokého jehlanu, válce, kreslení náčrtů Základy pravoúhlého promítání –úvod, zákl. pojmy, promítací kout, půdorys, nárys, bokorys bodu a úsečky,pravoúhlé průměty hranatých těles, Pravoúhlé průměty rotačních těles, vytváření prostorových představ, Druhy kótování – strojírenské, stavební, dřevozpr.		

▪ Název předmětu: **Informační a komunikační technologie**

▪ Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět je realizován ze vzdělávací oblasti „ Informační a komunikační technologie“ a ze vzdělávacího oboru se stejným názvem. Vzdělávací oblast zahrnuje základy práce s osobním počítačem a základním programovým vybavením, zejména textovým editorem, manažerem souborů, dostupnými výukovými a vzdělávacími programy. Umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti- získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Žáci si prostřednictvím práce se zábavně výukovými počítačovými programy v ostatních vzdělávacích oborech osvojují obsluhu počítače na elementární úrovni.

Cílem předmětu na 1. stupni je:

- poznávání možností výpočetní techniky
- osvojení schopnosti pomocí počítače psát, kreslit, používat počítač jako pracovní nástroj
- rozvíjení myšlení žáků
- naučit žáky pracovat s výukovými a zábavnými programy podle pokynu
- osvojit si dodržování pravidel bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou

Vyučovací forma předmětu je vyučovací hodina. Základní metoda práce u počítače je práce žáků podle pokynů vyučujícího, dále doplňující – skupinová práce, vysvětlování, názorná ukázka, aplikace.

Na 1. stupni je předmět vyučován v 5. ročníku s časovou dotací 1 hodinu týdně.

Je vyučován v počítačové učebně.

Z průřezových témat je realizováno téma z mediální výchovy. (Tvorba mediálního sdělení).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení: Učíme žáky vyhledávat informace, třídit je, umět s nimi pracovat, přetvářet je do srozumitelných podob a předávat je dál.
Vedeme žáky k přiblížení skutečnosti, jak dospělí používají počítače v práci a v soukromí.
Vhodnými přístupy motivujeme žáky k celoživotnímu učení.

Kompetence k řešení problémů: Vedeme žáky k hledání více řešení.
Spojujeme problematiku ICT s běžným životem.
Učíme žáky aplikovat dovednosti z obsluhy počítače v jiných předmětech.

Kompetence komunikativní: Při práci se skupinou žáků utváříme základ pro vzájemnou komunikaci a spolupráci.

Kompetence sociální a personální: Při skupinové práci dbát na vhodné rozdělení úkolů a na uznání práce spolu – žáka.
Vedeme žáky k dodržování hygienických pravidel při práci s výpočetní technikou.
Žáci se spolupodílejí na stanovení pravidel chování v počítačové učebně.

Kompetence občanské: Snažíme se využívat individuálních možností a schopností žáků k naplnění potřeby vědět, být respektován a mít právo na jiný názor.

Kompetence pracovní: Směřujeme práci na počítači i mimo hodiny ICT, čímž využíváme pracovní dovednosti v mezipředmětových vazbách.
Vedeme žáky k vytvoření pevného pracovního postupu při práci na počítači.

▪ **Název předmětu: Informační a komunikační technologie**

▪ **Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni**

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Informační a komunikační technologie je realizován ze vzdělávací oblasti „Informační a komunikační technologie“ a ze vzdělávacího oboru se stejným názvem. Umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně Informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládání výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Vzdělávací oblast zahrnuje základy práce s osobním počítačem a základním programovým vybavením, s textovým editorem, manažerem souborů, dostupnými výukovými a vzdělávacími programy. Dále je zařazena práce s webovým prohlížečem a základy elektronické komunikace.

Vyučovací předmět Informační a komunikační technologie na 2. stupni navazuje na předmět Informační a komunikační technologie na 1. stupni.

Vyučovací forma předmětu je vyučovací hodina v počítačové učebně. Základní metoda práce s počítačem je individuální práce žáků podle pokynů vyučujícího: Vysvětlování, názorná ukázka, aplikace a dále skupinová práce při tvorbě projektů.

Cílem předmětu na 2. stupni je:

- poznání úlohy informací k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložení na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáním a praktickým využitím
- schopnost formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství zdrojů a tím dosahování větší věrohodnosti vyhledaných zdrojů

- osvojení schopnosti pomocí počítače psát, kreslit, používat počítač jako pracovní nástroj
- poznávání možností výpočetní techniky
- vyhledávání a využívání potřebných informací na internetu
- sebevzdělávání a komunikace prostřednictvím výpočetní techniky
- využívání možností počítače k prezentaci výsledků své práce
- naučit žáky pracovat s výukovými a zábavnými programy podle pokynů
- osvojit si a dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou

Na 2. stupni je předmět vyučován v 6. ročníku 1 hodinu týdně, přičemž v 7. ročníku je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace – tedy 1 + 1 hodina. průřezových témat jsou realizována témata z mediální výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Vedeme žáky k vyhledávání a využívání informací v praktickém životě. Výsledné práce na počítači zakládáme do žákovských nebo třídních portfolio. Učíme žáky na předmětových nebo školních projektech.

Kompetence k řešení problémů:

Podporujeme různost nápadů a názorů na předložené projekty. Oceňujeme hledání alternativních cest a podporujeme kreativitu žáků.

Kompetence komunikativní:

Při řešení projektů vedeme žáky k účelné komunikaci, k prezentaci své práce. Učíme žáky využívat počítač pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem.

Kompetence sociální a personální:

Pěstujeme v žácích pozitivní představu o sobě samém, o svých schopnostech a dovednostech při uplatnění v budoucím povolání a v osobním životě. Vedeme žáky k upřímnému zhodnocení své práce (přijmout pochvalu i kritiku, možnosti, specifické problémy jedince).

Kompetence občanské:

Prostřednictvím webových prohlížečů jsou žáci vedeni k vyhledávání informací o naší zemi, o jiných zemích EU a o ostatním světě.

Žáci společně připravují školní časopis Praktik a informují veřejnost o životě školy.

Kompetence pracovní:

Zajímavými projekty vedeme žáky k lepším výkonům a k pozitivním pocitům z dobře vykonané práce.

Učíme žáky pracovat podle pracovního postupu na PC.

Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti práce při práci s výpočetní technikou.

Informační a komunikační technologie

5. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Žák:	Žák:			
Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejbližší periferie	<u>ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM</u> pozná jednotlivé části počítače a ví, k čemu slouží • sám správně zapne a vypne počítač a ví, kdy má zapnout a vypnout monitor • ovládá počítač myší • používá kliknutí a dvojklik • používá důležité klávesy: Enter, šipky, písmena, číslice, mezerník, Shift, Delete • orientuje se na ploše • podle návodu učitele spustí a vypne program • samostatně zapne program pomocí ikony na ploše • zavírá okno křížkem • ví, že složku může dál otvírat • dodržuje hygienu, zná a dodržuje zásady při práci na počítači, vytváří si správné návyky	struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení • části počítače - monitor, skříň počítače, klávesnice, myš, reproduktory, tiskárna • zapnutí, vypnutí počítače a monitoru • ovládání počítače myší • orientace na ploše • práce s oknem • práce se složkami a soubory • práce v programech • základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce • operační systémy a jejich základní funkce • seznámení s formáty souborů (doc, gif) • multimediální využití počítače		ČJ Vv Pv M

Respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	nezapojuje přístroj do zásuvky • nezasahuje dovnitř ani se nedotýká zadní strany skříně počítače a jeho periférií • uvědomuje si virové nebezpečí a legálnost softwaru dbá na ochranu dat před poškozením, ztrátou a zneužitím • dokáže vytvořit novou složku, soubor • vyhodí složku, soubor do koše <u>VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE</u> spustí program Internet Explorer • pod vedením učitele zapíše adresu do správného pole • používá pole Zpět, Vpřed, Přejít, Zastavit, Domů • uvědomuje si důležitost ochrany osobních dat, a zvažuje, kdy je může zveřejnit	nezapojuje přístroj do zásuvky • nezasahuje dovnitř ani se nedotýká zadní strany skříně počítače a jeho periférií • uvědomuje si virové nebezpečí a legálnost softwaru souborová struktura počítače, rozdíl mezi souborem a složkou • druhy souborů, ukládání, kopírování a mazání souborů a složek společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) • vyhledávání informací a komunikace • připojení k internetu • ovládání a procházení internetem • ochrana osobních dat		

Informační a komunikační technologie
6. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Orientuje se v druzích počítačů Popíše základní části počítače, vysvětlí funkci základních periférií Správně používá pojmy software a hardware Rozlišuje soubory, složky, adresáře, chápe strukturu dat v počítači Provádí základní operace se soubory Zvládá ovládání používaného operačního systému Zná jednotky Dbá na pořádek v počítači a logickou strukturu ve složkách Chrání svůj počítač před viry Zná negativní vlivy práce na počítači Zhodnotí klady a zápory hraní počítačových her Řídí se správnými zásadami práce na počítači Využívá znalosti a dovednosti při výukových programech v jiných předmětech	<u>Základy práce s počítačem – opakování a prohloubení</u> Základní pojmy z oblasti ICT Historie počítačů Počítač a jeho části a periférie Operační systémy Základy obsluhy počítače – práce s myší, orientace na klávesnici, práce s okny Manažery Data, jednotky informací Práce se soubory a složkami Internet – základy práce Elektronická pošta Ochrana dat v počítači Vliv počítače na zdraví člověka Ovládání výukových programů		ČJ Vv Pv VZ

Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Otevře stránku, jejíž zná adresu Vyhledá jednoduché informace Ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví Používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	<u>Vyhledávání informací a komunikace</u> Počítačové sítě Internet – vývoj, služby <u>Zpracování a využití informací</u> Počítačová grafika – editory, rastrové a vektorové obrázky, práce s obrázkem Textový editor – práce s obrázkem, tabulky v textovém editoru, různé typy dokumentů, základní typografická pravidla Tabulkový editor – vytvoření tabulky, porovnávání dat, jednoduché vzorce, grafy		

Informační a komunikační technologie

7. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Využívá elektronickou poštu Je informován o negativních jevech internetu Odpovědně přistupuje k nevhodným obsahům na stránkách Chápe princip počítačové sítě Dodržuje pravidla preventivní ochrany před viry Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	<u>Vyhledávání informací a komunikace</u> Vývojové trendy informačních technologií Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů Metody a nástroje jejich ověřování Základní způsoby elektronické komunikace Mobilní telefon – funkce, ukládání dat, příjem, volání Základní pravidla práce s výpočetní technikou Práce s výukovými programy, hry, multimédia Seznámení se s webovými stránkami Základní funkce textového editoru Psaní, editace textu, hledání textu, formátování písma (velikost, barva a řez písma) Základní funkce grafického editoru Kreslení v programu Malování, práce s vybranou částí obrázku, další pracovní postupy Tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce Základní funkce tabulkového kalkulatoru	MV 4	ČJ M VZ AJ Z D P

Ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem, využívá vhodné aplikace Umí používat panely nástrojů v grafickém editoru Obsluhuje přídatná zařízení PC (podle technického vybavení školy) Je seznámen s možnostmi vyhledávání informací pomocí internetu Osvojí si základy elektronické komunikace Vyhledává potřebné informace na internetu Je informován o organizaci programů a dat v PC	Přídavná zařízení počítače, jejich účel, použití a obsluha Monitor, tiskárna, reproduktory, myš, klávesnice, CD mechanika Seznámení se s možnostmi vyhledávání informací pomocí internetu Prohlížeč webových stránek, adresy, panel adres webového prohlížeče, hledání v Seznamu Hledání na mapě, vyhledávač Google, ukládání informací z internetu, ukládání do souboru, nebezpečí ze sítě Prezentace informací Informace o organizaci programů a dat v PC Práce s výukovými programy Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů Metody a nástroje ověřování věrohodnosti dat Komunikace po síti – e-mail Bezpečnost na internetu – antivirové prostředky, ochrana osobních dat Vývojové trendy IT		

Informační a komunikační technologie
5. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Pojmenuje základní části počítače Ovládá základní obsluhu počítače Zná zásady bezpečnosti práce na PC Dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou Komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	<i>Základy práce s počítačem</i> Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky Zákl. pojmy inf. činnosti- informace, inf. zdroje, inf. instituce Struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení Operační systémy a jejich základní funkce Viditelné části – vlastní počítač, obrazovka, klávesnice, myš CD mechanika, reproduktory, tiskárna Základní uživatelská obsluha počítače Přihlášení se k počítači, odhlášení se Prostředí počítače – pracovní plocha na monitoru, hlavní panel Spouštění aplikací a jejich otvírání a zavírání Dialogové okno Práce s myší (klepnutí, poklepání, kurzor, táhnutí myší) Spouštění aplikace pomocí ikony na ploše Klávesnice – ovládání vybraných kláves, nebezpečné klávesy Seznámení s formáty souborů (doc, gif) Jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardwarem a softwarem		ČJ Vv Pv M

Pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu	Hygiena u počítače Multimediální využití počítače Hry na procvičování ovládání myši nebo klávesnice <i>Vyhledávání informací a komunikace</i> Společenský tok informací (vznik, přenos, transformace, zpracování, distribuce informací) Metody a nástroje vyhledávání informací Formulace požadavků při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy <i>Zpracování a využití informací</i> Základní funkce textového a grafického editoru		

Informační a komunikační technologie
6. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Umí používat vybrané klávesy na klávesnici Umí používat myš Umí podle pokynů používat kreslicí programy a textový editor Zvládá práci s výukovými programy Dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou	<i>Vyhledávání informací a komunikace</i> Komponenty počítače, jejich pojmenování a funkce - vlastní počítač, CD mechanika - vstupní zařízení počítače klávesnice, myš) - vstupní zařízení počítače (monitor, tiskárna, reproduktory) - znaková část klávesnice - práce s myší Software počítače - kreslicí programy – panel kreslicích nástrojů, volba barev - textový editor – Word, okno programu Word, psaní jednoduchého textu <i>Zpracování a využití informací</i> Vybrané výukové a zábavné programy Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky		ČJ Vv Pv VZ

Používá vybrané příkazy programu Word Napíše krátký text Umí kreslit a gumovat v programu Malování Umí použít kalkulačku pro početní operace Zvládá práci s výukovými programy Používá numerickou část klávesnice pro kalkulačku Orientuje se a podle pokynů používá okna na monitoru	Základní funkce textového editoru - psaní textu, oprava chyb, vybrané příkazy Wordu Základní funkce grafického editoru - kreslení v programu Malování, gumování, barvy a tloušťky čar Základní funkce aplikace kalkulačka - základní početní operace na kalkulačce dle úrovně matematiky ze 6. ročníku základní školy praktické <i>Zpracování a využití informací</i> Práce s výukovými programy vhodnými pro 6. ročník ZŠP Hry, multimedia Komponenty počítače Klávesnice – vybrané kurzorové klávesy, numerická část klávesnice Monitor – nabídka Start, tlačítka otevřených oken a spuštěných programů, objekt pro spuštění programu		

Informační a komunikační technologie
7. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Ovládat základy psaní na klávesnici Umí používat vybrané nabídky a panely nástrojů v aplikacích Používá vybrané panely v textovém editoru Umí kreslit v programu Malování Umí používat kalkulačtor Umí vytisknout text, použít reproduktory Umí komunikovat mobilním telefonem Umí otevřít webové stránky podle pokynu Dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou	<i>Vyhledávání informací a komunikace</i> Vývojové trendy informačních technologií Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů Metody a nástroje jejich ověřování Základní způsoby elektronické komunikace Mobilní telefon – funkce, ukládání dat, příjem, volání Základní pravidla práce s výpočetní technikou Práce s výukovými programy, hry, multimedia Seznámení se s webovými stránkami Základní funkce textového editoru Psaní, editace textu, hledání textu, formátování písma (velikost, barva a řez písma) Základní funkce grafického editoru Kreslení v programu Malování, práce s vybranou částí obrázku, další pracovní postupy Tabulkový editor, vytváření tabulek, porovnávání dat, jednoduché vzorce Základní funkce tabulkového kalkulačtoru	MV 4	ČJ M VZ AJ Z D P

Ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem, využívá vhodné aplikace Umí používat panely nástrojů v grafickém editoru Obsluhuje přídatná zařízení PC (podle technického vybavení školy) Je seznámen s možnostmi vyhledávání informací pomocí internetu Osvojí si základy elektronické komunikace Vyhledává potřebné informace na internetu Je informován o organizaci programů a dat v PC	Přídavná zařízení počítače, jejich účel, použití a obsluha Monitor, tiskárna, reproduktory, myš, klávesnice, CD mechanika Seznámení se s možnostmi vyhledávání informací pomocí internetu Prohlížeč webových stránek, adresy, panel adres webového prohlížeče, hledání v Seznamu Hledání na mapě, vyhledávač Google, ukládání informací z internetu, ukládání do souboru, nebezpečí ze sítě Prezentace informací Informace o organizaci programů a dat v PC Práce s výukovými programy Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika		

- **Název předmětu: Prvouka**
- **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Prvouka je realizován ze vzdělávací oblasti „Člověk a jeho svět“ a ze vzdělávacího oboru se stejným názvem. Oblast rozvíjí základní poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy. Učí žáka o životě společnosti, o přírodě a jejím významu pro člověka a pomáhá žákům utvářet citový vztah k rodné zemi, k nejbližšímu okolí. Žáci si vytvářejí základy hodnotového systému a zdravého životního stylu. Osvojují si pravidla vhodného chování, učí se toleranci, spolupráci a zodpovědnosti.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzděl. oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví.

Obsah předmětu je členěn do 5 tématických okruhů:

- **Místo, kde žijeme**
- **Lidé kolem nás**
- **Lidé a čas**
- **Rozmanitost přírody**
- **Člověk a jeho zdraví**

Předmět Prvouka je vyučován pouze na 1. stupni a to v 1. až 3. ročníku 2 hodiny týdně.

Formy a metody práce:

Skupinová práce, individuální práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty, pozorování, vycházky, práce s knihou, encyklopedické informace, práce s internetem.

Z průřezových témat jsou realizována témata z osobnostní a sociální výchovy, z výchovy demokratického občana a z environmentální výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Učíme žáky získávat a třídit informace.
Motivujeme žáky k celoživotnímu učení.
Upevňujeme zásady vhodného chování.
Vedeme žáky k objevování a poznávání věcí a dějů kolem sebe.

Kompetence k řešení problémů:

Navozujeme takové situace, kdy musí žák vybírat z více způsobů řešení.
Pomáháme žákům k samostatným objevům, řešením a závěrům.
Učíme žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi, internetem.

Kompetence komunikativní:

Vedeme žáky k rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech.
Podporujeme u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů.
Učíme vzájemnému naslouchání, spolupráci a pomoci.
Vedeme žáky k bezkonfliktní komunikaci.

Kompetence sociální a personální:

Vedeme žáky k respektování názorů jiných.
Střídáme role ve skupině.
Učíme žáky oceňovat myšlenky, názory a přínosy druhých.

Kompetence občanské:

Motivujeme žáky k ohleduplnému vztahu k přírodě i kulturním výtvorům.
Vedeme žáky k respektování obecných pravidel.
Hledáme možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody.
Zvyšujeme zájem o dění v místě bydliště.
Formujeme citový vztah k místu a zemi, kde žijeme.

Kompetence pracovní:

Vytváříme základní pracovní návyky.
Upevňujeme hygienické návyky a zásady zdravého životního stylu.
Učíme žáky hledání potřebných informací a jejich užití v běžném životě.

Prvouka
1. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	dojde samostatně do školy, šatny, třídy • orientuje se v budově školy • dokáže se připravit na vyučování • dbá na bezpečnost při cestě do školy • pojmenuje město, ve kterém žije a ulici, ve které bydlí • zvládne cestu ze školy domů, do školy • spolehlivě se pohybuje v blízkém okolí školy - seznamuje se se školním režimem a řádem, rozvrhem • osvojuje si zdravé pracovní a odpočinkové návyky • osvojuje si vhodné chování ke spolužákům, učitelům, jiným osobám • vyjadřuje svá přání, postoje, názory	<u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u> domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště • škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace	OSV B 1 VDO 1	ČJ Vv Pv Tv Hv

Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky, seřadí členy rodiny dle věku • respektuje spolužáky s jejich přednostmi i nedostatky, pokouší se přizpůsobit • hovoří o chování v rodině • aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni • ve škole rozpozná zaměstnance a váží si jejich práce • rozliší nesprávné chování jiných i sebe • uvědomuje si pravidla rodinného života, rozdělení rolí v rodině, práva a povinnosti členů rodiny • dovede vyjádřit vlastní zážitky (slovem, kresbou) z významných událostí v rodině • vnímá potřeby nemocných a handicapovaných členů rodiny uvědomí si význam práce pro člověka a potřebu různých povolání a pracovních činností • vypráví o práci rodičů • uvědomí si, jaká je odměna za práci • učí se hospodařit s penězi	<u>LIDÉ KOLEM NÁS</u> rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny • soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, pomoc nemocným, sociálně slabým • chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům rodina - práce fyzická a duševní, zaměstnání • vlastnictví - osobní, společné, příjmy a výdaje		

Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• pozná české mince a bankovky • uvede příklad využití platební karty • odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu vyjmenuje dny v týdnu • rozlišuje čas práce a odpočinku • určí celé hodiny • na příkladech porovnává odlišnosti života lidí • vypráví o zvycích a práci lidí • rozpozná současnost a minulost pojmenuje věci kolem nás, pokusí se určit materiál • rozliší den a noc • rozpozná roční období, vyjmenuje měsíce a dny v týdnu • zhodnotí odlišnosti v přírodě během ročních období • orientuje se v čase, v hodinách, v časové posloupnosti • popíše základní části rostliny • určí základní podmínky pro život rostlin • pozná nejběžnější rostliny	domácnosti; způsoby placení <u>LIDÉ A ČAS</u> orientace v čase a časový řád - určování času, denní režim, roční období • současnost a minulost v našem životě - bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života <u>ROZMANITOST PŘÍRODY</u> látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti • voda a vzduch - výskyt, význam pro život • rostliny, houby, živočichové - znaky života, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody -		

Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu,	• vyjmenuje základní části těla u určených savců a ptáků • porovná chování živočichů v závislosti na ročním období • vymezí živočichy domácí a volně žijící • dodržuje pravidla správného chování v přírodě a podílí se na něm • pozná nejběžnější druhy ovoce a zeleniny učí se dodržovat základní hygienické návyky • dodržuje režim dne • projevuje vhodných chováním a činnostmi vztah ke zdraví • seznamuje se se zásadami zdravého životního stylu • rozpozná základní části lidského těla • uvědomí si, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka určí vhodná místa pro hru a trávení volného času • posoudí dopravní situaci a správně na ni reaguje • uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze	odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí <u>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</u> lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka • péče o zdraví - zdravý životní styl, správná výživa, pitný režim, prevence nemocí a úrazů osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v silničním provozu		

Prvouka
2. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	orientuje se v okolí školy a svého bydliště • zvládá pohyb po budově školy • pojmenuje a ukáže specifické orientační body v okolí bydliště • chová se bezpečně na komunikacích nejen v okolí školy	<u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u> domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště • škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace		ČJ PV Vv Hv Tv
Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	pojmenuje obec, ve které bydlí a její části • pojmenuje a ukázat specifické orientační body v obci • najde nejbližší velká města	obec (město), místní krajina - její části, poloha v krajině, význačné budovy, dopravní síť		
Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	rozlišuje městské a vesnické prostředí • seznámí se se způsoby využití krajiny člověkem	okolní krajina (místní oblast, region) - vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí		

Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům	vyjmenuje další rodinné příslušníky nad rámec vlastní rodiny • uvědomuje si věkové rozdíly • respektuje pravidla rodinného života • vysvětlí základní pravidla slušného chování ve společnosti • toleruje přirozené odlišnosti spolužáků	<u>LIDÉ KOLEM NÁS</u> rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny • soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, pomoc nemocným a sociálně slabým • chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům • právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy		

Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	charakterizuje zvyky a práci lidí v minulosti a současnosti	současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny		
Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	dokáže charakterizovat jednotlivá roční období • rozliší a porovná chování živočichů v závislosti na ročním období	<u>ROZMANITOST PŘÍRODY</u> Vesmír a Země - sluneční soustava, den a noc, roční období		
Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	rozlišuje byliny, keře, stromy • rozlišuje stromy listnaté a jehličnaté • rozlišuje zvířata domácí a volně žijící • určí některé rostliny živočichy ve známé lokalitě	rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka		

Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	pozoruje viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • vypěstuje samostatně nenáročnou rostlinu dodržuje základní hygienické návyky • zná základní části lidského těla • upevňuje si základní postupy při preventivní péči o své zdraví a tělo • rozlišuje nemoc a úraz	látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek <u>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</u> lidské tělo - stavba těla, základní funkce, životní potřeby člověka • péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsob uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní hygiena		

Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	určí vhodná místa pro hru a trávení volného času • zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit • dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své ani jiných • seznámí se se školním řádem a respektuje ho • vysvětlí základní pravidla pro chodce • uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy, charakterizuje nebezpečná místa • v modelových situacích ohrožení bezpečí neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá přejde vozovku, železniční přechod pojmenuje dopravní značky pojmenuje základní části a vybavení jízdního kola i vybavení pro cyklisty	osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)		

Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné • snaží se vyhýbat nebezpečným situacím • odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná a dodržuje bezpečnou vzdálenost od neznámé osoby • požádá o pomoc nebo dovede přivolat pomoc • ví, kdy použít čísla tísňového volání – 112, 150, 155 a 158	osobní bezpečí, krizové situace - bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek, šikana, týrání • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku		
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	vyjmenuje důležitá telefonní čísla • chová se správně a bezpečně při mimořádných událostech • uposlechne pokynů dospělých	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém		

Prvouka
3. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	orientuje se bezpečně v nejbližším okolí bydliště • používá svou plnou adresu • chrání osobní údaje před cizími lidmi • orientuje se v nejbližším okolí školy a ví, která místa a situace mohou být nebezpečná • vytvoří jednoduchý orientační plánec obce užívá název kraje, do kterého jeho bydliště patří • určí, do které historické země naší vlasti patří území místní krajiny • pojmenuje nejdůležitější části a místa obce a umístění významných budov a objektů • rozezná sousední státy ČR, hlavní města a státní symboly	<u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u> domov- orientace v místě bydliště • škola - okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace obec (město), místní krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť naše vlast - domov, státní symboly	EV 1	ČJ Vv Pv Tv Hv

Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	jednoduše označí rozdíly mezi městským a venkovským prostředím • seznámí se se způsoby využití krajiny člověkem • pojmenuje hlavní světové strany • pozná a respektuje nebezpečí osamocení pohybu v krajině jednoduše označí rozdíly mezi městským a venkovským prostředím • seznámí se se způsoby využití krajiny člověkem • pojmenuje hlavní světové strany • pozná a respektuje nebezpečí osamocení pohybu v krajině rozlišuje nejrozšířenější činnosti lidí • pojmenovává lidské výtvary • rozpozná různé materiály a orientuje se v jejich použití • pojmenuje a rámcově přiblíží profese svých rodičů • chrání výsledky práce • rozlišuje a využívá nejvhodnější	okolní krajina (místní oblast, region) - vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany okolní krajina (místní oblast, region) - vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany <u>LIDÉ KOLEM NÁS</u> rodina - život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání		ČJ - psaní adresy projekt Dopravní výchova HV - státní hymna ČJ - opakování psaní velkých písmen projekt Dopravní výchova

Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	způsoby odpočinku • odlišuje průmyslové a zemědělské výrobky usiluje o dobré vztahy ve třídě nevyvyšuje se nad ostatní rozliší nevhodné chování a umí na ně poukázat vyjádří svůj názor rozpozná odlišnost lidí podle vzhledu, ale nechápe ji jako důvod k odlišnému jednání s nimi ovládá pravidla slušného chování	soužití lidí - mezilidské vztahy a komunikace, principy demokracie, pomoc nemocným, sociálně slabým • chování lidí - pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům <u>LIDÉ A ČAS</u>		
Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	určí čas podle hodin, pozná a prakticky využívá základní časové jednotky • používá kalendář, určí měsíce, týdny a dny • sleduje data narození členů rodiny nebo jiných významných dnů	orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendáře, letopočet, denní režim • současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení,		

Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	• orientuje se v čase (rozlišuje mezi dějem v minulosti, přítomnosti a budoucnosti) používá jména významných rodáků a předků své obce • najde kulturní nebo historické památky • stanoví významné události regionu • dokáže uvést některé pověsti nebo báje vztahující se k regionu pojmenuje základní povinnosti a práva členů rodiny • rozlišuje základní a širší příbuzenské vztahy • uvědomuje si funkci rodiny ve společnosti • pojmenuje předměty ze své domácnosti připomínající vzdálenější události • zdůvodní některé lidové zvyky a tradice rozliší rozmanitost života v jednotlivých ročních obdobích,	předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky, významné dny regionální památky - péče o památky • báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny <u>ROZMANITOST PŘÍRODY</u> rizika v přírodě - rizika spojená s ročními		

s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	rozpozná, jak se zachovat v případech, kdy někdo potřebuje poskytnout pomoc • používá pravidla školního řádu • dodržuje základní režimové návyky v průběhu dne a týdne (s pomocí rodičů a učitele) • ovládá základní pravidla provozu na pozemních komunikacích z pohledu chodce a cyklisty a dodržuje je • seznámí se s členěním dopravních značek do skupin • prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty • uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá • používá důležitá telefonní čísla a umí je použít • zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení vhodného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit • vyhodnotí nebezpečí míst pro hru a trávení volného času (i konkrétních her a činností) a volí odpovídající způsoby ochrany (jednání, organizace, ochranné pomůcky)	péče o zdraví - nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví • (hepatitida), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena • osobní bezpečí, krizové situace - bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku • osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí		

Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	• v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii), označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany • charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje v modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji dokáže odmítnout návrhy a lákání cizích osob v modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany rozpozná, na koho se obrátit v případě pocitu vlastního ohrožení rozezná nebezpečná místa ve svém okolí a v souvislosti s nimi uplatňuje způsoby bezpečného chování	• návykové látky a zdraví - hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry • (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém		

Prvouka
1. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Zvládá orientaci ve třídě a v jejím okolí Zvládá cestu do školy Zvládá chování cestou do a ze školy Zná nejvýznamnější místa v okolí školy Zná role rodinných příslušníků, vztahy mezi členy rodiny Poznává práci rodinných příslušníků Zvládá základy společenského chování Při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně Rozvíjí pozitivní vztahy mezi spolužáky a pomáhá odstraňovat negativní projevy chování Zná časové pojmy- ráno, odpoledne, večer Zná časové rozvržení dne – režim dne Popíše činnost dětí během dne	Místo, kde žijeme Škola, její okolí, prostředí a život ve škole Obec – důležité orientační body Dopravní výchova, dopravní hřiště Lidé kolem nás Rodina, členové rodiny, funkce rodiny Vztahy mezi členy rodiny Domácí práce Zařízení bytu Bezpečnost v rodině, ve společnosti Mezilidské vztahy, práva a povinnosti žáků Lidé a čas Orientace v čase – ráno, poledne, odpoledne, večer Oběd, svačina, večeře... Dny, týden, měsíc, rok Režim dne – škola, odpočinek, spánek	OSV B 1 VDO 1	ČJ Vv Pv Tv Hv

Popíše a porovná přírodu v ročních obdobích v místní krajině – na zahradě, na poli... Pozná domácí zvířata i volně žijící zvířata Pozná základní druhy ovoce a zeleniny Zná a řídí se základními pravidly chování v přírodě Pečuje o zpěvné ptactvo v okolí školy a bydliště Zvládá sebeobsluhu Má základní hygienické návyky Učí se základům správného chování Poznává, jak chránit své zdraví při potížích, v nemoci... Umí sdělit své zdravotní potíže Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Rozmanitost přírody Znaky přírody v ročních obdobích Ptáci a zvířata v přírodě v ročních obdobích Pěstování ovoce a zeleniny Význam ovoce a zeleniny pro člověka Chování na poli, louce, v lese Péče o ptáky v zimě – příkrmování, krmítka Člověk a jeho zdraví Zásady osobní hygieny a sebeobsluhy Osobní bezpečí, krizové situace Předcházení nemocem, úrazům Prevence, první pomoc Denní režim Zdravá výživa		

Prvouka
2. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Zvládá orientaci ve škole a jejím okolí Zvládá cestu z místa bydliště do školy a zpět Popíše cestu do školy Uvede nejvýznamnější místa v okolí a svého bydliště a školy Zná role rodinných příslušníků, příbuzenské vztahy Dodržuje základní pravidla společenského chování Pojmenuje a popíše běžné povolání a s nimi spojené pracovní činnosti Projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům Pozná, kolik je hodin, orientuje se v čase Zná čas na práci, na relaxaci, na spánek Poznává dětské činnosti a činnosti rodinných příslušníků Umí určit a měřit čas	Místo, kde žijeme Škola, prostředí ve škole, učebna Život a chování ve škole a jejím okolí Poloha obce, orientace v obci, význačná místa Dopravní výchova, jízda na kole na dopravním hřišti Lidé kolem nás Rodina, sourozenci Vzájemné vztahy v rodině Mezilidské vztahy Pracovní činnosti – povolání rodičů Jednání v obchodech a institucích Práva dítěte Práva a povinnosti žáků Lidé a čas Orientace v čase – jednotlivé části – den, týden, měsíc, rok Hodiny, minuty, vteřiny Roční období Volný čas, zájmová činnost Zaměstnání rodičů		ČJ PV Vv Hv Tv

Porovná a popíše příznaky v jednotlivých ročních obdobích Pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat Pozná a umí pěstovat a pečovat o základní druhy ovoce a zeleniny Uplatňuje základní zásady chování v přírodě Uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu, popíše své zdravotní potíže a pocity, zvládá ošetření drobných poranění Naučí se a uplatňuje bezpečné chování v životě i při různých činnostech Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu Naučí se chránit zdraví, dodržuje životosprávu Ukáže hlavní části lidského těla Zachází s obinadlem a dezinfekcí, s náplastí	Rozmanitost přírody Změny v přírodě Práce na poli, na zahradě Rozdílné znaky a způsob života domácích a volně žijících zvířat a ptáků Nebezpečí vztekliny Chování v přírodě Chování v přírodě v době páření, kladení vajec a rození mláďat Člověk a jeho zdraví Hygiena Pobyt na čerstvém vzduchu Správná výživa Předcházení nebezpečí při práci Úrazy, první pomoc Krizové situace Pravidla silničního provozu, BESIP Běžné nemoci, prevence první pomoc Péče o zdraví, zdravá výživa Pitný režim Lidské tělo – hlavní části		

Prvouka
3. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy Popíše a zvládne cestu do školy Rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy Pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti Zná rozvržení svých denních činností Poznává různé lidské činnosti Rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Místo, kde žijeme Orientace v širším okolí školy, obce, v krajině Pravidla silničního provozu pro chodce, cyklisty Dopravní hřiště Chování při dopravní nehodě Místní tradice Lidé kolem nás Rodina, příbuzní Zaměstnání rodičů a příbuzných Pomoc rodičům Základní poznatky o povolání rodičů a pracovních činnostech Lidé a čas Orientace v čase Režim dne, práce a odpočinek Zájmové činnosti Čas a měření času Současnost a minulost našeho regionu, významné objekty, tradice, svátky Státní svátek Báje, mýty, pověsti	EV 1	ČJ Vv Pv Tv Hv

Pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích Pečuje o volně žijící ptactvo Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami Provede jednoduchý pokus podle návodu Pojmenuje hlavní části lidského těla Rozezná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování, neohrožuje své zdraví a zdraví jiných Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Rozmanitost přírody Příroda v ročních obdobích, změny Chování živočichů, péče o zvířata a ptáky Práce na zahradě a na poli Význam zeleniny a ovoce pro zdraví Péče o přírodu, význam pro člověka Dřeviny a byliny Člověk a jeho zdraví Bezpečnost v době mimo vyučování, v době prázdnin Lidské tělo – hlavní části První pomoc, ošetření při poranění Chování u lékaře Záchránná služba Důležitá telefonní čísla Mimořádné události		

- **Název předmětu: Vlastivěda**
- **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Vlastivěda je realizován ze vzdělávací oblasti „Člověk a jeho svět“ a ze vzdělávacího oboru „Člověk a jeho svět“, který je vyučován pouze na 1. stupni. Vzdělávací obsah je rozdělen na 5 tématických okruhů, z nichž se ve vlastivědě realizují tři okruhy:

- **Místo, kde žijeme**

Chápání organizace života v obci, ve společnosti, praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu.

- **Lidé kolem nás**

Upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, znát role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, jednání v obchodě, na poště, u lékaře, znalost základních práv a povinností žáka školy, chování v rizikových prostředích a v krizových situacích, mimořádné události.

- **Lidé a čas**

Orientace v čase, naše země v dávných dobách a současnost a minulost v našem životě.

Žáci pracují ve třídě, v počítačové učebně s využitím všech dostupných učebních pomůcek a různými formami práce.

Předmět Vlastivěda je vyučován ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně, tedy pouze na 1. stupni.

Z průřezových témat jsou realizována témata z multikulturní výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky.

Učíme žáky začlenit obec, město do příslušného kraje.

Vedeme žáky k potřebě celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů:

Žáci se učí vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitosti krajiny.

Vedeme žáky k výběru více cest k řešení zadaného úkolu.

Pracujeme s výběrem informací- encyklopedie, odborná literatura, internet.

Kompetence komunikativní:

Žáci pracují ve skupinách, komunikují a pomáhají si.
Rozlišujeme časové údaje při řešení různých situací- rozlišujeme děj v minulosti, současnosti a budoucnosti.
Dbáme na bezkonfliktní komunikaci v hodinách.
Podněcujeme žáky k argumentaci.

Kompetence sociální a personální.

Vytváříme heterogenní pracovní skupiny.
Střídáme role ve skupině.
Vytváříme příležitosti k interpretaci a prezentaci různých textů, obrazových materiálů, map, či jiných materiálů.

Kompetence občanské:

Vedeme žáky k poznávání, propojení mezi člověkem a přírodou a jejich vzájemného ovlivňování, vytváření pozitivního vztahu k místu i zemi, kde žijeme.
Oceňujeme názory druhých, pěstujeme zodpovědnost a kladný vztah ke spolužákům.

Kompetence pracovní:

Upevňujeme hygienické návyky, zásady zdravého životního stylu, pracovní návyky, hledáme informace pro jejich využití v běžném životě.
Podílíme se aktivně na významných událostech v okolí školy či bydliště.

Vlastivěda

4. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro	posoudí problémy přírodního prostředí a v rámci svých možností se aktivně podílí na zlepšování životního prostředí - vyhledá typické regionální zvláštnosti orientuje se v časových údajích - rozpozná vztahy mezi jevy a ději na základě zjištěných údajů navštěvuje tematické výstavy, seznámí se s prací kronikáře - zpracovává informace získané z encyklopedií, medií, internetu	<u>LIDÉ KOLEM NÁS</u> Základní globální problémy - globální problémy přírodního prostředí <u>LIDÉ A ČAS</u> orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období současnost a minulost v našem životě - průběh lidského života regionální památky - péče	MUV 1	Vv Tv Pv Hv ČJ

pochození minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifíků Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	orientuje se v základních historických událostech naší vlasti Sleduje a porovnává osídlení, hospodářství a kulturu • posoudí jednoduše a srozumitelně jejich význam z hlediska přírodního, historického vysvětlí historické události, které vedly ke vzniku státních svátků vyhledá a popíše polohu svého bydliště na mapě • určí název kraje a krajského města	o památky současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení • báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj regionální památky - lidé a obory zkoumající minulost současnost a minulost v našem životě - státní svátky a významné dny		

Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního,	rozpozná světové strany v přírodě i na mapě • určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu rozlišuje a respektuje turistické značky (i zeměpisné) najde na mapě ložiska nerostného bohatství, důležité zemědělské oblasti • ukáže na mapě ČR řeky, hory, pohoří, města (průmyslová, lázeňská, historická) vypráví přiměřeně svému věku zážitky a zajímavosti z cest	MÍSTO, KDE ŽIJEME škola - riziková místa a situace, okolí školy • domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště okolní krajina (místní oblast, region) - působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje,		

historického, politického, správního a vlastnického Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole,	zná jméno prezidenta ČR a premiéra ČR • zná oficiální název ČR a správně ho píše • seznámí se se státním uspořádáním ČR, státními symboly a demokracie v ČR vyjádří na základě vlastních zkušeností vztahy mezi lidmi, postavení jedince v rodině, role členů rodiny • dokáže vysvětlit příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkci rodiny • rozliší fyzickou a duševní práci prohlubuje si poznatky o mezilidských vztazích a vzájemné komunikaci	výroba, služby a obchod • okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí Evropa a svět - cestování naše vlast - národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR <u>IDÉ KOLEM NÁS</u> soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace • chování lidí - pravidla		

mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	seznamuje se s výraznými sociálními problémy a nesnášenlivostí mezi lidmi • dokáže vyjádřit a obhajovat svůj názor poukáže na možnosti charitativní činnosti • upevňuje si vědomosti o základních lidských právech • seznamuje se s demokratickými principy a diskutuje o nich • zná svá práva a povinnosti žáka školy • rozpozná protiprávní jednání • vysvětlí pojmy právní ochrana občanů a majetku, soukromé vlastnictví a duševní hodnoty	slušného chování, ohleduplnost, etické zásady právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci soukromého vlastnictví, duševních hodnot chování lidí - zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům		

Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	rozeznává vlastnictví státní a soukromé, movité a nemovité • zkontroluje kolik peněz je vráceno při placení • vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz • porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi • sestaví jednoduchý osobní rozpočet • uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti	vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory půjčky		

Vlastivěda

5. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	orientuje se na mapě, vyhledá jednotlivé oblasti, vyjádří jejich polohu a charakterizuje významné a typické prvky orientuje se na mapách Evropy, vyjmenuje a vyhledá významné evropské státy, stručně posoudí jejich přírodní tvářnost, hospodářskou a kulturní vyspělost	<u>MÍSTO, KDE ŽIJEME</u> regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod • naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU • mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky		ČJ Vv Tv Pv Hv

Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	připraví si referát o místě, které navštívil respektuje odlišné názory a zájmy jiných lidí, dokáže se podřídít kompromisu, případně ustoupit, usiluje o řešení nenásilným způsobem rozliší jednání, které ohrožuje práva druhých nebo je protiprávní a upozorní na ně	Evropa a svět - cestování <u>LIDÉ KOLEM NÁS</u> soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ • chování lidí - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot		

Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak platit dluhy Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	rozpozná hodnotu peněz • porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi • sestaví jednoduchý osobní rozpočet • objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje • objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje • na příkladech objasní rizika půjčování peněz • uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti • na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží vnímá své okolí, dokáže posoudit změny, přispívá ke zlepšení svého okolí, chrání přírodu	vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura • základní globální problémy - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí <u>LIDÉ A ČAS</u>		

Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a	orientuje se na časové přímce pojmenuje některé prameny, kde se může dovědět o historii a využívá je, chápe význam kulturního a historického dědictví vysvětlí některé historické i současné významné události, zná nejvýznamnější osobnosti minulosti i současnosti posoudí život v minulosti a současnosti, popíše svými slovy společenský, politický a kulturní život v minulosti a současnosti	orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost orientace v čase a časový řád -dějiny jako časový sled událostí • báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení		

současnosti s využitím regionálních specifik Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	zdůvodní význam státních svátků	současnost a minulost v našem životě - státní svátky a významné dny		

Vlastivěda
4. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Popíše a určí polohu svého bydliště na mapě Určí světové strany na mapě ČR Má základní znalosti o ČR Uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí Sdělí poznatky z cest po ČR Pozná státní symboly ČR Dodržuje pravidla soužití ve škole a v rodině Rozpozná nevhodné chování a jednání vrstevníků Zná práva a povinnosti žáka školy Reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech Zná, jak žili a bydleli lidé v dávných dobách Zná významné události, které se vztahují k místu bydliště a okolí- pověsti Ví o historických a památných objektech v obci	Místo, kde žijeme Domov a jeho okolí- orientace v obci podle plánu, plánků obce (města), adresa bydliště Mapa ČR – orientace podle svět. stran, základní znalosti o ČR, města, okolí bydliště, hory Obec (město) – poloha v krajině, význačná místa, minulost a současnost obce, cestování po ČR, zajímavosti, poznatky. Státní znaky, symboly ČR Lidé kolem nás Rodina a společnost- role členů rodiny, práva a povinnosti v rodině, mezilidské vztahy, pravidla společenského chování, práva a povinnosti ve škole. Osobní bezpečí – chování v rizikovém prostředí, služby odborné pomoci Fyzická a duševní práce, zaměstnání Právo na spravedlnost – zákl. práva dítěte, protiprávní jednání – krádež, šikana, zneužívání, t Situace hromadného ohrožení – chování při požáru, poplachu, dopravní nehodě, čísla tísňového volání Lidé a čas Naše země v dávných dobách – život lidí v dřívějších dobách- lov, potrava, bydlení Současnost a minulost v našem regionu, proměny okolí, hist. objekty, regionální pověsti, lidové památky, státní svátky a významné dny	MUV 1	Vv Tv Pv Hv ČJ

Vlastivěda
5. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje Orientuje se na mapě ČR, určí světové strany Řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě Má základní znalosti o ČR a její zeměpisné poloze v Evropě Sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest Dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) Rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých Uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy Používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze Porovná své přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz Sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů	Místo, kde žijeme Domov a jeho okolí – orientace na mapě místní krajiny a ČR, významné orientační body Krajina – působení lidí na krajinu a její vliv na lidi ČR, orientace na mapě, hranice, povrch, podnebí, města, regiony, obyvatelstvo, světové strany Mapa – vysvětlivky, čtení mapy Evropa – poloha ČR v Evropě, sousední státy ČR a Evropa – cestování, zajímavosti z cest Lidé kolem nás Rodina a společnost, pravidla společenského chování, zájmové organizace a spolky, jednání v obchodě, na poště, u lékaře Práva a povinnosti žáků ve škole Osobní bezpečí – chování v rizikovém prostředí a v krizových situacích, služby odborné pomoci Právo a spravedlnost – protiprávní jednání (krá – dež, šikana, zneužívání, týrání) a jejich postih Vlastnictví, rozpočet, úspory, půjčky Významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi Globální problémy přírodního prostředí Lidé a čas Naše země v dávných dobách – způsob života v pravěku, příchod Čechů, počátky českého státu,		ČJ Vv Tv Pv Hv

Rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách Uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji Vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	život ve středomoří, život dnes Současnost a minulost v našem životě Regionální , události, historické objekty v regionu a v ČR, hist. a kult. památky, proměny Báje, mýty pověsti Vlast, rodný kraj		

- **Název předmětu: Přírodověda**
- **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Přírodověda je realizován ze vzdělávací oblasti „Člověk a jeho svět“ a ze vzdělávacího oboru „Člověk a jeho svět“ a je vyučován pouze na 1. stupni. Vzdělávací obsah je rozdělen do 5 tematických okruhů, z nichž se v Přírodovědě realizují pouze dva okruhy:

4. Rozmanitost přírody

Živá a neživá příroda, příroda v ročních obdobích, vesmír a Země, látky a jejich vlastnosti, voda a vzduch, nerosty, horniny, půda, rostliny, houby, živočichové, životní podmínky, rovnováha v přírodě a ochrana přírody.

5. Člověk a jeho zdraví

Lidské tělo, péče o zdraví, zdravá výživa, návykové látky a zdraví, osobní bezpečí a ochrana člověka za mimořádných událostí.

Formy a metody práce: Hlavní formou výuky je práce ve skupině, pozorování, badatelská činnost, exkurze, výlety, práce s odbornou literaturou, encyklopediemi a s internetem, dále individuální a kolektivní práce, práce s přírodními materiály. To vše s dostupnými didaktickými pomůckami.

Předmět Přírodověda je vyučován na 1. stupni takto:

Ve 4. a 5. ročníku 1 hodinu týdně, bez posílení z disponibilní časové dotace.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Umožňujeme žákům přístup k informacím, možnost je třídit a dále užít.

Ukazujeme žákům potřebu dalšího vzdělávání a celoživotního učení.

Motivujeme zájem žáků o učení badatelskou činností, motivací k ocenění výsledků práce.

Kompetence k řešení problémů:

Zařazujeme metody, při kterých žáci docházejí k objevům, používají různé způsoby k dosažení cílů.

Učíme žáky se správně rozhodovat v různých situacích, učíme je vyhledávat informace k vhodnému řešení problému.

Kompetence komunikativní.

Vedeme žáky k užívání správné terminologie.

Rozšiřujeme slovní zásobu v osvojovaných tématech, pojmenování pozorovaných skutečností.

Učíme žáky vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na názory a podněty druhých.

Kompetence sociální a personální:

Učíme žáky pracovat ve skupině, umožňujeme střídání rolí.

Respektujeme názory a zkušenosti druhých.

Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanské:

Budujeme u žáků ohleduplný vztah k přírodě.

Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování.

Učíme je toleranci, zodpovědnosti a k ocenění práce druhých.

Kompetence pracovní:

Umožňujeme žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat.

Vedeme žáky ke správnému užití pomůcek, vybavení a nářadí.

Utváříme pracovní návyky, dodržujeme daná pravidla.

Poznatky a dovednosti využíváme v praktickém životě.

Přírodověda

4. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody • seznamuje se s principem rovnováhy v přírodě • posoudí souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka • rozšiřuje si poznatky o významu vody a vzduchu pro život • pozná a porovnává některé hospodářsky významné horniny a nerosty a jejich využití • dokáže vysvětlit pojem zvětrávání, vznik půdy a její význam • porovnává základní projevy života na konkrétních organismech má základní informace o postavení Země ve vesmíru • popíše podmínky života na Zemi • rozliší rozdíl mezi planetou a hvězdou • vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi • vysvětlí střídání dne a noci a	Rozmanitost přírody látky a jejich vlastnosti - třídění látek, vlastnosti • voda, vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život • nerosty horniny, půda - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam • životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí Vesmír a Země - den a noc, roční období		ČJ Tv Vv Hv

Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru • seznámí se s působením magnetické a gravitační síly v encyklopediích vyhledá a seznamuje se s problematikou vzniku Země pojmenuje běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech • popíše stavbu jejich těla, jejich způsob života • pojmenuje běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech • vyvozuje a konkretizuje vzájemné vztahy ve vybraných lokalitách • charakterizuje jednotlivá společenstva, postupuje na základě vlastních pozorování v přírodě s využitím jednoduchých klíčů a atlasů prakticky třídí organismy do známých skupin	rovnováha v přírodě - vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života		

Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně bránit Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup,	v rámci svých možností se aktivně zapojuje do aktivit, které mohou ochranu životního prostředí podporovat • uvědomuje si odpovědnost lidí za ochranu a tvorbu životního prostředí, rostlin a živočichů • zajímá se o způsob likvidace odpadů prokáže schopnost se účinně chránit při mimořádných situacích • v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným • uvede přírodní jevy a jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, vymezí (vybere z příkladů) vhodný způsob ochrany • v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany založí jednoduchý pokus, vyhodnotí, vysvětlí a zaznamená výsledky svého pozorování	ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvora životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi látky a jejich vlastnosti - změny látek a skupenství, porovnávání látek a měření veličin s praktickým využitím základních jednotek		

vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné	popíše stavbu lidského těla • vysvětlí, co je kostra • pojmenuje hlavní části • vysvětlí, co je svalstvo a jaký je jeho význam • dokáže pojmenovat a najít na modelu některé vnitřní orgány • aplikuje zásady první pomoci (zlomeniny, zástava krvácení, dýchání apod.) • využívá znalosti lidského těla k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav rozlišuje jednotlivé etapy lidského života • orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození rozlišuje aktivity prospívající zdraví člověka a naopak • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb	Člověk a jeho zdraví lidské tělo - životní potřeby člověka lidské tělo - vývoj jedince péče o zdraví - denní režim		

nároky jiných osob Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	používá telefonní čísla tísňového volání • vysvětlí, co je evakuace obyvatel a evakuační zavazadlo • vysvětlí, co je terorismus a anonymní oznámení • řídí se pokyny dospělých při mimořádných situacích • seznamuje se s krizovými situacemi (šikana, týrání, sexuální zneužívání, domácí násilí) a učí se dbát na vlastní bezpečí, zná, případně vyhledá čísla linky důvěry • uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá • charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje • v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém • osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, přecházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích		

Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou Rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	osvojuje si na modelových situacích odmítání návykových látek uplatňuje základní hygienické režimové a jiné zdravotně preventivní návyky na základě elementárních znalostí o lidském těle dokáže přivolat lékařskou pomoc a ošetří drobná poranění (krvácení z nosu, odřenina, drobná řezná rána, opařenina a popálenina) • charakterizuje na příkladech rozdíly mezi drobným, závažným a život ohrožujícím zraněním • v modelové situaci určí život ohrožující zranění	.. návykové látky a zdraví - návykové látky, odmítání návykových látek péče o zdraví - zdravý životní styl, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů péče o zdraví - první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - správný způsob volání na tísňovou linku		

Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	chová se ohleduplně k druhému pohlaví a objasní a respektuje rozdíly mezi chlapci a děvčaty v daném věku	partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy - rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality		

Přírodověda

5. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	rozliší organismy podle základních znaků dané skupiny, rozezná další rostliny a živočichy podle atlasů a klíčů zdůvodní důsledky pohybu Země kolem své osy a kolem Slunce na život a jeho rytmus objasní propojenost mezi živou a neživou přírodou, popíše princip rovnováhy přírody a posoudí vhodnost zásahů člověka do přírody, ohleduplně se chová k přírodě a chrání ji	Rozmanitost přírody rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka Vesmír a Země - sluneční soustava, den a noc, roční období životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí		ČJ Tv Vv Hv

Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	doloží příklady organismů žijících v různých oblastech, ukáže některé příčiny přizpůsobování organismů vnějším podmínkám	rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva		
Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	popíše změny v přírodě vznikající činností člověka a posoudí jejich klady a zápory, přispívá ke zlepšení životního prostředí	ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy		
Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy	v modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správně situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným • v modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany	rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi		

Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích	založí jednoduchý pokus, vyhodnotí, vysvětlí a zaznamená výsledky svého pozorování popíše části lidského těla a vysvětlí jejich význam pro svoje zdraví aplikuje hygienické a preventivní postupy při ochraně zdraví v modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob	látky a jejich vlastnosti - změny látek a skupenství, porovnávání látek a měření veličin s praktickým využitím základních jednotek Člověk a jeho zdraví lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných		

Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	je ohleduplný k druhému pohlaví a posoudí bezpečné způsoby sexuálního chování naplánuje si práci a odpočinek rozlišuje jednotlivé etapy lidského života • orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození v modelové situaci určí život ohrožující zranění	péče o zdraví - nemoci přenosné a neprenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) • partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy - rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality osobní bezpečí, krizové situace - šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích péče o zdraví - osobní, intimní a duševní hygiena lidské tělo - základy lidské reprodukce, vývoj jedince péče o zdraví - drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc		

rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc				

Přírodověda

4. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Pozná rozdíly mezi živou a neživou přírodou, jejich vzájemnou propojenost Poznat střídání ročních období Pozná zástupce živočišné a rostlinné říše, vyskytující se v nejbližším okolí Zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o domácí zvířata Uplatňovat zásady ochrany přírody a životního prostředí Vyjmenuje orgánové soustavy a vysvětlí jejich funkci Je seznámen s etapami lidského života Dodržuje základní dovednosti a návyky, které souvisí s ochranou zdraví Dodržuje základní pravidla silničního provozu pro chodce, seznamuje se s pravidly pro cyklisty	Rozmanitost přírody Člověk a příroda, živá a neživá příroda, voda, vzduch, půda, rostliny, živočichové Roční období – charakteristické znaky počasí a přírody, práce jaro, podzim, chování ptáků a zvířat, péče o ptáky a zvířata volně žijící v přírodě Rostliny a živočichové – výskyt, životní podmínky, význam v přírodě, význam pro člověka Pokojové rostliny Domácí zvířata Ochrana přírody – chování v přírodě, péče o životní prostředí Člověk a jeho zdraví Lidské tělo – hlavní orgány, jejich funkce, rozdíly mezi ženou a mužem Péče o zdraví, zdravá výživa, denní režim, vhodná strava, pitný režim, aktivní pohyb Osobní bezpečí- bezpečné chování v silničním provozu, výbava cyklisty, pravidla silničního		ČJ Vv Pv Hv Tv

Přivolá lékařskou pomoc Má osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek Uposlechne pokynů dospělých při mimořádných událostech	provozu Přivolání pomoci- 150, 155, 158, 112 Návykové látky a zdraví – kouření, drogy, gamblérství Krizové situace a formy násilí, agresivita, obrana proti agresivním jedincům, služby odborné pomoci Ochrana člověka za mimořádných událostí – požár, dopravní nehoda, ekologická havárie, živelná pohroma		

Přírodověda
5. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody Popíše střídání ročních období Zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí Chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí Uvede zástupce živočišné a rostlinné říše vyskytující se v nejbližším okolí a popíše jejich základní životní podmínky Popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují Provádí jednoduché pokusy se známými látkami	Rozmanitost přírody Voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a význam Oběh vody v přírodě, ochrana vody Vlastnosti, význam a složení vzduchu Význam půdy, půda Rostliny, houby, živočichové - význam pro člověka, životní podmínky, výživa, stavba těla Výskyt a význam zástupců živočišné a rostlinné říše v okolí, jejich význam v přírodě a pro člověka Ochrana ohrožených druhů Ochrana přírody – působení negativních jevů a činností na přírodu a životní prostředí člověkem Odpady, třídění a likvidace Živelné pohromy a ekologické katastrofy Člověk a jeho zdraví Lidské tělo – hlavní orgány a orgánové soustavy, jejich funkce, rozdíl mezi ženou a mužem Péče o zdraví, zdravá výživa, režim dne, zdravá strava, pitný režim, aktivní pohyb, osobní a intimní hygiena, běžné nemoci, prevence, chování v době nemoci, péče o nemocného Zdravý životní styl Osobní bezpečí, bezpečné chování v silničním provozu, kolo a jeho vybavení, výbava cyklisty, pravidla silničního provozu		ČJ Tv Vv Hv

Pojmenuje a popíše orgánové soustavy Rozliší jednotlivé etapy lidského života Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu Uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty Poskytuje první pomoc při drobných úrazech a přivolat lékařskou pomoc Reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech	První pomoc, ošetření drobných poranění Poranění ruky, hlavy, nohy, přivolání lékařské pomoci Tísňové volání – 150, 155, 158, 112 Ochrana člověka za mimořádných událostí - požár, dopravní nehoda, ekologická havárie, živelná pohroma		

- **Název předmětu: Dějepis**
- **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Dějepis je realizován ze vzdělávací oblasti „Člověk a společnost“ a ze vzdělávacího oboru Dějepis.

Vzdělávací obor Dějepis poskytuje žákům základní poznatky o dějinném vývoji lidstva i vlastního národa, seznamuje je s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život v minulosti a mají význam pro současnost. Vede žáky k poznání, že historie není pouze věda s výčtem dat a událostí, ale v podobě kulturně-historických památek obohacuje náš život a dává nám příklady pro jednání v současnosti.

Vyučovací předmět Dějepis přináší poznatky o konání člověka v minulosti, učí žáka orientovat se v časových údajích, vede žáky k poznání kultury, práce a způsobu života lidstva od prvopočátku dějin až do dnešních dnů. Seznamuje s historickými a kulturními památkami našeho národa a učí žáka chránit je a mít v úctě. Srovnává život našeho národa se životem národů v Evropě a ve světě. Pomáhá poznávat změny ve způsobu života lidí v různých epochách vývoje lidstva a vytvářet si tím svůj názor a postoj ke společnosti. Rozvíjí u žáka úctu k vlastnímu národu a respektování národů ostatních.

Vzdělávací obsah předmětu má 8 tematických okruhů:

1. Člověk v dějinách

Jde o konkrétní případy důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků, instituce, kde jsou tyto zdroje nashromážděny a orientace v časové ose a v historických mapách.

2. Počátky lidské společnosti

Představa a rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí.

Pravěká zvířata, způsob lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kulturní předměty.

Význam dějin jako sdělení minulosti.

3. Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury

Život v době nejstarších civilizací.

Souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států.

4. Křesťanství a středověká Evropa

První státní útvary na našem území.

Počátky českého státu.

Úloha a postavení církve ve středověké společnosti.

Období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské.

Charakteristika příčin, průběh a důsledky husitského hnutí.

5. Objevy a dobývání, počátky nové doby

Důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací.

Rozdíly způsobu života společnosti jednotlivých historických etap.

Zásadní historické události v naší zemi.

Význačné osobnosti našich dějin.

6. Modernizace společnosti

Velká francouzská revoluce, napoleonské období, vliv na Evropu

Industrializace a její důsledky pro společnost

Národní hnutí velkých a malých národů

7. Moderní doba

Příčiny, politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války.

Zneužití techniky ve světových válkách

Vznik samostatné Československé republiky.

Průběh a důsledky 2. světové války, nový politický a hospodářský vývoj v Evropě.

Totalitní systémy a jejich vliv na Československo

Význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti.

8. Rozdělení a integrující se svět

Studená válka, rozdělení světa do bloků

Politické, hospodářské a ideologické soupeření

Formy a metody práce: Samostatná práce

Skupinové vyučování

Kolektivní práce

Projektové vyučování

Exkurze

Besedy

Výlety

Práce s internetem

Mezipředmětové vztahy: Výtvarná výchova
Hudební výchova
Český jazyk
Výchova k občanství
Zeměpis
Přírodopis

Předmět je realizován ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a ze vzdělávacího oboru Dějepis. Je vyučován pouze na 2. stupni, v 6. až 9. ročníku. V 6. ročníku 1 hodinu týdně, v 7. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. ročníku 2 hodiny týdně a v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Z průřezových témat jsou zastoupena témata z výchovy demokratického občana.

(Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Využíváme individuálních schopností a dovedností žáka.

Využíváme dostupné pomůcky při výuce dějepisu.

Vedeme žáky k využívání vlastních znalostí, poznatků, názorů a postojů, využívání znalostí jiných předmětů, z médií, četby nebo internetu.

Učíme žáky individuálně nebo skupinově vyhledávat data a řadit je do souvislostí.

Kompetence k řešení problémů:

Vedeme žáky k samostatnému řešení problémů.

Žák by měl získat základní poznatky o jednotlivých historických obdobích, rozlišit obecné znaky historických období a umět je správně zařadit.

Žák je veden k vytváření vlastního světového názoru a měl by být schopen jej prezentovat.

Kompetence komunikativní:

Vedeme žáky k vyjádření vlastního názoru a k jeho prezentaci.
Vytváříme prostor pro komunikaci a spolupráci mezi žáky jednotlivě, ve skupině a mezi učitelem a žákem.
Vedeme žáky k hodnocení vlastní práce a práce spolužáků.
Vedeme žáky k souvislému vyjadřování a hovoru na dané téma.
Učitel se zajímá o názory žáků.

Kompetence sociální a personální:

Žáci jsou vedeni ke kritickému posuzování jednotlivých historických období našeho národa.
Seznamujeme žáky se známými historickými osobnostmi, učíme je kritickému a zároveň tolerantnímu náhledu na jejich působení.
Dáváme průchod emotivnímu prožívání při výuce dějepisu.

Kompetence občanské:

Vedeme žáky k úctě k historii našeho národa.
Učíme žáky k respektování historických i kulturních odlišností ostatních národů a etnických menšin.
Vedeme žáky k ochraně historických památek v našem regionu, v naší zemi.

Kompetence pracovní:

Učíme žáky vyhledávat data, pracovat s mapou, encyklopedií, využíváme znalostí práce s médii, s internetem.
Činnosti a jejich rozsah přizpůsobujeme individuálním schopnostem a možnostem žáků.
Umožňujeme žákům prezentovat svou vlastní práci.
Pracujeme v krátkodobých projektech, využíváme manuální zručnost dětí.

Dějepis
6. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků Uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány Archivy, muzea, knihovny v regionu Vědecký názor na vznik světa a člověka Orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu Charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Úvod do učiva Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny; historický čas a prostor		ČJ Vv Z ICT

Objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost Uvede příklady archeologických kultur na našem území Pravěké osídlení Evropy Rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací Uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví Porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	<u>Člověk a lidská společnost v pravěku</u> Období přisvojovacího hospodářství Starší doba kamenná Nejstarší typy člověka – člověk zručný, vzpřímený, rozumný, dnešního typu Období výrobního hospodářství Mladší a pozdní doba kamenná Zemědělství a chov dobytka Doba bronzová Doba železná Keltové a Germáni na našem území <u>Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz</u> Vznik a vývoj městských sumerských států Starobabylónská říše Kultura v Mezopotámii Egyptský stát Kultura starověkého Egypta Starověká Indie Starověká Čína Opakování – Nejstarší státy		

Úloha bájí, pověstí a náboženství v životě Řeků Demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem Popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku státu Objasnění přínosu starověkých států pro rozvoj světové civilizace	<u>Antické Řecko a Řím</u> Příchod prvních řeckých kmenů, období mykénské Počátky nového vývoje řeckých dějin, doba homérská Vznik řeckých městských států Zakládání řeckých osad, velká řecká kolonizace Aténský stát za Solónu Sparta Boje Řeků za svobodu Aténský stát za Perikla Řecká vzdělanost Řecké umění Peloponéská válka Makedonie a její vzestup, říše Alexandra Velikého Opakování – Starověké Řecko Počátky římského městského státu Vývoj Říma do ovládnutí Itálie Zápas Říma o vládu nad Středozeím Řím po ovládnutí Středozeím Krise římské republiky, Spartakovo povstání		

Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí Porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	Občanské války, konec říms. republiky Římské císařství a jeho rozkvět Krize římského císařství Počátky křesťanství Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím Zánik říše západořímské Římská vzdělanost a věda Římské umění Opakování Doba středověku Složení středověké společnosti – - světské i církevní Křesťanství v raném středověku Nový etnický obraz Evropy Opakování		

Dějepis
7. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Popíše hospodářství, strukturu středověké společnosti a způsob života jednotlivých vrstev Charakterizuje první státní útvary na našem území Objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	<u>Raný středověk</u> Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj Vznik států ve střední Evropě Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy Islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) Vznik a rozmach Kyjevské Rusi Nájezdy Vikingů a vznik středověké Anglie a Francie Sámská říše, první státy na našem území Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě Kultura středověké společnosti – románské umění a vzdělanost		Vv ČJ Z Hv ICT

Ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury Vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám Vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život Vysvětlí znovuzrození antického	<u>Vrcholný a pozdní středověk</u> Život na venkově Vznik měst, jejich význam Středověká velmoc posledních Přemyslovců Boj měšťanů a poddaných proti feudálům Vývoj v Čechách za vlády posledních Přemyslovců Boj mezi Anglií a Francií o nadvládu v západní Evropě Kultura středověké společnosti –gotické umění a vzdělanost Český stát v době Karla IV. Česká společnost v době předhusitské Mistr Jan Hus Český stát v 15. - 16. století Husitství a jeho šíření Evropou Počátky husitské revoluce Husitské války Výsledky husitské revoluce, její význam Vláda Jiřího z Poděbrad Renesance a humanismus a jejich šíření Evropou Český stát a Slovensko pod vládou		

ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky Popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky Objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie Objasní příčiny a důsledky třicetileté války a posoudí její důsledky na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus	Jagellovců Vývoj českého státu od Šamovy říše po vládu Jagellonců Raný novověk Zámořské objevy a počátky dobývání světa Reformace a její šíření Evropou Nástup Habsburků na trůn Boj českých stavů proti habsburským panovníkům Postavení Habsburků v Evropě Třicetiletá válka Počátky kapitalismu v Anglii Opakování učiva ze 7. ročníku		

Dějepis
8. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů, uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek Vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti Objasní vliv osvícenství na hospodářský, společenský a kulturní rozvoj našich zemí a ostatních států Evropy Objasní vliv francouzské revoluce na evropský vývoj Objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napo-	Opakování nejdůležitějších událostí ze 7. ročníku Anglická revoluce Francie v době Ludvíka XIV. Zrod moderní vědy Absolutismus v Rusku Německo v období absolutismu, vznik a vývoj pruského státu Barokní kultura a osvícenství Český stát a velmoci v 17. - 18. století Habsburská monarchie po třicetileté válce České země v období osvícenského absolutismu Marie Terezie České země v období osvícenského absolutismu Josefa II. Vznik USA Boj anglických osad v Severní Americe za nezávislost Počátky budování Spojených států amerických Velká francouzská revoluce a napoleonské		VO Z ČJ Vv ICT

leonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé Porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů Charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uveďte požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích Charakterizuje vývoj v našich zemích a v Evropě v 50. a 60. letech 19. století	období, jejich vliv na Evropu a svět Francie před revolucí Vítězství revoluce Vyvrcholení revoluce Sestup revoluce a doba napoleonská Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka Klasicismus a romantismus Habsburská monarchie v první polovině 19. století Utváření novodobého českého národa Vyvrcholení českého národního obrození Národní hnutí velkých a malých národů Revoluce ve Francii Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů Revoluční rok 1848 - české národní hnutí Rozmach průmyslové revoluce Sjednocení Itálie a Německa Francie republikou		

Na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy Objasní postavení českých zemí v Rakousku – Uhersku a hlavní cíle české politiky Charakterizuje dílo a odkaz významných osobností našich a světových dějin Vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií Vymezí příčiny vzniku ohnisek napětí v Evropě a v koloniálních zemích	Občanská válka v USA Vznik Rakousko – Uherska Hospodářský, politický a kulturní vývoj v českých zemích v 50. a 60. letech 19. století - Politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva Kulturní rozrůzněnost doby Národní divadlo Charakteristika rakouského politického života T. G. Masaryk Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus Mezinárodní vztahy v předvečer první světové války První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky Konec první světové války a její výsledky Opakování		

Dějepis
9. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů Charakterizuje vývoj v ČSR, Evropě a ve světě ve 20. a 30. letech Charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu Na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv Posoudí postavení rozvojových zemí	Opakování nejdůležitějších událostí z 8. ročníku Svět po první svět. válce (1918-1929) Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě Vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět Svět ve stínu hospodářské krize Ohrožené Československo - Mnichovská dohoda Rozbití Česko - Slovenska Druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války: Vypuknutí druhé světové války		

Na příkladech demonstruje zneužití techniky ve svět. válkách a jeho důsledky Vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků Zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politic., hospodářské a kulturní prostředí	Válečné události let 1940 - 1941 Formování protihitlerovské koalice Pod ochranou a ve stínu Německa Počátky československého odboje Československé hnutí odporu v letech 1939 - 1941 Heydrichiáda Přelom ve válce Druhá fronta a válečné úsilí spojenců Československý odboj v období 1943 - 1944 Osvobozování území Československa Květnové povstání Porážka fašismu Zločiny proti lidskosti za druhé sv. války Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření Evropská integrace Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech		

Vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euro atlantické hospodářské a vojenské spolupráce Prokáže základní orientaci v problémech současného světa	srovnání s charakteristikou západních zemí) Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989: Československo v letech 1945 – 48 Události roku 1948 v Československu Upevňování moci komunistů (pronásledování odpůrců režimu, politické procesy) Pokus o změnu v roce 1968 Pražské jaro 1968, srpen 1968 Období normalizace 70. a 80. léta 20. stol. (Charta 77) Sametová revoluce 1989 Vznik České republiky Problémy současnosti Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava		

Dějepis
6. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí Podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty Vnímá dějiny jako sdělení minulosti Seznámí se s pohybem národů na našem území a postupným osídlováním našich zemí Ví o prvních státních útvech na našem území Umí vyhledat informace o dějinách	Počátky lidské společnosti Význam zkoumání dějin, historické prameny Historický čas a prostor Pravěk – život v pravěku, vývojové stupně pravěkého člověka, způsob obživy, první zemědělství Hmotná a duchovní kultura Doba kamenná, bronzová, železná - způsob oblékání, společenská seskupení, rod, tradice, hierarchie Vznik a vývoj náboženství Naleziště, vykopávky (na našem území) Práce s encyklopediemi, PC, video Stěhování národů – první národy na našem území Slované – pověsti, Sámova říše Středověk a křesťanství První státní útvary - Velkomoravská říše Cyril a Metoděj Význam a přínos křesťanství Písmo Církev		ČJ Vv Z ICT

Dějepis
7. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Popíše život v době nejstarších civilizací Uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států Uvede první státní útvary na našem území Uvede základní informace z období počátků českého státu Popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti Rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské Charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí Uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu Poznává rozdílný způsob života společnosti v jednotlivých etapách	Nejstarší civilizace – starověk, kořeny evropské kultury Egypt, Řecko, Řím – obecné znaky a specifické zvláštnosti hospodářského, společenského, politického, kulturního a náboženského vývoje, přínos pro rozvoj světové kultury, vznik písma, významné osobnosti, historické památky Práce s literaturou, filmem, PC, výstavy, exkurze Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím Křesťanství a středověká Evropa Velkomoravská říše, Přemyslovský stát, islámské říše Nejvýznamnější osobnosti Přemyslovců od 10. do 13. století (Sv. Václav, Přemysl Otakar II., Ludmila, Anežka česká) Gotika, renesance- umění, vzdělanost Karel IV., rozvoj měst, kultury, vzdělanosti (Karlova univerzita), stavby (Karlštejn, Karlův most) Rozsah českého státu Významné osobnosti Lucemburků Václav IV., Zikmund Doba Václava IV. – úloha církve, život lidu Život a dílo Jana Husa Husitství – příčiny, průběh, výsledky, slavné bitvy, zbraně, vojenská strategie, Jan Žižka, bitva u Lipan Jiří z Poděbrad - přínos osobnosti, doba vlády krále Jiřího z Poděbrad, evropská politika		Vv ČJ Z Hv ICT

Dějepis
8. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu Je seznámen s obdobím vlády Habsburků a způsobem života za vlády Rudolfa II. Pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku Učí se a chápe význam dějin Uvede historické události v naší zemi v 19. století Vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století Rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap	Objevy a dobývání, počátky nové doby Objevitelé, astronomie – nové objevy, vytváření nového názoru na svět, objevné námořní plavby a jejich důsledky, Kryštof Kolumbus, nové civilizace, Aztékové, Inkové, nové plodiny, zničení civilizací, nové rozložení sil ve světě – Španělé... Renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření, vynález knihtisku, Český stát a velmoci v 15. – 18. století České země za vlády Habsburků – doba Rudolfa II., Bitva na Bílé hoře a její důsledky, život v pobělohorské době, život poddaného lidu, robota, nevolnictví, nadvláda Němců Barokní kultura a osvícenství – vláda a reformy Marie Terezie a Josefa II., selské rebelie, hospodářský a kulturní rozvoj Národní obrození – utváření novodobého českého národa, významné osobnosti - J. Jungmann, F. Palacký, Dobrovský, obroda českého národa i jazyka, Národní divadlo Revoluční rok 1848 Česká politika a kultura na konci 19. století Modernizace společnosti Velká francouzská revoluce, napoleonské období, jejich vliv na Evropu, vznik USA Industrializace a její důsledky pro společnost,		VO Z ČJ Vv ICT

Uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války Uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky	sociální otázka Národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů Politické proudy – konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus, ústava, občanská práva, politické strany Kolonialismus Moderní doba 1. světová válka – příčiny, průběh a důsledky Vznik československého státu, T. G. Masaryk, období 1. republiky, E. Beneš, Mnichovská zrada		

Dějepis
9. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti Seznamuje se s informacemi o životě v okupovaném státě Popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě Uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období Chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti Zná rozdíly způsobu života společnosti jednotlivých historických etap	Člověk v dějinách Rozpad Rakouska – Uherska Vznik československého státu, T. G. Masaryk, 1. republika, hospodářská krize a 30. léta v Československu, fašismus v Evropě, prezident E. Beneš, Mnichovská zrada Rozdělený a integrující se svět 2. světová válka A. Hitler Protektorát Čechy a Morava, Slovenský stát, průběh a důsledky války, domácí a zahraniční odboj, holocaust Poválečný vývoj Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků Vývoj v naší zemi po roce 1945, poválečné rozdělení Evropy, období zápasu o demokracii Únor 1948, totalitní režim a odpor proti němu Rok 1968, nové společenské poměry v Evropě, osobnosti, příčiny a důsledky okupace Rok 1989 – sametová revoluce, významné osobnosti Rok 1993 – vznik samostatné České republiky Vstup do NATO, současnost, vstup do EU Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje Sport, zábava Práce s encyklopediemi, PC, projekty, výstavy, besedy, exkurze	VDO 3 VDO 4	VO Z ČJ ICT

- **Název předmětu: Výchova k občanství**
- **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vzdělávací oblast „Člověk a společnost“ v základním vzdělávání na škole praktické vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života v demokratické společnosti. Svým obsahem navazuje na vzdělávací oblast „Člověk a jeho svět“. Seznamuje žáky s historií našeho národa v kontextu s významnými událostmi světových dějin a učí je poznávat a vážit si národního kulturního dědictví. Objasňuje principy existence a fungování demokratické společnosti.

Tato oblast utváří a rozvíjí osobnost žáků po stránce mravní a estetické, formuje jejich vnitřní postoj k důležitým oblastem lidského života a pomáhá jim orientovat se v mezilidských vztazích. Součástí vzdělávací oblasti „Člověk a společnost“ je prevence rasismu, xenofobií a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen, výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. V průběhu výuky se formují sociální dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě.

Vzdělávací oblast „Člověk a společnost“ zahrnuje vyučovací obory: Dějepis a Výchova k občanství.

Výchova k občanství se zaměřuje na formování osobnosti žáků po stránce mravní, citové a volní tak, aby jejich začleňování do společenských vztahů bylo co nejúspěšnější. Cílem je vybavit žáky základními vědomostmi o podstatě a fungování společnosti, o právech a povinnostech občanů, poskytnout jim základní orientaci v právních předpisech a normách potřebných v životě a vytvářet u nich základy právního vědomí a občanské odpovědnosti.

Základní vyučovací formou oboru je vyučovací hodina se začleňováním krátkodobých projektů nebo kurzů, při nichž dochází ke spojování žáků z různých ročníků (návštěvy úřadů, kulturních památek, výstav, divadelních a filmových představení, exkurze do učilišť, výlety, besedy, řešení prožitkových a modelových situací). Ve vyučovací hodině se uplatňuje skupinová práce, samostatná práce, aktivní hledání reálných řešení konfliktů,

prožitkové formy při rozvíjení osobnosti žáka, práce s textovými a mediálními informacemi.

Vyučovací předmět je realizován ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost a ze vzdělávacího oboru Výchova k občanství.

Navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět z 1. stupně, je vyučován pouze na 2. stupni, a to v 6. ročníku 1 hodinu týdně, v 7. ročníku 1 hodinu týdně, v 8. ročníku 2 hodiny týdně a v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Do vyučovacího předmětu Výchova k občanství jsou začleněna průřezová témata z osobnostní a sociální výchovy, výchovy demokratického občana, multikulturní výchovy a z mediální výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení: Předkládáme žákům dostatek spolehlivých a aktuálních zdrojů s tematikou občanské výchovy a vedeme je k jejich pravidelnému a praktickému využívání v životě. Oceňujeme a využíváme znalosti a dovednosti žáků, které získali mimo vyučování. Učíme žáky pracovat s veřejně dostupnými informačními zdroji, třídit je, argumentovat a prezentovat své výsledky.

Kompetence k řešení problémů: Využíváme metod dramatické výchovy, modelových situací k řešení problémů z občanského života. Oceňujeme různé způsoby řešení problémů. Vedeme žáky k vyslechnutí názorů druhého. Spolu se žáky řešíme situace, které vznikají při vyučování i mimo něj- konflikty mezi žáky, problémy s kázní, nedodržování pravidel.

Kompetence komunikativní: Učíme žáky naslouchat a vyjadřovat se ústně i písemně. Realizujeme projekty, při kterých žáci musí komunikovat s žáky z jiných ročníků, s veřejností, a to různými prostředky (ústně, písemně, telefonicky, e-mailem). Učíme rozumět a využívat další prostředky komunikace – nonverbální komunikace.

Kompetence sociální a personální: Seznamujeme žáky se školním řádem. Navozujeme dostatek situací, které vedou k vědomí odlišnosti a jedinečnosti každého člověka a budou rozvíjet pozitivní sebedůvěru a vědomí vlastních možností v občanském životě. Vytváříme dostatek situací k poznání potřeby vzájemného respektu a pomoci v otázkách souvisejících s osobou člověka, jeho práv a povinností, vztahů obou pohlaví

Kompetence občanské: Vytváříme se žáky demokratická pravidla jednání a soužití ve třídě a ve škole. Nabízíme žákům dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností každého člověka související s lidskými právy, se zdravím, s partnerskými a rodinnými vztahy. V rámci projektů vytváříme příležitosti k jednání v duchu občanských práv a povinností (pomoc starým občanům, malým dětem, ochrana životního prostředí, třídění odpadu). Seznamujeme žáky se životem a spoluprací nejen

Kompetence pracovní: Vedeme žáky k osvojování si pracovních a hygienických návyků. Vedeme žáky k samostatnosti – plánování a organizování práce, příprava pomůcek, dokončení práce, úklid. Věnujeme se předprofesní přípravě.

Výchova k občanství
6. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Orientuje se v kalendáři, zná letopočty Vysvětlí původ a způsoby dodržování svátků Uvádí příklady pořekadel a přísloví Regionální tradice Svémi slovy vyjádří, co pro něho znamená pojem domov, vlast, vlastenectví Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	(Člověk v rytmu času) - kalendář, letopočty - svátky státní a církevní - významné dny - čas v praktickém životě člověka - relativnost času - orientace v čase, jeho měření Člověk ve společnosti (Rodinný život) - postavení rodiny ve společnosti - typy rodiny - význam rolí v životě - manželství - rodinné vazby		Z ČJ Tv Pv VZ

Uvede příklady spolupráce mezi lidmi Vysvětlí, v čem je spolupráce důležitá Popíše, jak se projevuje spolupráce v rodině Vlastními slovy vysvětlí, v čem spočívá hospodárnost Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi V modelové situaci poskytování pomoci raněnému dodržuje pravidla poskytování první pomoci	funkce rodiny: o citová o biologická o ochranná o materiální o výchovná - náhradní rod. péče Člověk, stát a hospodářství - hospodaření – rozpočet domácnosti <i>(Když rozhodují vteřiny)</i> - zástava dýchání zástava činnosti srdce a krevního oběhu - prudké krvácení		

Vyjmenuje složky státní moci ČR a jejich orgány Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání Vyjmenuje a popíše státní symboly Popíše, kdy a jak se používají Vysvětlí, k čemu slouží Prokazuje úctu státním symbolům Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky Respektuje ostatní národy, jejich kulturu, zvláštnosti, tradice a přijímá jejich projevy bez posměšků	- domov, vztah k obci Člověk, stát a právo - státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly - principy demokracie – význam a formy voleb do zastupitelstev - obecní zřízení Mezinárodní vztahy, globální svět - životní prostředí Člověk ve společnosti (Má vlast) naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví - zajímavá a památná místa - co nás proslavilo - významné osobnosti - odlišnost života v regionech - státní symboly Člověk stát a právo - demokratický právní stát - typy státní moci - obrana státu		

Uvede, čím v minulosti i současnosti přispěly české země světu v kultuře, vědě, umění, politice, sportu Uvede svůj vzor z české historie či současnosti a výběr zdůvodní Uvede příklad svátků a tradic ČR, popíše, jak je doma slaví Popíše přírodní a kulturní zajímavosti své obce, uvede příklad památek hlavního města Prahy Má vlastenecké cítění svými slovy vyjádří, na co mohou být občané ČR hrdí, čím je naše země výjimečná Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby	(Z historie) - od pravěku po 20. století - významné osobnosti - prezidenti - Praha Člověk stát a právo - lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, šikana, diskriminace - podobnost a odlišnost lidí - práva a povinnosti		

pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem Priměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	- konflikt a jeho řešení		

Výchova k občanství
7. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	Člověk ve společnosti, Člověk jako jedinec (<i>Život mezi lidmi</i>) - lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen, lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti - vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti - patříme k lidem - vliv rodiny - ve škole - mezi vrstevníky - masmédia <i>(Člověk a kultura)</i>	MUV 5	Z ČJ VZ Tv Pv M D

Projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti Zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají Charakterizuje prostředky masové komunikace Posoudí vliv masmédií na utváření masové kultury, na veřejné mínění Porovná různé podoby a projevy kultury (odívání, bydlení, chování lidí) Umí na příkladech uvést a charakterizovat nejzávažnější planetární problémy Uvede a popíše způsoby, jak se může jedinec podílet na ochraně životního prostředí Uvede příklady přírodních a kulturních zajímavostí ČR Má vlastenecké cítění, zajímá se o osud země, chce přispět k jeho rozvoji – uvede možnosti, jak se podílet na životě ve společnosti, obci Zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty a tradice, kulturní instituce, masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia - umění - krása kolem nás - víra a náboženství - pravidla slušného chování Přírodní a kulturní bohatství) - krásy naší země - ochrana kulturního a přírodního bohatství - zachraňme Zemi		

Chová se zodpovědně a hospodárně vůči veřejnému majetku Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady Vysvětlí, v čem je rozdíl mezi hmotným a nehmotným majetkem a doloží na příkladech Uvede příklad osobního, rodinného, obecního, státního a podnikového majetku a příklady majetku soukromého a veřejného Dodržuje zásady hospodárnosti, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti Rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky Rozlišuje formy států podle toho, kdo vykonává moc, a podle toho, kdo stojí v jeho čele, a uvede jejich příklad	Člověk, stát a hospodářství <i>(Majetek v našem životě)</i> - majetek, vlastnictví – formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví hospodaření: rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry splátkový prodej, leasing Člověk, stát a právo <i>(Řízení společnosti)</i> - právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu, složky státní moci, jejich orgány a instituce - státní správa a samospráva, orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly		

Na příkladech vysvětlí rozdíl mezi demokracií a autokracií Objasní výhody života v demokratické společnosti Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu Zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení a obrany státu	principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam Mezinárodní vztahy, globální svět (<i>Svět kolem nás</i>) - spolupráce mezi zeměmi Evropy - tolerance k národnostním menšinám - ochrana obyvatel za mimořádných událostí		

Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám Vysvětlí pojmy rasismus, xenofobie Uvede příklady jejich projevů Odmítá je a navrhuje řešení Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	mezinárodní spolupráce; významné mezinárodní organizace - mezinárodní a nadnárodní organizace – Rada Evropy, NATO, OSN		

Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti Uvede pracovní úřady v místě bydliště Vyloží okolnosti a podmínky důležité pro volbu povolání Uvede okolnosti ovlivňující volbu Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	Člověk ve společnosti <i>(Lidská práva)</i> - zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí Člověk, stát a právo - lidská práva – úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv - Všeobecná deklarace lidských práv <i>(Volba povolání) - Svět práce</i> Trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce		

Výchova k občanství
8. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek Rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Člověk jako jedinec (<i>Osobnost</i>) - podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál - osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	VDO 2 MV 4	ČJ Pv ICT D Z M VZ

Kontroluje své chování a jednání a pozitivně je usměrňuje Popíše rozdíl mezi zdravým sebevědomím a sebevědomím nízkým a přehnaným Uvede, co by mohlo přispět ke zdravému sebevědomí Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci Rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	<i>(Psychické procesy a stavy)</i> - učení, hemisféry a jejich fce - city, jejich druhy a vlastnosti - vnitřní svět člověka – vnímání prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí <i>(Člověk v sociálních vztazích)</i> - přiměřené prosazování sama sebe - zvládání životních situací, stres - tělesné a duševní zdraví, relaxace Člověk, stát a hospodářství (Hospodaření) - peníze – funkce a podoby peněz, formy placení - dělba práce, specializace, technický rozvoj - výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost		

Na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz Rozlišuje projevy vlastenectví od nacionalismu Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám Rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	- sjednávání nákupů - principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání Člověk, stát a právo (Právní minimum) - právo a morálka - systém práva - právní základy státu – státní občanství ČR, Ústava ČR, obrana státu - právní řád ČR – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů - protiprávní jednání – trestní postižitelnost - druhy státní moci		

Rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu Vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů Přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství Dodrží právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování			

Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování Uvede pracovní úřady v místě bydliště Vyloží okolnosti a podmínky důležité pro volbu povolání Uvede okolnosti ovlivňující volbu Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání	Mezinárodní vztahy, globální svět - evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR <i>(Volba povolání)</i> - Svět práce Zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů Volba profesní orientace – informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb		

Výchova k občanství
9. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Učí se zodpovědně volit životní cíle a nacházet cesty k jejich realizaci Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce Objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatnění	(Volba povolání) Svět práce - možnosti vzdělávání – náplň učebnic a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby - podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání Člověk, stát a právo, Mezinárodní vztahy, globální svět (Občan) – obce, státu, Evropské unie - práva a povinnosti občana - průkazy totožnosti - postavení cizinců, imigrace	OSV C 2	ČJ Z VZ ICT Ch D

Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství Provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci Rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů Rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady Diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	(Občan a právo) - odvětví práva v ČR - občanskoprávní vztahy - vlastnictví - základní práva spotřebitele - protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví - právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady (Právní ochrana) - orgány právní ochrany a sankce - přestupky a správní řízení - občanské soudní řízení - trestní právo - děti a paragrafy		

Posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady Na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Rodina a zákony) - rodina - rodiče a děti Člověk, stát a hospodářství (Hospodaření) - stát a národní hospodářství - státní rozpočet, typy rozpočtu a jejich odlišnost, význam daní - záchytná sociální síť - peněžní ústavy - právní subjekty podnikání - banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků a terorismu, možnosti jejich		

Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít Popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva Uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných	řešení - populační exploze - humanitární pomoc - evropská integrace - mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace - ohrožené životní prostředí Člověk jako jedinec <i>(Životní perspektivy)</i> - plány a cíle		

Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu			

Výchova k občanství
6. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Zná obec, město, kde bydlí, obecní (městské) zastupitelstvo Zná důležitá místa obce (města), regionu, kraje Zná významné události a osobnosti z minulosti naší vlasti Má základní informace o sociálních otázkách rodinného života Rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků Respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití Zná základní práva a povinnosti občanů našeho státu Zná systém péče státu o vzdělávání občanů Zná význam smysluplného využití volného času Zná význam sportování pro zdraví mladého člověka Zná nebezpečí užívání drog, kouření Zná strategický význam polohy ČR v Evropě	Člověk ve společnosti Obec, region, kraj – zajímavosti a významné osobnosti obcí, města, regionu, kraje Přírodní zajímavá místa, kulturní památky Naše vlast – významné události a osobnosti, které proslavily naši vlast Rodina, škola – moje rodina, role členů rodiny, práva a povinnosti v rodině, rodinné tradice a zvyky Mezilidské vztahy ve společnosti – základní pravidla společenského chování, mezilidská komunikace, úcta k člověku Člověk, stát a právo Právní základy státu (znaky, typy a formy státu, státní občanství ČR, Ústava ČR, složky státní moci, obrana státu) Práva a povinnosti občanů Péče o občana Školství v ČR – právo na vzdělání, význam vzdělání, školský systém, systém celoživotního vzdělávání Pracovní uplatnění – kvalifikace Člověk a volný čas – kultura, sport, volnočasové aktivity, nevhodné využívání volného času, nebezpečí drog, vandalismus Mezinárodní vztahy Evropská integrace – poloha ČR v Evropě, sousední státy		Z ČJ Tv Pv VZ

Výchova k občanství
7. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Zná důležitá místa v obci (městě), regionu, kraje Vysvětlí významné události v historii naší vlasti, státní svátky Uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků Chápe státoprávní uspořádání ČR, zákonodárných orgánů a institucí státní správy Uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání Chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním Formuluje své nejbližší plány Zná různé podoby peněz, formy plateb, funkci peněz	Člověk ve společnosti Obec, město, region, kraj – zajímavosti a významné osobnosti obce, regionu, kraje, přírodní zajímavá místa, kulturní památky, národní zvyky a obyčeje Naše vlast – významné události a osobnosti, které proslavily naši vlast, státní svátky Rodina a škola – funkce a struktura rodiny, životní rytmus rodiny, odpovědnost rodičů za výchovu dětí, práva a povinnosti žáků, vztahy ve škole, význam vzdělání pro život Člověk jako jedinec Podobnost a odlišnost lidí (projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání, osobní vlastnosti, charakter, vrozené předpoklady, osobní potenciál) Vnitřní svět člověka (vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, systém osobních hodnot, sebehodnocení, stereotypy v posuzování druhých osob) Osobní rozvoj (životní cíle a plány, adaptace na životní změny, sebezměna, význam motivace, aktivity a vůle a osobní kázně při seberozvoji) Člověk, stát a právo Právní základy státu – Ústava ČR, zákony ČR, prezident republiky, složky státní moci, jejich orgány	MUV 5	Z ČJ VZ Tv Pv M D

	a instituce, politické strany, státní občanství a státní symboly. Státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, volby do zastupitelských orgánů Principy demokracie, politický pluralismus, sociální dialog, význam a formy voleb do zastupitelstev Péče o občana Školství v ČR – právo na vzdělání, význam vzdělání, školský systém, příprava na profesní uplatnění, systém celoživotního vzdělávání Pracovní uplatnění – kvalifikace, rekvalifikace, odměna za práci Peníze a jejich fce – hospodaření, rozpočet, cizí měny		

Výchova k občanství
8. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem Stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi Ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet	Člověk a společnost Rodina, škola – funkce a struktura rodiny, zákon o rodině, úplná a neúplná rodina, náhradní péče, odpovědnost rodičů za výchovu dětí Mezilidské vztahy ve společnosti – rovnoprávné postavení žen a mužů, pravidla společenského chování, mezilidská komunikace Člověk, stát a hospodářství Majetek, vlastnictví (formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana, hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví) Peníze (funkce a podoby peněz, formy placení) Hospodaření (rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing, rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti, význam daní) Banky a jejich služby (aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu) Výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost Principy tržního hospodářství (nabídka, poptávka, trh, tvorba ceny, inflace, podstata fungování trhu, nejčastější právní formy podnikání) Člověk, stát a právo Člověk a právo – práva a povinnosti občana, právní dokumenty občana, styk s úřady Lidská práva – základní lidská práva, Listina práv a	VDO 2 MV 4	ČJ Pv ICT D Z M VZ

Uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům Uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany Vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů Vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady Má znalosti o základních lidských právech a o právech dítěte Požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu Orientuje se v pojmech hrubá, čistá mzda, pojištění, daně, finanční podpora v nezaměstnanosti Uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany V krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací	svobod, práva dítěte a jejich ochrana, poškozování lidských práv, týrané dítě, zneužívané dítě, šikana, diskriminace, národnostní problematika Péče o občana Pracovní uplatnění – kvalifikace, rekvalifikace, odměna za práci, daně, nezaměstnanost, pracovní úřady, finanční podpora v nezaměstnanosti Zdravotní a sociální péče – systém zdravotní péče, zdravotní a sociální pojištění, sociální zabezpečení, orgány a instituce zdravotní a sociální péče, pomáhající organizace, krizová centra...		

Výchova k občanství
9. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie Přístupuje kriticky k projevům vandalismu Respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti Uvede základní prvky fungování demokratické společnosti Chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy Zná postihy z protiprávního jednání mladistvých a dospělých Uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání Na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu Uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele	Člověk ve společnosti Mezilidské vztahy ve společnosti – základní pravidla společenského chování, mezilidská komunikace, úcta k člověku, rovnoprávné postavení žen a mužů, rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin, problémy lidské nesnášenlivosti, mravní hodnoty jedince, člověk a svoboda, otázky víry a náboženství, nebezpečí náboženských sekt Člověk, stát a právo Lidská práva – principy demokracie Člověk a právo – práva a povinnosti občana Právní řád ČR, orgány právní ochrany, soustava soudů, právní vztahy a z nich vyplývající závazky, pracovní právo, osobní vlastnictví, druhy a postihy protiprávního jednání, korupce, trestní činnost mládeže, porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví Právní norma, předpis, publikování právních předpisů Právo v každodenním životě – význam právních vztahů, základní práva spotřebitele, styk s úřady Péče o občana Člověk a volný čas – kultura, sport, volnočasové	OSV C 2	ČJ Z VZ ICT Ch D

Rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy V modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí Uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování Uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy Uvede příklady mezinárodního terorismu	aktivity, zájmové a sportovní organizace, význam kultury v životě člověka, kulturní zařízení, nevhodné využívání volného času, nebezpečí drog Ochrana osob za mimořádných událostí Mezinárodní vztahy, globální svět Evropská integrace – podstata, význam, výhody Evropská unie a ČR členské státy EU, postavení ČR v rámci EU Mezinárodní spolupráce – ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody významné mezinárodní organizace – Rada Evropy, NATO, OSN aj. Globalizace – projevy, klady, zápory Významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení		

- **Název předmětu: Fyzika**
- **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Fyzika je realizován ze vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“ a ze vzdělávacího oboru Fyzika.

Obsah vyučovacího předmětu Fyzika navazuje na učivo vzdělávací oblasti „Člověk a jeho svět“, které přibližuje přírodovědné učivo na 1. stupni. Dává žákům příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Žáci získávají základ pro pochopení a porozumění přírodních zákonitostí a poznatků, které mohou uplatnit v praktickém životě. Obsah předmětu je rozdělen do sedmi tematických okruhů:

1. Látky a tělesa

Měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas

2. Pohyb těles, síly

Pohyby těles, gravitační pole a gravitační síla, tlaková síla, tlak, třecí síla, působení sil stejných a opačných směrů na těleso

Newtonovy zákony – první, druhý, třetí

Rovnováha na páce a pevné kladce

3. Mechanické vlastnosti tekutin

Pascalův zákon, hydrostatický a atmosférický tlak, Archimédův zákon

4. Energie

Formy energie, přeměny skupenství, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie

5. Zvukové děje

Vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích, odraz zvuku na překážce, ozvěna, pohlcování zvuku, výška zvukového tónu

6. Elektromagnetické a světelné děje

Elektrický obvod, elektrické a magnetické pole, vlastnosti světla

7. Vesmír

Sluneční soustava, hvězdy

Předmět Fyzika souvisí s ostatními obory ze vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“. Chemie – praktické využití prvků, anorganické a organické sloučeniny, Zeměpis – ložiska surovin, přírodní zdroje a Přírodopis – přírodní děje.

Výuka probíhá ve třídě, v dílně a v počítačové učebně.

Předmět je realizován ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru Fyzika. Obsah tohoto vyučovacího předmětu navazuje na učivo vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, které přibližuje učivo na 1. stupni.

Předmět je vyučován pouze na 2. stupni. V 7. až 9. ročníku vždy 1 hodinu týdně, bez posílení z disponibilní časové dotace.

Metody a formy práce:

Frontální výuka s demonstračními pomůckami,
skupinová práce,
badatelská činnost a krátkodobé projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Využíváme veškeré dostupné učební pomůcky.
Učíme žáky pracovat s dostupnými informačními zdroji.
Pracujeme ve skupině i samostatně.

Kompetence k řešení problémů:

Učíme žáky, jak se získané vědomosti a informace využívají v praxi.
Ověřujeme správnost při řešení problémových úloh.
Oceňujeme individuální přístup a postup při řešení problémů.

Kompetence komunikativní:

Učíme žáky přesně formulovat své myšlenky.
Vedeme žáky ke komunikaci a spolupráci ve skupině.
Učíme žáky porozumět novým pojmům a schémátům.

Kompetence sociální a personální:

Vedeme žáky ke spolupráci ve dvojicích nebo ve skupině.
Posilujeme sebedůvěru žáků.
Střídáme role ve skupině.

Kompetence občanské:

Vedeme žáky k pochopení občanských práv a povinností v oblasti životního prostředí.
Seznamujeme žáky s rozvojem techniky u nás, EU, ve světě.

Hledáme odpovědi na otázky o způsobu a příčinách přírodních procesů.
Podílíme se svým chováním na ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní:

Vedeme žáky k dodržování a osvojování pracovních a hygienických návyků, k bezpečnosti práce.
Vyrábíme učební pomůcky.
Pracujeme s pomůckami, nástroji, měřidly aj.
Osvojováním si dovedností předcházíme a řešíme situace ohrožující životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí.

Fyzika
6. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Rozlišuje látku a těleso, uvede příklady látek a těles, vlastnosti látek Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí Správně používá pojem atom, molekula, iont, má představu o tom, z čeho se skládá atom Popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynou a vlastnosti, kterými se liší, pohyb částic Ovládá značky a jednotky základních veličin, vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotku, provede převody	<u>Látky a tělesa</u> Částicové složení látek, atomu Skupenství látek - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze Rozdělení látek na pevné, kapalné, plynné Difúze Fyzikální veličiny Měřené veličiny - délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas Délka Hmotnost Pohyb těles, síly		ČJ P M ICT VZ

jednotek, jednoduché výpočty, desetinná čísla Změří vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa Změří délku tělesa, zapisuje výsledky a vyjádří v různých jednotkách, určí aritmetický průměr Změří hmotnost pevných a kapal. těles na sklonných a rovnoramenných vahách a výsledek zapíše ve vhodné jednotce Změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce a zapíše výsledky Změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty Změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin Rozpozná, zda na dané těleso působí síla a pomocí prodloužené pružiny porovná podle velikosti dvě působící síly	Objem Teplota a její změna Teplotní roztažnost těles Čas Síla		

Změří velikost působící síly Vysvětlí el. vlastnosti těles (zda se budou přitahovat či odpuzovat), elektrostatickou indukci, prokáže existenci el. pole, znázorní siločáry el. pole, zná příklady, jak z hlediska bezpečnosti zabránit vzájemnému elektrostatic. přitahování (v textil. a papír. průmyslu) nebo využití při odlučování popílků Objasní podstatu el. proudu v kovových vodičích, vysvětlí, proč izolanty nevedou proud, rozliší vodiče a izolanty Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu Určí a ověří podmínky vedení proudu obvodem Dodržuje pravidla bezpečné práce s el. zařízeními Zvolí a porovná správně různé zdroje napětí Uvede příklady vedení el. proudu v kovech, kapalinách, plynech (objasní mechanismus vedení proudu) Řídí se pravidly pro bezpečné zacházení s el.	Síla působící na těleso Elektrické pole Elektrický náboj, elektrické pole Elektrování těles třením Siločáry el. pole Vodiče a izolanty Elektrický proud v kovech Elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínač Zdroje elektrického napětí Elektrický proud v kapalinách a plynech Magnetické vlastnosti vodiče s proudem – cívka, elektromagnet Tepelné účinky vodiče s proudem Bezpečnost při práci s elektřinou, zkrat Magnetické vlastnosti látek		

spotřebiči Experimentálně určí póly tyčového magnetu, znázorní indukční čáry magnetické pole, popíše magnetické pole Země a uvede příklady jeho využití	Magnetické pole, indukční čáry Magnetování Magnetické pole Země		

Fyzika
7. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Dokáže vyjádřit fyzikální veličiny v různých jednotkách (d, V, m, t) Z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů Měří hustoměrem, pracuje s tabulkami Rozhodne, jaký druh pohybu koná těleso vzhledem k jinému tělesu Změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas, určí průměrnou rychlost Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Fyzikální veličiny Hustota <u>Pohyb těles, síly</u> Klid a pohyb tělesa, druhy pohybů Rychlost, dráha, čas Pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý Okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu		ČJ P M ICT VZ

Rozeznává jednotlivé druhy sil, změří třecí sílu, užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoli na jejich obsahu, navrhne způsob zvětšení nebo zmenšení třecí síly Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici Učí pokusně těžiště tělesa a pro praktické situace využívá fakt, že poloha těžiště závisí na rozložení látky v tělese Rozlišuje mezi tíhovou a gravitační silou Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů V jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly	Síly Třecí síla - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi <u>Mechanické vlastnosti tekutin</u> Tlaková síla a tlak - vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na níž síla působí Skládání sil Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů Gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa – tíhová síla		

Užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na níž síla působí Užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách při řešení konkrétních praktických problémů Objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní Vysvětlí vznik atmosférického tlaku, změří ho a určí tlak plynu v uzavřené nádobě	Těžiště tělesa Newtonovy zákony – první, druhý (kvalitativně) , třetí Otáčivé účinky síly Rovnováha na páce a pevné kladce Pevná kladka Mechanické vlastnosti tekutin Tlaková síla Tlak Pascalův zákon-hydraulická zařízení Hydrostatický a atmosférický tlak-souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách Vztlaková síla působící na tělesa v kapalině (Archimédův zákon), potápění Plování, vznášení se a potápění těles v kapalině Atmosférický tlak Tlak plynu v uzavřené nádobě		

Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh Rozliší stín a polostín Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami Rozliší druhy zrcadel a čoček a popíše, jaký obraz se zobrazí Popíše zobrazení v oku a vady oka včetně způsobu kompenzace čočkami Vyjmenuje optické přístroje a k čemu se používají	Vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích Stín, zatmění Slunce a Měsíce; Zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); Zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); Rozklad bílého světla hranolem Oko Optické přístroje		

Fyzika
8. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy těleso ve fyzice koná práci Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa Je schopen porovnat pohybové energie těles na základě jejich rychlosti a hmotnosti Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh Vysvětlí změnu vnitřní energie tělesa při změně teploty	Energie Mechanická práce Výkon Formy energie - - pohybová a polohová energie; vnitřní energie Vnitřní energie tělesa, tepelná výměna Obnovitelné a neobnovitelné zdroje		ČJ P ICT Z VZ

Rozpozná v přírodě a v praktickém životě některé formy tepelné výměny (vedením, zářením) Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých zdrojů energie z hlediska vlivu na životní prostředí Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem Rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a bude schopen uvést praktické příklady Určí skupenské teplo tání u některých látek, určí faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapalin Zjistí, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu, dokáže vysvětlit základní meteorologické děje, objasní jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě Popíše a vysvětlí rozdíly mezi motorem čtyřdobým a dvoudobým, zážehovým a vznětovým a určí výhody a nevýhody mezi	energie Teplo přijaté a odevzdané tělesem Přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání, vypařování a kapalnění, hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny Změny skupenství, tání a tuhnutí, var, skupenské teplo tání, vypařování a kapalnění, faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny, sublimace a desublimace		

nimi v praktickém životě Porovná škodlivost provozu jednotlivých motorů pro životní prostředí Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí Určí zdroje zvuku, prostředí šíření, chápe odraz zvuku a vznik ozvěny, umí pracovat s rychlostí zvuku, zjistí závislost výšky tónu na kmitočtu, rozumí pojmu hlasitosti zvuku, umí určit vzdálenosti, které urazí zvuk za daný čas, určí možnosti omezení nepříznivého vlivu zvuku na člověka Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Meteorologické jevy Anomálie vody Motory Zvukové děje Vlastnosti zvuku - látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu Akustika Zvuk, zdroj zvuku Šíření zvuku, látkové prostředí Odraz zvuku Tón, výška tónu Kmitočet Hlasitost zvuku Odraz zvuku a rychlost šíření Ozvěna Barva tónu, lidské ucho, ochrana před hlukem, pohlcování zvuku Elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač Tepelné účinky elektrického proudu Elektrický odpor – závislost velikosti		

Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů Vysvětlí závislost elektrického odporu na vlastnostech vodiče Vysvětlí význam uzemnění domácích spotřebičů (pračka), uzemňovacího kolíku v zásuvce, objasní nebezpečí vzniku zkratu a jeho předcházení, řídí se pravidly pro bezpečné zacházení s el. spotřebiči Vypočítá výkon elektrické energie ze zadaných hodnot	odporu na vodiči; Ohmův zákon Zapojování rezistorů Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními Formy energie- - elektrická energie a výkon; Výroba a přenos elektrické energie Elektrická práce Elektrická energie Výkon el. proudu		

Fyzika
9. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Objasní podstatu el. proudu v polovodičích Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu Určí a ověří podmínky vedení proudu obvodem Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří el. proud a napětí Rozhodne, jak je vhodné zapojit spotřebiče v domácnosti a popíše jejich vhodnost Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s	Elektrické a magnetické pole – stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními <u>Elektromagnetické a světelné děje</u> Elektrický proud v polovodičích Magnetické pole cívky s proudem Elektromagnet Působení magnetického pole na cívku s proudem Elektromotor Elektromagnetická indukce		ČJ Z Ch ICT P VZ

proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní Vysvětlí princip elektromotoru na stejnosměrný proud a uvede příklady jeho využití v praxi, předvede vznik indukovaného proudu v cívkce, vysvětlí na čem závisí jeho hodnota a směr Objasní vznik střídavého proudu při otáčení magnetu v blízkosti cívky, z jeho grafu čas. průběhu určí periodu a kmitočet, objasní princip alternátoru Určí transformační poměr u transformátoru, rozumí transformaci nahoru a dolů, uvede její praktické využití v rozvodné síti EU Uvede příklady vedení el. proudu v kovech, kapalinách, plynech (objasní mechanismus vedení proudu) Popíše vznik el. jiskry, blesku, způsob ochrany před nimi, vznik el. oblouku a jeho využití a uvede příklad vedení el. proudu ve zředěných plynech Prokáže, jak se mění odpor termistoru a	Střídavý proud Alternátor Transformátor Elektrická rozvodná síť Co víme o vedení el. proudu Vedení el. proudu v polovodičích Bezpečné zacházení s elektrickými zařízeními Elektrické spotřebiče v domácnosti Ochrana před úrazem elektrickým proudem		

fotorezistoru v závislosti na teple a světle, uvede příklady využití Zapojí správně polovodičovou diodu Zná využití usměrňujícího účinku diody, přeměny energie ve slunečním článku i jako alternativního zdroje energie Vysvětlí význam uzemnění domácích spotřebičů (pračka), uzemňovacího kolíku v zásuvce, objasní nebezpečí vzniku zkratu a jeho předcházení, řídí se pravidly pro bezpečné zacházení s el. spotřebiči Popíše zákl. druhy elektromag. vln, význam neviditelných elmg. vln, uvede příklady jejich využití v praktickém životě (rentgen, televizní a radiové vysílání), ochrana před nimi (nebezpečí opalování, mikrovlny), význam vln pro lékařství, bezpečné zacházení s nimi (laser) S využitím poznatků z chemie a fyziky popíše zákl. stavební části atomu, složení jádra atomu, objasní co je izotop a nuklid, popíše druhy radioaktivního záření, porovná jejich vlastnosti	Elektromagnetické záření a vlny Formy energie- jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením Jaderná energie Izotopy a nuklidy Radioaktivita Řetězová reakce Jaderná energetika		

Popíše řetězovou jader. reakci a nebezpečí jejího zneužití, vysvětlí přeměny energií v atomové elektrárně, porovná výhody a nevýhody všech typů elektráren Popíše historii jaderné energetiky, uvede argumenty pro a proti (i v naší republice), uvede současné metody likvidace vyhořelého paliva Popíše jak je v současné době zajišťována bezpečnost provozu jader. elektráren, umí věcně argumentovat a analyzovat diskuze v tisku, popíše možnosti ochrany před jader. zářením Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností Orientuje se v základních souhvězdích na noční obloze, popíše základní charakteristiky planet naší sluneční soustavy, umí používat hvězdné mapy, vysvětlí vznik a vývoj vesmíru, jeho základní strukturu	Vesmír Sluneční soustava - její hlavní složky; měsíční fáze Hvězdy- jejich složení Země a vesmír Čemu jsme se ve fyzice naučili		

Sleduje ve sděl. prostředcích význam kosmu a má přehled o zákl. historických krocích v kosmonautice i o současných trendech Pozoruje a popisuje jevy kolem sebe, pokusně navrhuje cesty k řešení problémů, umí měřit fyz. veličiny a z nich vypočítat další veličiny, objevovat zákonitosti a závěry, utřídit poznatky, umí se orientovat ve fyzikálních tabulkách a jednotkách SI Třídí získané dovednosti a postoje			

Fyzika
6. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Rozliší jednotlivé druhy látek, vlastnosti pevných látek Změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas Rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla Předvídá změnu pohybu těles při působení síly	Látky a tělesa Měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas Látky – pevné, kapalné, plynné skupenství Vlastnosti pevných látek, kapalných i plynných skupenství látek Difuze, částicová stavba skupenství látek Pohyb těles, síly Pohyby těles – pohyb a klid těles Třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti síly v praxi Gravitační pole a gravitační síla Přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa Mechanické vlastnosti tekutin Pascalův zákon – hydraulická zařízení a jejich užití v praxi Hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny, souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře		ČJ P M ICT VZ

Fyzika
7. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Rozezná, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu Zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů Rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla Předvídá změnu pohybu těles při působení síly Aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů Využívá poznatky a zákonitosti tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů	Pohyb těles, síly Působení sil stejných a opačných směrů na těleso Tlaková síla a tlak, vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí Třecí síla - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů Newtonovy zákony (3) Rovnováha na páce a pevné kladce Mechanické vlastnosti tekutin Hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny Souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře Archimédův zákon – vztlková síla, potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách		ČJ P M ICT VZ

Fyzika
8. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Umí vysvětlit a z praxe uvede, k čemu slouží elektrická síla Umí objasnit vznik elektrického proudu a látky, které tento proud vedou Sestaví podle schématu elektrický obvod Zná praktické využití baterie, monočlánu, jejich složení, provede jednoduchou opravu baterky a opraví elektřinu na jízdním kole Uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců) Rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití Dokáže zjistit spotřebu elektrické energie, ovládá elektrické spotřebiče v domácnosti Rozezná v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem Pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí Umí vysvětlit používání elektromotorů v praxi a jejich využití v praktických činnostech	Elektromagnetické a světelné děje Elektrická síla, elektrický náboj, dva druhy náboje Elektrický proud, elektrony, vodiče a nevodiče Elektrický obvod – zdroje napětí, spotřebiče, vypínač, spínač Baterie, články, akumulátor, spojování článků, elektřina na jízdním kole Vlastnosti světla – zdroje světla, rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, stín, zatmění Slunce a Měsíce, zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypouklém zrcadle Zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou Rozklad bílého světla hranolem Energie Formy energie – polohová a pohybová energie, vnitřní energie, elektrická energie a výkon Výroba a přenos elektrické energie, jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna, ochrana lidí před radioaktivním zářením Měření a spotřeba elektrické energie, elektroměr, příkon, termostat, tepelné spotřebiče Přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání, vypařování a kapalnění, hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny		ČJ P ICT Z VZ

Vysvětlí princip šíření radiových vln Konkrétně vysvětlí, co všechno v autě dělá elektřina Rozpozná nebezpečné účinky vysokého napětí, vyvaruje se neodborného zacházení s elektrickými spotřebiči, umí poskytnout první pomoc Rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz Posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Elektromotory – jednofázové a třífázové Mikrofon, zesilovač, anténa, rádiové vlny, přijímač, reproduktor Elektrické napětí, zdroje napětí Vysoké napětí, elektrické spotřebiče, první pomoc, hlavní vypínač, pojistky Zvukové děje Vlastnosti zvuku Vznik a zdroje zvuku Látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku Rychlost šíření zvuku v různých prostředích Odraz zvuku na překážce, ozvěna, pohlcování zvuku, hudební nástroje Výška zvukového tónu Škodlivost nadměrného hluku		

Fyzika
9. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Zná druhy magnetů a jejich praktické využití Zná praktické poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a změny magnetického pole v okolí cívky Využívá poznatků a znalostí o přeměnách různých forem energie a jejich přenosu od elektrárny ke spotřebičům Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změřit elektrický proud a napětí Vyjmenuje zdroje elektrického proudu Rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností Zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními Využívá poznatků o nebezpečnosti blesků, jejich vzniku a ochraně před nimi Rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla	Elektromagnetické a světelné děje Magnet, výroba magnetu, použití magnetů, dva póly magnetu, kompas, magnetické pole, Země jako magnet Elektromagnet, využití elektromagnetu v praxi, elektrický zvonek, telefon, výroba elektrické energie, dynamo, generátor Výroba a přenos elektrické energie Elektrárny – vodní, tepelné, jaderné Výhody a nevýhody elektráren Transformátor Napětí – velmi vysoké, vysoké, nízké Proud stejnosměrný a střídavý Zdroje napětí, spotřebiče, transformátor, použití transformátoru Zdroje elektrického proudu, spotřebiče Vodiče a izolanty, zkrat, pojistky, jističe Dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými přístroji a zařízeními, zásuvka, uzemnění Blesk, vznik blesku, hrom, hromosvod Zdroje světla, žárovky a zářivky, elektrický oblouk		ČJ Z Ch ICT P VZ

Zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí Vysvětlí funkci našeho oka (jak naše oko vidí) Rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití Zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci Osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru Objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	Rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích Odraz světla Oko – krátkozrakost, dalekozrakost Druhy využití zrcadel, čočky a jejich využití, praktické využití optických přístrojů Vesmír Sluneční soustava, její hlavní složky Země – pohyb kolem své osy Pohyb Země kolem Slunce Pohyb Měsíce kolem Slunce Měsíční fáze Hvězdy – rozdíly mezi planetou a hvězdou, jejich složení		

- **Název předmětu: Chemie**
- **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Chemie je realizován ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru Chemie.

Cílem vyučování chemie je podat žákům základní vědomosti o některých prvcích, sloučeninách a chemických reakcích s důrazem na jejich praktické využití.

Předmět je tvořen z následujících vzdělávacích obsahů:

- pozorování, pokus a bezpečnost práce
- směsi, jejich složky, roztoky
- částicové složení látek a chemické prvky
- chemické prvky (kovy, nekovy)
- chemické reakce
- anorganické sloučeniny (oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli, prům. hnojiva, stavební pojiva)
- organické sloučeniny (metan, propan, butan, uhlí, ropa, zemní plyn, přírodní sloučeniny, plasty a synt. vlákna)
- chemie a společnost

Předmět je realizován ze vzdělávacího oboru Člověk a příroda a ze vzdělávacího oboru Chemie.

Je vyučován pouze na 2. stupni v 6. až 9. ročníku vždy 1 hodinu týdně, v kmenové třídě nebo v počítačové učebně.

Formy a metody práce:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce
- badatelská činnost
- krátkodobé projekty

Předmět Chemie úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda - přírodopis - ochrana životního prostředí, přírodní sloučeniny

- fyzika
- vlastnosti látek
- zeměpis
- ložiska surovin

Výchovné a vzdělávací strategie

V rámci předmětu Chemie jsou utvářeny a rozvíjeny tyto kompetence:

- Kompetence k učení: Samostatně nebo ve skupinách pozorovat.
Vyhledávat informace.
Správně používat odbornou terminologii.
- Kompetence k řešení problému: Prakticky ověřovat správnost řešení problému,
správné postupy aplikovat při řešení běžných
situací
- Kompetence komunikativní: Formulovat své myšlenky, výstižně se vyjadřovat.
Rozumět různým schémátům, značkám.
- Kompetence sociální a personální: Spolupracovat ve dvojicích nebo ve skupině.
Samostatným řešením úkolů posilovat sebedůvěru.
- Kompetence občanské: Uvědomovat si práva a povinnosti v souvislosti
s ochranou životního prostředí i vlastního zdraví.
- Kompetence pracovní: Dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla.
Pracovat s jednoduchými chemickými pomůckami, měřidly.

Chemie
6. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Seznámí se s vybavením chemické laboratoře, umí pojmenovat nejčastěji používané sklo a nádobí Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí Seznámí se se zásadami první pomoci při poleptání, popálení, krvácení Používá důležitá telefonní čísla Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek Posoudí význam chemie pro člověka	<u>Pozorování, pokus, bezpečnost práce</u> Chemická laboratoř, chemické nádobí, chemické sklo Zásady bezpečné práce ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě Nebezpečné látky a přípravky – H–věty, P– věty, varovné značky a jejich význam První pomoc Mimořádné události - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek		P F ČJ

Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek Chápe vliv teploty, míchání plošného obsahu při rozpouštění Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití Vysvětlí pojmy: hydrosféra, koloběh vody v přírodě, voda měkká, tvrdá, minerální, slaná sladká, destilovaná, pitná, užitková, odpadní Zjistí proces výroby pitné vody ve vodárnách Stanoví hygienické požadavky na pitnou vodu Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění Zaznamená procentuální obsah hlavních složek vzduchu Objasní důsledky znečištění ovzduší Vysvětlí význam vzduchu jako průmyslové suroviny <u>Určí podmínky pro aktivní fotosyntézu</u>	vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku oddělování složek směsí (usazování, filtrace, odstředování, destilace, krystalizace, sublimace) Voda – destilovaná, pitná, odpadní Čistírna odpadních vod Voda – výroba pitné vody; čistota vody Vzduch – složení, homeostáze, čistota ovzduší, ozonová díra, skleníkový efekt, kyselé deště, inverze, smog Kyslík, dusík, vzácné plyny Fotosyntéza		

Chemie
7. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech Používá pojmy jádro, obal, proton, neutron, elektron, valenční vrstva, valenční elektrony Objasní rozdíl mezi atomem a molekulou Rozliší počet atomů v molekule a počet atomů a molekul Rozliší kationt od aniontu Rozezná neutrální atom od iontu Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech Vysvětlí pojem protonové číslo a užívá ho k označení složení a struktury atomu Vysvětlí pojem nukleonové číslo, nuklid, izotop Vyhledá elektronegativitu u prvku v PSP Rozliší chemické zápisy prvků a sloučenin Stanoví počet prvků ve sloučenině Vymezí rozdíl v pojmech chemické látky a	<u>Částicové složení látek a chemické prvky</u> Částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony, ionty Prvky – názvy, značky, protonové číslo, nukleonové číslo, elektronegativita Chemické sloučeniny – chemická vazba Prvky – skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků Periodický zákon, D. I. Mendělejev		P F ČJ

Uvede vlastnosti a použití vybraných kovů Navrhne třídění kovů Zhodnotí význam slitin Uvede vlastnosti a použití vybraných polokovů Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání Definuje zákon zachování hmotnosti a aplikuje ho do chemických rovnic Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu Používá veličinu látkového množství a jednotku mol při čtení chemických rovnic Objasní vztah mezi počtem atomů a molekul a látkovým množstvím a stechiometrickými koeficienty Stanoví slučovací poměry látkových množství Vypočítá molární hmotnost sloučeniny o známém vzorci z molární hmotnosti jednotlivých prvků Vypočítá molární hmotnost ze vztahu vyjádřeným poměrem hmotnosti látky a jejího	Chemické reakce Chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, M.V. Lomonosov, A.L. Lavoisier, chemické rovnice Chemická reakce – stechiometrické koeficienty, látkové množství, molární hmotnost, látková (molární) koncentrace, výpočet hmotnosti z chemických rovnic		

látkového množství Najde rozdíl v látkové a procentuální koncentraci Vypočítá látkovou koncentraci ze vztahu vyjádřeným poměrem látkového množství a objem Rozezná základní typ chemických reakcí: chemické slučování, chemický rozklad Rozpozná rozdíl v reakci endotermické a exotermické Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečného průběhu Vymezí pojem jednoduché anorganické sloučeniny Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí Vysvětlí pojem oxid Používá oxidační čísla a křížové pravidlo k psaní a čtení vzorců Aplikuje pravidlo: součet oxidačních čísel ve vzorci se rovná nule	Klasifikace chemických reakcí – slučování, rozklad, reakce exotermní a endotermní Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza <u>Anorganické sloučeniny</u> Chemické sloučeniny – názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin Oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů Oxid kyselinotvorný, zásadotvorný a amfoterní		

Vytvoří vzorce z názvu a naopak Zhodnotí vlastnosti, užití a vliv na životní prostředí těchto oxidů: CO, CO₂, N₂O, NO, SO₂, SO₃, CaO, SiO₂, Al₂O₃, Fe₂O₃, Fe₂O₃ x nH₂O, Fe₃O₄ Chápe některé oxidy jako nerostné suroviny Popíše výrobu skla Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí, uvede opatření, kterými jim lze předcházet Objasní pojmy kyselinotvorný, zásadotvorný, amfoterní oxid Určí podle elektronegativity kyselinotvorný, zásadotvorný, amfoterní oxid Zapíše jejich reakci s vodou Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí Vysvětlí pojem sulfid Nachází analogii v názvosloví sulfidů a oxidů Zjistí výskyt a použití: ZnS, PbS, FeS₂ Vyhledá některé sulfidy jako nerostné suroviny Vysvětlí pojem halogenid	Soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví Sulfidy Halogenidy - oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů		

Ukáže pravidla názvosloví halogenidů Používá oxidační číslo k psaní a čtení vzorců Vytvoří vzorce z názvu a naopak Objasní vlastnosti, jejich vliv na životní prostředí a význam těchto halogenidů: NaCl, KCl, NH₄Cl, AgBr			

Chemie
8. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Vymezí pojem jednoduché anorganické sloučeniny Vysvětlí pojem hydroxid (zásada) Dbá bezpečnostních pravidel při práci s hydroxidy Ovládá zásady první pomoci při poleptání zásadami Nachází analogii v názvosloví hydroxidů s halogenidy Používá oxidační čísla a křížové pravidlo při psaní a čtení vzorců Vytvoří vzorec z názvu a z názvu vzorec Porovná vlastnosti použití vybraných prakticky významných hydroxidů a posoudí jejich vliv na životní prostředí (NaOH, KOH, Ca(OH)₂, NH₄OH) Zapíše chemickou rovnici výrobu hašeného vápna a tvrdnutí malty Rozliší pojmy amoniak a čpavková voda	<u>Chemické sloučeniny –</u> názvosloví jednoduchých anorganických sloučenin <u>Anorganické sloučeniny</u> Hydroxidy – vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných hydroxidů Amoniak, čpavková voda		P F ČJ

Zapíše rovnici vznik amoniaku, vznik a rozklad hydroxidu amonného Vysvětlí pojem kyselina Dokáže správně vysvětlit způsob ředění kyselin Dbá pravidel při práci s kyselinami Ovládá zásady první pomoci při poleptání kyselin Používá pravidlo názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých Vytvoří vzorec z názvu a naopak Porovná vlastnosti použití vybraných Prakticky významných kyselin a posoudí jejich vliv na životní prostředí (HCl, HNO₃, H₂SO₄, H₃PO₄) Navrhne výrobu HCl, HNO₃, H₂SO₄ Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými je lze předcházet Vysvětlí, které ionty způsobují kyselost a které	Kyseliny - vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin Kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků		

zásaditost roztoků Vysvětlí pojem kationu vodíku, oxoniový kation, hydroxidový anion Vysvětlí pojem indikátor a uvede příklad (lakmus, fenolftalein) Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi Sleduje průběh neutralizace vybraných hydroxidů a kyselin Rozpozná chemickou rovnici neutralizace mezi jinými chemickými reakcemi Ze zadání konkrétních reaktantů dokáže určit názvy a vzorce produktů neutralizace Doloží vybrané metody přípravy solí Vysvětlí pojem sůl Pozná z názvu a ze vzorce vzorec sůl Ukáže rozdíl soli odvozené od bezkyslíkatých kyselin a od kyslíkatých kyselin Porovná vlastnosti použití vybraných prakticky významných solí a posoudí jejich vliv na životní prostředí Uvede výskyt solí v přírodě (minerály, horniny)	Důkaz kyselosti a zásaditosti vodných roztoků Přesné určení kyselosti a zásaditosti Neutralizace Soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí		

Chemie
9. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Užívá pojem uhlovodíky, čtyřvaznost uhlíku, typy řetězců, typy vazeb, typy vzorců Vysvětlí princip názvosloví uhlíků Zařadí uhlovodíky do skupin podle vazeb a koncovek v názvu Přiřadí pojem alkan, alken, dien, alkin, aren ke konkrétnímu uhlovodíku Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech Uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy Vysvětlí pojem benzenové jádro Objasní pravidla bezpečné práce s těkavými a hořlavými látkami Rozliší vybrané deriváty uhlovodíku, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	<u>Organické sloučeniny</u> Chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých organických sloučenin Uhlovodíky - alkany, alkeny, dieny, alkiny, areny Uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků Bílkoviny, tuky, sacharidy, vitamíny v potravě Uhlovodíky jako motorová paliva		P F ČJ

Vysvětlí podstatu krakování petroleje vzhledem ke zvýšené spotřebě benzínu Užívá pojem oktanové číslo, natural, LPG, CNG Zamyslí se nad vlivem automobilismu na životní prostředí Zhodnotí význam automobilových katalyzátorů jako zařízení ke snižování jedovatých látek ve výfukových plynech Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy Vyjmenuje příklady fosilních a uměle vyráběných paliv, porovná jejich výhřevnost s použitím grafu Objasní pravidla bezpečnosti práce s topnými plyny Popíše bezpečné používání svítiplynu, zemního plynu a propan – butanové směsi Popíše poskytnutí první pomoci při popáleninách Použije znalosti o principech hašení požárů, typy a užití hasicích přístrojů Stanoví rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie Posoudí možnosti využití nových zdrojů	Paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie <u>Chemie a společnost</u> Chemický průmysl – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze Průmyslová hnojiva		

energie Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi Vysvětlí pojem prvotní a druhotná surovina Stanoví jejich výhody a nevýhody při jejich využívání Vyjmenuje významné chemické závody v ČR Popíše výrobu cementu, vápna, sádry, keramiky Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka Objasní význam recyklace surovin Zdůvodní vznik koroze Doloží příklady koroze Zváží ochranu před korozí Rozliší přírodní a průmyslová hnojiva Zhodnotí dopad používání průmyslových hnojiv na životní prostředí Vysvětlí pojem polymerace, makromolekula, plast, syntetické vlákno Rozliší běžně používané zkratky (PE, PS, PVC, PAD, PES, PET) Zhodnotí používání plastů z hlediska péče	Tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika Plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace Cement, vápno, sádra Detergenty, pesticidy a insekticidy		

o životní prostředí Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe Zhodnotí význam tříd nebezpečnosti hořlavin Zdůrazní pravidla bezpečné práce s chemickými látkami běžně používanými v domácnosti (barvy, laky, lepidla, ředidla, čisticí prostředky) Vymezí se k pesticidům, herbicidům, fungicidům, insekticidům, rodenticidům jako k látkám zachraňujícím úrodu Objasní pojmy léčiva, karcinogeny, drogy, doping Uvede příklady návykových látek a objasní nebezpečí v jejich používání			

Chemie
6. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek Pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami Reaguje na případy úniku nebezpečných látek Rozpozná přeměny skupenství látek Pozná směsi a chemické látky Rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití Uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí	Pozorování, pokus a bezpečnost práce Vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a el. vodivost, kujnost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek Práce s chemikáliemi, chemické nádobí Zásady bezpečné práce ve školní pracovně Nebezpečné látky a přípravky, H-věty, P-věty Piktogramy a jejich význam Mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek Směsi Směs, různorodé a stejnorodé roztoky Nasycený a nenasycený roztok Koncentrovaný a ředěný roztok Vliv teploty, míchání a plošného obsahu pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku Postupy oddělování složek směsi (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) Voda – destilovaná, pitná, minerální, užitková, odpadní Výroba pitné vody, čistota vody Oběh vody v přírodě Vzduch – složení, čistota ovzduší, Smog Ozonová vrstva		P F ČJ

P

**P
F
ČJ**

Chemie
8. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí Orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem Poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem Zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie Vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy	Anorganické sloučeniny Oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů-uhličitý, uhelnatý, siřičitý, dusičitý, křemičitý, vápenatý Kyseliny – vlastnosti, vzorce, názvy a použití – (sírová, dusičná, chlorovodíková) Hydroxidy – sodný, draselný, vápenatý Soli – vlastnosti, použití (kyslíkaté, nekyslíkaté) pH roztoku Organické sloučeniny Uhlovodíky – ethanol, methanol Příklady v praxi Paliva – uhlí, ropa, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva		P F ČJ

Chemie
9. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy Uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin Zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka	Organické sloučeniny Přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle Chemie a společnost Chemický průmysl v ČR, výroby, rizika v souvislosti s životním prostředím Recyklace surovin, koroze Průmyslová hnojiva Tepelně zpracovávané materiály (cement, vápno, sádra, keramika) Plasty a syntetická vlákna (vlastnosti, použití, likvidace) Hořlaviny Insekticidy, pesticidy Léčiva a návykové látky První pomoc při postižení chemickou látkou Bezpečnost při práci Životní prostředí a jeho ochrana		P F ČJ

- **Název předmětu: Přírodopis**
- **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Přírodopis je realizován ve vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“ a ze vzdělávacího oboru Přírodopis. Tato oblast navazuje na oblast „Člověk a jeho svět“ z 1. stupně (vyučovací předmět Přírodověda).

Dává žákům příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se.

Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, včetně člověka. Žáci získávají základy pro pochopení a porozumění přírodních zákonitostí a poznatků, které mohou uplatnit v praktickém životě. Seznamují se s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a se závislostí člověka na přírodních zdrojích. Oblast učí žáky využívat přírodovědné znalosti ve prospěch ochrany přírody. Žáci mohou poznávat přírodní a socioekonomické podmínky nejen v okolí a na území České republiky, ale i v Evropě a ve světě.

Vyučovací předmět Přírodopis přináší základní poznatky z obecné biologie a genetiky, z biologie hub a rostlin, z biologie živočichů, z biologie člověka, dále základní poznatky z neživé přírody, ze základů ekologie a praktické poznávání přírody. Vzdělávací obsah předmětu Přírodopis směřuje žáka k orientaci v přehledu organismů a rozlišování projevů a podmínek života. Na základě získaných vědomostí o přírodě a přírodních dějích žák poznává význam neživé přírody, rostlin a živočichů pro člověka. V přírodopisu žáci získávají poznatky z biologie člověka a dovednost praktického poskytování první pomoci při poraněních.

Základní vyučovací forma Přírodopisu je vyučovací hodina, začleňujeme krátkodobé projekty nebo kurzy (vycházky, exkurze, besedy, výlety). Zařazujeme skupinovou, samostatnou práci, řešení problémových úloh z praxe, manipulační činnosti a experimentování spojené s pozorováním a popisem.

Vyučovací předmět Přírodopis je vyučován v 6. až v 9. ročníku po 2 hodinách týdně.

Z průřezových témat jsou zařazena témata z environmentální výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu probíhají, směřují k utváření těchto kompetencí:

Kompetence k učení: Vedeme žáky k různým způsobům učení se (pamětné, logické, činnostní, učení individuální, ve dvojicích a z různých zdrojů s přírodovědnou tematikou)

Zařazujeme úkoly, které podněcují zájem žáka o přírodovědné informace (individuální úkoly, úkoly na aktuální témata, příprava na projektové dny)

Zakládáme žákovská portfolia a společně s nimi pracujeme (třídíme, komentujeme, prezentujeme)

Kompetence k řešení problémů: K řešení problémů využíváme poznatky z běžného života (život na venkově, dostupnost přírody)

Vedeme žáky k zodpovědnému sebehodnocení v činnostech (školní samostatná práce, domácí úkoly a podíl žáka na skupinové práci)

Kompetence komunikativní: Učíme žáky vyjadřovat se o přírodovědných oblastech ústně a jednoduchou písemnou formou

Vedeme žáka k vyjadřování svých názorů a postojů vhodnými komunikačními prostředky a k umění vést dialog

Zařazujeme kooperativní činnosti a postupujeme podle pravidel partnerské oboustranné komunikace mezi žáky navzájem a mezi učitelem a žáky

<u>Kompetence sociální a personální:</u>	Zařazujeme skupinové a individuální formy práce, ve kterých má žák možnost posilovat své sebevědomí a zodpovědnost za odvedenou práci Pěstujeme schopnost pomoci slabším, učíme žáky přijímat rozličné role ve skupině
<u>Kompetence občanské:</u>	Učíme žáky chránit zdraví své a druhých, vede – me je k přijetí zdravého životního stylu Vedeme je ke spoluúčasti na ochraně životního prostředí tím, že se žáci aktivně účastní projektů školy (úklid okolí školy a obce, ekologické dny, sběr a třídění odpadu)
<u>Kompetence pracovní:</u>	Zařazujeme takové formy práce a činností, aby odpovídaly možnostem, věku a zájmům žáků Dbáme na bezpečnost práce dětí Vedeme žáky k osvojování hygienických návyků Pěstujeme u žáků samostatnost (plánování, organizace práce, příprava pomůcek, dokončení a ocenění své práce)

Přírodopis
6. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů Vymezí základní projevy života Dokáže roztrždit organismy do řší Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel Popíše buňku, vysvětlí funkci organel Vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou Vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklad	Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - dýchání, výživa, růst, rozmnožování, reakce na podněty, vývin; názory na vznik života Základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné	EV 2	Z Vv VZ Tv

Aplikuje praktické metody poznávání přírody Pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikroskopický preparát Uvede jméno objevitele buněk J. E. Purkyně Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka Vymezí rozdíl mezi bakterií a virem Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Porovná stavbu těla tasemnice a škrkavky Rozlišuje vnitřní a vnější parazity podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce Rozliší vývojové zdokonalení stav-	Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem Významní biologové a jejich objevy Viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití Sinice Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování Vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci) Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, živočišná společenstva		

by těla Pozná vybrané zástupce Popíše tělo žížaly obecné a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů Vysvětlí význam žížaly v přírodě Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby a porovná je podle charakteristických znaků Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích Na příkladech řas, kvasinek, prvoků vysvětlí pojmy producent, konzument, destruent Vysvětlí nezbytnost jednotlivých složek v potravním řetězci Popíše jednotlivé části hub Objasní význam hub v přírodě i pro člověka, rozlišuje mezi parazitismem a symbiózou Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků Vysvětlí rozdíl mezi stélkou a tělem vyšších rostlin Aplikuje praktické metody po	Houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy Houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami Lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam		

znávání přírody S pomocí klíče nebo atlasu určí nejznámější jedlé a jedovaté houby a lišejníky Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku Vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla Zjistí význam charakteristických znaků pro určování rostlin Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin Vysvětlí princip fotosyntézy a dýchání Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí Vysvětlí vývoj rostlin	Anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) Fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání růstu, rozmnožování		

Dokáže rozlišit vyšší a nižší rostlinu Vyjmenuje příklady výtrusných rostlin Vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě Odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	Systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců Dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení Praktické metody poznávání přírody – založení herbáře a sbírek, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů		

Vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami Podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin Objasní význam lesa Vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklad Vyjmenuje významné zástupce jednotlivých čeledí a dokáže je roztrždit Užívá atlasy a klíče rostlin Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody			

Přírodopis
7. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy Popíše vnější a vnitřní stavbu těla	Význam a zásady třídění organismů Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy Členovci Vývoj, vývin a systém živočichů -		Z VZ Tv Vv

členovců Rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků Uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd Rozlišuje proměnu dokonalou a ne-dokonalou Pozná vybrané zástupce hmyzu a zařadí je do řádu Zhodnotí hospodářský a epidemiologický význam hmyzu Porovná vnitřní a vnější stavbu těla živočichů Vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí Pozná vybrané zástupce ryb Objasní postavení ryb v potravním řetězci Vysvětlí přizpůsobení obojživelníků životnímu prostředí Rozezná exotické druhy plazů a navrhně možnosti jejich chovu v teráriích	významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - bezobratlí (členovci) Vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci) Projevy chování živočichů Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společnost		

Vysvětlí význam plazů v potravním řetězci Objasní vývojové zdokonalení stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu Pozná vybrané zástupce ptáků a dokáže je zařadit do řádů Aplikuje praktické metody poznávání přírody Dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Praktické metody poznávání přírody- pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů Významní biologové a jejich objevy		

Přírodopis
8. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Popíše stavbu těla savců Podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců Vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života Pozná vybrané zástupce Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	Vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (savci) Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce,		VZ Z Vv Tv

Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy Ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy Využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka Zařadí člověka do systému živočišné říše, charakterizuje biologické znaky lidského a	rovnováha v ekosystému Projevy chování živočichů Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva Fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka		

živočišného organismu Vysvětlí vývoj člověka Vyjmenuje lidské rasy a jejich charakteristické znaky Vysvětlí pojmy: buňka, tkáň, orgán, Orgánová soustava, organismus Popíše stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla Vysvětlí význam soustav tvořících oporu a tvar těla a umožňujících pohyb Dovede pojmenovat základní kosti a svaly Dovede vysvětlit, jak tělo získává energii Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy Pojmenuje a popíše části trávicí soustavy, zná jejich funkci	Anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové sousta-vy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti		

Pojmenuje a popíše části dýchací soustavy Vysvětlí složení krve a funkci jednotlivých složek krve Popíše stavbu srdce a druhy cév Vysvětlí činnost srdce a celé oběhové soustavy Popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy Objasní význam a stavbu kůže Popíše stavbu nervové soustavy Vysvětlí činnost nervové soustavy popíše části mozku a jejich význam Znázorní stavbu a funkci zrakové - ho, sluchového a rovnovážného ústrojí Vyjmenuje nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského organismu Popíše stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy Aplikuje první pomoc při	Nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující sta-vy, epidemie		

poranění a jiném poškození těla Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života Poskytne první pomoc při zlomeninách Objasní příčiny nemocí trávicí soustavy, jejich prevenci Vymezí zásady prevence a první pomoci onemocnění dýchací soustavy Poskytne první pomoc při selhání srdeční činnosti Objasní příčiny onemocnění vylučovací a kožní soustavy, zásady jejich prevence a první pomoci Vysvětlí příčiny nemocí nervové soustavy a zásady první pomoci Objasní příčiny nemocí smyslových soustav a umí poskytnout první pomoc	Životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka		

Vysvětlí nebezpečí přenosu pohlavních chorob Objasní vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka Vyjmenuje návykové látky a jejich nebezpečí Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří Popíše jednotlivé etapy života Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů Vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu	Dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen Genetika		

Přírodopis
9. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života Vysvětlí teorii vzniku vesmíru a Země Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané neros-ty a horniny s použitím určovacích pomůcek Rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné Popíše způsob vzniku hornin Objasní význam a použití důležitých hornin Rozliší prvky souměrnosti krystalu Orientuje se ve stupnici tvrdosti Posoudí význam některých důležitých nerostů	Země – vznik a stavba Země Nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie Vnější a vnitřní geologické procesy –		Z Ch VZ Tv

Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody Rozlišuje důsledky vnějších a vnitřních geologických dějů Uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů Popíše druhy zvětrávání hornin Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků Popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi	příčiny a důsledky Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí Geologický vývoj a stavba území ČR - Český masiv, Karpaty		

Rozlišuje jednotlivé geologické éry Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace Podnebí a počasí ve vztahu k životu - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka Mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím, populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému		

Orientuje se v základních ekologických pojmech Rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí Uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce Vysvětlí základní vztahy mezi populacemi Sleduje aktuální stav životního prostředí Vysvětlí principy trvale udržitelného rozvoje Rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Orientuje se v globálních problémech	Ochrana přírody a životní prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území		

Přírodopis
6. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Popíše jednotlivé vrstvy Země Pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny Rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických jevů Rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik Na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi Orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života Zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin a živočichů Rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy Uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka	Neživá příroda Země – vznik a stavba Nerosty a horniny Vnější a vnitřní geologické procesy Půdy – složení, vlastnosti, význam, nebezpečí a příklady její devastace, rekultivace Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi Geologický vývoj a stavba území ČR Podnebí a počasí ve vztahu k životu Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí...) Obecná biologie a genetika Projevy života a jeho význam, výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty Vznik života – názory na vznik života Rozmanitost životních podmínek Základní struktura života – buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, jednobuněčné a mnohobuněčné soustavy Význam slunečního záření, vody, vzduchu a půdy pro rostliny a živočichy Různé názory lidí na vznik života Dědičnost Význam a zásady třídění organismů Organismy jednobuněčné a mnohobuněčné Viry a bakterie	EV 2	Z Vv VZ Tv

Přírodopis
7. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků Pozná lišejníky Porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin Rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití Rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce Popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí Využívá metody poznávání přírody	Biologie hub Stavba rostl. těla, životní podmínky rostlin a hub Houby bez plodnic – zákl. charakteristika, vliv na člověka a ostatní živé organismy Houby bez plodnic – pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy Houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami. Lišejníky – stavba, symbióza, výskyt a význam Biologie rostlin Stavba, tvar a funkce rostlin (stavba a význam jednotlivých částí těla rostlin, kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) Principy fotosyntézy, dýchání, růst, rozmnožování Systémy rostlin – poznávání a zařazování běžných druhů a vybraných zástupců nižších a vyšších rostlin (řasy, mechorosty, kaprad'orosty, nahosemenné, krytosemenné rostliny a jejich vývoj) Význam rostlin a jejich ochrana Praktické poznávání přírody Vycházky do přírody Praktické metody poznávání přírody, herbáře, určovací klíče a atlasy, exkurze		Z VZ Tv Vv

Přírodopis
8. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce Odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí Ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy Využívá zkušeností s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi Rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému	Biologie živočichů Stavba a funkce jednotlivých částí těla živočichů (živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné i mnohobuněčné, rozmnožování) (významní zástupci jednotlivých skupin živočichů (prvoci, bezobratlí – žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci) Strunatci – paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci Rozšíření, význam a ochrana živočichů – živočišná společenstva, hospodářsky významné druhy, péče o domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů Živočišná společenstva Kriticky ohrožené druhy Projevy chování živočichů Základy ekologie Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy a mezi organismy a prostředím, populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému Ochrana přírody a životního prostředí		VZ Z Vv Tv

Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech Popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky Pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí Využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu Dodržuje základní pravidla chování při poznávání přírody	Globální problémy a jejich řešení Chráněná území Praktické poznávání přírody Praktické metody poznávání přírody Exkurze Projektová činnost		

Přírodopis
9. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích Pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka Zná význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování Popíše vznik a vývin jedince Charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka Popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce Rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby Zná zásady poskytování první pomoci při poranění Využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu Dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	Biologie rostlin Význam rostlin a jejich ochrana - využití hospodářsky významných rostlin, chráněné rostliny, léčivé rostliny, jedovaté rostliny (pícniny, obilniny, zeleniny, okopaniny, olejniny, luskoviny) Biologie člověka Fylogeneze a ontogeneze člověka Rozmnožování člověka Anatomie a fyziologie, stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy – opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí Vyšší nervová činnost Hygiena duševní činnosti Názory na vznik člověka a jeho vývoj Nemoci, úrazy, prevence Epidemie Životní styl – pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka Praktické poznávání přírody Praktické metody poznávání přírody- lupou, mikroskopem, dalekohledem, určovací klíče a atlasy, herbáře, sbírky, významní biologové a jejich objevy, exkurze		Z Ch VZ Tv

- **Název předmětu: Zeměpis**

- **Charakteristika vyučovacího předmětu**

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Zeměpis je realizován ze vzdělávací oblasti „Člověk a příroda“ a ze vzdělávacího oboru Zeměpis. Do této oblasti patří ještě následující vzdělávací obory- Fyzika, Chemie a Přírodopis. Tato oblast navazuje na oblast „Člověk a jeho svět“, která přibližuje přírodovědné učivo na 1. stupni.

Obsah vyučovacího předmětu Zeměpis je rozdělen na 7 tematických okruhů:

1. Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie

Základní geografická, topografická a kartografická terminologie.

Představa o prostředí, které nás obklopuje, popis a určení jednoduché vazby, vyjádření, co mu prospívá a co škodí.

2. Přírodní obraz Země

Důsledky pohybů Země.

Působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.

Působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu.

3. Regiony světa

Hledání na mapách jednotlivých světadílů a oceánů.

Zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů.

Poloha, rozloha, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a států.

4. Společenské a hospodářské prostředí

Souvislost přírodních podmínek s funkcí a rozmístěním lidských sídel.

Nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace na mapách.

5. Životní prostředí

Pojmenování různých krajin jako součást pevninské části krajinné sféry, konkrétní příklady specifických znaků a funkcí krajin.

Příklady přírodních a kulturních krajinných složek.

Konkrétní příklady závažných důsledků a rizik přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.

6. Česká republika

Zeměpisná poloha a rozloha České republiky a její sousední státy.

Přírodní podmínky ČR, povrch a jeho členitost.

Hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva.

Vymezení a lokalizace území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy.

Charakteristika přírodních, hospodářských a kulturních poměrů místního regionu.

Jednotlivé kraje ČR na mapách, charakteristika hospodářských poměrů, přírodních zvláštností a kulturních zajímavostí.

7. Terénní geografické výuka, praxe a aplikace

Základy praktické topografie a orientace v terénu.

Uplatňování v praxi zásad bezpečného pohybu ve volné přírodě

Základní formy a metody práce- samostatná práce, skupinová práce, kolektivní práce, projektová činnost, práce s mapou, exkurze, výlety, vycházky, práce s internetem, encyklopedií...

Vyučovací předmět Zeměpis je vyučován na 2. stupni takto:
V 6. až 8. ročníku vždy 1 hodinu týdně, v 9. roč. 2 hodiny týdně.

Z průřezových témat jsou realizována témata z výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Využíváme mezipředmětových vztahů, učivo zeměpisné se prolíná s učivem českého jazyka, výchovy k občanství, chemie, přírodopisu, dějepisu a výtvarné výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Využíváme vlastních získaných znalostí a poznatků žáků, třídíme je a aktualizujeme ve výuce.

Učíme žáky samostatně nebo ve skupinách vyhledávat, třídit a řadit informace.

Učíme žáky nové terminologii.

Kompetence k řešení problémů:

Vedeme žáky k samostatnému řešení problémů.

Učíme žáky získávat informace o našem státě, postavení v Evropě, dále o jiných světadílech, celé Zemi, o vesmíru, umět s nimi dále pracovat a prezentovat svoji práci.

Kompetence komunikativní:

Vedeme žáky k vytváření vlastního názoru, jsou vedeni k jeho správné, přehledné a srozumitelné prezentaci.

Učitel naslouchá názorům žáků a vytváří prostor k jejich vzájemné komunikaci, spolupráci a společné prezentaci skupinové (kolektivní) práce před třídou nebo širším kolektivem.

Kompetence sociální a personální:

Vedeme žáky k zájmu o současné dění ve světě, o změny, které ve světě probíhají, učí se kritickému posuzování politického dění.

Vedeme žáky k tolerantnímu názoru na odlišný způsob života, na náboženské vyznání, na kulturní odlišnosti aj.

Kompetence občanské:

Učíme žáky chápání a respektování ostatních národnostních kultur.

Vedeme žáky k samostatnosti, odpovědnosti, toleranci a pochopení.

Podporujeme snahu o sebehodnocení a hodnocení druhých.

Vhodnými metodami vychováváme k úctě k vlasti, k národní hrdosti.

Učíme ochraně životního prostředí.

Umožňujeme žákům pochopit význam EU a spolupráci národů v rámci Evropy.

Vedeme žáky k respektování ostatních národů a národnostních menšin světa a jejich práva na sebeurčení.

Kompetence pracovní:

Využíváme krátkodobých projektů při poznávání našeho regionu, naší vlasti.

Využíváme a rozvíjíme práci s internetem.

Umožňujeme dětem výtvarně i jinak zpracovat projekty určené k prezentaci.

Všechny činnosti přizpůsobujeme možnostem a schopnostem dětí.

Využíváme manuální zručnosti dětí při veškeré práci.

Zeměpis
6. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy - posoudí postavení Slunce - vysvětlí polohu, povrch a pohyby Měsíce (jednotlivé fáze) - objasní pojmy: hvězda, planeta, planetka, meteorická tělesa, komety, Galaxie - prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - určí rozměry a vzdálenosti na Zemi - vysvětlí délku trvání dnů a nocí - pravidelné střídání ročních období - vysvětlí podstatu polárního dne a noci - v praxi objasní znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu	<u>PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ</u> Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti <u>Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie</u>	VMEGS 2	ČJ D Vv P Tv

používá glóbus jako zmenšený model planety Země - na glóbu demonstruje rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii - vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu - používá různé druhy map, plánů - umí přepočítávat vzdálenosti podle různých měřítek - vysvětlí znázornění výškopisu a polohopisu	komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat - hlavní kartografické produkty: plán, mapa - měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě		

na mapách - vysvětlí smluvené značky, vrstevnice, výškové kóty, nadmořskou výšku - přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině - vyhledá informace v atlase - pomocí zeměpisných souřadnic určí na glóbu i mapě geografickou polohu jednotlivých míst na Zemi - vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem objasní stanovit místní čas - užívá pojmy: rovnoběžka, poledník, hlavní poledník, zeměpisná síť, obratník, polární kruh, datová mez vysvětlí pojem krajinná sféra - porovnává různé krajiny jako součást	geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti <u>Přírodní obraz Země</u> krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry		

pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí - orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry - rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu - objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost - posuzuje zemský povrch – reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností - používá pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře....	systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně		

- vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je - pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště - objasní rozložení vody na Zemi - vymezí pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže... - popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmem mateční hornina, humus, eroze půdy... - vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě - objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - popíše typy přírodních krajín na Zemi (tundra, tajga, smíšené lesy, listnaté, savany, pouště, stepi, tropické lesy) - popíše život ve vodách oceánů - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny - určí geografickou polohu, jednotlivých oceánů, světadílů podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích - porovná rozlohu jednotlivých oceánů a	<u>Životní prostředí</u> krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajín		

světadílů Porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín určí geografickou polohu Afriky - vyhledá na mapě a charakterizuje jednotlivé oblasti Afriky, rozmístění obyvatel, objevování a kolonizaci Afriky - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	vztah příroda a společnost – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva <u>Regiony světa</u> světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů a důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení Afrika – poloha, rozloha, členitost pobřeží, povrch, podnebí, rostl., živoč., přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství		

Zeměpis
7. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy Hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu Lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit Uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	Regiony světa Rozlišení pevnin a oceánů – velikost, názvy, umístění na mapách Přírodní a společenské znaky světadílů Česká republika Zeměpisná poloha ČR – poloha v Evropě, sousední státy, přírodní poměry, členitost, oblasti ČR, povrch, vodstvo, nížiny, pohoří Místní region Regiony ČR – krajské členění, základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky kraj Mezinárodní dělba práce a obchodu mapa, práce s literaturou, audiovizuální didaktické pomůcky, zvláštnosti, pamětihodnosti, kultura a průmysl místního regionu Euroregion		ČJ Vv D P Tv

Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace Orientace podle světových stran, pohyb v terénu podle mapy, náčrtek trasy, chování v přírodě, práce s buzolou		

Zeměpis
8. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje - určí geografickou polohu Ameriky a Evropy - vyhledá na mapě jednotlivé oblasti Evropy - provede rozdělení zemí podle státního zřízení - vyhledá nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu	Amerika – charakteristika států, státy Severní, Střední a Jižní Ameriky Amerika – fyzickogeografická sféra, socioekonomická sféra, regionalizace Zeměpis světadílů – Evropa		Čj P D TV Vv

- pojmenuje všechny státy, určí jejich hlavní a významná města - rozpozná a porovnává státy Evropy podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva a formy vlády - lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů v Evropě - popíše uskupení států – EU, vyjmenuje všechny členy EU, provede rozdělení orgánů EU - posoudí na průměrné úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Evropa – fyzickogeografická + socioekonomická charakteristika Oblasti Evropy – jihozápadní, západní, severní, střední, jihovýchodní a východní Evropa <u>Regiony světa</u> modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení Evropská unie		

Zeměpis
9. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států - rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti - uvede význam Arktidy a Antarktidy - odhadne globální problémy, které těmto oblastem hrozí - posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí	Zeměpis světadílů – Austrálie, Asie Zeměpis světadílů – polární oblasti Austrálie – poloha, rozloha, členitost pobřeží, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, přírodní zdroje, obyvatelstvo a hospodářství, Australské společenství Oblasti Asie – jihozápadní Asie, střední Asie, jižní a jihovýchodní Asie, východní Asie Rusko – asijská část (Západní Sibiř, Východní Sibiř, Dálný východ)		ČJ D P ICT Ch

- vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města - vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech, popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry - popíše mezinárodní organizace - vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Společenské a hospodářské prostředí obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska		

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Seznamuje se se základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologií Získává představu o pohybech Země a rozložení světadílů a oceánů obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie Topografické pojmy, jazyk, mapy, symboly, plán, smluvené značky, vysvětlivky glóbus Světové strany, orientace podle světových stran Statická data a jejich grafické vyjádření, tabulky Přírodní obraz Země Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost, pohyby Světový čas, časová pásma Světadíly, oceány – orientace na mapě, barvy, vysvětlivky Životní prostředí Lidé a životní prostředí, péče o životní prostředí Česká republika Místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, specifika regionu, další rozvoj Zeměpisná poloha ČR, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje, obyvatelstvo, sousední státy, hlavní město Povrch – nížiny, pohoří, vodstvo Podnebí, počasí, nadmořská výška Rostlinstvo, živočišstvo Obyvatelstvo – rozmístění, složení v ČR Velká města – zajímavosti, regiony, místní region, region obce školy, region místa bydliště	VMEGS 2	ČJ D Vv P Tv

Určí hlavní světové strany, vedlejší světové strany, popíše základní orientační body v regionu obce školy. Poznává v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Okolí obce – povrch, vodstvo, kultura, průmysl, zemědělství, životní prostředí Terénní geografické praxe a aplikace Pozorování terénu – stanoviště, světové strany, orientační body, jevy, pomůcky a přístroje, odhad vzdálenosti Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života		

Zeměpis
7. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Pracuje se základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologií Seznámí se s principy pohybů Země a s přírodními podmínkami Země Vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány Vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy Charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu Určí zeměpisnou polohu a rozlohu ČR a její sousední státy Rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost Uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva Vyhledá na mapách jednotlivé kraje ČR a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti Orientuje se v terénu a zná zásady bezpečného pobytu a pohybu v přírodě	Regiony světa Rozlišení pevnin a oceánů – velikost, názvy, umístění na mapách Přírodní a společenské znaky světadílů Česká republika Zeměpisná poloha ČR – poloha v Evropě, sousední státy, přírodní poměry, členitost, oblasti ČR, povrch, vodstvo, nížiny, pohoří Regiony ČR – krajské členění, základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky krajů Mezinárodní dělba práce a obchodu mapa, práce s literaturou, audiovizuální didaktické pomůcky, zvláštnosti, pamětihodnosti, kultura a průmysl místního regionu Euroregion Terénní geografické praxe a aplikace Orientace podle světových stran, pohyb v terénu podle mapy, náčrtek trasy, chování v přírodě, práce s buzolou		ČJ Vv D P Tv

Zeměpis
8. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Využívá znalosti z geografické terminologie Objasní důsledky pohybů Země Uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost Uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu Seznámí se s působením přírodních procesů na přírodu a člověka Charakterizuje rozlohu Evropy, polohu, přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry Seznámí se s podmínkami lidského osídlení, rozložení světové populace Seznámí se s typy krajin a jejich funkcemi,	Přírodní obraz Země Důsledky pohybů Země na život člověka a organismů Časová pásma Podnebí – podnebné pásy, působení na člověka a jeho vliv na přírodu a změny v přírodě Negativní působení na člověka Krajinná sféra – přírodní, společenská, hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry Systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, šířková pásma, výškové stupně Přírodní oblasti (systém přírodní sféry na regionální úrovni) Regiony světa Evropa – členitost, moře, povrch, poloostrovy, ostrovy, státy Evropy, hospodářské poměry, politické rozložení, náboženské a kulturní poměry Města – osídlení, obyvatelstvo Práce na PC Společenské a hospodářské prostředí Podmínky osídlování, hospodářský rozvoj současného světa (Evropy), energetické a surovinové zdroje, pohyb národů Seskupení států – EU, NATO		Čj P D TV Vv

s vlivem a riziky společenských vlivů na životní prostředí Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Životní prostředí Krajina – přírodní a společenské prostředí Typy krajiny – světové i evropské měřítko Principy a zásady ochrany životního prostředí Ekologie – ekologické problémy Přírodní oblasti – chráněné krajinné oblasti Terénní geografické práce a aplikace Světové strany, orientační body, stanoviště Panoramatické náčrtky Značky Pohyb podle mapy Odhady vzdáleností, výpočet vzdálenosti Odhad výšky objektů v terénu Chování v přírodě, živelní pohromy, nebezpečí a chování při živelních pohromách Modelové situace		

Zeměpis
9. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii Získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí Rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů Charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států Uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel Vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie Obecné geografické a topografické pojmy, mapy, měřítko, značky, zeměpisná síť – poledníky, rovnoběžky, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti, měřítko plánů a map, orientace vzhledem ke světovým stranám práce s mapami na PC Základní informační geografická média Praktická cvičení s dostupnými kartografickými produkty Regiony světa Světadíly – příroda, podnebí, obyvatelstvo, kultura, náboženství Mikroregiony světa, jejich charakteristika a souvislosti (přírodní, podnebné, sídelní, jazykové, náboženské, kulturní) Hospodářské oblasti, města Politické, náboženské, hospodářské problémy Válečné konflikty – dopad na obyvatelstvo Státy třetího světa Společenské a hospodářské prostředí Rozložení světové populace, růst a omezení svět. populace, zdroje obživy, životní úroveň, urbanizace, hospodářský rozvoj, sektorová a		ČJ D P ICT Ch

Umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín Uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek Uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně Bezpečnostní a hospodářská seskupení států Geopolitické procesy Hlavní světová konfliktní ohniska Energetické a surovinové zdroje Evropské, světové oblasti cestovního ruchu, historické zajímavosti Moře, rekreace, ozdravné pobyty Tisk, média, filmy, PC Životní prostředí Principy a zásady ochrany životního prostředí Ekologie – ekologické problémy Vliv působení člověka na přírodu Trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody Chráněná území – světová, evropská, česká, místní Globální ekologické a environmentální problémy lidstva Práce s tiskem, encyklopediemi, PC, médií		

- **Název předmětu: Hudební výchova**
- **Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni**

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Hudební výchova vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít, poskytuje náhled do hudební kultury a zprostředkovává poznání a chápání hudebního bohatství našeho národa. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti a vnímavosti jedince k uměleckému dílu a k sobě samotnému.

Na 1. stupni žáci poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je chápat, umělecky rozpoznávat a interpretovat. Hudební činnosti podporují u žáků rozvoj hudebních schopností a individuálních hudebních dovedností – sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, hudebně tvořivých, poslechových a pohybových.

Hudební výchova je realizována ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a ze vzdělávacího oboru Hudební výchova. Vzdělávací obsah je rozdělen do tří oblastí, které se vzájemně propojují, ovlivňují a doplňují.

- vokální a instrumentální činnosti - práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu, rytmizace říkadel, zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu, hra na hud. nástroje Orffova instrumentáře
- poslechové činnosti – výška, síla, délka tónu, aktivní vnímání hudby, zpěvní hlasy, rozpoznávání tempa a rytmu, seznámení se slavnými melodiemi a skladbami určenými dětem, nejvýznamnější hudební skladatelé
- hudebně pohybové činnosti – pochod podle hudebního doprovodu, pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky

Žáci pracují v hudební učebně, také v domovských třídách s využíváním klavíru a audiovizuální techniky, za pomoci různých forem práce a s využitím dostupných didaktických pomůcek.

Základní formou realizace je vyučovací hodina, dále jsou realizovány různé kulturní akce, např. koncertní vystoupení, divadelní představení, žákovské vystoupení, hudební kroužky, pěvecké soutěže a jiné...

Těsná souvislost vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu Hv je patrná s některými tématy vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (pohyb a tanec), Jazyk a jazyková komunikace (texty písní, rytmizace slov, dělení slov, artikulace), část vzdělávacího oboru je realizována ve vyučovacích předmětech Vv,(vyjadřování emocí), Tv (cvičení s hudbou, pohybové hry).

Předmět Hudební výchova je realizován v 1. – 5. ročníku
1 hod. týdně.

Z průřezových témat jsou začleněna témata z výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení: Individuálním přístupem vytváříme takové podmínky, aby každý žák mohl zažít úspěch.

Využíváme dostupné didaktické pomůcky při výuce Hv.
Umožňujeme žákům realizovat své vlastní nápady dle individuálních možností.

Žáci se zúčastňují různých koncertních vystoupení a soutěží.

Zařazujeme kooperativní činnosti.

Kompetence k řešení problémů: Podporujeme individuální přístup k řešení problémů při hodině Hv.

Žák by měl rozlišit jednotlivé kvality tónů, měl by rozpoznat tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby, rozeznat ve skladbě některé hudební nástroje.

Zařazujeme skupinovou práci a kooperativní činnosti.

Učitelé sledují v hodinách Hv pokrok všech žáků.

Učitel vede žáky ke vzájemnému naslouchání.

Kompetence komunikativní: Pracujeme v příjemné atmosféře ve třídě.

Učíme žáky správně vyslovovat, artikulovat.

Žáci rytmizují a melodizují jednoduché texty, improvizují v rámci nejjednodušších hudebních forem.

Žáci by měli reagovat pohybem na znějící hudbu. Učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků, vytváří příležitosti pro komunikaci a spolupráci mezi žáky.

Kompetence sociální a personální: Umožňujeme žákům nebát se projevit city i hudební formou.
Vedeme žáky k toleranci odlišností a vzájemnému naslouchání.
Žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby.
Vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel.

Kompetence občanské: Respektujeme různé individuální, národnostní i kulturní odlišnosti.
Podporujeme samostatnost a zodpovědnost.
Žák přemýšlí nad obsahy hudebních děl.
Učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní: Zařazujeme činnosti přiměřené individuálním možnostem a věku dítěte.
Umožňujeme žákům prezentovat vlastní práci.
Využíváme jednoduchých hudebních nástrojů Orffova instrumentáře k doprovodné hře, vedeme je ke správnému a citlivému zacházení s hud. nástroji.
Učitel vede žáky k šetrnému zacházení s pomůckami a vybavením učebny Hv.

- **Název předmětu: Hudební výchova**
- **Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni**

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k:

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových a jiných aktivit
- k rozvoji hudebnosti žáka
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji celé žákovy osobnosti

Předmět Hudební výchova je realizován ze vzdělávací oblasti Umění a kultura a ze vzdělávacího oboru Hudební výchova.

Na 2. stupni se otvírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu.

Vzdělávací obsah je rozdělen do tří oblastí, které navazují na vědomosti, dovednosti, postoje a názory pěstované na 1. stupni:

- **vokální a instrumentální činnosti –**
dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků (zpěv jednohlasu, vícehlasu (kánon) v přiměřeném rozsahu, intonační cvičení, grafický záznam melodie. Obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci. (hra na nástroje Orffova instrumentáře, hra na tělo)
- **poslechové činnosti-**
obsahem poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrech, stylech i funkcích, učí se hudbu analyzovat a interpretovat. Učí se poznávat

různá hudební uskupení, hudebně vyjadřovací prostředky ve skladbě, mimohudební obsah díla, hudební žánry, nejvýznamnější hudební skladatelé a jejich díla.

- hudebně pohybové činnosti –

obsahem je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest. (taktování a pohyb na hudbu, hudebně pohybové hry, základní taneční kroky klasických nebo moderních tanců, relaxační techniky, muzikoterapie.)

Výuka probíhá v učebně Hv. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Předmět Hudební výchova je realizován v 6. – 9. ročníku
1 hod. týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení: Podle individuálních hudebních schopností a dovedností žáci vyhledávají a třídí informace.
Žáci používají odbornou terminologii.
Získané znalosti propojují do souvislostí.
Vedeme žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů.
Zvyšujeme kulturní rozhled žáků, motivujeme je k aktivnímu sledování společensko-kulturních dějů.

Kompetence k řešení problémů: Vedeme žáky k samostatnému a kritickému myšlení.
Žákům je předkládán dostatek námětů k

samostatnému zpracování a řešení problémů.
Při zadání úkolu žáci hledají více způsobů řešení. Vyučující pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

Kompetence komunikativní: Žáci při práci ve skupině by měli dokázat vyjádřit svůj názor, vhodnou formou jej obhájit a tolerovat názory druhých.
Vyučující se zajímá o náměty a názory žáků.
V hodinách Hv zadáváme kooperativní činnosti.
Realizujeme takové činnosti, při kterých žáci prezentují své znalosti, dovednosti a názory.

Kompetence sociální a personální: Žáci se učí objektivně zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků.
Učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a zlepšovat kvalitu své vlastní práce.
Vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel.
Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanské: Žáci respektují názory jiných, berou ohled na druhé.
Chrání a oceňují naše kulturní tradice.
Aktivně se zapojují do kulturního dění.
Učitel vytváří prostor pro respektování individuálních, národnostních a kulturních odlišností.

Kompetence pracovní: Při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a k hodnocení své vlastní práce.
Žáci si vytváří pozitivní vztah k hudebním činnostem.
Umožňujeme žákům prezentovat vlastní práci

Hudební výchova
1. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipředmětové vztahy
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	používá nejméně dvacet písní, rozvíjí své receptivní a reprodukční schopnosti osvojuje si dětské popěvky, říkadla, rozpočítadla vymýšlí si melodii k říkadlům hraje nejjednodušší doprovody na nástroje Orffova instrumentáře	<u>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</u> pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu <u>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u> hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. <u>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u>		Čj Tv Prv

reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	pokouší se o pohybový doprovod znějící hudby, pochoduje a tančí podle rytmu poslechové skladby • orientuje se a tělem vyjádří melodii klesavou a stoupavou	<u>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u> pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • orientace v prostoru - utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách <u>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</u> kvality tónů - délka, síla, barva, výška • hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná)		
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	podle ukázky pozná píseň, určí ráz skladby (ukolébavky, tanec, pochod)			

rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	rozlišuje hlasy při poslechu vokální hudby • rozpozná písničky s doprovodem a bez doprovodu	hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj		

Výběr písní je závislý na úvaze vyučujícího, vždy s přihlédnutím na individuální možnosti a schopnosti žáků, jejich pěvecké dovednosti a zdatnosti.

Hudební výchova

2. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipředmětové vztahy
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	intonuje podle svých individuálních dispozic, udrží melodii, správně vyslovuje a dýchá	<u>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</u>		ČJ Vv Tv ICT Prv
		pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu • intonace, vokální improvizace - hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.) • záznam vokální hudby - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón		

rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	vytleská rytmus podle říkadel a písní vymýšlí melodii k říkadlům využívá hry na tělo (tleskání, luskání, pleskání, dupání)	hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu		
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	užívá dětské hudební nástroje • doplní zpěv hrou na jednoduché hud. nástroje	<u>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u> hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. <u>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u> taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu		
reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	pohybuje se podle daného rytmu, při tanci • rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování			

rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	podle ukázky pozná píseň, určí ráz skladby (ukolébavky, tanec, pochod) • rozpozná v ukázce různé výrazové prostředky rozpozná hudební nástroje podle zvuku - klavír, trubka, housle, pikola • rozlišuje umělou a lidovou píseň • seznamuje se s některými skladbami významných hudebních autorů	znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • orientace v prostoru - utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách <u>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</u> kvality tónů - délka, síla, barva, výška • hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.	

Hudební výchova

3. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipředmětové vztahy
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	dbá na správné dýchání • dbá na správné nasazení tónu • zpívá vybrané písně • dle svých dispozic čistě intonuje • rozšiřuje hlasový rozsah • dodržuje dynamiku písně • vytleská a taktuje dvoučtvrt'ový a tříčtvrt'ový takt • seznamuje se s dvojhlasem / lidová píseň, kánon / • správně pojmenuje části notové osnovy • rozliší a přečte z notového zápisu takt dvoučtvrt'ový a tříčtvrt'ový • rozlišuje a napíše notu celou, čtvrt'ovou, půlovou • rozlišuje a napíše pomlku čtvrt'ovou, půlovou • z notového zápisu pozná melodii stoupavou a klesavou	<u>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</u> pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu • dvojhlas a vícehlas - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. • záznam vokální hudby - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón		Čj Vv Tv ICT Prv
rytmizuje a melodizuje	vytleská rytmus podle říkadel a písní			

jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	• využívá hry na tělo (tleskání, luskání, pleskání, dupání) • správně intonuje • improvizuje jednoduché melodie	hudební rytmus - realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu • intonace, vokální improvizace - hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.)		
využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	používá doprovody pomocí Orffových nástrojů • vytvoří předebru a dohru písni • rozlišuje (sluchově i zrakově) nástroje dechové, žest'ové a smyčcové a dokáže uvést příklad	<u>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u> hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. • rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď) <u>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u>		

reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	používá taktování, doprovází znějící hudbu ve dvoučtvrt'ovém a tříčtvrt'ovém taktu • rozliší rytmus polky a valčíku • dokáže pohybem vyjádřit hudbu, improvizuje	taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • orientace v prostoru - utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách <u>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</u>		
rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	podle ukázky určí píseň, určí ráz skladby (ukolébavky, tanec, pochod) • rozpozná v ukázce různé výrazové prostředky	kvality tónů - délka, síla, barva, výška • vztahy mezi tóny - souzvuk, akord • hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie(melodie		

rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	rozezná hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální • určí hudební styly (hudba taneční, pochodová, slavnostní, ...) • pozná A. Dvořáka a B. Smetanu • rozpozná některá díla A. Dvořáka, B.Smetany • poslouchá vhodnou hudbu	vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. • interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)		

Hudební výchova

4. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipředmětové vztahy
zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou)	rozšiřuje hlasový rozsah do dvoučárkované oktávy a vědomě používá hlavový tón • intonuje v durových a mollových tóninách orientuje se v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie	<u>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</u> pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu • hudební rytmus - realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu • dvojhlas a vícehlas - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. • záznam vokální hudby - zachycení melodie písni pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písni, notový zápis jako opora při realizaci písni intonace, vokální improvizace - hudební hry (ozvěna, otázka- odpověď apod.)		Čj Tv ICT Vv VI

jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí • doprovodí písně na rytmických nástrojích • rytmitizuje říkadla rytmicky i melodicky dokončí krátký hudební úryvek	<u>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u> hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba přede her, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď)	

ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	vyjadřuje hudbu pohybem a vytváří nové pohybové variace • seznámí se se základními tanečními kroky	<u>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u> taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • orientace v prostoru - utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách	

Hudební výchova
5. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipředmětové vztahy
zpívá na základě svých dispozic intonačně a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	podle svých individuálních dispozic intonuje, udrží melodii, správně vyslovuje a dýchá orientuje se v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie a reprodukuje ji	<u>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</u> pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvoření tónu, dynamicky odlišný zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu • hudební rytmus - realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu • dvojhlas a vícehlas - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. • záznam vokální hudby - zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně intonace, vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V. , III. a I. stupeň,	VMEGS 1	Čj Tv ICT Vv VI

využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezi hry a do hry a provádí elementární hudební improvizace	využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní aplikuje jednoduchý hudební doprovod písně • čte a zapisuje rytmické schéma písně	volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.) <u>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</u> hra na hudební nástroje - reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod. rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba přede her, mezi her a do her s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednodílná písňová forma (a - b) • záznam instrumentální melodie - čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby,	

rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	rozpozná druhy hudby, orientuje se v základních hudebních stylech a žánrech, určí hudební formu písně	<u>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</u> vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry - hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. • hudební formy - malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace • interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)		
rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	rozpozná, zhodnotí a porovná hudební výrazové prostředky	kvality tónů - délka, síla, barva, výška • vztahy mezi tóny - souzvuk, akord • hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba,		

ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	reaguje pohybem na hudbu, vyjádří pohybem tempo písně, vyjádří píseň pantomimou, rozezná jednoduché lidové tance	metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu <u>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</u> taktování, pohybový doprovod znějící hudby - dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby - pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků • orientace v prostoru - utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		

Hudební výchova

6. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipředmětové vztahy
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě - zpěv lidových i umělých písní našich i zahraničních s důrazem na melodii, dynamiku, rytmus orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky - rozliší skladbu vokální a instrumentální - seznámí se s vybranými hudebními skladbami a jejich autory	<u>Vokální činnosti</u> Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, vícehlasý a jednohlasý zpěv Hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu Zpěv lidových i umělých písní, práce s notovým materiálem <u>Poslechové činnosti</u> Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků Hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly Poznávání hudebních nástrojů		D Z ČJ Vv ICT

- reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb - doprovody lidových písní - na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu - procvičuje rytmické cítění a rytmickou paměť - učí se taktovat dvoučtvrťový a tříčtvrťový takt	Vokální a instrumentální hudba Partitura, variace, opera Seznámení s některými českými i světovými skladateli a jejich díly <u>Instrumentální činnosti</u> Hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb) Hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře <u>Hudebně pohybové činnosti</u> Pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické		

Hudební výchova
7. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipředmětové vztahy
Pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky - rozpoznává hudební nástroje, jejich výrazové možnosti - rozpoznává rozdíly komorní a symfonické hudby	<u>Vokální činnosti</u> Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv Intonace a vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách Hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu <u>Poslechové činnosti</u> Hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům		ČJ D Z ICT Vv Cizí jazyk

- rozpoznává rozdíl mezi skladbou polyfonní a homofonní	Výběr poslechoových skladeb různých období – baroko, klasicismus, romantismus Koncert, symfonie, symfonická báseň J. S. Bach A. Vivaldi W. A. Mozart L. van Beethoven B. Smetana <u>Instrumentální činnosti</u> Vyjadřování hudebních i nehupebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální		
- vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - taktování, taneční kroky – polka, valčík, moderní tance	<u>Hudebně pohybové činnosti</u> Orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách		

Hudební výchova
8. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipředmětové vztahy
- zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písničky a skladby různých stylů a žánrů - zpěv lidových i umělých písní našich i zahraničních s důrazem na melodii, dynamiku, rytmus	<u>Vokální činnosti</u> Pěvecký a mluvní projev – vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách Intonace a vokální improvizace - improvizace jednoduchých hudebních forem Orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písničky či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby <u>Poslechové činnosti</u>		D Z ČJ ICT Pv Vv Cizí jazyk

-zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - učí se pojmenovat a charakterizovat vybrané hudební formy, žánry a směry	Hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními a nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – významné sémantické prvky užití ve skladbě (zvukomalba, dušmalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla Seznamování s hudebními dějinami, charakteristika jednotlivých hudebních směrů nejvýznamnější představitelé světové i české hudby od nejstarších památek až po období klasicismu J. S. Bach G. F. Händel W. A. Mozart L. van Beethoven A. V. Michna z Otradovic J. J. Ryba.....		

- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - snaží se podle individuálních dispozic vytleskat jednoduchý rytmus - na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu - pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy - dle individuálních dispozic se pokouší o vlastní pohybové ztvárnění	<u>Instrumentální činnosti</u> Hra na hudební nástroje – hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumenáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) <u>Hudebně pohybové činnosti</u> Pohybový doprovod znějící hudby – vlastní pohybové ztvárnění Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku Taktování, taneční kroky		

Hudební výchova

9. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipředmětové vztahy
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého - zpěv lidových i umělých písní našich i zahraničních s důrazem na melodii, dynamiku, rytmus	<u>Vokální činnosti</u> Pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, deklamace, techniky vokálního projevu, jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu Reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možnosti nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)		ČJ Vv Z ICT Cizí jazyk

- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku -vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	<u>Poslechové činnosti</u> Hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům Interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí Seznamování s hudebními dějinami, charakteristika jednotlivých hudebních směrů od období romantismu po současnost Nejvýznamnější představitelé české i světové hudby B. Smetana A. Dvořák L. Janáček J. Suk P. I. Čajkovskij F. Chopin F. Liszt S. Prokofjev L. Janáček Beatles Semafor...	

-realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů - snaží se podle individuálních dispozic vytleskat jednoduchý rytmus - procvičuje rytmickou paměť - tvoří jednoduché doprovody - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu - pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy	<u>Instrumentální činnosti</u> Záznam hudby – noty, notační programy a další způsoby záznamu hudby Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy Rytmická cvičení Tvorba doprovodů k jednoduchým písním <u>Hudebně pohybové činnosti</u> Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku Taktování, taneční kroky	

Hudební výchova
1. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipředmětové vztahy
Dbá na správné dýchání a držení těla Provádí hlasová a dechová cvičení Používá měkké nasazení hlasu Zřetelně vyslovuje Rozlišuje podle sluchu zvuk x tón Umí používat, pozná a pojmenuje některé hud. nástroje z Orf. instrumentáře Rozlišuje hlas mluvený a zpěvní Reaguje pohybem na znějící hudbu Zpívá jednoduché lidové písně a vánoční koledy Soustředěně poslouchá jednoduché krátké skladby	Vokální a instrumentální činnosti Správné dýchání a držení těla Dechové a intonační cvičení Hra na tělo – vytleskávání, podup Hlas mluvní a pěvecký Dětská říkadla a jejich rytmizace Zpěv lidových písní přiměřeného rozsahu Zpěv lidových vánočních koled Některé hud. nástroje z Orf. instrumentáře Doprovod říkadel a písní nástroji z Orf. instr. Poslechová činnost Rozlišení zvuku a tónu Říkadla v provedení dětského sboru Hlas mluvní a pěvecký Výběr nástrojů z Orf. instrumentáře Hra na ozvěnu Klavírní doprovod při nácviu i zpěvu písní Taneční píseň x ukolébavka x pochod Lidové vánoční koledy Hudebně pohybové činnosti Správné držení těla Pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky Chůze, pochod		Čj Tv Prv

Doporučené lidové písně pro 1. ročník : Jedna, dvě, Honza jde
Jedna, dvě, tři, čtyři, pět
Běžel tudy zajíček
Náš kohoutek kokrhá
Spi, děťátko, spi
Halí, belí
Houpy, houpy
Tancovala žízala
Kalamajka
Ovčáci, čtveráci
Pec nám spadla
Prší, prší
Má maměnka cosi má
Cib, cib, cibulenska
Šel tudy, měl dudy
Mám šáteček, mám
Náš kohoutek kokrhá
Pochodují vojáci
Tluče bubeníček

Vánoční koledy: Štědrej večer nastal
Dej Bůh štěstí

Výběr písní je závislý na úvaze vyučujícího, vždy s přihlédnutím na individuální možnosti a schopnosti žáků, jejich pěvecké dovednosti a zdatnosti.

Hudební výchova
2. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipředmětové vztahy
Správně a hospodárně dýchá v pěveckém postoji Rozlišuje délku tónu Rozliší sílu zvuku Umí zpívat vybrané lidové písně Doplňuje zpěv hrou na jednoduché hudební nástroje Umí zazpívat vybrané vánoční koledy Pozorně vnímá jednoduché skladby Provádí hudebně pohybovou činnost (držení těla, taneční hry)	Vokální a instrumentální činnosti Nácvik a upevnění hospodárního dýchání a správné výslovnosti při zpěvu Zpěv lidových písní přiměřeného rozsahu Dechová a intonační cvičení Rytmická cvičení Hra na tělo Krátké x dlouhé tóny Silné x slabé tóny, zvuky Doprovod písní na hud. nástroje Orf. instr. Výběr vánočních koled Poslechové činnosti Lidové písně a říkadla v provedení děts. sboru Délka tónu Síla zvuku, tónu Další nástroje z Orf. instrumentáře Hudební hádanky podle rytmického úryvku Lidové vánoční koledy Pochod x ukolébavka Hudebně pohybové činnosti Pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky Pochod, ukolébavka Spontánní tanec, vyjádření emocí		ČJ Vv Tv ICT Prv

Doporučené lidové písně pro 2. ročník: To je zlaté posvícení
 Už je to uděláno
 Nestarej se, ženo má
 Skákal pes
 Běží liška k Táboru
 Kdes, holubičko, lítala
 Kočka leze dírou
 Já husárek malý
 Nic nedbám, jen když mám
 Pod naším okýnkem
 Když jsem šel do Prahy
 Já mám koně
 Žezuličko, kde jsi byla
 Pekla vdolky z bílý mouky
 Já mám doma trnku
 Maličká su
 Pásla ovečky
 Když jsem husy pásala
 Travička zelená
 Veverky (Veselý, Jelínek)
 Veselé vánoční hody
 Z jedné strany chvojka
 Štěstí, zdraví

Umělá píseň
 Lidové vánoční koledy

Výběr písní je závislý na úvaze vyučujícího, vždy s přihlédnutím na individuální možnosti a schopnosti žáků, jejich pěvecké dovednosti a zdatnosti.

Hudební výchova
3. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipředmětové vztahy
Správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytimizaci říkadel i při zpěvu Zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty Rozlišuje sílu, výšku a délku tónu Reaguje pohybem na tempové a rytmické změny Rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování Umí zpívat vybrané vánoční koledy Poslouchá a rozezná poslechové skladby	Vokální a instrumentální činnosti Hlavový tón, měkké nasazení, hlasová hygiena Dechové, rytmické a intonační cvičení Zpěv lidových písní s doprovodem klavíru a hud. nástrojů Orf. instrumentáře Osvojování pěveckého dělení slov Grafický záznam melodie Vokální a instrumentální hudba Interpretace těžkých dob ve dvou a třídobém taktu Hudební hry (Na štafetu, Na ztracenou melodii) Hudební rytmus písní ve 2/4 taktu Lidové vánoční koledy - výběr Poslechové činnosti Výška, síla a délka tónu Rozpoznávání tempa a rytmu Zpěvní hlasy (jen mužské, ženské a dětské) Nástroje Orf. instrumentáře, dále klavír, kytara, housle a flétna Lidové vánoční koledy Vokální a instrumentální hudba Hudebně pohybové činnosti Pohybové hry s dětskými říkadly a písněmi Chůze, pochod, ukolébavka, tanec, klus Tanec- improvizace, ztvárnění emocí		Čj Vv Tv ICT Prv

Doporučené lidové písně pro 3. ročník: Pásla ovečky

Hajha husy ze pšenice

Travička zelená

Čížečku, čížečku

Měla jsem malého sokolíka

Já jsem z Kutné Hory

Je-li pak to pravda

Holka modrooká

Andulko šafářova

Červená, modrá fiala

Vyletěl holoubek ze zlata

Jede, jede poštovský panáček

Tluče bubeníček

Chovejte mne, má matičko

Já jsem muzikant

Utíkej Káčo, utíkej

Vánoční koledy: Jak jsi krásné, nevinátko

Nesem vám noviny

Výběr písní je závislý na úvaze vyučujícího, vždy s přihlédnutím na individuální možnosti a schopnosti žáků, jejich pěvecké dovednosti a zdatnosti.

Hudební výchova
4. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipředmětové vztahy
Dbá na správné dýchání a hospodaření s dechem Zpívá písně lidové i umělé dle svých individuálních schopností Odliší tóny podle výšky, síly a barvy Rozliší zpěvní hlasy Pozná další nástroje symfonického orchestru Doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje Pohybuje se v rytmu hudby a měnit pohyb podle rytmu Pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb	Vokální a instrumentální činnosti Měkké začátky při zpěvu, hlavový tón Dechové, rytmické a intonační cvičení Písně lidové a umělé – výběr Takt třídobý Hra na nástroje Orffova instrumentáře Zpěvní hlasy- rozdělení mužských, ženských dětských hlasů Další hudební nástroje symfonického orchestru Hudební hry Lidové vánoční koledy- výběr Poslechové činnosti Ukázky lidových písní v podání dětských sborů Zpěvní hlasy Zvuk hudebních nástrojů symf. Orchestru Slavné melodie a skladby určené dětem Vánoční lidové koledy – výběr Hudebně pohybové činnosti Pohybové hry s písněmi Taneční improvizace		Čj Tv ICT Vv VI

Doporučené lidové písně pro 4. ročník: Okolo Frýdku

Na tý louce
Když jsem husy pásala
Kdyby byl Bavorov
Čí to husičky
Okolo Třeboně
Čtyři koně ve dvoře
Když jsem já ty koně pásal
Náchodský zámček

Pásla husy pode dvorem
Až já pojedu přes ten les
Ach, není, tu není

Vánoční koledy: Rychle bratři
Půjdem spolu do Betléma

Umělé písně:

Prázdniny u babičky
Chválím tě, Země má
Skálo, skálo (Z. Svěrák, J. Uhlíř)

Poslech: Hudební nástroje symfonického orchestru
S. Prokofjev: Pět' a vlk
I. Hurník: O hluchém bubnu
C. S. Saens: Karneval zvířat
N.R. Korsakov: Let čmeláka
J. Suk: Sousedská
Ukázky valčíků a polek
Koncert žáků ZUS

Hudební výchova
5. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipředmětové vztahy
Zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem Správně hospodaří s dechem při interpretaci písní (při frázování) Umí rozlišit zpěvní hlasy Zná pojmy nota, notová osnova, houslový klíč Umí doprovodit spolužáky na rytmické hudební nástroje symf. orchestru a správně je vybere k písni Zná některé hudební nástroje symfonického orchestru Propojí vlastní pohyb s hudbou	Vokální a instrumentální činnosti Péče o hlas Dechové, rytmické a intonační cvičení Písně lidové a umělé . výběr Takt dvou, tří a čtyřdobý Valčík, polka Hra na hudební nástroje Orffova instrumentáře Lidové vánoční koledy - výběr Další hudební nástroje symfonického orchestru (harfa, pozoun, kontrabas, violoncello ...) Hudební značka, notová osnova, houslový klíč Hudební hry Poslechové činnosti Ukázky lidových a umělých písní v podání dětských sborů Lidové muziky z různých krajů (dudácká, cimbálová) Zvuk hudebních nástrojů symfonického orchestru Lidové vánoční koledy Zpěvní hlasy Slavné melodie a skladby Nejvýznamnější hudební skladatelé Hudebně pohybové činnosti Základní taneční kroky – polka, mazurka Vyjádření hudební nálady pohybem, improvizace	VMEGS 1	Čj Tv ICT Vv VI

Doporučené lidové písně pro 5. ročník: Ten chlumecký zámek
Já do lesa nepojedu
Žádnýj neví, co sou Domažlice
Pase ovčák ovce
Dobrou noc, má milá
Zajíček běží po silnici
Kačena divoká
Víte-li pak, jak sedláček
Sluníčko zachází za hory
To jsou dudy

Černé oči jděte spát
Dú, valaši, dú
Teče voda z javora
Marjánko, Marjánko
Vyletěla holubička ze skály
Červený šátečku
Ach, synku
Těžko mě matička vychovala

Lidové vánoční koledy: Já bych rád k Betlému
My tři králové jdeme k vám

Umělé písně: Krokodýl (Strašek, Kafka)
Jaro dělá pokusy
Moje milá plaví koně
Svátek zvířat

Poslech: Hudební nástroje symfonického orchestru
B. Smetana: Luisina polka
B. Smetana: Proč bychom se netěšili
A. Dvořák: Mazurek
A. Dvořák: Humoreska
Koncert žáků ZUŠ
Další ukázky valčíků, polek a mazurky

Hudební výchova
6. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipředmětové vztahy
Rozliší hluk, zvuk, tón Zpívá – pokud možno čistě intonuje vybrané lidové a umělé písně Doprovází zpěv na hudební nástroje Orffova instrumentáře Zná grafický záznam not základní notové řady Vyjmenuje, zařadí a pozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru Zpívá vybrané lidové vánoční koledy Soustředěně poslouchá ukázky z dějin hudby (gregoriánský chorál) Rozpozná druhy zpěvních hlasů Rozliší operu, operetu, muzikál, melodram Zná nejznámější data ze života B. Smetany a A. Dvořáka a některá jejich díla Soustředěně poslouchá ukázky z děl B. Smetany, A. Dvořáka, J. Suka aj.	Vokální činnosti a instrumentální činnosti Hluk, zvuk, tón Vlastnosti tónů – výška, délka, barva, síla Rozšiřování hlasového rozsahu Hlasová nedostatečnost - náprava Jednohlasý zpěv lidových a umělých písní s doprovodem 2. hlasu učitele nebo klavíru Intonační cvičení, poznávání písně podle zazpívané melodie beze slov Hra na tělo, rytmické hádanky Grafický záznam melodie – noty c – h – základní notová řada Hudební nástroje symfonického orchestru a jejich postavení Italské názvosloví pro označení dynamiky (pp, p, mp, mf, f, ff) Lidové vánoční koledy Symfonická báseň Poslechové činnosti Dějiny hudby – od primitivních kmenů po gregoriánský chorál Zpěvní hlasy a jejich rozlišování Melodram, muzikál, opereta, opera Poznávání hudebních nástrojů podle zvuku Bedřich Smetana – život a dílo(symf. báseň Má		D Z ČJ Vv ICT

Zkouší taktovat jednoduché lidové písně Zná základní krok polky Umí doprovodit hudbu pohybem Improvizuje při hudbě	vlast, polky a opery) Antonín Dvořák – život a dílo (Largo, Slovanské tance, Rusalka, Z nového světa) Mimohudební obsah děl Josef Suk, N. R. Korsakov – Let čmeláka Poslech lidových vánočních koled v podání dětského sboru Hudebně pohybové činnosti Hudebně pohybové hry Taktování Improvizace na hudbu Pochod, polka, valčík Základní krok polky (úkroky, krok-sun-krok, poklusové krůčky) Mazurka, menuet Muzikoterapie, relaxační hudba, relaxační techniky		

Doporučené lidové písně pro 6. ročník: Komáři se ženili
 A hdepa ste šický
 Už ty pilky dořezaly
 Beskyde, Beskyde
 Na našem dvoře
 Kdyby byla Morava
 Tancuj, tancuj
 Spievanky, spievanky

Koulelo se, koulelo
 Ej, padá, padá rosička
 Na rozlúčení
 Ráda, ráda, můj zlatej Honzíčku
 Za horama svítá
 Čtyři koně jdou
 Na tom bošileckým mostku
 Hory, doly, černý les

Lidové vánoční koledy: Já malý přicházím koledovat
 Pojd'te, chlapci, k nám

Poslechové skladby: B. Smetana - Má vlast (Vltava, Vyšehrad)
 - ukolébavka z opery Hubička
 - Pavel Josef Vejvanovský Serenáda(pro srovnání stejná melodie)
 - Luizina polka
 - Proč bychom se netěšili
 - Úryvky z opery Prodaná nevěsta
 A. Dvořák - Largo
 - Slovanské tance
 - Rusalka
 - Z nového světa
 - Humoreska
 J. Suk - Serenáda Es dur
 Pohádka (Radúz a Mahulena)

Umělé písně : J. Uhlíře a Z. Svěrák –
 Krávy, krávy
 Datel
 Stromy
 Barbora
 Voda, voděnka

B. Smetana: Proč bychom se netěšili
 J. Šlitr a J. Suchý: Sluníčko, sluníčko
 E. Stašek, V. Čtvrtek: Hej, meduli

Hudební výchova
7. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipředmětové vztahy
Umí zpívat vybrané lidové a umělé písně Umí doprovázet zpěv na hudební nástroje z Orffova instrumentáře Zná pojem a význam slova REPETICE Zná některé druhy pomlk Zná některá označení pro tempo Umí zpívat vybrané lidové i umělé vánoční koledy Pozná formy lidových písní Zná názvy hudebních uskupení podle počtu hráčů ve skupině Pozná druhy hlasů a vybraných nástrojů symfonického orchestru Umí popsat hlavní znaky renesance a znát některé představitele renesance Soustředěně poslouchá ukázky vybraných skladeb	Vokální činnosti a instrumentální činnosti Zpěv lidových a umělých písní Hra na tělo Kánon – dle indiv. možností žáků Intonační cvičení Grafický záznam melodie c₁ – c₃ Doprovod písní na vybrané hud. nástroje Orffova instrumentáře Repetice Pomlky Rozdělení tónů do oktáv Tempo – italské názvosloví Lidové vánoční koledy, umělá vánoční koleda Zpěvní hlasy a jejich barvy Forma písní a – b, a- b –a, místa pro správné nadechování, frázování Hudební uskupení Poslechové činnosti Zpěvní hlasy a jejich zabarvení (baryton, mezzosoprán) Další vybrané hudební nástroje symfonického orchestru Dějiny hudby – rytířský zpěv (1100 – 1350), renesance (1300 – 1600) B. Martinů – Otvírání studánek		ČJ D Z ICT Vv Cizí jazyk

Zná některá díla B. Martinů a L. Janáčka Umí taktovat jednoduché lidové písně Zkouší polkový a valčíkový krok Tančí menuet a mazurku (dle indiv. možností a schopností žáků) Umí relaxovat s relaxační hudbou Pohybuje se v rytmu hudby Zná výraz a význam čištění studánek	Leoš Janáček – Říkadla, Liška Bystrouška, Její pastorkyňa Mimohudební obsah díla Lidové vánoční koledy Hudebně pohybové činnosti Polkový, valčíkový krok Menuet, mazurka Lidové tance – výběr Vítání jara, čištění studánek		

Doporučené lidové písně pro 7. ročník: Kdyby byl Bavorov
Ještě já se podívám
Tráva neroste
A já su synek z Polánky
Rožnovské hodiny
Louka široká
Za vodou, za vodičkou

Dívča, dívča
Měla jsem holoubka
Kdybych byla vtáčkem
Pletla v kytku rozmarýnku
Hdyž sem šel vod Domažlic
V kolaji voda
Starý farmář John

Vánoční koledy: Poslechněte mně málo
Slyšte, slyšte pastuškové
Tichá noc (Franz Gruber)

Poslech: L. Janáček - Říkadla (Není lepší, jako zjara)
- Lašské tance (Pilky)
- Její pastorkyňa (Ej, mamko mamko)
B. Martinů - Otvírání studánek

Umělé písně: Písně J. Uhlíře a Z. Svěráka
(výběr)

E. Strašek, V. Čtvrtek : Pohádka
(Říkal buben base)

Hudební výchova
8. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipředmětové vztahy
Zná původ státní hymny ČR Umí zpívat státní hymnu ČR Umí zazpívat dvojhlas u lidových písní (dle individuálních možností žáků) Umí zazpívat vybrané lidové i umělé písně Doprovodí zpěv na hudební nástroje z Orffova instrumentáře Rozumí některým vybraným názvoslovím pro označení změny dynamiky Popíše hlavní znaky a představitele baroka a klasicismu, zná názvy vybraných skladeb těchto skladatelů Umí zpívat lidové i umělé vánoční koledy Pozná varhanní hudbu Poslouchá vybrané poslechové skladby Poslouchá ukázky pěveckých sborů Rozliší některé hudební žánry Zná názvy základních intervalů	Vokální činnosti a instrumentální činnosti Hymna ČR Zpěv lidových a umělých písní Sluchová, intonační a dechová cvičení s pochopením charakteru písně po stránce melodické i textové, zvyšování kvality zpěvu Doprovod písní (jednoduché ostináto) Hlasová hygiena s ohledem na věkové zvláštnosti žáků Lidový dvojhlas Sborový zpěv Vícehlas (dle indiv. možností a schopností žáků) Lidové vánoční koledy Tóny zvýšené a snižené Klíče Italské názvosloví pro tempo, metronom Postupná změna dynamiky – názvosloví ital. Pěvecké sbory Poslechové činnosti Pěvecké sbory Dějiny hudby –baroko – 1600 – 1750 Hádel, Bach, Amati, Stradivari – houslařské školy, Klasicismus W. A. Mozart (Figarova svatba) L. Beethoven		D Z ČJ ICT Pv Vv Cizí jazyk

Pozná vybrané nástroje symfonického orchestru Spojuje pohyb s hudbou Umí improvizovat na hudbu Učí se relaxovat při relaxační hudbě Používá prvky muzikoterapie	Akordy – durové, mollové Základní intervaly – svrchní, spodní Hudební žánry – jazz, swing a rock Vybrané hudební nástroje symf. orchestru, hudební uskupení Hudebně pohybové činnosti Pohyb s hudbou Taneční improvizace Menuet, balet Relaxace, muzikoterapie		

Doporučené lidové písně pro 8. ročník:	Měsíček svítí Ta naša lavečka Široký, hluboký Chodíme, chodíme Už se ten tálinskej rybník Čerešničky Kam pureš, pojereš Za tou naší stodoličkou Voděnka studená Ej, lásko, lásko Vstávaj, Jano hore	Skázala mně včera Když jsem k vám chodíval A vy, páni muzikanti Prídi, Janík premilený Tota Helpa Dýnom, dánom Avignonský most Červená řeka Bratře Kubo Tři Jamboři

Vánoční koledy: Pochválen buď, Ježíš Kristus, milý Matěji
Zelená se louka
J. Vomáčka, Z. Borovec - Veselé vánoce přicházejí

Poslech:

W. A. Mozart – Figarova svatba
L. van Beethoven – Kreutzerova sonáta - A dur
- Óda na radost
Chodská dudácká muzika
A. Dvořák – Mazurek
J. S. Bach – Sonáta pro flétnu a cembalo
- Koncert d moll (largo man on tanto)
A. Vivaldi – Čtvero ročních období – Podzim, Jaro

Umělé písně: Náměšť – J. Hutka
Výběr písní J. Uhlíře a Z. Svěráka

Hudební výchova
9. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipředmětové vztahy
Interpretuje vybrané lidové a umělé písně Doprovází písně pomocí ostinata Pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu Rozeznává různé hudební žánry Rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru Zná typické znaky romantismu a nejznámější skladatele tohoto období Uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl Umí zpívat vybrané vánoční koledy Pohybuje se v rytmu hudby. Umí používat prvky relaxace při hudbě	Vokální činnosti a instrumentální činnosti Zpěv lidových a umělých písní se správným způsobem dýchání a artikulací Doprovod zpěvu hudebními nástroji Orffova instrumentáře, další nástroje symf. orchestru Písně J. Ježka, J. Voskovce a J. Wericha Osvobozené divadlo, forbína Lidové a umělé vánoční koledy Hudební žánry: kramářská píseň, šanson, country, blues, jazz, bluegrass, pop, rock, metal, folk, počítačová tvorba, seriálová hudba ... Dějiny hudby: ROMANTISMUS (Schumann, Schubert, Weber, Wagner, Čajkovskij, Chopin, Brahms, J. Strauss, Verdi) Poslechové činnosti Ukázky z díla J. Ježka a V+W Ukázky z děl hud. skladatelů z období romantismu (viz doporučené poslechové skladby) Vánoční písně a koledy jiných národů Hudba rozličných žánrů Hudebně pohybové činnosti Taktování Pohyb s hudbou, improvizace, country a disko tance Muzikoterapie, relaxace s hudbou		ČJ Vv Z ICT Cizí jazyk

Doporučené lidové písně pro 9. ročník:	Jel sedlák orati	Zahraj ně, hudečku
	Škubejte kravičky	Ej, vy páni, vy
	Ó, řebíčku zahradnický	Jó, třešně zrály
	Jo ti povídám	Růže z Texasu
	Bejvávalo, bejvávalo	Santa Lucia
	Znám já jeden krásný zámek	Kde řeky hučí proud

Lidové vánoční koledy: Narodil se Kristus Pán
Vánoční písně jiných národů

Umělé písně: Písně J. Ježka a V+W
J. Šlitr, J. Suchý: Marnivá sestřenice
Písně J. Uhlíře a Z. Svěráka
K. Hašler: Po starých zámeckých schodech
E. Presley: Pár havraních copánků

Poslech: Ukázky typické pro období romantismu -
-Verdi: Nabucco – sbor Židů
- Schubert, Schumann, Wagner,
Čajkovskij, Brahms, Strauss,
Chopin, Weber
Písně a skladby Osvobozeného divadla
(J. Ježek, V+W)
Ukázky různých hudebních žánrů
Muzikály- ukázky

Montgomery
Všichni jsou už v Mexiku
R. Křesťan: Panenka (bluegrass)
K. Svoboda: Stín katedrál (pop)
Když mě brali za vojáka (folk)
Rosa na kolejích (country)

- **Název předmětu: Výtvarná výchova**
- **Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni**

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je realizován ze vzdělávací oblasti "Umění a kultura" a ze vzdělávacího oboru Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast přispívá ke kultivaci osobnosti žáka tím, že dává prostor pro uplatnění jeho tvořivých schopností a zprostředkovává mu umělecké zážitky prostřednictvím vlastní tvorby. Naplňuje přirozenou potřebu projevit se. Ve vzdělávacím oboru Výtvarná výchova dochází k poznávání prostředků výtvarného jazyka a k všestrannému prohlubování senzibility žáka. Prostřednictvím tvůrčích činností zaměřených na vnímání, tvorbu a interpretaci se rozvíjí smyslové vnímání, schopnost vyjadřovat a prezentovat emoce, představy, pocity, zkušenosti a myšlenky. Dále pomáhá uplatňovat neverbální komunikaci, zlepšovat jemnou motoriku a získávat tak všestranné dovednosti.

Vzdělávací obsah předmětu:

Prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad a fantazijních představ.

Vnímání, porovnávání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních i výsledků běžné a umělecké produkce.

Prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě i ve škole.

Výuka probíhá v domovské třídě, v učebně výpočetní techniky, v knihovně (ilustrace) i v okolí školy.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je vyučován na 1. stupni vždy 1 hodinu týdně v každém ročníku.

Z průřezových témat jsou realizována témata z osobnostní a sociální výchovy a multikulturní výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality.

Vedeme žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření.

Žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech.

Rozvíjíme estetické cítění a vnímání prostředí.

Kompetence k řešení problémů:

Vedeme žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů.
Rozvíjíme u žáků kritické smýšlení o různorodosti interpretací téhož tématu.

Kompetence komunikativní:

Vedeme žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti.
Zapojujeme žáky do diskusí, respektujeme názory ostatních.

Kompetence sociální a personální:

Vedeme žáky k práci ve skupině, ke vzájemné pomoci a respektování názoru druhých.
Umožňujeme žákům respektovat různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu.
Seznamujeme žáky s kulturami jiných národů a etnik a vedeme je k jejich akceptování.

Kompetence občanské:

Vedeme žáky ke kultivovanému vystupování a získávání sebedůvěry.
Ukazujeme žákům, že kultura a umění obohacují život člověka.
Poznáváme národní kulturu, její duchovní hodnoty a vědomí ji chránit.
Pomáháme žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům.

Kompetence pracovní:

Učíme žáky dodržovat hygienická a bezpečnostní pravidla.
Vedeme žáky k využívání návyků, znalostí a dovedností v další praxi.
Vedeme je k využití vlastností a dovedností k tvořivé tvorbě mimo vyučování a v dalším životě.

- **Název předmětu: Výtvarná výchova**
- **Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni**

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět je realizován ze vzdělávací oblasti „Umění a kultura“ a ze vzdělávacího oboru Výtvarná výchova. Obsah předmětu navazuje na učivo 1. stupně. Dochází k poznávání prostředků výtvarného jazyka a k všestrannému prohlubování senzibility žáka. Napomáhá k rozvíjení tvořivosti a vnímavosti k sobě samému i okolnímu světu. Vytváří příležitosti pro vzájemnou spolupráci, toleranci a napomáhá utváření postojů a hodnot.

Žák uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru, uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i v prostoru, využívat jejich vlastnosti a vztahy. Měl by vnímat a porovnávat výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádřit své postřehy a pocity, zhodnotit a prezentovat výsledek své tvorby. Učivo na 2. stupni obsahuje tyto tematické celky: Rozvíjení smyslové citlivosti, Uplatňování subjektivity a Ověřování komunikačních účinků.

Výuka probíhá v domovských třídách, v počítačové učebně, v knihovně a v okolí školy.

Předmět Výtvarná výchova na 2. stupni je vyučován v 6. ročníku 1 hodinu týdně, v 7. a v 8. ročníku 2 hodiny týdně a v 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: Skupinové práce, samostatné práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty, práce s knihou, práce s výpočetní technikou a jiné.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Žáci poznávají novou terminologii ve výtvarných činnostech.
Zadávat jednotlivé úkoly tak, aby si žáci mohli organizovat vlastní činnost.

Využíváme kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost. Pomáháme žákům poznávat své vlastní pokroky a učíme je uvědomit si problémy související s realizací při konečném výstupu.

Kompetence k řešení problémů:

Žákům předkládáme dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek. Při zadávání úkolů chceme, aby žáci rozpoznali problém a hledali nejvhodnější způsob řešení tohoto problému. Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů.

Kompetence komunikativní:

Dáváme dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami. Dohlížíme na dodržování pravidel slušného chování při komunikaci. Učíme naslouchání, respektování, umění prezentace vlastního názoru.

Kompetence sociální a personální:

Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch. Zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu žáků. Střídáme role ve skupině. Zvyšujeme sebedůvěru a snahu pomoci slabším.

Kompetence občanské:

Učíme žáky respektování názorů druhých. Učíme zodpovědnosti za chování své i skupiny. Vedeme žáky ke kultivovanému vystupování, poznávání národní kultury a k vědomí ji chránit.

Kompetence pracovní:

Žáci jsou vedeni k propagaci školy při prezentaci svých výtvarných prací. Vytváříme u žáků kladný vztah k manuálním činnostem. Vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení. Požadujeme dodržování dohodnuté kvality a postupů. Dodržujeme hygienická a bezpečnostní pravidla.

Výtvarná výchova
1. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazového vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	seznamuje se se základními návyky a postupy při práci s barvami učí se organizovat práci poznává a osvojuje si vlastnosti jednotlivých výtvarných materiálů, se kterými bude nadále pracovat osvojuje si základy bezpečnosti při práci	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly		Hv Prv ČJ M PV Tv

v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje přitom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	rozlišuje tvary, barvy a struktury • pomocí barev, vjemů a postojů vyjadřuje vlastní prožitky • rozvíjí své vlastní pozorování, vyjadřovací schopnosti a výtvarné vyprávění • učí se pozorovat přírodu i své okolí • vyhledává a dotváří přírodniny • rozvíjí pozorovací	<u>Uplatňování subjektivity</u> přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) výtvarné materiály, jejich vlastnosti, práce s nimi, bezpečnost <u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření		

	schopnosti a paměť • poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí • zkouší zachytit postavu v pohybu v prostoru (prozatím bez proporčních vztahů)	vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly <u>Uplatňování subjektivity</u> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby výtvarné vyjádření skutečnosti různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování (kresba, modelování, malba) hra s barvou		

vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	seznamuje se s pojmem barvy základní • zkouší barvy míchat • poznává vlastnosti barev (barvy husté - řídké, světlé - tmavé) a využívá jich v praxi	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru <u>Dvěřování komunikačních účinků</u> proměny komunikačního obsahu- záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění míchání barev		

interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	objevuje možnosti hry s linií a s barvou • prakticky rozlišuje pojem kresba a malba • rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus a též smysl pro řešení plochy s využitím barevných a geometrických prvků • zjišťuje vlastnosti plastických materiálů při modelování • rozvíjí svůj cit pro prostor	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření <u>Uplatňování subjektivity</u> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby <u>Ověřování komunikačních účinků</u> osobní postoj v komunikaci		

na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	zobrazuje tvary a funkce věcí • aktivně pracuje s ilustrací, pozná obrázky dětských ilustrátorů tj. Josef Lada, Zdeněk Miller, Helena Zmatlíková • porovnává ilustrace a poznává různé vyjadřovací prostředky	- jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje práce dekorativní a prostorové experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů manipulace s objekty kompoziční zákonitosti <u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama <u>Uplatňování subjektivity</u> typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich		

	• zná a rozlišuje pojmy (hračka, loutka, školní potřeba)	rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)		
		<u>Dvěřování komunikačních účinků</u> osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací komunikační obsah		

		vizuálně rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření výtvarné umění a školní prostředí vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiných		

Výtvarná výchova

2. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	pojmenuje barvy základní, teplé a studené, řídké a husté, světlé a tmavé a umí jich využívat v praxi • ředí a míchá barvy • pomocí hry si osvojuje dovednosti práce s linií • maluje vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami • kreslí měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem • výtvarně zpracuje přírodní materiál - nalepování, dotváření, tisk, otisk apod	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly <u>Uplatňování subjektivity</u>		Hv Prv ČJ M PV Tv

v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	• ztvárňuje vlastní prožitky a představy • využívá přítlak, odlehčení, šrafování • rozvíjí svůj cit pro barvu, proporce a prostor • prohlubuje cit pro výtvarný rytmus s využitím znalostí o barvách	přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba hra s barvou <u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru <u>Uplatňování subjektivity</u>		

		prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby <u>Ověřování komunikačních účinků</u> komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření experimentování s různými materiály kresba -rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše,		

vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	aktivně pracuje s ilustrací • prohlubuje si znalosti o různých vyjadřovacích prostředcích • vybere jednoduchý výtvarný nástroj podle své potřeby tj. dřívko, špejli, štětec	uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti <u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama <u>Uplatňování subjektivity</u> typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama malba - rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy - barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev		

interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	pokouší se o výtvarné vyprávění děje pohádek a příběhů • rozlišuje tvary a funkce předmětů • snaží se o postižení jednoduchých proporcí postavy i předmětů v různém prostředí • uvědomuje si sama sebe, uplatňuje osobitost ve výtvarném projevu • vnímá souvislost mezi pohádkovou postavou (zvířetem) a prostředím, ve kterém žije	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření <u>Uplatňování subjektivity</u> typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) vnímání, pozorování a		

na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	rozvíjí svůj smysl pro krásu a vkus v umění, kultuře bydlení a odívání • porovnává ilustrace a popisuje obrázky • citlivě vnímá výtvarná díla • všímá si vztahů kolem sebe, následnosti dějů • vyjádří své fantazijní představy, interpretovat je verbálně • vnímá souvislost mezi detailem a celkem, zjednodušuje, vybírá prvky, uplatňuje osobitost ve svém pojetí	poznávání vlastností objektů a různých tvarů. manipulace s objekty kompoziční zákonitosti další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslovém vnímání <u>Ověřování komunikačních účinků</u> osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění		

		vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiných utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby		

Výtvarná výchova
3. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	pracuje s barvou různé konzistence, rozezná studené a teplé barvy, vědomě míchá základní barvy • posoudí možnosti námětového plošného i lineárního vyjádření, pokouší se volně pracovat s linkou, tvarem, obrysem • zařadí různé materiály a seznamuje se s různými způsoby jejich zpracování, osvojí si dovednosti práce s různými nástroji • experimentuje s různými materiály k vytváření prostorových prací • komponuje jednoduché tvary, vnímá neuspořádání či záměrné rozmísťování nebo řazení	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými		Hv Prv Čj M Pv Tv

vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich	výtvarně ztvární své prožitky	ostatními smysly <u>Uplatňování subjektivity</u> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby hra s barvou hra s linií různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály <u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> smyslové účinky vizuálně obrazných		

svojí dosavadní zkušeností	rozpozná lidské výtvary, pozoruje a porovnává jejich tvar rozvíjí schopnost výtvarně vnímat věci, užitkové předměty z hlediska funkce, tvaru dekoru využívá plochu s použitím libovolných prvků navrhne rytmické řešení plochy s využitím různých prvků ve světlých a tmavých barvách	dynamickém vyjádření <u>Uplatňování subjektivity</u> typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama vnímání a poznávání vlastností objektů a různých tvarů manipulace s objekty kompoziční zákonitosti <u>Ověřování</u> <u>komunikačních účinků</u> osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se		
na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje	osvojuje si schopnost vyjádřit se o své práci, zdůvodnit, hodnotit, vyjádřit se také o práci jiných, vést			

obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	dialog o výtvarné práci, být tolerantní zařadí výtvarné vyjádření významných malířů, zejména ilustrátorů dětských knih a regionálních umělců seznámí se s různými druhy výtvarného umění (malířství, grafika, sochařství a architektura) dochází k poznání, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa	dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění vyjádření svého názoru a schopnosti diskuse nad výtvarným dílem svým nebo jiných		

Výtvarná výchova

4. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	výtvarně vyjádří věci a vztahy v reálném světě • dokáže barevně vyjádřit své pocity a nálady, pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy • poznává výtvarné možnosti linie, druhy linie • pozná různé druhy linií a jejich výrazové možnosti • rozliší barvy základní a podvojně	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření <u>Uplatňování subjektivity</u>		Čj VI M Hv Pv Tv

užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	• dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu • provede obtížnější práce s linií • užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků	typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama <u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření <u>Uplatňování subjektivity</u> typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a		

při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro	zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci • dovede rozvinout svou fantazii a výtvarně se vyjádřit podle svých pocitů	uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) poznávání vlastního těla a jeho následné výtvarné ztvárnění <u>Uplatňování subjektivity</u> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění		

jeho nejbližší sociální vztahy	a nálad na základě citového prožitku • hodnotí, obhájí a zdůvodní vlastní uměleckou výpověď • dokáže výtvarně ztvárnit své prožitky, zážitky z filmů, knihy	v prostoru, akční tvar malby a kresby <u>Dvěřování komunikačních účinků</u> komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření		
nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	vnímá estetické kvality prostředí • dokáže najít zdroj inspirace ve svém prostředí • pozoruje a srovnává tvary užitkových předmětů, pokouší se je výtvarně vyjádřit v ploše • modelováním vytváří prostorové objekty na základě představ a fantazie	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů		

osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro	rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti • hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového	prostředky vnímatelnými ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická médiá, reklama <u>Uplatňování subjektivity</u> typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama <u>Uplatňování subjektivity</u> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty,		

vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků	pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) výtvarné hraní s objekty		
porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a	určí spojitost výtvarného umění s jinými oblastmi umění	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> prvky vizuálně obrazného vyjádření -		

přístupuje k nim jako ke zdroji inspirace	• vnímá umění jako kulturní bohatství své země, vyjmenuje nejvýznamnější kulturní památky a uvědomuje si nutnost jejich ochrany • využívá podnětů z jiných oblastí umění ke svému výtvarnému projevu • dokáže vytvořit ilustraci k textu pro děti • jmenuje nejznámější dětské ilustrátory a pozná jejich dílo	linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama <u>Uplatňování subjektivity</u> přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) <u>Dvěřování komunikačních účinků</u>		

nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	diskutuje o obsahu svých děl • rozvíjí spolupráci a komunikaci	osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací ilustrátoři dětských knih práce s uměleckým dílem výtvarné umění a životní prostředí <u>Dvěřování komunikačních účinků</u> osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v		

		rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění		

Výtvarná výchova
5. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	vyjadřuje linii, tvar, objem, světlostní a barevné kvality, jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace v ploše, objemu a prostoru	Rozvíjení smyslové citlivosti prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření různé výtvarné techniky (kresba, malba, kombinovaná technika) dekorativní a prostorové práce	OSV 1A 5 MUV 3	ČJ VI Hv Př Pv Tv

užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší	výtvarně vyjadřuje proporce lidské postavy a hlavy • konfrontuje představu se skutečností výtvarně vyjadřuje zážitky z prázdnin, výletu, zážitky z umělecké výtvarné tvorby, fotografie, filmu, televize • objasní a zdůvodní výsledky tvorby s respektováním záměrů autora • porovná výrazové	<u>Uplatňování subjektivity prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</u> - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby <u>Rozvíjení smyslové citlivosti uspořádání objektů do celků</u> - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření <u>Dvěřování komunikačních účinků</u> osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich		

sociální vztahy	prostředky různých ilustrátorů, poznává ilustraci jako umělecký prostředek • zhodnotí odlišnosti uměleckého vyjádření skutečnosti od přesné podoby světa • rozezná různé druhy výtvarného umění • seznamuje se s díly malířů, sochařů, architektů • rozliší estetickou úroveň předmětů	porovnávání s vlastní interpretací komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění výtvarné umění a životní prostředí vyjádření vlastního názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem <u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly -		

nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a	nalézá vhodné prostředky vyjádření na základě podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových vyjadřuje emoce, pocity, nálady, fantazii, představy a osobní zkušenosti (manipulace s objekty, pohyb těla, akční tvar malby a kresby) • seznámí se s různými typy vizuálně obrazných vyjádření (ilustrace textů, volná malba, sochařství, animovaný film, comics, fotografie, reklama)	vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama frotáž, kresba, kresba tuší <u>Uplatňování subjektivity</u> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby volná malba, kompoziční práce, fantazijní představy ve výtvarném díle		

kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) porovnává různé interpretace vizuálně obrazných vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	zaujme osobní postoj, odlišné interpretace porovnává s vlastní interpretací diskutuje o obsahu svých děl • rozvíjí spolupráci a komunikaci	<u>Uplatňování subjektivity</u> typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) zážitky z výstav, vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností ve škole i mimo školu .. <u>Ověřování komunikačních účinků</u> osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné		

nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil ..		interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření		

Výtvarná výchova
6. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> - prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu (podobnost, kontrast, rytmus) <u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě <u>Uplatňování subjektivity</u> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření; výběr, uplatnění a interpretace		ČJ Hv Tv P D

vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> - uspořádání objektů do celků v ploše - vyjádření vztahů mezi objekty ve statickém vyjádření <u>Ověřování komunikačních účinků</u> - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora <u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, film <u>Uplatňování subjektivity</u> - typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, animovaný film; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry <u>Ověřování komunikačních účinků</u> - osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování		

rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	<u>Uplatňování subjektivity</u> - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založená na smyslovém vnímání)		

Výtvarná výchova
7. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ, a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> - prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu (podobnost, kontrast, rytmus) <u>Uplatňování subjektivity</u> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností -manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření; výběr, uplatnění a interpretace <u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty ve		ČJ Hv Tv P D

fantazie vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených	statickém i dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě <u>Uplatňování subjektivity</u> - typy vizuálně obrazných vyjádření - objekty, ilustrace textů, sochařství, plastika, comics; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry <u>Uplatňování subjektivity</u> - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání) <u>Ověřování komunikačních účinků</u> - osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření		

Výtvarná výchova
8. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ, a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> - prvky vizuálně obrazného vyjádření - vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky) ve statickém i dynamickém vyjádření <u>Uplatňování subjektivity</u> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností -manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, uspořádání		ČJ Hv Tv P D

interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření; výběr, uplatnění a interpretace - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (statické a dynamické); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech <u>Ověřování komunikačních účinků</u> - osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování <u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě Uplatňování subjektivity - typy vizuálně obrazných vyjádření - volná malba, fotografie; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry		

vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) <u>Ověřování komunikačních účinků</u> - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - prezentace ve veřejném prostoru <u>Ověřování komunikačních účinků</u> - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti		

Výtvarná výchova
9. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
vybírání, vytváření a pojmenovávání co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	<u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> - prvky vizuálně obrazného vyjádření - kontrast statického a dynamického vizuálně obrazného vyjádření - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu- vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření <u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)		ČJ Hv Tv P D Z

interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	<u>Uplatňování subjektivity</u> - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání a motivace (racionálně konstruktivní , expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech <u>Uplatňování subjektivity</u> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - akční tvar malby a kresby a vyjádření proměn vizuálně obrazných vyjádření; výběr, uplatnění a interpretace - typy vizuálně obrazných vyjádření - elektronický obraz, <u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u> - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě		

ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	<u>Ověřování komunikačních účinků</u> - osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování, důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - mediální prezentace <u>Ověřování komunikačních účinků</u> - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti		

Výtvarná výchova

1. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Osvojuje si hygienické a pracovní návyky Ovládá jednoduché malířské nástroje Rozpoznává základní barvy Rozpoznává linie, tvary, objekty Zvládá základní výtvarné techniky Umí pracovat s nůžkami Uplatňuje vlastní fantazii, prožitky, emoce Zná lidové a kulturní tradice výtvarného umění Uplatňuje vlastní i kolektivní výsledky práce	Příprava pracoviště, pomůcek, materiálu, pracovní plochy Práce prsty, křídou, štětcem, pastelem, tužkou Paleta základních barev – plocha světlá, tmavá Grafomotorické cviky, jednoduchá figurální kresba. Geometrické tvary, napodobování linií, tvarů Prostorové práce- stavebnice, modelína, hlína Kresba – tužka, pastel, křída Velká a malá plocha, kresba na chodníku Malba – tempera, prstové barvy Tisk, otisk – přírodniny, tiskátka Koláž, kombinovaná technika, lepení, stříhání Práce s přírodními materiály, knihou, pohádkou, říkadly, písněmi – ilustrace ke čtenému textu a vyprávěnému slovu Vánoční a velikonoční zvyky, práce na aktuální téma Účast na soutěžích a výstavách školy		Hv Prv ČJ M PV Tv

Výtvarná výchova
2. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu Seznamuje se a poznává díla nejznámějších malířů a ilustrátorů Zvládá tvůrčí činnosti, uplatňuje vlastní fantazii a prožitky	Správná příprava pomůcek, materiálu, pracoviště a jeho úklid Škála barev – základní barvy a jejich odstíny Míchání barev – světlá, tmavá Kresba – tužka, pastel, křída Malba – tempera, akvarel, kolorovaná kresba, jednoduchá figurální kresba Koláž, otisk Podle možností a technického vybavení školy, práce s textilními barvami Prostorové práce – práce s keramickou hlinou, třídní a kolektivní práce Josef Lada – dětské knihy, říkadla, ilustrace k říkadlům a k pohádkám Kombinované techniky, práce s přírodními materiály Dekorativní práce, výzdoba školy, soutěže, výstavy		Hv Prv ČJ M PV Tv

Výtvarná výchova

P

3. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) Uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen sdělit výsledky své činnosti spolužákům Seznamuje se s nejznámějšími díly dalších ilustrátorů	Základní pracovní návyky a hygiena práce Kresba – světlo, stín, linie, popředí, pozadí, detail Malba – tradiční i netradiční prostředky podle možností a tech. zabezpečení školy Prostorové práce - hlína, karton Práce ve dvojicích, ve skupinách Kombinované techniky Vnímání uměleckého díla Návštěvy mimoškolních výstav, prezentace vlastní tvorby na škol. výstavách Užitý design – hračka, časopis, pohled, fotografie (pouze seznámení) Z. Miller, O. Sekora – práce s knihou, ilustrací, říkadly		Hv Prv Čj M Pv Tv

Výtvarná výchova

4. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr Rozlišuje, porovnává linie, barvy, tvary, objekty a rozpoznávat jejich základní vlastnosti Uplatňuje vlastní fantazii, prožitky, zkušenosti Vnímá vlastní dílo i díla ostatních, vnímá umělecká díla	Organizace práce na pracovišti i v kolektivu Kresba – tužka, tuž, uhl, pastel, lavírovaná kresba, kolorovaná kresba, struktur. kresba, figury, pohyb Malba – tempery, akvarel Prostorové práce – práce s keramickou hlinou, kartonem, kaširovaný papír Kombinované práce - koláž, tisk Barevná škála, míchání barev, barevné odstíny, kontrasty, perspektiva – základy Práce s literaturou – ilustrace k říkadlům, pohádkám, filmům Práce v plenéru – motivy z okolí školy, motivy historických částí města Samostatné i kolektivní práce na aktuální témata Soutěže, prezentace školy Díla malířů a ilustrátorů – J. Lada, Z. Miller, O. Sekora, H. Zmatlíková		Čj VI M Hv Pv Tv

Výtvarná výchova

5. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu, umí zrealizovat svůj vlastní záměr Rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty-velikost, barevný kontrast) uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele) Při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie Vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	Kresba – tužka, tuž, uhl, pastel, kolorovaná a lavírovaná kresba, vyškrabovaná kresba, figurální kresba, pohyb, proporce, obličej, kresba na PC Malba – tempera, akvarel, podmalba, malba na sklo, malba na textil (podle materiál. tech. zabezpečení školy) Kombinované práce – koláž, tisk Projekty, výstavy, výzdoba školy Prostorové práce – práce s keramickou hlinou, kartonem, sádkou Práce s barevnou škálou, míchání barev, barevné odstíny, barevný kontrast, základy perspektivy, rozlišování tvarů, zvětšování a zmenšování, umístění objektů v prostoru Úprava a dokončení díla – pasparta Estetické vnímání díla, výchova ke vkusu Práce s literaturou – ilustrace k danému textu Kresba v plenéru Užitý design – objekty, materiály užívané v běžném životě Sebehodnocení, hodnocení práce spolužáků Práce a účast na výstavách, prezentace školy apod.	OSV 1A 5 MUV 3	ČJ VI Hv Př Pv Tv

Výtvarná výchova
6. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Zvládá základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního díla Rozlišuje a pracuje s linií, barvou, tvary, objekty v ploše i prostoru a využívá jejich vlastností ve vlastní tvorbě Vychází z vlastních zkušeností, představ a využívá vhodné prostředky a postupy pro vyjádření svého díla Hodnotí a prezentuje výsledek své tvorby a tvorby ostatních Seznamuje se s běžnou a uměleckou činností	Příprava, úklid pracoviště, příprava materiálu a pomůcek, formát díla, rozvržení v prostoru a ploše Rozvíjení smyslové citlivosti Linie, tvary, objemy, textury, kontrast, podobnost Kresba - tužka, uhl, pastel, rudka - figurální kresba, pohyb těla, perspektiva Malba - akvarel, tempera, netradiční výtvarné techniky, práce s barvou, míchání barev, kontrast, světlo, stín, tónování, emocio – nální výtvarné vyjadřování Grafika – pero, tuž, písmo, práce v grafických edi – torech Dekorativní a prostorové práce – kombinované techniky, práce s modelovací hmotou, práce s netradičními materiály, práce s přírodními materiály Hodnocení a sebehodnocení, školní práce, mimo - školní výstavy, soutěže Užité umění, výtvarné a estetické ztvárnění, funkce a užití (plastiky, fotografie, reklama) Výchova k estetickému vnímání, vkusu, tvorba vl. životního stylu Díla ilustrátorů dětských knih – M. Aleš, J. Mánes		ČJ Hv Tv P D

Výtvarná výchova
7. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru Rozlišuje a pracuje s linií, barvou, tvary, objekty v ploše i prostoru, vnímá je a rozlišuje ve vlastní tvorbě i v tvorbě ostatních Při vlastní tvorbě vychází ze svých představ, zkušeností, využívá vhodné prostředky ke ztvárnění díla Seznamuje se s běžnou uměleckou produkcí, rozlišuje ji, poznává i hodnotí	Příprava pracoviště, materiálu, příprava a formátování díla, rozvržení díla, organizace práce Rozvíjení smyslové citlivosti Kresba – tužka, uhl, rudka Postavy – propozice, figurální kresba, skupina postav, postava v pohybu, umístění v prostoru Malba - kolorování, akvarel, tempera, netradiční malířské techniky (barvy na sklo, textil), práce s barvou – míchání, odstíny, barevné ladění, světlo, stín Grafika – pero, tuž, písmo, využití písma v praxi, práce v grafických editorech Uplatňování subjektivity Dekoratивní a prostorové práce – modelování z různých materiálů (hlína, sádra, papír) Práce s přírodními materiály Koláž, fotografie, plastika Rozvíjení vztahu k umění, estetická výchova, vztah k životnímu prostředí, kulturní dědictví Užité umění – estetičnost, funkčnost, životní styl Ilustrace dětských knih, naši nejvýznačnější malíři (Mánes, Aleš, Slavíček, Mucha) Světoví malíři – Picasso – jen orientační seznámení		ČJ Hv Tv P D

Výtvarná výchova
8. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru Uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy Při výtvarném projevu vychází ze svých vlastních zkušeností, emocí, představ a zvolí nejvhodnější prostředky a postupy Hodnotí a prezentuje výsledky vlastní práce a práce ostatních Seznamuje se a vnímá běžnou a uměleckou produkci	Příprava a použití výtvarných prostředků pro realizaci výtvarného díla Kresba – tužka, uhl, rudka, postavy, pohyb postav, proporce, obličej – pohyb, výraz, mimika Malba - barevná škála, kontrasty, světlo, stín, ladění, netradiční malířské techniky (sklo, hedvábí, textil – dle materiálně technického vybavení školy Grafika – pero, tuž, písmo, práce v grafických editorech Kombinované techniky – práce s plastickými materiály, práce s přírodními materiály, koláže, aplikace Práce školní, mimoškolní výstavy, soutěže, prezentace Vytváření vlastního životního stylu, vlastního názoru na umělecké dílo Ověřování komunikačních účinků Důvody vzniku odlišných interpretací Estetické vnímání užitého umění Bytová kultura, odívání Rozvíjení vztahu ke kulturnímu dědictví našeho národa Ilustrátoři a malíři (čeští i světoví)		ČJ Hv Tv P D

Výtvarná výchova
9. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Využívá znalostí, schopností a všech dostupných prostředků ve vlastním výtvarném projevu Uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy, pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních, vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci Při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních Vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity	Příprava a použití dostupných prostředků pro výtvarné ztvárnění pocitů, emocí, nálad Kresba – tužka, uhl, rudka detail, ornament, architektonické prvky stínování Malba – práce s větší plochou, volné výtvarné vyjádření, netradiční malířské techniky, experimentování s barvou, plochou, prostorem Dekorativní a prostorové práce – práce s netradič – ními materiály, přírodní materiály, aplikace koláže, keramika, bytová kultura, doplňky Uplatňování subjektivity Užité umění Výchova k estetickému vnímání Vytváření vlastního životního stylu Vztah k životnímu prostředí, rozvíjení vztahu k přírodě, okolí, vlasti, kulturnímu dědictví našeho národa Seznamování se s uměleckými díly, pracemi kreslířů, malířů, ilustrátorů, architektů Ověřování komunikačních účinků Prezentace, výstavy, soutěže, výzdoba školy, hodnocení, sebehodnocení výtvarných prací i uměleckých děl		ČJ Hv Tv P D Z

▪ Název předmětu: **Výchova ke zdraví**

▪ Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vzdělávací oblast „Člověk a zdraví“ učí žáky pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné a duševní pohody. Rovnoměrně rozvíjí fyzické a psychické schopnosti, pohybové dovednosti i sociální adaptaci. Umožňuje jim poznání a rozvíjení tělesných předpokladů pohybových možností a také hranice vlastních omezení. Oblast vede žáky k pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence i problémů spojených s poškozením zdraví a také uvědomění si povinnosti péče o své zdraví. Vzdelávací oblast „Člověk a zdraví“ prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej doplňují, rozšiřují a využívají.

Vzdělávací oblast se realizuje ve vyučovacích předmětech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova.

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví poskytuje základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Žáci jsou vedeni ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení. Upevňují si hygienické, stravovací, pracovní a jiné zdravotně preventivní návyky. Dále rozvíjejí své sociální dovednosti a komunikaci, dovednost odmítat zdraví škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v běžných i mimořádných situacích. Tím je zajištěno utváření základních návyků v oblasti zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, sportovních a pohybových aktivit.

Cílem předmětu je vést žáka k

- získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupném uplatňování činností, které zdraví podporují
- chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním
- dodržování zásad zdravého způsobu života a ochrany zdraví
- odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím
- rozpoznávání situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých a osvojení poznatků a dovedností jim předcházet
- praktické poskytování první pomoci při poranění

Vyučovací forma předmětu je vyučovací hodina se začleňováním krátkodobých projektů nebo kurzů, při nichž dochází ke spojování žáků z různých ročníků (návštěvy úřadů, zdravotních středisek, poraden, výlety, besedy, řešení modelových situací). Ve vyučovací hodině se uplatňuje skupinová práce, samostatná práce, manipulační činnosti, aktivní hledání reálných řešení problémů, prožitkové formy při rozvíjení osobnosti žáka, práce s textovými a mediálními informacemi, relaxace, arteterapie a muzikoterapie.

Vzdělávací předmět Výchova ke zdraví je realizován na 2. stupni v 8. a 9. ročníku s časovou dotací 1 hodina týdně. Navazuje na vzdělávací oblast „Člověk a jeho svět“ z 1. stupně.

Do vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví jsou začleněna průřezová témata z osobnostní a sociální výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení: Předkládáme žákům dostatek informací vedoucích ke zdravému životnímu stylu a vedeme je k jejich pravidel – němu a praktickému využívání v životě.
Využíváme znalostí a dovedností žáků, které získali mimo vyučování.
Učíme žáky pracovat s veřejně dostupnými informačními zdroji z oblasti zdravotní, třídit je, argumentovat, diskutovat a obhajovat své poznatky.
Učíme zpracovávat různé zdroje informací (encyklopedie, časopisy, ICT, média, ústní informace).
Zakládáme a rozšiřujeme třídní portfolia s tematikou zdravý životní styl.

Kompetence k řešení problémů: Využíváme metod dramatické výchovy, modelových situací k řešení problémových a zdraví ohrožujících situací.
Učíme je chovat se zodpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívat znalosti první pomoci při poranění a při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel.
Využíváme pomoci center odborné pomoci při řešení problémů.
Uplatňujeme sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy.

Nabízíme řešení problémů s výchovným poradcem, se školním preventistou, případně s jiným odborným pracovníkem.

Kompetence komunikativní: Učíme žáky naslouchat a vyjadřovat se ústně i jednoduchou písemnou formou.

Realizujeme projekty, při kterých žáci musí komunikovat s žáky z jiných ročníků, s veřejností, a to různými prostředky – ústně, písemně, telefonicky, e-mailem.

Učíme žáky vystupovat před vrstevníky a na veřejnosti.

Kompetence sociální a personální: Učíme uvědomovat si základní životní potřeby a naplňovat je ve shodě se zdravím.

Vedeme žáky ke zdravému sebevědomí a preferování pozitivních životních cílů, hodnot a zájmů.

Vedeme je k respektování svého zdravotního stavu i svých vrstevníků.

Kompetence občanské: Učíme žáky porozumět a respektovat sebe sama, ostatní spolužáky, dospělé – tolerance odlišností fyzických, mentálních, rasových, národnostních, respektování potřeb starých občanů.

Vedeme žáky k odpovědnosti za poškození zdraví svého i ostatních.

V rámci projektů vytváříme příležitosti k uplatňování bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích.

Žáci jsou seznamováni s různými životními styly v ostatních státech EU a ve světě.

Kompetence pracovní: Vedeme žáky k osvojování si pracovních a hygienických návyků.

Společně se žáky budujeme zdravé pracovní a životní prostředí a vedeme je k jeho údržbě, zlepšování a ochraně.

Výchova ke zdraví

8. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě ☐ vysvětluje role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví ☐ sociální komunikace v rodině, třídě, s kamarády ☐ vysvětlí význam náhradní péče pro děti vyrůstající mimo rodinu ☐ přejímání pozitivní hodnoty od rodiny, vrstevníků, společnosti vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních	<u>Vztahy mezi lidmi a formy soužití –</u> <i>(Rodina a širší sociální prostředí)</i> - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek - postavení a role muže a ženy - vliv rodiny na rozvoj osobnosti - komunikace – v rodině, mezi vrstevníky, ve společnosti dospělých - vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství práva a povinnosti členů rodiny - rodina a domov - komunikace v rodině - rodina a bydlení - zařízení a stolování - ekonomika domácnosti - sestavení domácího rozpočtu	OSV A 4	VO P Tv

lidských potřeb a hodnotou zdraví uplatňuje hygienické zásady ☐ vyjádří svůj názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí ☐ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi ☐ projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	<u>Osobnostní a sociální rozvoj</u> (Rozvoj osobnosti) - duševní a tělesné zdraví - vyrovnávání se s problémy - sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity <u>Zdravý způsob života a péče o zdraví</u> (Péče o zdraví, osobní hygiena, režim dne) - tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim		

vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví ☐ posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví ☐ umí pohovořit o různých výživových směrech, zná jejich klady i zápory ☐ dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota - ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci <i>(Zdravá výživa)</i> - zdravá výživa - naše tělo - alternativní výživa - poruchy výživy - abeceda zdravé výživy		

vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek ☐ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi ☐ uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami a argumentuje ve prospěch zdraví ☐ používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích i ve styku s vrstevníky ☐ kriticky posoudí reklamy na cigarety a alkohol	<u>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</u> (<i>Osobní bezpečí</i>) - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci - bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt - ochrana člověka za mimořádných událostí		

orientuje se v nabídce specializované pomoci respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování ☐ uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání dítěte optimálně reaguje na fyziologické změny v dospívání ☐ chová se kultivovaně k opačnému pohlaví	- klasifikace, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí <u>Zdravý způsob života a péče o zdraví (Zdravá výživa)</u> - výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy <u>Hodnota a podpora zdraví</u> - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie - podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví		

	<u>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</u> <i>(Prevence zneužívání návykových látek)</i> - pozitivní životní cíle a hodnoty - odmítání - auto-destruktivní závislosti – rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky) - centra odborné pomoci <u>Změny v životě člověka a jejich reflexe</u> <i>(Sexuální výchova)</i> - dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny <u>Osobnostní a sociální rozvoj</u> - seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a		

	prosociální chování - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování - sexuální úchytky - pedofilie		

Výchova ke zdraví

9. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních	<u>Vztahy mezi lidmi a formy soužití (Rodina)</u> - faktory ovlivňující stabilitu rodiny, rodina a domov - komunikace v rodině - výběr partnera, formy soužití - konflikty a jejich řešení <u>Zdravý způsob života a péče o zdraví (Člověk ve zdraví a nemoci)</u> - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – faktory ovlivňující vznik nemoci - péče o nemocné - stravování nemocných, podávání léků - alternativní medicína, prevence	OSV A 2	Ch P Tv VO

lidských potřeb a hodnotou zdraví dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc □ vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a	- civilizační choroby - ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskul. a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci (Zdravá výživa) - zdravá výživa - naše tělo - alternativní výživa - poruchy výživy - abeceda zdravé výživy <u>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</u> – (Prevence zneužívání návykových látek) - auto-destrukční závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě		

diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí ☐ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi projevuje odpovědné chování v rizikových	samému, rizikové chování (nebezpečné předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu dělení drog - káva, alkohol, cigarety - doping - účinky drog - drogy a legislativa - vznik závislosti (Osobní bezpečí) - skupina vrstevníků a násilí - agrese - nebezpečí kolem nás – delikt, delikvent - domácí násilí - krizová centra - škola a násilí - chování za mimořádných situací - nácvik první pomoci stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy,		

situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc ☐ zná důležitá telefonní čísla samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti		

Výchova ke zdraví

8. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky a členy rodiny Projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy Respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví Zná základní informace o sexualitě Pojmenuje tělesné, fyziologické a psychické změny dospívání Zná základní pravidla hygieny pro každý den, při menstruaci Zná fakta po zahájení pohlavního života do doby plné zralosti Zná negativní dopady předčasného těhotenství na organismus dospívající dívky Orientuje se v rozdílech sexuálního chování Pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství a orientuje se ve vhodnosti jejich použití Vysvětlí rizika nechráněného pohl. styku a	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, skupina vrstevníků, bydliště, zájmová skupina, láska, hledání partnera, citové vazby mezi mužem a ženou, láska jako odpovědnost vůči druhému člověku Změny v životě člověka a jejich reflexe Dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny Sexuální dospívání a reprodukční zdraví – prevence rizikového sexuálního chování, předčasná sexuální zkušenost, těhotenství mladistvých, poruchy pohlavní identity Význam sexuální výchovy, základní fakta o sexualitě Anatomie ženských a mužských pohlavních orgánů Intimní hygiena každého dne, při menstruaci, pohlavního styku Dětská gynekologie Předčasná sexuální zkušenost a její rizika Sexuální orientace Početí, těhotenství, porod Antikoncepce Předčasné ukončení těhotenství	OSV A 4	VO P Tv

střídání partnerů Pojmenuje nejčastější pohlavní choroby Zná způsoby přenosu viru HIV, orientuje se v léčbě infikovaných virem HIV a AIDS Zdůvodní preventivní opatření v boji proti HIV Zná kontakty na odbornou pomoc Respektuje odlišné přístupy k sexualitě ovlivněné odlišnou kulturou a vírou Ví o centrech odborné pomoci a vyhledá a použije jejich telefonní čísla Uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu Orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchovávání potravin v domácnosti Vysvětlí souvislosti mezi zdravou a nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob Rozpozná klamavou reklamu na potraviny Zná specifické potřeby výživy v období dospívání Uplatňuje zásady osobní a intimní hygieny s ohledem na zdravotní hlediska a dobré mezilidské vztahy Dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování Uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Nemoci přenosné pohlavním stykem HIV, AIDS – cesty přenosu Rizikové chování a ochrana před nákazou Odborná pomoc Etická stránka sexuality, zdrženlivost, sexuální chování Sexuální zneužití Sexualita a zákon Zdravý způsob života a péče o zdraví Výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, specifické druhy výživy, výživa a civilizační choroby Alternativní výživové směry Reklamy na potraviny Režim dne Tělesná a duševní hygiena Ochrana před úrazy – chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů – úrazy v domácnosti, při sportu, v dopravě Chování v dopravě První pomoc – základní postupy, v improvizovaných podmínkách, přivolání lékaře		

Umí zařadit do denního režimu aktivní pohyb, otužování, relaxaci Zná pravidla silničního provozu s ohledem na věk žáka Využívá svých znalostí při chování v dopravě			

Výchova ke zdraví
9. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřez. témata	Mezipřed. vztahy
Chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel Popíše mimořádnou situaci Rozumí integrovanému záchrannému systému Zná ochranu člověka za mimořádných situací Zná zásady chování při vyhlášení mimořádné situace Zná zásady chování po vyhlášení evakuace Rozlišuje běžné choroby, infekční a civilizační choroby, zná aktivní ochranu proti nemocem Umí vyhledat v případě potřeby lékaře a popíše své zdravotní problémy Umí uplatňovat zásady pro užívání a ukládání léků Uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska Respektuje zdravotní stav svůj a svých vrstevníků a usiluje v rámci svých možností o aktivní podporu zdraví	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Ochrana člověka za mimořádných událostí Živelní pohromy, charakter mimořádné situace, tísňová volání, potenciální nebezpečí Varovný signál a chování po jeho vyhlášení, evakuace Improvizovaná ochrana Havárie s únikem nebezpečné látky Zdravý způsob života a péče o zdraví Ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, před chronickým onemocněním a úrazy Bezpečné způsoby chování Odpovědnost za své chování i zdraví jiných Preventivní a lékařská péče Chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů První pomoc Podpora zdraví a její formy Podpora zdraví a její formy, prevence a intervence, odpovědnost jedince za zdraví	OSV A 2	Ch P Tv VO

Pozná projevy stresu a zná negativní vliv stresu na zdraví člověka Zná některé techniky pro odbourávání stresu Zná souvislosti mezi nezdravým způsobem života a vznikem civilizačních chorob Pochopí souvislosti mezi konzumací návykových látek a psychotropních látek a poškozováním zdraví a životního stylu Zná pozitivní životní cíle Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí Uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy Uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence Stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní hygieny Civilizační choroby – zdravotní rizika Preventivní a lékařská péče Autodestrukční závislosti Zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek Odmítání návykových látek Pozitivní životní cíle a hodnoty Návykové látky a bezpečnost v dopravě Návykové látky a zákon Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání Počítače a hazardní hry – gamblérství Linky důvěry a krizová centra Krizové situace – šikana, týrání, sexuální zneužívání Komunikace se službami odborné pomoci (praktické dovednosti) Bezpečné chování – komunikace mezi vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí Dodržování pravidel, bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech		

a krizových situacích a v případě potřeby vyhledat odbornou pomoc Umí si stanovit osobní životní cíle a postupné kroky k jejich naplnění Umí vyhledat odbornou pomoc při projevech deprese Svěří se se zdravotním problémem Umí rozpoznat a zvládat stresové situace v životě Umí respektovat druhé a sebe sama	Osobnostní a sociální rozvoj Sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení Psychohygiena – sociální dovednosti po předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech Mezilidské vztahy a komunikace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, rozvíjení schopnosti komunikace, chování podporující dobré vztahy Morální rozvoj – rozvíjení rozhodovacích dovedností, dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování		

- **Název předmětu: Tělesná výchova**
- **Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni**

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova je realizován ze vzdělávací oblasti „Člověk a zdraví“ a ze vzdělávacího oboru Tělesná výchova.

Vzdělávací obsah předmětu umožňuje žákům aktivně využívat a ovlivňovat vlastní pohybové možnosti s ohledem na zdravotní a pohybová omezení. Ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi je vede od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové realizaci. Pro pohybové vzdělávání žáků je důležité nejen rozvíjení pohybového nadání, ale zároveň i korekce zdravotních oslabení v běžných formách pohybového učení.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tématické okruhy:

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností, hygiena při Tv a bezpečnost při pohybových činnostech.

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Pohybové hry, základy gymnastiky, rytmická a kondiční cvičení, průpravná úpolová cvičení, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, pobyt v zimní přírodě, další pohybové činnosti a netradiční sporty.

3. Činnosti podporující pohybové učení

Organizace při Tv, komunikace v Tv, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, zásady jednání a chování, měření a posuzování pohybových dovedností a informace o pohybových dovednostech.

4. Výuka plavání

Realizuje se na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin.

Organizace vyučování Tv: Naše škola nemá vlastní tělocvičnu, ale žáci mohou využívat tělocvičnu v nové sportovní hale ve městě, dále cvičí na

hřišti, ve volné přírodě a výuka plavání je realizována v krytém plaveckém bazénu v Chrudimi.

V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportu. Ke konci nesmí chybět zklidnění, relaxace. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oděvu a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce, využívá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Předmět Tělesná výchova je realizován na 1. stupni následovně:

V 1. až 5. ročníku 2 hodiny týdně a v každém ročníku je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace. Celkem tedy na 1. stupni 10+5 hodin.

Z průřezových témat jsou realizována témata z osobnostní a sociální výchovy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Vedeme žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učí se cvičit podle popisu a předlohy, orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích.

Umožňujeme žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů:

Učíme žáky uplatňovat zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a měli by adekvátně reagovat v situaci poranění nebo úrazu spolužáka.

Vedeme žáky k řešení problémů při nesportovním chování, v situacích týkajících se nevhodného sportovního prostředí a nevhodného náčiní a nářadí.

Kompetence komunikativní:

Žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny, sami je i vydávají, organizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty. Učitel vede žáky ke vzájemnému naslouchání, respektování a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti ke vzájemné komunikaci.

Kompetence sociální a personální:

Vedeme žáky k jednání v duchu fair – play, dodržují pravidla, označí přestupky, respektují druhé, zvládají pohybové činnosti ve skupině.

Umožňujeme každému zažít úspěch.

Podporujeme střídání rolí ve skupině.

Učíme je chápat, že sport je jedním z prostředků k navazování sociálních kontaktů

Kompetence občanské:

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se podíleli na realizaci pravidelného pohybového režimu, aby si přiměřenou vůlí samostatně zlepšovali svou zdatnost a aby spojovali pohybovou aktivitu s ochranou svého zdraví.

Žáci jsou vedeni ke kritickému myšlení, učí se být ohleduplní a taktní, ale zodpovědní.

Kompetence pracovní:

Vedeme žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učíme je používat jednotlivé tělocvičné náčiní a nářadí.

Vedeme žáky k poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a omezení, k rozvíjení a využívání pohybových schopností a dovedností.

Využíváme cviků na odstranění únavy při jiné práci.

- **Název předmětu: Tělesná výchova**
- **Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni**

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova je realizován ze vzdělávací oblasti „Člověk a zdraví“ a ze vzdělávacího oboru Tělesná výchova. Vzdělávací oblast „Člověk a zdraví“ učí žáky pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné a duševní pohody a základním poznatkům, které by měli využívat v každodenním životě. Respektuje celistvost osobnosti žáků, rovnoměrně rozvíjí fyzické i psychické schopnosti, pohybové dovednosti i sociální adaptaci. Umožňuje jim rozvíjení fyzických a zdravotních předpokladů pohybových možností a poznání vlastních omezení. K osvojení potřebných vědomostí, dovedností a návyků, které ovlivňují způsob jejich života, je třeba využívat vhodné motivace a činnosti, které posilují zájem žáků. Vede je k pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence i problémů spojených s poškozením zdraví a uvědomění si povinnosti péče o své zdraví v přiměřené míře věku a schopnostem.

Obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova je rozdělen na 4 tématické okruhy:

1. Činnosti ovlivňující zdraví

Význam pohybu pro zdraví, rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností, zdravotně orientovaná zdatnost, prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí, hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech.

Patří sem i odmítání drog a jiných škodlivin jako neslučitelné se zdravím a sportem.

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Pohybové hry s různým zaměřením, gymnastika, rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou, průpravné úpoly, atletika, sportovní hry, turistika a pobyt v přírodě, plavání/dle podmínek školy/, pobyt v zimní přírodě.

3. Činnosti podporující pohybové učení

Komunikace v Tv, organizace prostoru a pohybových činností, historie a současnost sportu, pravidla osvojovaných činností, zásady chování a jednání v různém prostředí, měření výkonů, posuzování pohybových dovedností.

4. Prvky zdravotní tělesné výchovy

Činnosti a informace podporující korekce zdravotního oslabení, speciální cvičení na oslabení podpůrně pohybového aparátu a oslabení vnitřních orgánů.

Vyučování probíhá v tělocvičně Sportovní haly v Heřmanově Městci, na hřišti, ve volné přírodě s využitím všech dostupných pomůcek, náčiní a náradí.

Předmět Tělesná výchova je realizován na 2 stupni takto:

Předmět je vyučován 2 hodiny týdně v každém ročníku a v každém ročníku je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace. Celkem tedy na 2. stupni 10+4 hodiny.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Vedeme žáky k užívání osvojeného názvosloví.
Ukazujeme žákům smysl a cíl pohybových aktivit.
Hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.
Vedeme žáky ke zpracování informací o pohybových aktivitách na škole.

Kompetence k řešení problému:

Žáci vnímají nejrozličnější problémové situace a plánují způsob řešení těchto problémů.
Pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat správné řešení.
Vyhledáváme informace vhodné k řešení problémů.
Vedeme žáky k odmítání drog a škodlivých látek.

Kompetence komunikativní:

Dodržujeme pravidla slušného chování.
Zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci komunikovat.
Vedeme žáky k osvojení si kultivovaného ústního projevu.
Zapojujeme žáky do diskuse.

Kompetence sociální a personální:

Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.
Zadáváme takové úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat.
Oceňujeme spolupráci a pomoc slabšímu ve skupině.
Podporujeme rozvoj sebedůvěry a zodpovědnosti.
Vedeme žáky k pochopení, že sport je jedním z prostředků k navazování sociálních kontaktů.

Kompetence občanské:

Respektujeme názory žáků a podporujeme prezentace názorů druhých.
Formujeme volní a charakterové vlastnosti žáků.
Vedeme žáky k toleranci a respektování jiných lidí.
Učíme žáky zásadám zdravého způsobu života a ochrany zdraví, zodpovědnosti a péči o své zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení.
Vedeme k odmítání drog a škodlivých látek.

Kompetence pracovní:

Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování.
Vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny práce.
Vedeme žáky ke vnímání prožitků z pohybové činnosti, které vedou k aktivitě a pohybové seberealizaci a aktivnímu vztahu ke sportu i v dalším životě.
Využíváme cviků na odstranění únavy při práci.

Tělesná výchova

1. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	rozpozná význam pohybu pro zdraví v TV i mimo ni • snaží se dodržovat správné držení těla • snaží se o správné provádění cviků pod vedením učitele	<u>příprava organismu</u> - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • <u>zdravotně zaměřené činnosti</u> - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití <u>význam pohybu pro zdraví</u> - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu		Vv Hv Pv Prv M ČJ
zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo	předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi některé akrobatické cviky	<u>základy gymnastiky</u> - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí		

uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a uplatňuje zásady hygieny • dodržuje pravidla bezpečného chování při sportu na všech sportovištích • ihned reaguje na smluvené povely	náčiní při cvičení; pohybová tvořivost • <u>základy sportovních her</u> - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů <u>hygiena při TV</u> - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • <u>bezpečnost při pohybových činnostech</u> - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV		

reaguje na základní pokyny a povel k osvojované činnosti a její organizaci ZTV - uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy ZTV - zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	reaguje na jednoduché povel a signály dodržuje správné držení těla při vyučování	• <u>pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností</u> - her, závodů, činností <u>pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností</u> - her, závodů, soutěží <u>zdravotní oslabení</u> - konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) <u>základy speciálních cvičení</u> - základy cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení		

Tělesná výchova

2. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	správně provádí cviky pod vedením učitele • provádí základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • užívá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi pády vzad a stranou, kotoul vpřed, přeskok přes lavičku, chůzi po kladině bez dopomoci, šplh o tyči s přírazem s úkolem vyšplhat co nejvýš • předvede základní pohybové výkony v gymnastice, atletice • usiluje o jejich zlepšení	<u>význam pohybu pro zdraví</u> - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • <u>příprava organismu</u> - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení <u>základy gymnastiky</u> - cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení • <u>základy atletiky</u> - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem • <u>rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly,</u>		Hv M Prv Vv ČJ Pv

spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	• předvede základní kroky některých lidových tanců • se adaptuje na vodní prostředí, dýchá do vody, splývá dodržuje zásady fair play a pozná přestupek • adekvátně na přestupek reaguje • aplikuje základní pravidla • se snaží spolupracovat s	<u>pohyblivosti, koordinace pohybu</u> • <u>rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</u> - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičným doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • <u>plavání</u> - (základní plavecká výuka) hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu <u>pohybové hry</u> - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová		

uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	ostatními hráči používá vhodné oblečení a obuv na sport • dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech • po ukončení hodiny dodržuje zásady hygieny (mytí rukou) správně reaguje na jednoduché povely a signály • provádí nástup s ostatními do řady, dvojřady, do družstev	tvořivost • <u>zásady jednání a chování</u> - fair play, olympijské ideály a symboly • <u>základy sportovních her</u> - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů <u>hygiena při TV</u> - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • <u>průpravné úpoly</u> - přetahy a přetlaky <u>bezpečnost při pohybových činnostech</u> -		

ZTV - uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	• dodržuje pravidla bezpečného chování při sportu na všech sportovištích • ihned reaguje na smluvené povely správně používá sportovní náčiní • procvičuje správné držení těla v sedu a ve stoji • cvičí cviky pro rozvoj kloubní flexibility	organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV <u>lyžování, bruslení (podle podmínek školy)</u> - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích <u>měření a posuzování pohybových dovedností</u> - měření výkonů, základní pohybové testy <u>komunikace v TV</u> - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály <u>průpravné úpoly - přetahy a přetlaky</u> • <u>pohybové hry</u> - s různým zaměřením; netradiční		

ZTV - zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	provádí kompenzační, vyrovnávací a relaxační cviky • respektuje zdravotní handicap	pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost <u>zdravotní oslabení</u> - konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) <u>základy speciálních cvičení</u> - základy cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení <u>pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV</u> - s přihlédnutím ke		

uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	zhodnotí vhodné a nevhodné oblečení na sport, používá vhodnou obuv • používá pravidla sportů a soutěží, dodržuje zásady fair play • orientuje se v základních tělocvičných pojmech opakuje přesně cviky po učiteli • rozezná několik cviků pro zahřátí a uvolnění, několik protahovacích a napínacích cviků • používá správné dýchání • dbá na správné držení těla	konkrétnímu druhu a stupni oslabení <u>základy speciálních cvičení</u> - základy cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení <u>pohybové hry</u> - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost • <u>pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností</u> - her, závodů, soutěží • zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly		

Tělesná výchova
3. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	dodržuje pravidla bezpečného chování při sportu na všech sportovištích • ihned reaguje na smluvené povely přesně reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod • nastoupí vřad, dvojřad, dvojstup, zástup využívá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou. • aplikuje protahovací a	bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály • organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení		ČJ Vv Pv Prv M Hv

zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění. • používá vhodné oblečení a obuv na sport • po ukončení hodiny dodržuje zásady hygieny (mytí rukou) používá základy techniky pro šplh • šplhá na tyči • předvede kotouly vpřed, vzad • ukáže stoj na rukou s dopomocí učitele • používá techniku odrazu z můstku • předvede průvlek přes švédskou bednu • provede roznožku přes kozu na šíř • přitáhne se do výše čela používá různá cvičení vyžadující koordinaci pohybů - obratnost, pohotovost	• hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • turistika a pobyt v přírodě -		

zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	• rozvíjí sílu horních končetin - zavěšené lavičky předvede základní kroky některých lidových tanců (krok přísunný, poskočný, cval) • seznámí se s dětským aerobikem • seznámí se s kondičním cvičením s hudbou startuje z polovysokého a nízkého startu • uběhne 60 m • při sprintu nezastavuje před cílem, nekříží dráhu • používá taktiku běhu na delší vzdálenosti a běhu nerovným terénem s překážkami, ukáže princip štafetového běhu	přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody • průpravné úpoly - přetahy a přetlaky rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem • měření a posuzování		

.. ZTV - zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením Uplatňuje správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy	• používá techniku skoku do dálky • cvičí techniku skoku z místa • změří délku skoku • provádí správně všechny fáze hodu kriketovým míčkem .. cvičí kompenzační, vyrovnávací a relaxační cviky • respektuje zdravotní handicap	pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy zdravotní oslabení - konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) základy speciálních cvičení - základy cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení		

Tělesná výchova

4. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	provede základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • užívá protahovací a posilovací zvyky, cviky pro zahřátí a uvolnění podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu • dbá na správné držení těla při různých činnostech • projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • používá kompenzační a relaxační cviky, uplatňuje zásady pohybové hygieny	<u>význam pohybu pro zdraví</u> - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu <u>příprava organismu před pohybovou činností</u> - uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení	OSV B 4	ČJ M Př VI Vv Pv Hv

zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy objasní si vztahy vlastního těla a prostoru • provede základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu	objasní si vztahy vlastního těla a prostoru • provede základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou žák si dokáže zorganizovat cvičební prostor tak, aby ho měl dostatek a aby pro něj byl bezpečný používá vhodné oblečení a obutí pro TV je popíše, vysvětlí a zhodnotí sportovní výkon svůj i svého spolužáka	objasní si vztahy vlastního těla a prostoru • provede základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou <u>hygiena při TV</u> - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • <u>bezpečnost při pohybových činnostech</u> - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV <u>základy gymnastiky</u> - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí		

provedení pohybové činnosti jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	užívá a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti • zdůvodní vlastní jednání a jeho důsledky ve vztahu k druhým, podílí se na vytváření dobrých mezilidských vztahů v kolektivu, používá seberegulaci	odpovídající velikosti a hmotnosti • <u>základy atletiky</u> - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem • <u>měření a posuzování pohybových dovedností</u> - měření výkonů, základní pohybové testy <u>pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností</u> - her, závodů, soutěží • <u>základy sportovních her</u> - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů • <u>pohybové hry</u> - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při		

užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	rozliší a užívá základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní, provede pořadová cvičení vyhledá přehled o důležitých sportovních akcích v místě bydliště i v okolí školy	cvičení; pohybová tvořivost • <u>průpravné úpoly</u> - přetahy a přetlaky • <u>zásady jednání a chování</u> - fair play, olympijské ideály a symboly • <u>turistika a pobyt v přírodě</u> - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody <u>komunikace v TV</u> - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály <u>zdroje informací o pohybových činnostech</u> <u>měření a posuzování</u>		

změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky ZTV - zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování ZTV - zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele ZTV - upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	aplikuje správné držení těla při různých činnostech • používá kompenzační a relaxační cviky, uplatňuje zásady pohybové hygieny	<u>pohybových dovedností</u> - měření výkonů, základní pohybové testy <u>zdravotní oslabení</u> - konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) <u>základy speciálních cvičení</u> - základy cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení <u>pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV</u> - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení		

Tělesná výchova
5. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením ZTV - zařazuje pravidelně do svého pohybového	sestaví samostatnou rozcvičku • předvede posilovací cviky na různé části těla • předvede relaxační a kompenzační cviky • reaguje na povely: pozor, pohov, rozchod • nastoupí do dvojřadu, zástupu, dvojstupu provádí kompenzační a relaxační cviky • dbá na správné držení těla při různých činnostech • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu • základy speciálních cvičení	význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • <u>příprava organismu</u> - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení <u>zdravotní oslabení</u> - konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) • <u>základy speciálních cvičení</u> - základy cvičební polohy,	OSV A 3	Hv ČJ M Př Vl Vv

režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování ZTV - zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele ZTV - upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a	• vnímání pocitů při cvičení • konkrétní zdravotní oslabení žáka • vhodné oblečení i obutí na zdravotní TV • nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) správně odhadne vztahy vlastního těla a prostoru • nacvičuje základní kroky lidových tanců (krok polkový a valčíkový, cval) • seznámení s dětským aerobikem • seznámení s kondičním cvičením s hudbou	základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení • <u>pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV</u> - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení <u>organizace při TV</u> - základní organizace v prostoru a činnosti ve známém (běžném) prostředí • <u>rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</u> - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance		

soutěže na úrovni třídy uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti	hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV • organizace cvičebního prostoru tak, aby převládla bezpečnost cvičení porovná pohybový výkon svůj i svých spolužáků • měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování	<u>hygiena při TV</u> - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • <u>lyžování, bruslení</u> (podle podmínek školy) - hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích • <u>bezpečnost při pohybových činnostech</u> - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV • <u>další pohybové činnosti</u> (dle podmínek školy a zájmu žáků) rozvoj různých forem, vytrvalosti, rychlosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu • <u>základy atletiky</u> - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj rychlosti, vytrvalosti,		

opačné pohlaví užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti“.	vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech • užívá základní tělocvičné pojmy (rozumí povelům pořadových cvičení a reaguje na ně, zná názvy pohybových cvičení, nářadí a náčiní) Hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti	jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů • <u>zásady jednání a chování</u> - fair play, olympijské ideály a symboly <u>komunikace v TV</u> - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály		

Tělesná výchova
6. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem ☐ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program ☐ samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností, zatěžovanými svaly ☐ ovládá prvky pořadové ☐ dovede učiteli podat hlášení ☐ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění	význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení pořadová cvičení hlášení hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity (štafetové hry)		ČJ M P Hv F VO

ovzduší ☐ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech ☐ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny ☐ seznámí se s dalšími druhy boj. umění základy aikidó, judó, karatedó formou filmových ukázek ☐ při vytrvalostním běhu dovede uplatnit i vůli ☐ získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy ☐ zvládá i dlouhodobější pobyt v	.. gymnastika – akrobacie (kotouly vpřed a vzad) přeskoky, odrazy, cvičení s náčiním a na nářadí (na hrazdě – vzpor, sešín, shyb, výmyk, na kruzích – překot zad, kroužení, šplh na tyči a laně) estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičným doprovodem – základy rytmičké gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance úpoly – základy sebeobrany, nácvik pádů z juda atletika – rychlý běh (60m, 100m), vytrvalý běh (1 500m) na dráze a v terénu, přespolní běh, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem sportovní hry (kopaná, vybíjená, košíková, přehazovaná, volejbal, florbal, badminton) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla		

přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu rozpozná základní plavecké styly ☐ ovládá alespoň jeden z nich ☐ zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry ☐ užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu ☐ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ☐ dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji ☐ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora ☐ sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a	plavání (zdokonalovací plavecký výcvik) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti bruslení (pravidla ledního hokeje) lyžování, snowboarding – běžecké lyžování, lyžařská turistika, jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olim.charta pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování		

vyhodnotí zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže ☐ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci			

Tělesná výchova
7. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem ☐ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program ☐ samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností –zatěžovanými svaly ☐ ovládá prvky pořadové ☐ dovede učiteli podat hlášení ☐ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k	význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného pořadová cvičení hlášení pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity, štafetové hry gymnastika – akrob. kotouly a přemety, stoje, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí (na hrazdě		ČJ M P F Hv VO

údajům o znečištění ovzduší ☐ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost ☐ zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech ☐ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny ☐ seznámí se s dalšími druhy boj. umění základy aikidó, judó, karatedó formou filmových ukázek ☐ ovládá prvky pořadové ☐ dovede učiteli podat hlášení ☐ při vytrvalostním běhu dovede uplatnit i vůli	– vzpor, kotoul, průvlek, výmyk, skrčka, roznožka, cvičení na kruzích – svis vznesmo a střemhlav, šplh na tyči a laně) estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance úpoly – základy sebeobrany, judo atletika – rychlý běh (60m, 100m) vytrvalý běh (1000m, 1500m) na dráze a v terénu, štafetový běh, přespolní běh, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem na dálku a na cíl sportovní hry (kopaná, vybíjená, přehazovaná, volejbal, florbal, košíková, badminton) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla		

☐ získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy ☐ zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun s mírnou zátěží v náročnějším terénu ☐ ovládá dobře alespoň jeden plav. styl ☐ začíná se základy dalšího plav. stylu ☐ zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry ☐ zvládá základy pohybu na sjezdových, běžeckých lyžích a snowboardu, jízdu na vleku ☐ užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu ☐ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k	plavání (zdokonalovací plavecký výcvik) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti (jen při splnění podmínek daných školou) bruslení – základy hokeje lyžování, snowboarding – běžecké lyžování, lyžařská turistika, jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině Lyžařský a snowboardový kurz (základy pohybu na sjezdových, běžeckých lyžích, a snowboardu, jízda na vleku) (jen při splnění podmínek daných školou) komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta		

opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ☐ dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji ☐ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora ☐ sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí ☐ zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže ☐ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování		

Tělesná výchova
8. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem ☐ usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program ☐ samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností –zatěžovanými svaly ☐ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší ☐ ovládá prvky pořadové	význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného pořadová cvičení hlášení pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity, štafetové hry		ČJ M F Hv P ICT VO

☐ dovede učiteli podat hlášení ☐ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech ☐ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny ☐ seznámí se s dalšími druhy boj. umění základy aikidó, judó, karatedó formou filmových ukázek ☐ při vytrvalostním běhu dovede uplatnit i vůli ☐ získané dovednosti uplatní jako	gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na náradí, kotouly, stoje, skrčka, roznožka, hrazda – výmyk, podmet, kruhy – komíhání, kroužení, šplh na laně a tyči estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičným doprovodem – základy rytmičké gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance úpoly – základy sebeobrany, judo atletika – rychlý běh (60m, 100m), vytrvalý běh (1000m, 1500m) na dráze a v terénu, přespolní běh, štafetový běh, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod granátem – na dálku i na cíl, vrh koulí – nácvik techniky vrhu sportovní hry (kopaná, odbíjená, florbal, košíková, softbal, házená, badminton) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské		

reprezentant školy ☐ při cvičení uplatní svůj fyzický fond ☐ zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun se zátěží v náročnějším terénu zvládá dobře jeden plavecký styl ☐ rozvíjí další plavecké styly ☐ nacvičuje skoky do vody ☐ zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry ☐ zvládá základy pohybu na sjezdových, běžeckých lyžích a snowboardu ☐ užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu ☐ naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu ☐ dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a	kategorie turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orient. Běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potraviny, tepla plavání (zdokonalovací plavecký výcvik) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti bruslení, základy ledního hokeje, pravidla lyžování, snowboarding – běžecké lyžování, lyžařská turistika, jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování		

dodržuje ji ☐ rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora ☐ sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí ☐ zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže ☐ zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování		

Tělesná výchova
9. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity, štafetové hry pořadová cvičení hlášení gymnastika – akrobacie (kotouly, přemety, stoje), cvičení s náčiním a na náradí (přeskoky, roznožka,		ČJ M P F ICT Hv VO

☐ ovládá prvky pořadové ☐ dovede učiteli podat hlášení uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny ☐ seznámí se s dalšími druhy boj. umění základy aikidó, judó, karatedó formou filmových ukázek ☐ ovládá prvky pořadové ☐ dovede učiteli podat hlášení ☐ při vytrvalostním běhu dovede	skrčka, hrazda – výmyk, přešvihy, kruhy – komíhání, kroužení), šplh na tyči a laně (chlapci bez přírazu) estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance úpoly – základy sebeobrany, judo atletika – rychlý běh (60m, 100m) vytrvalý běh (1000m, 1500m) na dráze a v terénu, přespolní běh, základy překážkového běhu, štafetový běh, skok do dálky nebo do výšky, hod granátem - na dálku i na cíl, vrh koule – nácvik techniky vrhu sportovní hry (kopaná, sálová kopaná, odbíjená, florbal, košíková, softbal, házená, badminton) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla		

uplatnit i vůli ☐ získané dovednosti uplatní jako reprezentant školy ☐ při cvičení uplatní svůj fyzický fond zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě a přesun se zátěží v náročnějším terénu ☐ zvládá dobře dva plavecké styly ☐ rozvíjí další plavecké styly ☐ zvládá skoky do vody ☐ nacvičuje skok do neznámé vody ☐ zvládá rychlý a bezpečný pohyb na bruslích všemi směry ☐ zvládá základy pohybu na sjezdových, běžeckých lyžích a snowboardu, jízdu na vleku užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu naplňuje ve školních podmínkách	plavání (zdokonalovací plavecký výcvik) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti bruslení lyžování, snowboarding – běžecké lyžování, lyžařská turistika, jízda na snowboardu, jízda na vleku, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží zásady jednání a chování v různém prostředí a		

základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	při různých činnostech měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování		

ZTV – uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	Prevence a soustavná korekce oslabení		

Tělesná výchova

1. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Zvládá podle pokynů přípravu organismu na pohybovou činnost Dbá na správné dýchání a držení těla při různých činnostech (s ohledem na individuální zvláštnosti žáka) Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti Dodržuje zjednodušená pravidla her Dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách Zvládá rychlostní běh na krátké vzdálenosti – 50 m Zvládá skok do dálky z místa Zvládá hod míčkem Zvládá kotoul vpřed Zvládá jednoduchá cvičení na žebřinách Zvládá skok přes švihadlo Zvládá napětí a uvolnění těla a jeho částí, reaguje pohybem na hudbu Spolupracuje při týmových činnostech	Činnosti ovlivňující zdraví Příprava org. před poh. činností, protahovací cvičení, uklidnění po zátěži Zdravotně zaměřené činnosti- správné držení těla, průpravná cvičení, koordinační cvičení, komp. a relax. cvičení, psychomotorická a dechová cvičení Činnosti ovlivňující úroveň pohyb. dovedností Organizace při Tv- zákl. org. činnosti Informace o pohybových činnostech Základní komunikace při Tv Odborná terminologie při Tv Pravidla zjednodušených pohybových činností a her Základy sportovních her – průpravná cvičení Hygiena při Tv Turistika a bezpečný pohyb v přírodě, v zimní přírodě Základy atletiky (rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybů) Základy gymnastiky (průpravná cvičení, cvičení na nářadí, cvičení s náčiním, odpovídající velikosti a hmotnosti) Rytmická a kondiční cvičení Vyjádření rytmu hudby pohybem Činnosti podporující pohybové učení Pohybové hry, míčové hry Pohybová tvořivost a využití tradičního i netradičního náčiní, motivační hry, napodobivé hry		Vv Hv Pv Prv M ČJ

Tělesná výchova
2. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost Dbá na správné dýchání a držení těla při různých činnostech i provádění cviků Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti s ohledem na indiv. zvláštnosti žáka Zná základní pravidla her Zvládá základní manipulaci s míčem Zvládá ohleduplné chování Dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky Zvládá rychlostní běh na 60 m a motivovaný vytrvalostní běh dle schopností žáka Zvládá kotoul vpřed a vzad Zvládá jednoduchá cvičení na žebřinách a na lavičkách Zvládá napětí a uvolnění těla a jeho částí Reaguje pohybem na hudbu Týmově spolupracuje při poh. činnostech	Činnosti ovlivňující zdraví Příprava organismu před pohyb. činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti – průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická cvičení Činnosti ovlivňující úroveň pohyb. dovedností Základní organizační činnosti, komunikace při Tv, odb. terminologie, pravidla zjednodušených poh. činností a sportovních her Hygiena při Tv Turistika pohyb v přírodě, chování a bezpečný pohyb v přírodě, chůze v terénu, pohyb v zimní přírodě Základy atletiky Základy gymnastiky Rytmická a koordinační cvičení Vyjádření rytmu pohybem Základ estetického pohybu, jednoduché tanečky Činnosti podporující pohybové učení Pohybové hry, míčové hry, pohybová tvořivost a využití tradičního i netradičního náčiní Chování fair-play Základní tělocvičná terminologie Smluvené povely a signály		Hv M Prv Vv ČJ Pv

Tělesná výchova

P

3. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Zvládá dle pokynů přípravu organismu na pohybovou činnost Reaguje na základní pokyny a povely Zvládá manipulaci s míčem, cvičení na žebřinách, na lavičkách Dodržuje základní zásady bezpečnosti a hygieny při Tv Zvládá rychlostní i vytrvalostní běh Reaguje pohybem na hudbu Spolupracuje při týmových pohybových činnostech Projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám Zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech, zaujímá správné základní cvičební polohy Zvládá jednoduchá spec. cvičení související s vlastním oslabením	Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností Hygiena při Tv, bezpečnost při pohybových činnostech Činnosti ovlivňující úroveň pohyb. dovedností Pohybové hry dvojic a skupin, cvičení s náčiním i bez náčiní, vytváření vlastních modifikací pohyb. her Základy gymnastiky – cvičení s náčiním a na nářadí Základy atletiky – běh, skok, hod Základy sportovních her s míčem, pálkou aj. Turistika a pobyt v přírodě, pobyt v zimní přírodě Činnosti podporující pohybové učení Základní organizační činnosti Komunikace v TV Pravidla zjednodušených sportovních her Zásady jednání a chování Měření a posuzování pohybových dovedností Informace o pohybových dovednostech Význam pohybu pro zdraví Pohybový režim Délka a intenzita pohybu Cvičení během dne Zdravotní tělesná výchova (prvky)		ČJ Vv Pv Prv M Hv

Tělesná výchova

P

4. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu Zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy Dbá na správné dýchání a správné držení těla Reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti Používá vhodné sportovní oblečení a obuv Uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti Zná základní pojmy sportů a soutěží Zná povely pořadových cvičení a správně na ně reaguje Zná smluvené povely, signály a gesta Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích	Činnosti ovlivňující zdraví Cvičení během dne, rytmické formy Příprava organismu- příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, protahovací cvičení Zdravotně zaměřené činnosti- správné držení těla, průpravná cvičení, koordinační cvičení, kompenzační cvičení, relaxační cvičení, psychomotorická a dechová cvičení Soustředění na cvičení, prožívání činnosti Hygiena při Tv- osobní hygiena, hygiena cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí Poskytování první pomoci podle ind. možností žáků Bezpečnost při pohybových činnostech v různém prostředí – (v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, v zimní přírodě) Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Základy sportovních her – míčové hry, pohybové hry, využití netradičního náčiní, tvořivé a napodobivé hry, zásady jednání a chování při hrách	OSV B 4	ČJ M Př VI Vv Pv Hv

Dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play Umí kotoul vzad a jeho modifikace Umí stoj na lopatkách Umí rovnovážné polohy Umí skoky prosté z malé trampolíny Um odraz z můstku Umět provádět cvičení na švédské bedně Ručkuje ve visu Zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí Uběhne 60 m Uběhne vytrvalostní běh do 12 minut nebo na odpovídající vzdálenost Zná techniku hodů míčkem Zná techniku skoku z místa Umí skákat do dálky Zná jednoduchá pravidla silničního provozu Zvládá jízdu na kole na dopravním hřišti Absolvuje plavecký výcvik (podle individuálních schopností a materiálně technického vybavení školy)	Základy gymnastiky – cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, rytmická a kondiční cvičení, činnosti s hudbou, prožívání rytmu, tempa a melodie Základy atletiky - průpravné atletické činnosti, běhy – rychlostní běh na 60 metrů, motivovaný vytrvalostní běh podle individuálních schopností žáků, skok z místa do dálky, hod míčkem Výchova cyklisty – jednoduchá pravidla silničního provozu, jízda na kole, bezpečnost na dopravním hřišti Zimní turistika a pobyt v přírodě, chůze v terénu Činnosti podporující pohybové učení Organizace při Tv Komunikace při Tv – smluvené povely, signály, gesta Informace o pohybových činnostech Měření a posuzování pohybových dovedností, měření výkonů Pravidla posuzovaných soutěží, her a pohybových aktivit V případě příznivých podmínek školy – plavecký výcvik		

Tělesná výchova
5. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu Dbá na správné dýchání a držení těla Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením Dbá na správné provádění cvičení Zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích Uběhne 60 metrů Zvládá vytrvalostní běh do 12 minut Zná základy štafetového běhu Zná techniku hodu míčkem Umí správně kotoul vpřed a vzad, stoj na ruce, rovnovážné polohy Umí skoky prosté z malé trampolíny Ručkuje ve visu	Činnosti ovlivňující zdraví Cvičení během dne, rytmické a kondiční cvičení Základy estetického pohybu Příprava organismu před pohybovou činností Uklidnění po zátěži, protahovací cviky Pohybový režim, délka, intenzita pohybu Spontánní pohybové činnosti a hry Zdravotně zaměřené činnosti a hry – správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení Rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry – pohybové činnosti jednotlivce, dvojic a skupin, pohybové hry s různým zaměřením Základy atletiky- rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, vytrvalostní motivovaný běh Základy gymnastiky- cvičení s náčiním a na náradí, rytmická a kondiční cvičení, sladění jednoduchého pohybu s hudbou, jednoduché tanečky Průpravná a úpolová cvičení- přetahy, přetlaky a odpory Základy sportovních her- průpravné hry, základní manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, hry se	OSV A 3	Hv ČJ M Př VI Vv

Umí chodit po lavičce Umí rovnovážné postoje, změny poloh, obraty, náskoky a seskoky na lavičce Umí se houpat na kruzích, seskok Zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech, umí se dohodnout na spolupráci v týmu Zná základní tělocvičné pojmy Rozumí povelům pořadových cvičení Rozum a reaguje na mluvené povely, gesta a signály Uplatňuje hygienické zásady při provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti Zná význam sportování pro zdraví Respektuje zdravotní handicap Zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla Zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování Zvládá zákl. techniku spec. cvičení, koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele Upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	zjednodušenými pravidly Turistika Pobyt v zimní přírodě Další pohybové činnosti a netradiční sporty Činnosti podporující pohybové učení Organizace při Tv Komunikace při Tv- základní odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, smluvené signály, povely Bezpečnost při sportování, v různých prostředích První pomoc při úrazech v podmínkách Tv Vztah ke sportu, jednání a chování fair play Olympijské ideály a symboly Informace o pohybových činnostech Další pohybové činnosti podle momentálních podmínek školy Prvky zdravotní tělesné výchovy Prevence, konkrétní zdravotní oslabení žáka, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTv, dechová cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace) Základy speciálních cvičení – polohy, technika		

Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti“.	Hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti		

Tělesná výchova
6. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Zvládá techniky gymnastických disciplín, popř. s dopomocí- podle individuálních schopností Cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení, využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy Zvládá techniky atletických disciplín Při vytrvalosti uplatňuje vůli a svůj fyzický předpoklad Zvládá jednoduché taneční kroky Získané pohybové dovednosti uplatňuje jako reprezentant školy	Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví- pohybový režim, pohyb. aktivity, rekreační sport Výkonnostní sport (podle indiv. schopností) Rozvoj rychlostních, vytrvalostních a koordinačních schopností Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Průpravná cvičení, kondiční, koordinační, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení, cvičení ke správnému držení těla Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, hygiena, vhodné oblečení a obutí v nestandardním prostředí Turistika a pobyt v přírodě Pravidla silničního provozu a pohyb v silničním provozu Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Gymnastika – akrobacie- kotoul vpřed a vzad, stoj na lopatkách, stoj na rukou, rovnovážné polohy, přeskoky, cvičení s náčiním, cvičení na nářadí- kruhy, hrazda (ručkování ve visu), lavička (chůze, rovnovážné postoje, změny poloh, obraty) Atletika – průpravná cvičení, běh na 60 metrů,		ČJ M P Hv F VO

Zná základní zásady poskytování první pomoci (podle individuálních možností) Uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu Uplatňuje zkušenosti z míčových her v dalších sportech Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky, čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu Zařazuje do svého programu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením	vytrvalostní běh do 12 minut, základy štafetového běhu, skok do dálky v přír. prostředí, skok do výšky přes přírodní překážky, hod míčkem Rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičtým doprovodem (základy rytmičké gymnastiky) Prožívání rytmu, tempa a melodie, rytmičovaná chůze Úpoly, přetahy, přetlaky, odpory Turistika – pobyt v přírodě – přesun, pobyt v přírodě, chůze v terénu, základní turistické dovednosti, ochrana přírody Sportovní hry – výběr podle schopností skupiny žáků Plavání- podle podmínek školy – základní plavecké dovednosti, prvky zdravotního plavání Pobyt v zimní přírodě – bezpečnost při pohybu v zimní přírodě, vhodné a hygienické oblečení a obuv v zimě Činnosti podporující pohybové učení Komunikace v Tv – odborná tělocvičná terminologie osvojovaných činností, smluvené povely, signály Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech Zdravotní tělesná výchova Základní druhy oslabení, příčiny a důsledky, kontraindikace Speciální cvičení (viz RVP 2016, str. 102)		

Tělesná výchova
7. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí Uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojování pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech Zvládá techniky gymnastických disciplín (popř. s dopomocí) Zvládá techniky atletických disciplín a uplatňuje pohybové dovednosti při reprezentaci školy	Činnosti ovlivňující zdraví Rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností Zdravotně orientovaná zdatnost, kondiční programy Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, oblečení, obutí Improvizované ošetření a odsun zraněného Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry s různým zaměřením Gymnastika – průpravná gymn. cvičení, přeskoky prosté z malé trampolíny, hrazda – ručkování, přešvihy (podle individuálních možností žáků), švédská bedna – kotoul, šplh na tyči, kruhy- houpaní, seskok Atletika – nízký start, běh na 100 metrů, vytrvalostní běh do 12 minut, štafetový běh, skok do dálky a výšky v přírodním prostředí, hod míčkem Rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičným doprovodem, polkový krok Turistika a pobyt v přírodě Činnosti podporující pohybové učení Organizace prostoru a pohybových činností, sportovní výstroj a výzbroj (výběr, ošetřování) Zásady chování a jednání v různém prostředí a při různých činnostech Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností		ČJ M P F Hv VO

Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti, vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka Zařazuje a uplatňuje ve svém denním režimu korekční cvičení svého zdravotního oslabení	Komunikace v Tv – odborná tělocvičná terminologie, vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech Zdravotní tělesná výchova Činnosti a informace podporující korekce zdravotních oslabení – prevence a korekce oslabení, vědomá kontrola cvičení, kontraindikace cvičení a činnosti Speciální cvičení Oslabení podpůrně pohybového systému Oslabení vnitřních orgánů Oslabení smyslových a nervových funkcí Všestranně rozvíjející pohybové činnosti (Více RVP 2016, str. 102)		

Tělesná výchova
8. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti Vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků Dokáže zvládnout gymnastické a atletické disciplíny a získané dovednosti uplatňuje jako reprezentant školy	Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví- pohybový režim, pohybové aktivity, rekreační sport Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Pohybové hry s různým zaměřením Sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, utkání podle pravidel pro danou věkovou kategorii Gymnastika – průpravná cvičení, kotouly, stoje, rovnovážné polohy, přeskoky, skoky z malé trampolínky, cvičení s náčiním, cvičení na náradí, šplh na tyči Úpoly – pohyb v prostoru Rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmičným doprovodem – rytmičovaná chůze, základní taneční krok, diskotékové tance Atletika – průpravné atletické činnosti, starty, rychlý běh do 100 metrů, vytrvalostní běh 3 – 6 minut, skoky v přírodním prostředí Turistika a pobyt v přírodě – základní turistické dovednosti, ochrana přírody, příprava turistické akce		ČJ M F Hv P ICT VO

Tělesná výchova
9. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost Zvládá techniky atletických a gymnastických disciplín Získané pohybové dovednosti uplatňuje jako reprezentant školy Užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka Předvídá možná nebezpečí úrazů a přizpůsobuje jim svou činnost Uplatňuje vhodné a bezpečné chování na sportovištích, v přírodě a v silničním provozu	Činnosti ovlivňující zdraví Význam pohybu pro zdraví Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí Cvičení kondiční, koordinační, kompenzační, vyrovnávací, relaxační, cvičení ke správnému držení těla, korekce jednostranného zatížení a jiná zdravotně zaměřená cvičení Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Gymnastika – průpravná cvičení, kotouly, rovnovážné polohy, přeskoky, skoky z malé trampolínky, cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, úpoly, šplh na tyči, cvičení s hudební Atletika – vytrvalostní běh, štafetový běh, skoky přes přírodní překážky, hod míčem Sportovní hry podle pravidel Pohybové hry, netradiční pohybové hry Turistika a pohyb v přírodě Pohyb v zimní přírodě Další pohybové činnosti		ČJ M P F ICT Hv VO

- **Název předmětu: Pracovní vyučování**
- **Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni**

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Pracovní vyučování je realizován ze vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ a ze vzdělávacího oboru „Člověk a svět práce“.

Koncepce této vzdělávací oblasti vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Tato vzdělávací oblast je jednou ze stěžejních vzdělávacích oblastí v základním vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením. Zahrnuje široké spektrum manuálních činností, které vedou žáky k získávání souboru vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Žáci získávají základní vědomosti o materiálu, nástrojích a pracovních postupech. Učí se pracovat samostatně i v týmu a vážit si práce své i druhých.

Obsah předmětu Pracovní vyučování je na 1. stupni rozdělen na 4 tématické okruhy:

1. **Práce s drobným materiálem-** žák zvládá manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami – stříhat, ohýbat, spojovat, navlékat, slepovat..., vytváří různé předměty z tradičních a netradičních materiálů, pracuje podle předlohy, návodu. Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje k použitému materiálu, udržuje pořádek, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a poskytuje první pomoc.
2. **Konstrukční činnosti-** žák zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi, zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek, provádí montáž a demontáž podle návodu. Udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a poskytne první pomoc při drobném úrazu.

3. **Pěstitelské práce**- žák provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky, pečuje o nenáročné rostliny v bytě a na zahradě, volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a ochrany zdraví a poskytne první pomoc při úrazu při práci na zahradě.

4. **Příprava pokrmů**- žák připravuje samostatně jednoduchý pokrm, upravuje stůl pro jednoduché stolování, chová se vhodně při stolování. Zná základní vybavení kuchyně, uplatňuje zásady správné výživy, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce a poskytuje první pomoc při úrazu v kuchyni.

Obsah předmětu Pracovní vyučování systematicky ovlivňuje rozvíjení motorických a tvořivých schopností, dovedností a návyků a vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Přispívá k vytváření profesní orientace žáků, ke správné volbě povolání a uplatnění v dalším životě a ve společnosti.

Teoretická část výuky probíhá ve třídách, praktická výuka probíhá v dílně, ve školní kuchynce, v keramické dílně a na školním pozemku. Patří sem ještě údržba prostranství v okolí školy a obce.

Předmět Pracovní vyučování je vyučován na 1. i 2. stupni. Na 1. stupni je vyučován 1 hodinu týdně v každém ročníku, přičemž v 1. až 4. ročníku je posílen o 2 hodiny z disponibilní časové dotace a 5. ročníku je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace, tedy 5 hodin z povinné časové dotace a 9 hodin z disponibilní časové dotace.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení:

Individuálním přístupem vytváříme podmínky pro zdařilý pracovní úspěch. Využíváme dostupné pracovní pomůcky, nástroje a nářadí. Umožňujeme žákům realizovat své vlastní pracovní aktivity. Žáci pracují ve skupině, samostatně, pomáhají méně zručným spolužákům.

Kompetence k řešení problémů:

Podporujeme individuální přístup a postoj k řešení problémů.
Vedeme žáky jednoduchou činností k upevnění pracovních návyků, dovedností.
Zařazujeme skupinovou práci, na zadaném úkolu se uplatní všichni žáci.

Kompetence komunikativní:

Učíme žáky pracovat s novými pojmy.
Vedeme žáky k práci podle náčrtů, návodů, k utřídění pracovních postupů.
Učíme žáky komunikaci při pracovním úkolu.

Kompetence sociální a personální:

Učíme žáky spolupracovat ve dvojicích, v týmu.
Umožňujeme žákům střídání rolí ve skupině, upevňujeme sebedůvěru.
Žáci rozvíjejí své pracovní činnosti k vytváření zálib a k využití volného času

Kompetence občanské:

Podporujeme žáky k samostatnosti a odpovědnosti
Vedeme žáky k šetrnému zacházení s nástroji, náradím, se zařízením teoret. i praktických učeben.
Umožňujeme žákům prezentace vlastních prací.

Kompetence pracovní:

Vedeme žáky k dodržování bezpečnosti a hygieny práce.
Učíme žáky znát a používat správné a vhodné náradí, nástroje a pomůcky.
Vedeme žáky k samostatnosti, k práci dle návodu, k dokončení práce.

- **Název předmětu: Pracovní vyučování**
- **Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni**

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Pracovní vyučování je realizován ze vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ a ze vzdělávacího oboru „Člověk a svět práce“. Zahrnuje široké spektrum pracovních činností. Navazuje na učivo 1. stupně, ale v některých tématických okruzích je obsáhlejší, náročnější a vytváří další řadu pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí. Rozšiřuje vědomosti žáků o další tématické okruhy z oblasti chovatelství, provozu a údržby domácnosti.

Závěrečný tématický okruh Svět práce je výhradně určen pro žáky 8. a 9. ročníku. Realizace jednotlivých tématických okruhů je určena pro všechny žáky a závisí na podmínkách a možnostech školy a schopnostech žáků.

Obsah vyučovacího předmětu Pracovní vyučování je na 2. stupni rozdělen do 8 tematických okruhů.

1. Práce s technickými materiály

Žák získává základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech, provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň. Pracovat s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech. Žák umí organizovat svoji pracovní činnost, dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny práce a poskytnout první pomoc při úrazu.

2. Design a konstruování

Žák podle návodu, náčrtu, plánu sestaví daný model, ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení a dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, poskytuje první pomoc při úrazu.

3. Pěstitelské práce, chovatelství

Žák volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin, pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě, používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. Dále by měl prokázat základní znalosti chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty. Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami.

4. Provoz a údržba domácnosti

Žák provádí jednoduché operace platebního styku, ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti, orientuje se v návodech k obsluze běžných spotřebičů používaných v domácnosti. Dále správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti a dodržuje základní a bezpečnostní pravidla a předpisy, poskytuje první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií.

5. Příprava pokrmů

Žák používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje spotřebiče, připraví pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami správné výživy a dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu. Dále dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při úrazech v kuchyni.

6. Práce s laboratorní technikou

Žák vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů. Zpracovává protokoly o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž došel.

7. Využití digitálních technologií

Žák ovládá základní funkce digitální techniky, diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky, vzájemně propojuje jednotlivá zařízení, pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi, dodržuje hygienická pravidla a předpisy při práci s digitální technikou.

8. Svět práce

Tematický okruh určený pro žáky 8. a 9. ročníku. Žák se orientuje v pracovních činnostech vybraných profesí a má přehled o učebních oborech a středních školách, měl by posoudit své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace, využívá profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání. Dále je seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů a s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání.

Základní formou vyučování je vyučovací hodina ve třídě (teorie), výuka v praktických dílnách, dále exkurze do truhlářských dílen, na pracoviště firem, stavby a opravy domů a zájmový kroužek.

Mezipředmětové vztahy:

- Přírodopis- výskyt dřevin, stromy jehličnaté a listnaté
- Fyzika- vlastnosti pevných látek, jednotky délky
- Chemie- vlastnosti a složení látek
- Matematika- měření, převody jednotek délky a objemu, výpočty
- Rýsování – náčrty, výkresy

Předmět Pracovní vyučování je na 2. stupni realizován s následující časovou dotací:

Z povinné časové dotace je v 7., 8. a v 9. ročníku po 1 vyučovací hodině, přičemž v 6. ročníku je posílen o 3 hodiny týdně, v 7. a v 9. ročníku o 2 hodiny týdně a v 8. ročníku o 1 hodinu týdně z disponibilní časové dotace.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení:

Umožňujeme žákům vyhledávat informace k pracovním postupům při práci s různými materiály v odborné literatuře, encyklopediích, učebnicích, na internetu...

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.

Učíme žáky správně vybírat a používat nástroje, nářadí a pracovní postupy.

Učíme žáky pracovat podle nákresu, výkresu, náčrtu nebo plánu.

Kompetence k řešení problémů:

Umožňujeme žákům vlastní postoj k řešení problémů, ověřovat a uplatňovat správné pracovní postupy.

Umožňujeme žákům nést zodpovědnost za práci svou i práci skupiny.

Vedeme žáky k vyjádření vlastního názoru na daný problém.

Kompetence komunikativní:

Vedeme žáky k porozumění novým pojmům, nákresům, náčrtům a výkresům.

Podporujeme vzájemnou komunikaci při práci ve skupině.
Umožňujeme vyjádření vlastního názoru a postoje.
Snažíme se o příjemnou atmosféru při práci ve třídě, učebně...

Kompetence sociální a personální:

Vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné zodpovědnosti při práci ve skupině.
Umožňujeme žákům střídání rolí ve skupině.
Podporujeme vlastní náměty na pracovní činnosti, posilujeme sebedůvěru a autoevaluaci vlastních možností.

Kompetence občanské:

Podporujeme žáky k samostatnosti, odpovědnosti a vzájemné spolupráci.
Vedeme žáky k šetrnému zacházení s nástroji, nářadím a celkovým vybavením školy.
Snažíme se pravidelně prezentovat práci žáků naší školy na výstavách.

Kompetence pracovní:

Vedeme žáky k samostatnosti, systematickosti a vytrvalosti při plnění pracovních úkolů.
Učíme žáky novým pracovním postupům a dovednostem k užití pracovních nástrojů.
Vedeme žáky k dodržování hygienických zásad a pravidel bezpečnosti práce.
Orientujeme žáky v oblastech lidské činnosti pro uplatnění při volbě povolání.
Umožňujeme žákům porovnávat pracovní činnosti napomáhající k vytváření zálib a využití volného času.

Pracovní vyučování

1. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	seznamuje se s vlastnostmi různých materiálů a poznává je svými smysly a svou tvorbou objevuje další možnosti osvojuje si základní návyky při práci s drobným materiálem zvládá základní činnosti - skládání, stříhání, vytrhávání, slepování, navlékání přírodnin, válení, hnětení, ohýbání a stlačování seznamuje se a dodržuje hygienické a bezpečnostní návyky při tvorbě	Práce s drobným materiálem vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil) pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití lidové zvyky, tradice, řemesla		ČJ Tv Prv Hv Vv
pracuje podle slovního návodu a předlohy	pracuje podle slovního návodu a předlohy jednoduchými postupy vytváří předměty z různých materiálů	jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce		

zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	pracuje podle obrazového návodu, ale i podle vlastní fantazie osvojuje si základní pracovní dovednosti a návyky při organizaci práce dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při montáži a demontáži zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Konstrukční činnosti stavebnice (plošné, prostorové), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem		
provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	seznamuje se s pojmem klíčení a v praxi si jej vyzkouší (při pozorování klíčení fazole ve třídě)	Pěstitelské práce základní podmínky pro pěstování rostlin pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (zelenina)		
pečuje o nenáročné rostliny	pečuje o nenáročné pokojové rostliny ve třídě (zalévá, otírá listy, kypří půdu)	pěstování pokojových rostlin		

Pracovní vyučování
2. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	zvládá základní činnosti práce s materiálem - tj. skládání, ohýbání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování • zvládá techniku práce s modelovací hmotou (modelování, hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání) • pracuje s textilním materiálem (navlékání a odměřování návleku, uzlík, sešívání pomocí stehu obnitkovacího a jednoduchého předního) • rozlišuje rub a líc látky • zvládá přišíť dvoudírkového knoflíku • zvládá navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál • rozlišuje materiál přírodního	Práce s drobným materiálem vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil) pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití lidové zvyky, tradice, řemesla		ČJ Tv Prv Hv Vv

provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Pěstitelské práce základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo		
pečuje o nenáročné rostliny	pečuje o pokojové květiny ve třídě (otírání listů, zalévání, kypření) dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (zelenina, okrasné rostliny) pěstování pokojových rostlin rostliny jedovaté		
připraví tabuli pro jednoduché stolování	připraví tabuli pro jednoduché stolování zvládne přípravu jednoduché svačiny, úpravu ovoce a zeleniny za studena seznamuje se, se základním vybavením kuchyně	Příprava pokrmů základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin		
chová se vhodně při stolování	• zvládá sebeobsluhu a základy slušného stolování	jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování		

Pracovní vyučování
3. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	provede mačkání, trhání, lepení, polepování, stříhání, vystřihování, překládání a skládání papíru znázorní jednoduché prostorové tvary z papíru zvládá navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál používá techniky šití, navlékne jehlu, udělá uzel, stříhá textil aplikuje zadní steh přišije knoflík slepí textílii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek rozlišuje materiál přírodního původu a materiál uměle vyrobený dovede pracovat s jednoduchými nástroji (nůžky, nůž, jehla)	Práce s drobným materiálem vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil) pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití lidové zvyky, tradice, řemesla		ČJ Tv Prv Hv Vv

pracuje podle slovního návodu a předlohy	pracuje podle slovního návodu a předlohy při každé činnosti udržuje pořádek na pracovním místě dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce		
zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	• používá stavebnice • provádí jednoduchou montáž a demontáž stavebnice	Konstrukční činnosti stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem		
provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	provádí pozorování a zhodnotí výsledky svého nebo skupinového pozorování, zapíše je do tabulky podle druhů pěstitelských činností volí správně pomůcky, nástroje a náčiní zaseje semena	Pěstitelské práce základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo		

Pracovní vyučování
4. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	posoudí vlastnosti materiálu, rozpozná přírodní a technický materiál rozezná vlastnosti daného materiálu pracuje s papírem, barevným papírem, kartonem určí vlastnosti papíru, rozliší a pojmenuje druhy papíru skládá, vytrhává, trhá, lepí, stříhá, měří pracuje s přírodninami, s textilem, s drobným materiálem, s modelovací hmotou, drátem, folií aj. provádí různé druhy stehů	Práce s drobným materiálem vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)		M VI ČJ Vv Př
využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	využívá prvky lidových tradic při tvořivých činnostech	lidové zvyky, tradice, řemesla		

volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	používá správně pracovní nástroj používá jednoduché pracovní pomůcky a nástroje	pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití		
udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	udržuje pracovní plochu v čistotě a pořádku dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce uvědomuje si nebezpečnost používaných nástrojů	jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce zásady hygieny a bezpečnosti práce		
provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	• aplikuje jednoduché pracovní operace a postupy při montáži a demontáži • vytváří vlastní kompozice, jednoduché i složitější pohyblivé modely	Konstrukční činnosti stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů		
pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	seznámí se s návodem a předlohami stavebnice, s jejími částmi a možnostmi	práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem		

dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	využití pracuje samostatně podle návodu či předlohy dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce provádí základní pěstitelské práce samostatně provádí jednoduché pokusy a pozorování při ověřování základních podmínek života rostlin • provádí činnosti nutné pro ošetření pokojových rostlin • upraví půdu • provádí setí a sázení • ošetřuje rostliny během vegetace, • rozpozná vybrané druhy	zásady hygieny a bezpečnosti práce Pěstitelské práce základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) pěstování pokojových rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie		

volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu orientuje se v základním vybavení kuchyně připraví samostatně jednoduchý pokrm	semen, rostlin, plevelů a plodů • užívá květiny při výzdobě interiéru • provádí jednoduchou vazbu a úpravu květin rozpozná pěstitelský materiál, nářadí a pomůcky a správně s nimi pracuje dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce pojmenuje základní vybavení kuchyně rozpozná kuchyňské vybavení a náčiní používá jednoduché spotřebiče ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti připraví jednoduchý studený pokrm	pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití zásady hygieny a bezpečnosti práce Příprava pokrmů základní vybavení kuchyně technika v kuchyni - historie a význam výběr, nákup a skladování potravin		

dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	používá pravidla správného stolování a společenského chování provede jednoduchou úpravu stolu udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti při práci s kuchyňským náčiním	jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování zásady hygieny a bezpečnosti práce		

Pracovní vyučování

5. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Školní výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	posoudí vlastnosti materiálu, rozpozná přírodní a technický materiál rozezná vlastnosti daného materiálu pracuje s papírem, barevným papírem, kartonem určí vlastnosti papíru, rozliší a pojmenuje druhy papíru, rozliší tvary a formáty papíru skládá, vytrhává, trhá, lepí, stříhá, měří pracuje s přírodninami, s textilem, s drobným materiálem, s modelovací hmotou, drátem, folií aj. provádí různé druhy stehů seznámí se s látáním, používá jednoduchý střih provede jednoduchou opravu oděvu rozliší některé druhy textilií	Práce s drobným materiálem vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)		ČJ M Vv VI Př

využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	posoudí a aplikuje různé textilní materiály využívá prvky lidových tradic při tvořivých činnostech používá správně pracovní nástroj používá jednoduché pracovní pomůcky a nástroje • udržuje pracovní plochu v čistotě a pořádku • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • uvědomuje si nebezpečnost používaných nástrojů aplikuje jednoduché pracovní operace a postupy při montáži a demontáži vytváří vlastní kompozice, jednoduché i složitější pohyblivé modely	lidové zvyky, tradice, řemesla pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce zásady hygieny a bezpečnosti práce Konstrukční činnosti stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů		

pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	seznámí se s návodem a předlohami stavebnice, s jejími částmi a možnostmi využití pracuje samostatně podle návodu či předlohy	práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem		
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	zásady hygieny a bezpečnosti práce Pěstitelské práce		
provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	provádí základní pěstitelské práce samostatně provádí jednoduché pokusy a pozorování při ověřování základních podmínek života rostlin	základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)		
ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	• provádí činnosti nutné pro ošetření pokojových rostlin • upraví půdu	pěstování pokojových rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie		

volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu orientuje se v základním vybavení kuchyně	• provádí setí a sázení • ošetřuje rostliny během vegetace, • rozpozná vybrané druhy semen, rostlin, plevelů a plodů • užívá květiny při výzdobě interiéru • provádí jednoduchou vazbu a úpravu květin rozpozná pěstitelský materiál, nářadí a pomůcky a správně s nimi pracuje dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce pojmenuje základní vybavení kuchyně rozpozná kuchyňské vybavení a náčiní používá jednoduché	pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití zásady hygieny a bezpečnosti práce Příprava pokrmů základní vybavení kuchyně technika v kuchyni - historie a význam		

připraví samostatně jednoduchý pokrm dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	spotřebiče ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti připraví jednoduchý pokrm používá pravidla správného stolování a společenského chování provede jednoduchou úpravu stolu udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti při práci s kuchyňským náčiním	výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování zásady hygieny a bezpečnosti práce		

Pracovní vyučování

6. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
• provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ☐ řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ☐ vysvětlí volbu a použití vhodných pracovních nástrojů a nářadí ☐ organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ☐ užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ☐ dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu ☐ je seznámen s pracovním řádem školní dílny, upozorněn na dodržování zásad bezpečnosti a ochrany při práci	<u>Práce s technickými materiály</u> Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) Dřevo jako surovina – těžba, zpracování, druhy Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy Řezání, pilování, dlabání Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla		P VZ ČJ Tv M ICT

[illegible]

Pracovní vyučování
7. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
• provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ☐ řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ☐ organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ☐ užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ☐ dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Práce s technickými materiály Práce s technickými materiály Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) Výroba oceli a litiny Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy Dlabání, čepování, broušení, lepení Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla		ČJ Tv Vv P F VZ

• seznámí se s vybavením pracoviště ☐ dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni ☐ používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ☐ provádí úklid pracovních ploch a nádobí, bezpečně zachází se zákl. čistícími prostředky • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti ☐ má představu o zdravé výživě člověka ☐ vyhledá informace o cenách, výživových hodnotách, datum výroby, spotřeby ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	<u>Odborné pracoviště pro přípravu pokrmů</u> Bezpečnost a hygiena práce - bezpečné zacházení s vybavením kuchyňky - první pomoc při úrazech v kuchyni: opaření, popálení, řezné rány Kuchyně - základní vybavení - technika v kuchyni - udržování pořádku a čistoty (pravidelný a generální úklid) - bezpečnost a hygiena provozu Úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání - obsluha a chování u stolu Potraviny - výběr, nákup, skladování, cena, jakost, hmotnost, množství potravin - skupiny potravin - polotovary, zmrazené a konzervované		

činnosti (rozdělávání ohně) • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty ☐ používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ☐ zhodnotí význam půdy pro život na Zemi ☐ rozliší míru vlivu půdotvorných činitelů na vznik půd ☐ odvodí spojitost mezi fyzikálními vlastnostmi půdy a základy zpracování půdy ☐ popíše vliv půdotvorných činitelů na vývoj půdy ☐ rozliší podle znaků půdní druhy ☐ vysvětlí základní způsoby zpracování půdy ☐ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ☐ posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	<u>Pěstitelské práce a chovatelství</u> Bezpečnost práce (pracovní řád) Základní podmínky pro pěstování - půda a její zpracování - půdotvorní činitelé - půdní druhy - fyzikální vlastnosti půdy - zpracování půdy Volba profesní orientace - základní principy - sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace - zemědělec		

• popíše základní vnější znaky osiva ☐ definuje význam osiva a sadby v přírodě i pro člověka ☐ určí základní druhy osiva (obilnin, zeleniny) ☐ určí základní druhy sadby (podle částí rostlinného těla) ☐ vysvětlí způsoby užití osiva a sadby ☐ porovná základní znaky rostlinného těla (řazení botanické x užitkové) ☐ definuje jednotlivé skupiny zeleniny a určí typické zástupce ☐ pozná jednotlivé zástupce skupin zeleniny ☐ zhodnotí význam zeleniny pro výživu člověka ☐ popíše způsoby pěstování a nároky při pěstování ☐ rozliší zástupce pěstované z přímého výsevu, z předpěstování a vhodné k rychlení ☐ zdůvodní pěstování zeleniny na chráněných plochách ☐ volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných druhů rostlin	Zelenina - osivo, sadba, výpěstky - podmínky a zásady pěstování - rozlišení základních druhů osiva a sadby podle vnějších znaků Volba profesní orientace - semenářství - šlechtitelství Zelenina - charakteristika jednotlivých skupin zeleniny - význam zeleniny - základní způsoby pěstování (přímý výsev, předpěstování, rychlení) - pěstování vybraných druhů zeleniny Volba profesní orientace - zahradnictví		

Pracovní vyučování
8. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí organizuje a plánuje svoji pracovní činnost užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu ☐ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ☐ posoudí své možnosti při rozhodování o	<u>Práce s technickými materiály</u> Vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity) Plastické hmoty – výroba, užití, ekologie Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, Technika a volný čas, tradice a řemesla <u>Svět práce</u> Trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní;		ČJ Tv Vv ITC OV VZ P F

volbě vhodného povolání a profesní přípravy	rovnost příležitostí na trhu práce Volba profesní orientace – základní principy □ sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace □ informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby Zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce □ práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů Podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání		

dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ☐ seznámí se s moderními prvky ve vybavení kuchyně ☐ provádí úklid pracovních ploch a nádobí, bezpečně zachází se zákl. čistícími prostředky provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	<u>Provoz a údržba domácnosti</u> Finance, provoz a údržba domácnosti Rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti Bezpečnost a hygiena práce - bezpečné zacházení s vybavením kuchyňky - první pomoc při úrazech v kuchyni: opaření, popálení, řezné rány Kuchyně - historický vývoj - geografické odlišnosti - novinky - udržování pořádku a čistoty (pravidelný a generální úklid) - bezpečnost a hygiena provozu Elektrotechnika v domácnosti Úprava stolu a stolování - slavnostní stolování v rodině - zdobné prvky a květiny na stole Technologické zpracování masa, mléka,		

dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti ☐ seznámí se se správnými postupy při zpracování základních potravin připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ☐ užívá základní postupy při přípravě pokrmů ☐ připraví rozpis pro daný počet osob dle receptu a nakoupí ☐ organizuje a plánuje svoji činnost ☐ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ☐ posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy ☐ zváží možnost práce v restauračním zařízení	mléčných výrobků, vajec, obilovin, luštěnin, brambor, ovoce, zeleniny a hub Příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena - základní způsoby tepelné úpravy pokrmů - základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů - příprava bezmasých a sladkých jídel - příprava příloh k hlavním pokrmům - příprava omáček - jednodušší způsoby zpracování masa - příprava složitějších moučníků a dezertů Volba profesní orientace - základní principy - sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace - kuchař - číšník <u>Pěstitelské práce a chovatelství</u>		

• dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ☐ objasní význam půdy jako základní podmínky pěstitelství ☐ vysvětlí význam kompostování pro zvýšení kvality půd ☐ posoudí význam chráněných ploch a jejich využití ☐ rozliší běžné druhy ovocných rostlin ☐ definuje význam ovoce pro člověka ☐ charakterizuje jednotlivé skupiny ovocných rostlin (řazení botanické x užitkové) ☐ zdůvodní nároky jednotlivých skupin ovocných rostlin v průběhu jejich pěstování ☐ rozliší základní druhy plodů ☐ objasní důležitost správného uskladnění a	Bezpečnost práce (pracovní řád) Pracovní pomůcky a jejich údržba Základní podmínky pro pěstování - půda a její zpracování - výživa rostlin - zakládání kompostu - kompostovatelné komponenty - péče o kompost a jeho užití - užití biologického materiálu v chráněných plochách (pařeniště, skleník) - ochrana rostlin a půdy Ovocné rostliny - význam ovoce - druhy ovocných rostlin - způsob pěstování - uskladnění a zpracování Exkurze – ovocnářská výstava		

navrhne způsoby zpracování základních druhů ovoce orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ☐ posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ☐ definuje význam léčivých rostlin a koření ☐ vyhledá praktický význam léčivých rostlin a koření ☐ zhodnotí vliv rostlin na zdraví člověka (i rostlin toxických a drogově zneužitelných) ☐ rozezná základní druhy léčivek a koření pěstovaných u nás	Volba profesní orientace - základní principy - sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace - včelař - sadař, ovocnář - obchod Léčivé rostliny - koření – pěstování vybrané rostliny, jeho užití a uskladnění - rostliny a zdraví člověka - léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté - rostliny jako drogy a jejich zneužívání - alergie <u>Práce s laboratorní technikou</u>		

Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuje v něm závěry, k nimž dospěl Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	základní laboratorní postupy a metody Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky		

Pracovní vyučování
9. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu ☐ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ☐ posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy ☐ využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání ☐ prokáže v modelových situacích schopnost	<u>Design a konstruování</u> Stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž Návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program <u>Svět práce</u> Trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce Volba profesní orientace – základní principy, sebepoznávání: osobní zájmy		

prezentace své osoby při vstupu na trh práce	a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace, informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby Zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů Podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání		

• popíše základní potřeby dítěte předškolního věku (biologické i sociální), pohovoří o jeho dovednostech a schopnostech ☐ objasní důležitost jednotné výchovy, přiměřenost odměn a trestů ☐ navrhne možnosti zabezpečení domácnosti proti úrazům malých dětí ☐ zhodnotí situaci postiženého dítěte v rodině a péči o něj ☐ popíše základní dětské nemoci, jejich příznaky a léčbu ☐ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ☐ posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy ☐ využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Předškolní věk – mladší, starší - výchova hrou, jednota ve výchově, výchovné - styly v rodině, pochvala, odměny a tresty - předškolní dovednosti - výživa (dětská strava) - potřeby dítěte vzhledem k bydlení - hry a hračky Postižené dítě v rodině – péče, spolupráce všech členů rodiny, přizpůsobení domácnosti - sociální politika Nemocné dítě – časté dětské nemoci - příznaky, léčba, dětské poradny - očkování, léky pro děti Trh práce Povolání: učitelka ve školce, učitelka ve škole, zdravotní sestra, ošetřovatelka, sociální pracovníce atd. - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní;		

dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ☐ okrasné sadovnictví - rozezná rostliny podle typu stonku a typu okrasné části ☐ rozliší základní skupiny okrasných rostlin, vysvětlí postupy při jejich pěstování v zahradnických i zahrádkářských podmínkách	rovnost příležitostí na trhu práce <u>Pěstitelské práce a chovatelství</u> Bezpečnost práce, pracovní řád Okrasné rostliny - vývoj, význam a estetické působení okrasných rostlin v exteriéru i interiéru - rozdělení okrasných rostlin - pěstování vybraných okrasných dřevin a květin - základní způsoby množení, ošetřování jednotlivých skupin během růstu (rostliny jednoleté, dvouleté, trvalky; rostliny okrasné listem) - alergenní prvky u vybraných druhů rostlin, toxicita Okrasné rostliny - základy ošetřování pokojových rostlin - množení, nároky, ošetřování během růstu - květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje) - řez - jednoduchá vazba (historie, druhy vazeb, úprava		

• orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ☐ posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty ☐ určí rozdíly mezi zvířetem užitkovým – užitečným – domácím ☐ porovná podmínky chovu podle náročnosti chovaných zvířat s ohledem na jejich zvláštnosti, oblast původu, potravní náročnost ☐ respektuje pravidla zacházení s domácími zvířaty (chování, prostor pro krmení, odpočinek, hračky) ☐ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ☐ posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy ☐ využije profesní informace a poradenské	rostlinného materiálu, pomocný vazačský materiál, péče o vazbu během vystavení) - úprava květin Volba profesní orientace - základní principy - sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace - zahradnická architektura - šlechtitelství - zahradník Chovatelství - chov zvířat v domácnosti - podmínky chovu - hygiena a bezpečnost chovu - kontakt se známými a neznámými zvířaty - využití domácích zvířat k léčebným účelům (cannisterapie, hypoterapie) - alergie (problematičnost chovů) Volba profesní orientace		

služby pro výběr vhodného vzdělávání Ovládá základní funkce digitální techniky, diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu	- veterinář - veterinární technik - chovatel hospodářských zvířat - chovatel domácích zvířat Podnikání - druhy a struktura organizací, - nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání <u>Využití digitálních technologií</u> Digitální technika- počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony Digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GSM, norma IEEE 802. 11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací- úpravy, archivace, střih, operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) Mobilní služby – operátoři, tarify		

Pracovní vyučování

P

1. ročník

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami Pracuje podle slovního návodu Zvládá úkony sebeobsluhy a osobní hygieny Zvládá elementární činnosti při práci se stavebnicí Provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích Umí se vhodně chovat při stolování Udržuje pořádek na pracovním místě, připravuje a uklidí si pomůcky	Práce s drobným materiálem Manipulace s nůžkami, lepidlem, tužkou, jehlou Ohýbání, stříhání, lepení, navlékání, propichování papíru, textilu, kartonu, folie apod. Práce s modelovací hmotou – tvoření základních tvarů Konstrukční činnosti Spojování částí stavebnice, vytváření jednoduchých tvarů, jejich demontáž Prvky hygieny – mytí rukou, používání kapesníků, WC, prostírání, oblékání, obouvání, ukládání oblečení a obuvi Pěstitelské práce Sledování podmínek pro život rostlin Pěstování rostlin ze semen v místnosti Příprava pokrmů Příprava místa pro stolování Používání příborů Zametání, utírání prachu		ČJ Tv Prv Hv Vv

Pracovní vyučování
2. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami Vytváří jednoduchými postupy předměty z různých materiálů Pracuje podle slovního návodu Zvládá elementární činnosti a dovednosti při práci se stavebnicemi Provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky Pečuje o rostliny v bytě i na zahradě Chová se vhodně při stolování Upraví stůl pro jednoduché stolování Připraví s dopomocí jednoduchý pokrm Udržuje pořádek v osobních věcech	Práce s drobným materiálem Používání pracovních pomůcek – nůžky, nůž, formičky, šablona Jednoduché výrobky z papíru, kartonu, textilu, korálků, modelovací hmoty, přírodnin Lidové zvyky, tradice Konstrukční činnosti Montáž a demontáž jednoduchých předmětů ze stavebnice Pěstitelské práce Rostliny okrasné, léčivé, koření, zelenina Péče o pokojové rostliny Podmínky pro pěstování rostlin – půda, její zpracování Použití náradí – hrábě, kypřicí kolík, konévka Příprava pokrmů Seznámení s vybavením kuchyně Pravidla správného stolování Příprava jednoduché svačiny Základy osobní hygieny		ČJ Tv Prv Hv Vv

Pracovní vyučování

3. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů Pracuje podle slovního návodu a předlohy Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi Provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky Pečuje o nenáročné rostliny (v bytě i na zahradě) Připraví samostatně jednoduchý pokrm Upraví stůl pro jednoduché stolování Chová se vhodně při stolování Udržuje pořádek ve třídě, v šatně	Práce s drobným materiálem Výrobky z papíru, kartonu, textilu, přírodnin Práce podle šablony Výrobky z keramické hlíny a modelovací hmoty – figurka, krajina Jednoduché techniky využívané podle tradic a lidových zvyků – Vánoce, Velikonoce Konstrukční činnosti Sestavování jednoduchých modelů podle předlohy Pěstitelské práce Ošetřování pokojových rostlin – zálivka, přesazování, kypření půdy, výživa rostlin Péče o rostliny na zahradě Práce se zahradním nářadím Příprava pokrmů Výběr, nákup a skladování potravin Příprava jednoduchého pokrmu Mytí, utírání, úklid nádobí Jednoduchá úprava stolu		ČJ Tv Prv Hv Vv

Pracovní vyučování
4. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Využívá různé pracovní postupy při práci s drobným materiálem Pracuje podle vlastní fantazie Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu Udrží pořádek na pracovním místě Užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž Pracuje podle slovního návodu, předlohy Udrží pořádek na svém místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce Dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin Provádí pěstitelská pozorování Využívá podle druhu činností vhodné pomůcky a náčiní Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Práce s drobným materiálem <u>Práce s papírem</u>: stříhání, ohýbání, polepování, sešívání listů, obtížnější skládky <u>Práce s modelovací hmotou</u> (různé druhy): porovnávání rozdílů, využití formiček, šablon, modelování dutých předmětů, výrobky barvit Pomůcky: nůžky, šablony, dírkovač, sešivačka, špachtle, formičky, rydla <u>Práce s textilem</u>: základní steh – přední šití podle čáry <u>Práce s přírodním materiálem</u> Konstrukční činnosti Práce se stavebnicí (plošné, prostorové, konstrukční) – sestavování modelů Užívání šroubováku, maticového klíče Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Pěstitelské práce Ošetřování a přesazování pokojových rostlin Pěstování letniček ze semen Péče o okrasné keře Zpracování půdy na podzim a na jaře		M VI ČJ Vv Př

Uvede základní vybavení kuchyně Připraví podle návodu jednoduché pohoštění Udrží pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce Dodržuje pravidla správného stolování	Příprava pokrmů Vybavení kuchyně- pojmenování a funkce jednotlivých spotřebičů Příprava pomazánek, salátů, polévky Prostření stolu ke snídani, k obědu, večeři Úklid kuchyně		

Pracovní vyučování

5. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném poranění Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu Udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce Poskytuje první pomoc při drobném úrazu Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování	Práce s drobným materiálem Práce s papírem, kartonem, modelovací hmotou, textilem, drátem, přírodninami aj. dle konkrétní nabídky a možností školy Zhotovování složitějších výrobků – kombinované techniky Lidové zvyky, tradice, řemesla Pracovní pomůcky a nástroje Konstrukční činnosti Sestavování modelů – plošné, prostorové a konstrukční stavebnice Práce s návodem, jednoduchým náčrtem, předlohou Pěstitelské práce Pěstování rostlin v místnosti, na zahradě – okrasné rostliny Zásady bezpečnosti práce s rostlinami Pěstitelské nářadí a pomůcky: konev, květináč, truhlík, kypřicí kolík, hrábě, motyčka, lopatka Osivo, sadba Herbář léčivých rostlin Péče o životní prostředí		ČJ M Vv VI Př

Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu na zahradě Připraví samostatně jednoduchý pokrm Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování Poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni Uplatňuje zásady správné výživy	Rostliny jedovaté Rostliny jako drogy Alergie Příprava pokrmů Orientace v druzích potravin, skladování potravin, bezpečné používání jednoduchého kuchyňského náčiní Technika v kuchyni- historie a význam Sestavování jednoduchého jídelníčku Příprava polévky, bramborových pokrmů, jednoduchá úprava těstovin Racionální a zdravá výživa Sváteční úprava stolu (příležitosti- narozeniny, Vánoce, Velikonoce)		

Pracovní vyučování
6. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Získává základní vědomosti o materiálech a nástrojích Provádí jednoduché práce s technickými materiály Dodržuje bezpečnost a hygienu při práci Poznává různé druhy materiálu, jejich vlastnosti Správně používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky Sestaví podle návodu daný model Seznamuje se s montáží a demontáží jednoduchého zařízení Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce Pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu Používá vhodné prostředky při práci v domácnosti	Práce s technickými materiály Dřevo měkké, tvrdé, vlastnosti materiálů Základní druhy řeziva – prkno, fošna, lat', dýha Měření, upínání, řezání, opracovávání rašplí, brusným papírem, spojování hřebíky Jednoduché pracovní operace a postupy Seznámení s funkcí a užitím nástrojů, nářadí Poznávání vlastností a nácvik činností při opracovávání drátu Práce s ostatními materiály Práce s různým materiálem dle podmínek školy (keramická hlína, textilní materiály, pedig ...) Design a konstruování Práce s konstrukční stavebnicí Práce s předlohou, návodem Pěstitelské práce, chovatelství Ošetřování, přesazování, rozmnožování květin Květináče, kypřící kolík, hrábě, truhlíky Provoz a údržba domácnosti Úklid, bezpečnost při práci s čisticími prostředky,		P VZ ČJ Tv M ICT

Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti Připraví pod dohledem pokrmy podle daných postupů Dodržuje základní principy stolování Dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce Poznává některé laboratorní činnosti – měření, pozorování Učí se na modelových situacích první pomoc při práci v laboratoři Ovládá základní funkce digitálních zařízení, postupuje podle návodu Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením	přišívání knoflíků, základy ručního šití, stehy Příprava pokrmů Příprava pomazánek, salátů, mléčné pokrmy, polévky, bramborové pokrmy, úprava těstovin Jednoduché prostírání Úklid kuchyně, hygiena při přípravě pokrmů Práce s laboratorní technikou Základní laboratorní postupy a metody Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky Využití digitálních technologií Digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera		

Pracovní vyučování
7. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Získává základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech Provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň Orientuje se v pracovních postupech a návodech Vhodně volí pracovní nástroje podle zadaného úkolu a zvoleného materiálu Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci i ochrany při práci s nástroji a nářadím Rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti Vyrábí drobné předměty podle návodu, předlohy Osvojuje si různé pracovní postupy Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model Ovládá s dopomocí montáž a demontáž jednoduchého zařízení Učí se provádět údržbu jednoduchých předmětů Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce Poskytuje první pomoc při úrazu	Práce s technickými materiály Práce podle nákresu, vlastního nákresu a výkresu Výrobky ze dřeva, kovu, plastu (vlastnosti materiálu, užití v praxi) Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje Pracovní operace a postupy Spojování materiálu – dlabem, čepem, plátováním Technické náčrty a výkresy Práce s ostatními materiály Základní ruční stehy, vyšívání Práce s netkanou textilií Základy háčkování, pletení Dekorační předměty pro domácnost Organizace pracoviště, správné sezení Design a konstruování Práce s návodem, náčrtem, plánem Sestavování modelů Údržba jízdního kola		ČJ Tv Vv P F VZ

Pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu Je seznámen se zásadami chovu některých drobných zvířat Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí s dopomocí drobnou domácí údržbu Používá vhodné prostředky při práci v domácnosti Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla Používá základní kuchyňský inventář Připravuje pokrmy dle daných postupů Dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobných úrazech v kuchyni Ovládá, pracuje a ošetřuje vybrané digitální zařízení, postupuje podle návodu	Pěstitelské práce, chovatelství Půda a její zpracování Pěstování okrasných dřevin a květin Jednoduchá vazba květin Údržba zahradního nářadí – očištění, úklid Zásady bezpečnosti a hygieny při práci s rostlinami Chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu Provoz a údržba domácnosti Údržba a úklid domácnosti Psací a čisticí prostředky – bezpečné zacházení Údržba oděvů Šití, vyšívání, základy háčkování Rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úpory, hotovostní a bezhotovostní platební styk Příprava pokrmů Základní vybavení kuchyně Úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy Skupiny potravin, způsoby konzervace Obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování Zdobné prvky na stole Bezpečnost a hygiena v kuchyni Využití digitálních technologií Digitální technika – PDA, CD a DVD přehrávač, mobilní telefon, e-kniha Digitální technologie –USB, Bluetooth, GPRS...navigační programy, služby		

Pracovní vyučování
8. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech Pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech Organizuje svoji pracovní činnost Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytuje první pomoc při úrazu Pracuje s různými druhy materiálů Správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky Volí vhodné pracovní postupy dle druhu zpracovávaného materiálu Dodržuje bezpečnost a hygienu při práci, poskytuje první pomoc při drobném úrazu Ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení Provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce,	Práce s technickými materiály Poznávání nejužívanějších druhů dřev a kovů Práce podle nákresu a výkresu – výrobky ze dřeva, kovu, plastu Povrchová úprava výrobků ze dřeva – tmelení a broušení, fermež, lak, nátěrové barvy vodou ředitelné Z kovu – syntetické a olejové barvy Pracovní postupy a operace Zneužití techniky Čas a řemesla, tradice Práce s ostatními materiály Šití na šicím stroji Práce s jednoduchým stříhem Údržba oděvů, žehlení, praní Drobné šperky a ozdoby Design a konstruování Údržba jízdního kola, montáž a demontáž pláště a vzdušnice, lepení vzdušnice Drobné opravy školních pomůcek, školního nábytku Pěstitelské práce, chovatelství Pěstování a údržba vybraných okrasných dřevin a		ČJ Tv Vv ITC OV VZ P F

poskytuje první pomoc Pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě Seznamuje se s vhodnými pěstitelskými postupy Seznamuje se se zásadami chovu a bezpečného kontaktu se zvířaty Dodržuje technologickou kázeň, hygienu a bezpečnost práce Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu Dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla, poskytuje první pomoc Používá základní kuchyňský inventář a seznamuje se s obsluhou spotřebičů Připravuje pokrmy podle daných postupů, seznamuje se se zásadami zdravé výživy Dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při úrazech v kuchyni Seznamuje se s pracovními postupy laboratorních činností, nástroji a pomůckami Poskytne první pomoc v laboratoři	květin, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy Osivo, sadba Aranžování květin, sušení rostlin Léčivé rostliny, rostliny jako drogy Provoz a údržba domácnosti Ekonomika domácnosti, Úklid v domácnosti, bezpečnost při styku s čistícími prostředky Užívání elektrických spotřebičů – pravidla pro bezpečné zacházení Šití, háčkování, pletení – využití pro úpravu oděvů a bytových doplňků Příprava pokrmů Příprava pokrmů za studena, tepelnou úpravou Sestavení jídelníčku – příprava jednoduchého oběda Prostírání, podávání jídla, nápojů, stolování Práce s laboratorní technikou Základní laboratorní postupy a metody Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky		

Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi, ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou Poznává pracovní činnosti vybraných profesí a získává přehled o učebních oborech a středních školách Seznamuje se s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů Učí se prezentovat svou osobu při ucházení se o zaměstnání v modelových situacích Seznamuje se s možnostmi poradenských služeb pro výběr dalšího vzdělávání i hledání zaměstnání	Využití digitálních technologií Digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GSM, norma IEEE 802.11b), navigační technologie Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih, Svět práce Trh práce, rovnost příležitostí Učební a studijní obory, náplň, přijímací řízení Požadavky kvalifikační, zdravotní, osobnostní Informace o dalším vzdělávání Druhy pracovišť, charakter a druhy pracovních činností, povolání Práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru Úřad práce Zaměstnání – způsoby hledání Podnikání – drobné a soukromé		

Pracovní vyučování
9. ročník

P

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata	Mezipřed. vztahy
Pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu Zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu Dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu Provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení Dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a	Práce s technickými materiály Čtení technických výkresů Spojování materiálů – dlabem, čepem, plátováním Zhotovování výrobků z různých materiálů podle technické dokumentace s využitím prvků samostatnosti a tvořivosti žáků Oprava zahradního nářadí Práce s ostatními materiály Zdokonalování háčkovacích technik Využití netradičních materiálů (batika, textilní barvy) Jednoduché pletářské vzory – výrobky dle schopností žáka – čelenka, šála, čepice Náročnější dekorační předměty, výzdoba inter. prostor Estetická výchova – odívání, výběr oblečení podle příležitosti Design a konstruování Jednoduché montážní a demontážní práce na jízdním kole – seřízení a montáž elektrického osvětlení jízdního kola, montáž a demontáž středového složení		

bezpečnostní předpisy, poskytne první pomoc při úrazu Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami Provádí jednoduché operace platebního styku Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií	Pěstitelské práce, chovatelství Podmínky chovu, hygiena a bezpečnost, kontakt se zvířaty – exkurze, výlety, projekty Léčivé rostliny, koření – herbář Ovocné rostliny Aranžování – suchá vazba Péče o životní prostředí Kontakt se známými a neznámými zvířaty Provoz a údržba domácnosti Finance a provoz domácnosti, rozpočet, příjmy a výdaje Čisticí prostředky a jejich dopad na životní prostředí, ekologická likvidace Využívání energií, voda – jejich úspora Praní, žehlení oděvů Funkce a užívání elektrických spotřebičů První pomoc při drobných úrazech v kuchyni Elektrotechnika v domácnosti, sdělovací technika, funkce, ovládání, užití		

Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče Připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni Vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu Dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři Ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu Propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před	Příprava pokrmů Sestavování jídelníčku, zásady zdravé výživy Příprava pokrmů podle receptu Úprava pokrmu pro servírování Bezpečnost a hygiena kuchyňského provozu Práce s laboratorní technikou Základní laboratorní postupy a metody Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky Využití digitálních technologií Digitální technika- počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefon Digitální technologie – USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GSM, navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC) Mobilní služby – operátoři, tarify		

poškozením Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách Posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání Prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání Byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů Byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání	Svět práce Trh práce, povolání, druhy pracovišť, charakter Základní principy pro volbu profesní orientace – zájmy, cíle, zdravotní a tělesný stav, vlastnosti, schopnosti aj. Práce s profesními informacemi Poradenské služby Možnosti vzdělávání Podnikání – formy Problémy nezaměstnanosti Volba zaměstnání – požadavky kvalifikační, zdravotní, osobnostní Pohovor u zaměstnavatele		

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

▪ Pravidla pro hodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávací práce školy je hodnocení a klasifikace žáků. Jde o složitý proces, který klade vysoké požadavky na všechny pedagogické pracovníky.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím níž získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučit, v čem se zlepšit a v čem ještě chybí. Je třeba dbát na to, aby prostřednictvím hodnocení nedocházelo k rozdělování žáků na úspěšné a neúspěšné, schopné a méně schopné. Hodnocení by nemělo být zaměřené primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, mělo by se soustředit na individuální pokrok každého žáka.

Nedílnou součástí hodnocení žáka ve škole je též hodnocení jeho chování a projevů. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáků. Jedním z hlavních cílů pedagogické práce by se mělo stát oslabování vnější motivace žáků – motivace prostřednictvím známek (učení pro známky) a naopak posilování motivace vnitřní.

Dáváme přednost zaměření na problém, nikoli hodnocení osoby. Stavíme na povzbuzení, ocenění a na pozitivní motivaci. Součástí hodnocení je i sebehodnocení dětí, jejich snaha a schopnost posoudit nejen svoji práci, ale i vynaložené úsilí, osobní možnosti a rezervy. Hodnocení a klasifikace žáků je součástí jejich výchovy a vzdělávání v souladu se školskými předpisy. Výsledky hodnocení a klasifikace uvede škola na vysvědčení.

1.

Způsoby hodnocení a klasifikace žáků

- Žákům je průběžně poskytována zpětná vazba ze strany vyučujících. Ta se vždy vztahuje k danému problému, činnosti, či výsledku v průběhu vzdělávání i chování.
- Hodnotíme individuální pokrok bez srovnávání s ostatními žáky
- Používáme různé metody a formy hodnocení
- Při hodnocení vzdělávání posuzuje učitel žákovy výkony komplexně v souladu se specifikami daného předmětu, uplatňuje pedagogický takt, přiměřenou náročnost (s ohledem na individuální zvláštnosti a věk dítěte) a maximální objektivnost.
- Sleduje žákovu snahu, samostatnost, tvořivost, kvalitu dílčích i konečných výsledků práce a uplatňování získaných dovedností a schopností při práci.

- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učených výkonech pro určitou indispozici.
- Učitelé hodnotí proces i výsledek
- Učitelé vysvětlují kritéria pro hodnocení, jsou otevření k dětem i rodičům, podle možností jsou do zásad hodnocení zapojováni i žáci (např. tvorba pravidel třídy).
- Při hodnocení chování žáka ve škole a při akcích pořádaných školou učitel posuzuje respektování dohodnutých pravidel, dodržování bezpečnostních pokynů a ochranu zdraví, udržování dobrých mezilidských vztahů (tolerance, pochopení, pomoc druhým...). Všechny projevy porušování norem chování, agresivity (včetně verbálních projevů), netolerance či xenofobie je povinen řešit okamžitě ten pedagogický pracovník, který je projevu přítomen (popř. vykonává dozor). V co nejkratší době informuje třídního učitele, výchovného poradce, v případě závažnějších přestupků ředitele školy.
- Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají v pedagogické radě.
- Cílem není známka, ale smysluplnost a důležitost získaných dovedností.
- Hodnocení se vztahuje především k dosahování očekávaných výstupů v jednotlivých vyučovacích předmětech a současně s tím i k utváření klíčových kompetencí.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učené výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Potom se přihlíží k systematickosti v práci žáka po klasifikačním období. Stupeň klasifikace se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
- Na konci klasifikačního období, před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíší učitelé příslušných předmětů číslíci výsledky celkové klasifikace do katalogových listů a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu. Ve třídách a u žáků se slovním hodnocením se výsledek celkové klasifikace zapíše do katalogových listů slovně.

2.

Způsoby získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáků

- Soustavným diagnostickým pozorováním žáka
- Soustavným sledováním výkonů žáka, analýzou průběžné práce žáka a jeho připravenosti na vyučování
- Různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy
- Kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami
- Analýzou různých činností žáka a sledováním průběžných výkonů (individuální pokrok žáka)
- Konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s pracovníky PPP
- Rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka

Žák 2. stupně musí být z předmětu vyzkoušen ústně nebo písemně alespoň dvakrát za každé pololetí, z toho nejméně jednou ústně. Učitel musí mít dostatečné podklady pro hodnocení a klasifikaci žáka (např. bodovací systém, popř. jiné formy a metody hodnocení)

Po ústním vyzkoušení oznámí učitel výsledek hodnocení okamžitě. Učitel slovně zdůvodní své hodnocení. Výsledky hodnocení písemných zkoušek, prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů.

Kontrolní a písemné práce a další druhy zkoušek se doporučují zadávat častěji a v kratším rozsahu.

Učitel je povinen vést evidenci základní klasifikace žáka.

3.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Sebehodnocení žáků je nedílnou součástí hodnocení žáků. Tím je zajišťována také zpětná vazba objektivitě hodnocení ze strany školy jako vzdělávací instituce.

- Žáci jsou postupně vedeni k vlastnímu hodnocení své práce.
- Formulují svoji úspěšnost vzhledem k daným kritériím.
- Učí se posuzovat vlastní vynaložené úsilí vzhledem k výsledku činnosti.
- Odhalují svoje rezervy a osobní možnosti.
- Žáci dostávají možnost srovnat vlastní hodnocení s okolím (hodnocení učitele, rodiče, spolužáka).

- Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
- Učí se pracovat s chybou. Chybu je třeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
- Při sebehodnocení se žák snaží popsat, co se mu daří, co mu ještě nejde, jak bude pokračovat dál.
- Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

▪ Způsoby hodnocení žáka

Průběžné ústní hodnocení

Průběžná klasifikace

Slovní hodnocení

Vysvědčení

Sebehodnocení žáka

4.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

- Za pololetí se vydává žákovi vysvědčení.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
- Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- V posledním roce plnění povinné školní docházky, na konci prvního pololetí, vydá škola žákovi výstupní hodnocení. Obsahuje vyjádření o možnostech, nadání a o předpokladech pro další vzdělávání, o chování v průběhu povinné školní docházky, o osvojování klíčových kompetencí, případně další významné skutečnosti ve vzdělávání.

5.

Stupně hodnocení a klasifikace

Chování: 1 - velmi dobré
 2 - uspokojivé
 3 - neuspokojivé

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.

Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování, která stanoví řád školy během klasifikačního období.

Kritéria pro jednotlivé stupně chování jsou následující:

Stupeň 1 – velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a aktivně prosazuje ustanovení řádu školy. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevňování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští naprosto ojediněle.

Stupeň 2 - uspokojivé

Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům chování nebo řádu školy. Zpravidla se přes důtku třídního učitele (popř. ředitele školy) dopouští dalších přestupků, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští poklesků v mravním chování.

Stupeň 3 – neuspokojivé

Chování žáka ve škole je v rozporu s pravidly chování. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dále dopouští takových závažných provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova ostatních žáků. Záměrně narušuje činnost kolektivu.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 – nedostatečný

Při hodnocení žáka se na 1. stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na 2. stupni se použije slovní označení stupně.

V případě použití slovního hodnocení musí být posouzeny výsledky vzdělávání žáků v jejich vývoji, musí zahrnovat ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a zahrnuje též naznačení dalšího rozvoje žáka. Slovní hodnocení obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Používáme otevřenou formu slovního hodnocení.

6.

Zásady pro používání slovního hodnocení, včetně předem stanovených kritérií

- O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
- Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných i nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání a v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

7.

Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Zásady pro převedení slovního hodnocení nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení:

8.

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

Žák je hodnocen stupněm

1 – prospěl(a) s vyznamenáním	není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem (ŠVP) hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených ŠVP není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slov. hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 1 písm. e.
2 – prospěl(a)	není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu – 5 nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.
3 – neprospěl(a)	je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Žák je nehodnocen, nemá-li učitel dostatek podkladů pro klasifikaci.
(např. řádně omluvená dlouhodobá absence)

9.

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

pracoval úspěšně
pracoval

Hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky

Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavce 2 a 4, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost podle odstavce 2 a 4, která ovlivňuje výkon žáka.

10.

Postup do vyššího ročníku, opakování ročníku

- Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn.
- Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí

bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, případně znovu devátý ročník.

- Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka. Je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval. Tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
- Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

▪ **Kriteria hodnocení**

11.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák má v přesnosti a úplnosti poznatků faktů a pojmů a ve vztazích mezi nimi nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných rozumových a motorických činností projevuje někdy nepatrné nepřesnosti. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů někdy s menšími chybami. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitelů. Jeho myšlení je vcelku správné, ale pomalejší. Ústní a písemný projev je poměrně správný a výstižný, grafický projev je úhledný a úpravný. Kvalita výsledků jeho činnosti je občas narušena nedostatky. Žák je schopen samostatně pracovat po předběžném návodu učitele.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků, faktů, pojmů a ve vztazích mezi nimi ojedinělé podstatnější mezery. Při vykonávání požadovaných rozumových a motorických činností projevuje nepřesnosti, které dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů s menšími chybami. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je méně samostatný a potřebuje vedení učitelem. Jeho myšlení vykazuje drobné nepřesnosti. Ústní a písemný projev má zpravidla nedostatky ve správnosti a přesnosti, grafický projev je méně estetický. Kvalita výsledků jeho činnosti je narušena nedostatky. Žák je schopen samostatně pracovat po předběžném návodu učitele s menšími obtížemi.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků, faktů, pojmů a ve vztazích mezi nimi závažné mezery. Při vykonávání požadovaných rozumových a motorických činností projevuje časté nepřesnosti. Pro výklad a hodnocení jevů dovede své vědomosti uplatnit omezeně a jen za pomoci učitele. Někdy projevuje i větší nedostatky v myšlení. Rovněž ústní projev je velmi slabý, grafický projev není estetický. Kvalita výsledků jeho činnosti je narušena značnými nedostatky. Žák je schopen samostatně pracovat pod občasným dohledem učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků, faktů, pojmů a ve vztazích mezi nimi četné a velmi závažné mezery. Při vykonávání požadovaných rozumových a motorických činností projevuje četné a značné nepřesnosti. Pro výklad a hodnocení jevů dovede své vědomosti uplatnit velmi omezeně a jen za stálé pomoci učitele. Má často větší nedostatky v myšlení. Rovněž ústní projev je velmi slabý, grafický projev není estetický. Kvalita výsledků jeho činnosti je narušena značnými nedostatky. Žák je schopen pracovat pouze pod trvalým dohledem.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si předepsané učivo neosvojil. Má trvale velmi podstatné nedostatky ve vykonávání požadovaných rozumových a motorických činností. Mezerovité a nepřesné osvojení vědomostí a dovedností nestačí na řešení teoretických a praktických úkolů. Při výkladu a hodnocení jevů nedovede své vědomosti

uplatnit ani s pomocí učitele. Má trvale velmi značné nedostatky v myšlení. Jeho ústní i písemný projev je naprosto nevyhovující. Rovněž grafický projev je na velmi nízké úrovni. Žák není schopen uspokojivě pracovat ani pod trvalým dohledem učitele.

12.

Klasifikace v předmětu Pracovní vyučování

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a někdy i tvořivě využívá získaných teoretických poznatků v praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce, dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažných nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá surovin, materiálu, energie. Vzorně udržuje výrobní pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně se snaží překonávat vyskytující se překážky a dokončit práci.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale s menší jistotou využívá získaných teoretických poznatků v praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a ve způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálu a energie se dopouští malých chyb. Výrobní nástroje, pomůcky, nářadí a měřidla obsluhuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí. Dovede vytrvat v práci až do jejího dokončení.

Stupeň 3 (dobrý)

Žákův vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem je převážně kladný, s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky v praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele.

Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat surovin, materiálu a energie. K údržbě přístrojů, nářadí a měřidel musí být častěji podněcován. Překážky v práci překonává s častou pomocí učitele. Občas potřebuje povzbudit k dokončení práce.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a žádoucího vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získaných teoretických poznatků dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele, při častém opakování určitého druhu činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá na pořádek na pracovišti a na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a také o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálu a energie. V obsluze a údržbě jednoduchých pracovních pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel má závažné nedostatky. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele. Bez jeho soustavného povzbuzování by práci nedokončil.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci, jeho vztah k ní, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem není na potřebné úrovni. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Pracovní postup nezvládá ani s pomocí učitele. Jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, výsledky nedosahují předepsaných ukazatelů. Práci na pracovišti si nedovede zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálu a energie. V obsluze a údržbě jednoduchých pracovních pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel má závažné nedostatky. Překážky v práci nepřekoná ani s pomocí učitele.

13.

Výchovná opatření podle ustanovení § 17 vyhlášky č. 48/2005 Sb.

V souladu s ustanovením §31 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., výchovnými opatřeními jsou **pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření**.

Kázeňským opatřením je podmíněné vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení, vyloučení žáka nebo studenta ze školy nebo školského zařízení, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka nebo studenta. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel. Žáka lze podmíněčně vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Pochvalami a oceněními jsou:

1. Pochvala ředitele školy – ředitel může žákovi na návrh Rady školy, obce či krajského úřadu po projednání v pedagogické radě udělit za mimořádný projev humánnosti, občanské a školské iniciativy, za vysoce záslužný čin, za dlouhodobou úspěšnou práci spojenou s reprezentací školy pochvalu ředitele školy.

2. Cena roku – ředitel a Rada školy mohou žákovi udělit po projednání v pedagogické radě za vysoce záslužný čin přesahující rámec pochvaly uvedený v bodě 1, za vynikající úspěchy ve školní práci spojené se vzornou reprezentací školy cena roku, která je spojena s věčným darem a s právem zápisu do pamětní knihy školy.

3. Výroční cena – ředitel a Rada školy mohou žákovi udělit po projednání v pedagogické radě za 3 opakované vysoce záslužné činy přesahující rámec pochvaly uvedený v bodě 1, či za dlouhodobé vynikající úspěchy ve školní práci spojené s dlouhodobou (opakovanou) vzornou reprezentací školy výroční cenu, která je spojena s věčným darem a právem zápisu do pamětní knihy školy. Tato cena je výlučně udělována žákům, kteří v daném roce ukončují základní vzdělání.

Ředitel školy neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamenává do dokumentace školy.

Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Pochvaly a ocenění třídního učitele

4. Pochvala třídního učitele – třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí

nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu třídního učitele za výrazný projev školní iniciativy nebo za děletrvající úspěšnou práci.

Třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Kázeňská opatření

Při porušení povinností stanovených školním řádem může být podle závažnosti tohoto porušení žákovi uloženo (a):

1. Napomenutí třídního učitele – ukládá třídní učitel bezprostředně po přestupku, kterého se žák dopustí. O udělení napomenutí uvědomí třídní učitel prokazatelně rodiče – dopisem, ústní informací na pravidelných konzultačních dnech a třídních schůzkách.

2. Důtka třídního učitele - ukládá ji třídní učitel po projednání a se souhlasem ředitele školy za závažnější či opakované porušení řádu školy, norem slušnosti, důtka třídního učitele se uděluje před kolektivem třídy.

3. Důtka ředitele školy – ukládá ji ředitel školy po projednání v pedagogické radě za vážná porušení řádu školy – zvláště za porušování norem slušnosti, za neomluvené absence, za agresivitu vůči spolužákům i dospělým a další závažná provinění. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka nebo studenta vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností řádu školy a jsou postihovány tímto opatřením s následným dopadem na hodnocení chování za klasifikační období.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy.

14.

Komisionální zkoušky

- Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
- Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližší vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
- V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení podle § 52 odst. 4 na jiné škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.
- Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy. V případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
- Komise je tříčlenná a tvoří ji:
 1. Předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pracovník školy.
 2. Zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu.
 3. Přisedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením podle § 15 odst. 2 nebo stupněm prospěchu podle § 15 odst. 3. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
- O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
- Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- Konkrétně obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

Obsah školního vzdělávacího programu:

strana

1. Identifikační údaje.....	1
➤ předkladatel	
➤ zřizovatel	
➤ koordinátor	
➤ platnost dokumentu	
2. Charakteristika školy.....	3
➤ úplnost a velikost školy, vybavení školy	
➤ charakteristika pedagogického sboru	
➤ dlouhodobé projekty, spolupráce s rodiči a jinými subjekty	
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu.....	6
➤ zaměření školy	
➤ výchovné a vzdělávací strategie	
➤ vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	
➤ vzdělávání žáků mimořádně nadaných	
➤ začlenění průřezových témat	
4. Učební plán.....	25
➤ tabulace učebního plánu	
➤ poznámky k učebnímu plánu	
5. Učební osnovy.....	32
➤ název předmětu	
➤ charakteristika předmětu	
➤ obsahové, organizační a časové vymezení	
➤ výchovné a vzdělávací strategie	
➤ vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	
ČJ.....	33
AJ.....	98
NJ.....	138
M.....	151
ICT.....	220

Prv.....	238
Vl.....	266
Př.....	282
D.....	301
VO.....	323
F.....	355
Ch.....	381
P.....	403
Z.....	430
Hv.....	453
Vv.....	508
VZ.....	568
Tv.....	588
Pv.....	650
 6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	 716
➤ hodnocení žáka ve škole	
➤ pravidla pro hodnocení žáka	
➤ způsoby hodnocení žáka	
➤ kritéria hodnocení žáka	
 7. Obsah ŠVP 2016	 731